

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 12 (грудень)

Київ 2023

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpi@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	49
Інтелектуальна власність в Україні	52
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	55
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	94
Законодавство з інтелектуальної власності.....	106
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	130
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	168
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	184

Інтелектуальна власність за кордоном

«...Закони про інтелектуальну власність сприяють екологічним технологіям, надаючи винахідникам і компаніям виключні права на їхні інновації.

Вони надають винахідникам патенти та авторські права, які створюють захищений період для розробки, комерціалізації та отримання прибутку від їхніх екологічно чистих рішень без недобросовісної конкуренції. Ця гарантія заохочує інвестиції в дослідження та розробки, оскільки винахідники отримують стимули відшкодувати свої витрати та потенційно отримувати віддачу від своїх інновацій.

Завдяки цим ексклюзивним правам винахідники можуть виводити свої зелені технології на ринок, сприяючи подальшим інноваціям у стійких рішеннях, які сприяють стійкому майбутньому.

Інший впливовий спосіб, за допомогою якого закони про ІВ можуть сприяти чистим технологіям, — це ліцензійні угоди та обмін знаннями.

Ліцензійні угоди дозволяють інноваторам ділитися своїми знаннями та винаходами, зберігаючи контроль над їх використанням. Для чистих технологій це означає, що компанії або винахідники можуть ліцензувати свої екологічно чисті рішення іншим виробникам, забезпечуючи широке впровадження в усіх галузях...

Надаючи патенти та авторські права, закони про інтелектуальну власність забезпечують визнання та винагороду окремих осіб або організацій за їхній внесок у сталість. Це визнання спонукає інших розвивати існуючі ідеї, стимулюючи подальші інновації в екологічно чистих технологіях.

Крім того, надійний захист ІВ заохочує обмін знаннями між зацікавленими сторонами, такими як дослідники, винахідники та компанії. У сфері зелених технологій ця співпраця може призвести до розробки більш ефективних і стійких рішень...

Закони про інтелектуальну власність можуть сприяти зеленим технологіям, сприяючи міжнародній передачі технологій.

Наприклад, канадська патентна заявка на інноваційну конструкцію сонячної панелі не тільки захищає винахід у Канаді, але також може служити основою для отримання охорони в інших країнах. Таким чином, винахідники можуть ліцензувати свою технологію іноземним виробникам і компаніям, які бажають застосувати ці екологічні рішення у своїй діяльності.

Це міжнародне визнання та захист патентів заохочують транскордонне співробітництво та поширення стійких технологій, сприяючи зусиллям у всьому світі щодо збереження навколишнього середовища. Завдяки законам про інтелектуальну власність, таким як патентні заявки, екологічно чисті винаходи, зроблені в одній частині світу, можуть стати корисними ресурсами в усьому світі...

Закони про інтелектуальну власність мають вирішальне значення для створення основи для вирішення спорів і забезпечення дотримання прав, пов'язаних із чистими технологіями.

У швидкоплинному світі технологій, де ідеї можна легко скопіювати або вкрасти, жорсткі закони про інтелектуальну власність гарантують, що інноватори мають право на позов проти порушення або несанкціонованого використання їхніх винаходів. Це створює відчуття безпеки для винахідників. Це заохочує їх продовжувати розробку нових і стійких рішень, не боячись експлуатації.

Крім того, ефективне забезпечення прав інтелектуальної власності надсилає чітке повідомлення про те, що крадіжка інтелектуальної власності не допускатиметься. Це створює стримуючий ефект, захищаючи винахідників та їхні інновації, що сприяє створенню сприятливого середовища для інновацій чистих технологій.

Ліцензії з відкритим кодом відіграють вирішальну роль у сприянні впровадження зелених технологій. Вони забезпечують широкий доступ, співпрацю та інновації. Завдяки вільному обміну правами на інтелектуальну власність ліцензії з відкритим вихідним кодом сприяють розвитку та адаптації чистих технологій у різних галузях промисловості та регіонах.

Цей відкритий підхід сприяє обміну знаннями, прискорює вирішення проблем і зменшує бар'єри для нових учасників, сприяючи розвитку енергійної екосистеми зелених технологій...

Оскільки ми стикаємося з нагальною проблемою зміни клімату, закони про інтелектуальну власність можуть бути потужним інструментом для сприяння розвитку, впровадження та широкого розповсюдження зелених технологій...» (*Simon Elstad. How IP Laws Can Help Promote Green Technologies // Greener Ideal (<https://greenerideal.com/news/technology/how-ip-laws-can-help-promote-green-technologies/>). 02.12.2023*).

***

«...винахідники, які відмовилися отримати прибуток від своїх винаходів...»

Джонас Солк, вакцина проти поліомієліту

Можливо, найвідомішим прикладом винаходу, який навмисно залишився без патенту, є вакцина проти поліомієліту... Солк оприлюднив свої думки з цього приводу в той же день, коли вакцина офіційно отримала печатку повного схвалення. ...коли постало питання про право власності на патент, він сказав: «...Чи могли б ви запатентувати сонце?»

Нільс Болін, Ремені безпеки

...автомобілі все ще є неймовірно, неймовірно небезпечним видом транспорту, але Volvo дійсно носить корону на думку більшості автомобілістів як трохи безпечніший варіант. Цьому не заважає той факт, що в 1959 році інженер Volvo на ім'я Нільс Болін зробив не лише Volvo, але й кожну окрему

машину безпечнішою... Болін винайшов сучасний триточковий ремінь безпеки, і хоча Volvo таки запатентувала дизайн, вони одночасно зробили його безкоштовним для громадськості...

Нік Холоняк молодший, світлодіоди

...досить дивно, що так мало людей знають ім'я винахідника свого роду лампочки, яка домінувала в сучасному світі: LED, або світловипромінюючий діод. Цією людиною є Нік Холоняк-молодший, і перший корисний світлодіод був зроблений у 1962 році... Холоняк ніколи гонорари не отримував..

Сер Тім Бернерс-Лі, Всесвітня павутина

...Тім Бернерс-Лі, який, працюючи в CERN, винайшов те, що він мрійливо (і пророче) назвав Всесвітньою павутиною. Він вирішив не ліцензувати та не патентувати свій винахід, зробивши основу сучасного Інтернету безкоштовною для використання...

Михайло Калашніков, АК-47

...Михайло Калашніков розробив гвинтівку, коли одужував від бойового поранення, і дав їй власну назву: Автомат Калашникова, що означає «автоматична зброя Калашникова». Рік, коли він його доопрацьовував, дав другу половину назви, і народився АК-47. ...АКМ (автомат Калашникова модернізований), називають «найсмертоноснішою, найпоширенішою та найбільш кардинальною індивідуальною зброєю в історії військового озброєння».

Незважаючи на це, сказавши, що розробив його для захисту своєї нації та блага народу, Калашніков ніколи не патентував і не заробляв на ньому» (*Eli Yudin. 5 Useful Things Inventors Refused to Profit Off Of // Cracked (https://www.cracked.com/article_40428_5-useful-things-inventors-refused-to-profit-off-of.html?utm_source=flipboard&utm_content=Crackedcom%2Fmagazine%2FCracked.com). 07.12.2023*).

***

«...Стратегічний патентний портфель — це важливий будівельний блок для зростання й успіху медичної технологічної компанії, особливо коли йдеться про отримання прибутку чи збір коштів. А для медичної компанії на будь-якому етапі наявність солідного патентного портфолію може призвести до ліцензування, створення спільних підприємств і можливостей співпраці зі стратегічними партнерами.

Однак майже 80% патентів ніколи не комерціалізуються, а приблизно 95% заявників на патенти не отримують повернення інвестицій у процес патентування. Однією з важливих стратегій, яка може максимізувати вартість і захист патентів, одночасно збільшуючи віддачу від інвестицій у патенти, є аналіз пробілу у вашому патентному портфолію та/або патентних портфелях ваших конкурентів...

Білий простір — це прогалина (прогалини) у патентному портфоліо, де можуть існувати комерційно цінні можливості, але вони ще не захищені.

...медична технічна компанія може використовувати аналіз білого простору, щоб запобігти або заблокувати конкурентів від вторгнення в простір компанії або від створення нових чи додаткових файлів щодо технологій конкурентів. При цьому медична технічна компанія може змусити конкурентів укласти ліцензійну угоду, якщо конкурент вирішить розширити свою основну технологію. Така стратегія потенційно може забезпечити нове джерело доходу через ліцензування для медтехнічної компанії.

Аналіз білого простору передбачає процес, який аналізує портфоліо виданих патентів і заявок, що очікують на розгляд, у конкретній технології, щоб виявити прогалини, які можуть призвести до потенційних комерційно цінних можливостей...

Три фази аналізу пробілу

- Внутрішній аналіз: це внутрішній аналіз сильних сторін і обсягу патентного портфоліо компанії для визначення суміжних можливостей і потенційних загроз, а також для пошуку шляхів розширення бізнесу. Зіставлення потужності патентного портфоліо проти відомих викликів у певному просторі допомагає знайти нові варіанти отримання прибутку або розширити обсяг існуючих патентних портфелів. Це може зменшити ризик для компанії під час пошуку нових продуктів, оскільки вона знає, які перешкоди можуть її стримувати, перш ніж інвестувати час або капітал в ідею.
- Зовнішній аналіз: орієнтоване на зовнішнє відображення білого простору вивчає ринок і аналізує, які продукти, послуги та рішення (нові чи старі) є домінуючими, щоб виявити прогалини. Метою цього є пошук прогалин на існуючих ринках, які потенційно можна використати.
- Прогнозний аналіз: цей тип дослідження передбачає використання стратегічного передбачення для виявлення потенційних майбутніх порожніх просторів, щоб компанія була готова використовувати їх. На цьому етапі зазвичай використовуються семінари, мозкові штурми та глибокі дослідження. Вивчаючи поточні ринкові тенденції, компанія може зробити припущення щодо майбутніх тенденцій і підготувати стратегію, щоб використати їх. Цей підхід міг би визначити сфери, які вимагають проектування навколо інтелектуальної власності конкурентів, блокування конкурента від розширення його основної інновації та/або змусити конкурента укласти ліцензійну угоду.

Після виявлення прогалини медична технічна компанія повинна оцінити, чи є конкурентна перевага, чи можна отримати додатковий прибуток та/або додатковий прибуток від інвестицій, перш ніж подавати заявки на майбутні патенти...» (*Chinh H. Pham, Joshua I. Rudawitz. Mind the gap: Strengthen your patent portfolio with a white space analysis // Rapid Medtech Communications Ltd (<https://www.med-technews.com/medtech-insights/latest-medtech-insights/mind-the-gap-strengthen-your-patent-portfolio-with-a-white-s/>). 01.12.2023*).

***

«У стрімкому світі кіноіндустрії права інтелектуальної власності (ПІВ) відіграють важливу роль у захисті творчих робіт кінематографістів...»

Права інтелектуальної власності охоплюють широкий спектр юридичних прав, які дають творцям виключне право на використання своїх творів. У кіноіндустрії ці права зазвичай захищаються авторським правом, товарними знаками, патентами та комерційною таємницею. Кожне з цих прав служить певній меті щодо захисту різних аспектів фільму...

Авторське право є, мабуть, найвідомішою і широко використовуваною формою прав інтелектуальної власності в кіноіндустрії. Він забезпечує захист оригінальних авторських творів, таких як фільми, музика та сценарії. Авторське право надає автору виключне право відтворювати, розповсюджувати, публічно виконувати та демонструвати свою роботу. Це дозволяє кінематографістам контролювати використання своїх фільмів і гарантує, що вони отримають належну компенсацію за свої зусилля.

З іншого боку, товарні знаки захищають комерційну ідентичність фільму. Вони часто використовуються для захисту назв фільмів, логотипів і персонажів. Права на товарні знаки не дозволяють іншим використовувати подібні знаки, які можуть заплутати споживачів або зменшити цінність бренду...

Патенти рідше використовуються в кіноіндустрії, але все ще можуть відігравати значну роль. Режисери можуть запатентувати певні технічні винаходи або новітні технології, які використовуються у виробництві фільмів, такі як методи спеціальних ефектів або інноваційне обладнання для камер. Патенти надають виключні права винахіднику, надаючи стимул для подальших інновацій у висококонкурентній галузі.

Комерційна таємниця є ще однією формою прав інтелектуальної власності, яка має вирішальне значення в кіноіндустрії. Кіностудії можуть мати власну техніку, формулу або методи виробництва, які мають вирішальне значення для їх успіху. Захист комерційної таємниці гарантує, що ці цінні активи залишатимуться конфіденційними та не будуть розголошені чи використані конкурентами...

Піратство, як онлайн, так і офлайн, становить серйозну загрозу для кіноіндустрії, впливаючи на потоки доходів і підриваючи стимули до творчості. У результаті кінематографісти та представники індустрії постійно шукають інноваційні способи боротьби з піратством і захисту своєї інтелектуальної власності...

Розвиток цифрових технологій спростив виготовлення та розповсюдження несанкціонованих копій фільмів, що призвело до значних втрат доходів кінематографістів. Піратство не тільки впливає на прибутки творців, але й впливає на загальну економічну життєздатність галузі.

Зусилля докладаються для боротьби з піратством шляхом суворіших заходів, кампаній з підвищення обізнаності громадськості та розробки легальних платформ потокового передавання. Ще одним викликом є питання

порушення авторських прав. У такій надзвичайно творчій та спільній сфері, як кіновиробництво, нерідко виникають суперечки щодо прав власності та використання. Чіткі контракти та угоди, які визначають право власності на інтелектуальну власність і умови використання, є важливими, щоб уникнути судових суперечок і захистити права всіх залучених сторін. Виробники фільмів повинні бути пильними, щоб забезпечити отримання всіх необхідних дозволів і ліцензій, щоб уникнути порушення прав інших осіб...

Важливо, щоб кінематографісти, зацікавлені сторони галузі та юридичні органи співпрацювали, щоб посилити захист прав інтелектуальної власності та забезпечити процвітаючу та стійку кіноіндустрію на довгі роки» (*Visha Khan. Intellectual property rights in the film industry // Pakistan Today (https://www.pakistantoday.com.pk/2023/12/09/intellectual-property-rights-in-the-film-industry/). 09.12.2023*).

***

«...Індія, Пакистан, Південна Африка та п'ять інших країн спільно запропонували п'ятирічну глобальну відмову від патентів на засоби діагностики та лікування Covid-19. Подання до Світової організації торгівлі було зроблено в понеділок від імені 65 членів. У поданні учасники наголосили на незмінній важливості діагностики та терапії в комплексній боротьбі з пандемією. Подання спрямоване на усунення бар'єрів інтелектуальної власності, сприяння виробництву та покращення доступу до критично важливих інструментів Covid-19. Це значною мірою допоможе країнам, що розвиваються, розширити та диверсифікувати виробництво та підвищити доступність без бар'єрів інтелектуальної власності...

Цей запит надійшов після рішення США не займати позицію щодо продовження звільнення, яке наразі стосується лише вакцин проти Covid-19...

Для укладання угоди групі потрібен консенсус серед її 164 членів» (*India seeks 5 yr patent waiver for Covid diagnostics, therapeutics from WTO // Business Standard Private Ltd. (https://www.business-standard.com/india-news/india-seeks-5-yr-patent-waiver-for-covid-diagnostics-therapeutics-from-wto-123120600256_1.html). 06.12.2023*).

***

«...Сила портфеля ІВ значною мірою залежить від точності даних, які ви або ваш юридичний радник зберігаєте у своєму програмному забезпеченні для управління ІВ (IPMS). Виявляючи розбіжності, процеси перевірки даних не лише допомагають зменшити ризики, але й можуть надати цінну інформацію, необхідну для визначення пріоритетів ваших прав та прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

...міркування щодо ефективної та економічно вигідної перевірки даних ІВ.

1. *Ресурси даних* Найважливішим аспектом перевірки даних є забезпечення доступу до високоякісних, актуальних ресурсів. Це може бути складно для деяких компаній, оскільки потрібен доступ до кількох джерел даних, деякі з яких можуть бути не в електронному форматі. Підтримка точного та послідовного введення даних у вашому портфоліо може коштувати дорого, особливо під час організаційних змін, таких як злиття та поглинання...

2. *Інструменти керування даними* Після того, як ви визначили релевантні та точні джерела даних, наступним кроком є їх інтеграція до використовуваного вами інструменту управління портфелем ІВ. Сучасні рішення СУПВ не лише забезпечують безпечний і легкий доступ до ваших даних ІВ, але й можуть автоматизувати частину процесу перевірки даних ІВ, порівнюючи ваші записи з записами в онлайн-реєстрах ІВ. Переконайтеся, що ви обрали інструмент, який захищає ваші дані ІВ та іншу конфіденційну інформацію за допомогою контролю доступу, рішень для аварійного відновлення та захисту від крадіжки або маніпуляцій. Якщо ваше програмне забезпечення перестане функціонувати (або буде зламано), це вплине на ваші операції з ІВ...

3. *Адміністрування ІВ* Інтеграція ресурсів перевірки даних та інструментів керування даними у ваш інструмент керування портфелем ІВ може надати багато переваг, але саме команда, яка впроваджує, керує та використовує ці інструменти, відповідатиме за те, щоб ви реалізували потенціал вибраного вами потенціалу рішення. Незалежно від того, чи використовуєте ви внутрішніх чи зовнішніх спеціалістів для керування та підтримки вашої ІВ (або обох), заохочуйте спілкування між учасниками та визначте стандарти для введення та керування даними, щоб забезпечити точність і послідовність. Стандарти повинні включати типи даних, які збираються, як інформація та оновлення вводяться в систему та хто відповідає за підтримку цілісності даних.

4. *Автоматизація ІВ* Якщо інструменти IPMS, пов'язані з електронними ресурсами даних, ви можете зменшити адміністративне навантаження, обравши послугу автоматизованої перевірки даних, у тому числі з використанням робочих процесів на основі штучного інтелекту (ШІ). Однак кожна організація повинна знайти правильний баланс між ручним і автоматизованим рішенням для перевірки даних. Хоча більшість компаній обирають автоматизоване рішення для забезпечення наявності найактуальніших даних з ІВ від міжнародних відомств, вони все одно можуть покладатися на своїх експертів з ІВ для оцінки, розуміння та вимірювання якості даних...

5. *Аутсорсинг ІВ* Хоча деякі компанії можуть вважати за краще придбати інструменти, ресурси та персонал для перевірки даних про ІВ власними силами, багато компаній вважають, що витрати та час на перевірку даних власними силами є надто великими. У таких ситуаціях вам може бути вигідніше співпрацювати зі стороннім постачальником послуг у сфері інтелектуальної власності...» (*The Importance of IP Data Verification in Every IP Strategy // Questel* (<https://www.questel.com/resourcehub/the-importance-of-data-verification-in-ip-strategy/>). 13.12.2023).

«У захисті прав інтелектуальної власності та боротьбі з контрафакцією одним із найпотужніших інструментів в арсеналі власника бренду класу «люкс» є використання повноважень митних і прикордонних органів для запобігання перетину кордонів і виходу на нові ринки товарів, що порушують права. Це доступно в різних юрисдикціях Азіатсько-Тихоокеанського регіону, хоча процедури відрізняються.

- *Австралія:* австралійські прикордонні служби мають повноваження вилучати товари, які порушують права інтелектуальної власності (ПІВ), включно з товарними знаками. Повідомлення про заперечення може бути подано, і будь-які товари, на яких позначено марку, по суті ідентичну або оманливо схожу на торговельну марку, щодо якої було подано повідомлення, будуть конфісковані.

- *Бангладеш:* якщо є підстави вважати, що товарний знак на імпортованих товарах є фальшивим, митний комісар може вимагати від імпортера або його агента надати додаткову інформацію, в іншому випадку можуть бути стягнені штрафи.

- *Камбоджа:* власник зареєстрованої торгової марки може вимагати, щоб митні органи запобігли імпортованню товарів, що порушують права.

- *Китай:* доступна реєстрація прав інтелектуальної власності в Головному митному управлінні. У разі виявлення підозрюваних правопорушних товарів митниця затримає товари та підтвердить у власника прав інтелектуальної власності, чи бажають вони вжити подальших заходів...

- *Індонезія:* якщо є докази порушення, митниця може затримати товари самостійно або у відповідь на розпорядження голови господарського суду. Реєстрація торгової марки доступна для певних організацій, зареєстрованих в Індонезії, що дозволяє митниці повідомляти власника про ймовірні правопорушні товари та дозволяти власнику вживати подальших заходів, включаючи призупинення товарів.

- *Японія:* митники працюють над перехопленням імпорту продуктів, які порушують права інтелектуальної власності, включно з товарними знаками. Власник торгової марки може звернутися до митниці з проханням призупинити певний імпорт. Щоб уникнути випадкової заборони паралельного імпорту оригінальних товарів, власник повинен надати інформацію, яка допоможе митниці відрізнити справжні товари від підробок і ідентифікувати авторизовані фабрики та ліцензіатів...

- *М'янма:* власники торгових марок можуть звернутися до митниці, щоб припинити імпорт, експорт або транзит товарів, що порушують авторські права, подавши митне повідомлення. Можливе призупинення або затримання, видане митницею.

- *Нова Зеландія:* повідомлення про захист прав інтелектуальної власності можна подати до митниці. У випадку, якщо митниця перехоплює ймовірно підроблені товари, щодо яких було подано повідомлення, вона розслідує, чи не

порушують ці товари права особи, яка надіслала повідомлення. Якщо виявляється, що товар порушує права, його затримують.

- *Пакистан*: митниця може затримувати товари, призначені для імпорту чи експорту, що порушують права, за власною ініціативою або у відповідь на заяву, подану власником торгової марки.

- *Філіппіни*: власники зареєстрованих торгових марок можуть реєструвати свої марки у Відділі інтелектуальної власності Митного бюро. Будь-який вантаж, у якому буде виявлено підроблені товари, буде конфісковано державою та утилізовано.

- *Сінгапур*: власники прав інтелектуальної власності можуть подати скаргу з проханням митницю затримати підозрювані правопорушні товари для експорту з Сінгапуру чи імпорту до нього. Митні органи також можуть затримувати підозрювані контрафактні товари з власної ініціативи. За деяких обставин митниця може надати власникам прав інтелектуальної власності інформацію про затримані товари, включаючи імена та контактні дані, щоб дозволити подальші примусові дії.

- *Шрі-Ланка*: власник прав інтелектуальної власності, який має вагомі підстави вважати, що імпорт контрафактних товарів порушує його права, може подати письмову заяву до генерального директора митниці з вимогою призупинити випуск таких товарів...

- *В'єтнам*: реєстрацію торгових марок можна подати до Департаменту митного контролю та нагляду при Головному митному департаменті. Якщо запис буде прийнято, митниця буде стежити за контрафактними товарами по всій країні. У разі виявлення підозрюваних правопорушних товарів митниця тимчасово призупинить митне оформлення товарів і повідомить про це власника торгової марки, що дозволить йому вжити подальших заходів...» (*Edward Chatterton, Elizabeth Wong, Jessie Buchan, Liam Blackford. A luxury brand guide to Asia Pacific customs powers in trademark enforcement // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/a-luxury-brand-guide-to-asia-pacific-customs-powers-in-trademark-enforcement-15184636>). 12.12.2023*).

***

«...основні новини ІВ та зміни, які відбулися в Латинській Америці протягом 2023 року...»

Промислові зразки

– Головна новина ІВ цього року – безумовно, приєднання Бразилії до Гаазької угоди в серпні 2023 року. Гаазька угода ...дозволяє заявникам зареєструвати промисловий зразок, подавши одну заявку до Міжнародного бюро ВОІВ, дозволяючи власникам зразків охороняти свої зразки з мінімальними формальностями в більш ніж 90 країнах, що становить 70% зовнішньої торгівлі у світі. Це також спрощує реєстрацію промислового зразка, оскільки можна зафіксувати подальші зміни та поновити міжнародну реєстрацію за допомогою єдиної процедури.

- В Аргентині Національний інститут промислової власності Аргентини (INPI) приєднався до DesignClass у травні 2023 року...

Торгові марки

- У червні 2023 року в Аргентині набуло чинності «часткове скасування» реєстрації торгової марки через невикористання. З цієї дати торгові марки, які не використовувалися в країні протягом п'яти років до початку дії анулювання невикористання, підлягатимуть визнанню недійсними.

- У Парагваї цього року DINAPI (Парагвайське відомство інтелектуальної власності) запровадило використання системи EUIPO TMclass, інструменту пошуку для класифікації товарів і послуг з метою захисту торгових марок...

- Що стосується країн Андського співтовариства (Болівії, Перу, Еквадору та Колумбії), то в березні 2023 року набув чинності Андський протокол заперечень щодо розгляду Андських заперечень у справах щодо торгових марок...

Патенти

- У серпні 2023 року в Парагваї набув чинності Будапештський договір. Усі держави-учасниці Договору зобов'язані визнавати мікроорганізми, депоновані в рамках патентної процедури, незалежно від того, де знаходиться депозитарний орган. На практиці це означає, що більше не існує вимоги подавати мікроорганізми до кожного національного органу, в якому запитується патентний захист.

- Ще одна захоплююча новина надійшла від Європейського патентного відомства, яке веде переговори з Коста-Рікою про валідацію Коста-Ріки. Що це значить? На прохання заявника європейського патенту та після сплати встановленого збору європейські заявки та патенти можуть бути валідовані в державі валідації, де вони матимуть таку ж силу, як національні заявки та патенти...

Авторське право

- Головна новина цього року в галузі авторського права полягає в тому, що уряд Уругваю розглядає новий закон про авторське право, який вимагатиме від сервісів потокового передавання музики виплачувати гонорари виконавцям на додаток до гонорарів, які вони вже сплачують лейблам звукозапису та авторам пісень. Це відоме як «справедлива винагорода» або «справедлива винагорода виконавця».

Географічні зазначення (GI)

- У березні 2023 року набули чинності модернізовані угоди між ЄС і Чилі щодо вин, алкогольних напоїв і ароматизованих вин, посиливши двосторонню торгівлю цими товарами та відіграючи важливу роль у торгівлі сільськогосподарською продукцією для обох сторін. Очікується, що оновлені угоди полегшать їх перегляд у майбутньому, щоб краще відобразити зміни в захищених умовах вин, ароматизованих вин і спиртних напоїв у Чилі та ЄС. Наразі угоди включають 1573 вина та 235 спиртних напоїв та ароматизованих вин з ЄС та 115 вин та 10 спиртних напоїв та ароматизованих вин з Чилі.

- У Бразилії Сенат схвалив угоду Mercosur щодо GI. Його основні моменти для покращення GI Mercosur:

- a) Можливість співіснування двох або більше GI на одному продукті чи послугі;
- b) визнані GI не можна буде зареєструвати як бренди для подібних продуктів або послуг у країнах-членах, за винятком випадків, коли заявка на реєстрацію торгової марки подається до рішення GMS;
- c) бренди, що містять GI, не будуть зареєстровані, якщо їх використання є актом недобросовісної конкуренції або вводить споживача в оману...» (2023: *The year in review // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/2023-year-review-2023-12-15_en). 15.12.2023).

***

«Станом на кінець 2021 року 91% із 16,4 мільйона патентів, які діяли в усьому світі, були дійсними принаймні в одній із юрисдикцій п'яти найбільших світових відомств інтелектуальної власності (IP5). Про це йдеться в останньому звіті про статистику IP5, опублікованому цього тижня на веб-сайті IP5...

Звіт є щорічною компіляцією патентної статистики, опублікованою Європейським патентним відомством (ЕРО), Патентним відомством Японії (JPO), Корейським відомством інтелектуальної власності (КІРО), Національним управлінням інтелектуальної власності Китаю (СНІРА) і Управлінням патентів і торгових марок США (USPTO)...

Діяльність з патентування IP5 у 2022 році

- В офісах IP5 було подано 2,9 мільйона патентних заявок.
- Загалом IP5 надав понад 1,5 мільйона патентів...

Статистичний звіт IP5 за 2022 рік містить події в усіх відомствах IP5, докладні презентації подібностей і відмінностей у процедурах видачі патентів IP5, а також вичерпні світові дані ВОІВ і патентних відомств по всьому світу...

Офіси IP5 співпрацюють з 2007 року для підвищення ефективності та якості глобальної патентної системи шляхом надання спільних продуктів і послуг...» (*IP5 Statistics Report 2022 // European Patent Office* (<https://www.epo.org/en/news-events/news/ip5-statistics-report-2022>). 21.12.2023).

***

«IP Trend Monitor— це щорічне опитування... для дослідження поточних і нових тем у сфері інтелектуальної власності (ІВ)...

Вісім галузей, досліджених цьогорічним IP Trend Monitor, – це автомобілебудування, біотехнології, енергетика, цифрові медіа, інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ), медичне обладнання, фармацевтика та космос...

Для початку респондентів попросили оцінити важливість ІВ у стимулюванні інновацій у кожному секторі. Вражає те, що всі три галузі, де

більшість респондентів назвали ІВ «надзвичайно важливим», належать до сфери охорони здоров'я: фармацевтика, біотехнології та медичне обладнання. Можливо, дивно, але лише 17% респондентів сказали, що ІВ є «надзвичайно важливим» у індустрії цифрових медіа, тоді як 20% вибрали «зовсім не важливий» або «не такий важливий». Незважаючи на те, що права інтелектуальної власності, зокрема авторські права, є основою розважального бізнесу, цей результат може вказувати на те, що інші чинники сприяють його розвитку.

Іншою галуззю, де права ІВ вважаються менш впливовими, є, що цікаво, дослідження космосу, де понад 40% респондентів сказали, що ІВ у кращому випадку є лише «дещо важливим». Це може бути тому, що дослідження космосу все ще є відносно молодого галуззю, в якій домінують державні установи, а не приватні компанії. Оскільки це змінюється, з появою проектів і партнерств приватного сектора, значення, яке надається ІВ, може зрости.

Якщо об'єднати відповіді великих корпорацій та малих і середніх підприємств, то в цілому відповіді були більш поміркованими: менше людей обрали найвагоміші варіанти для кожної галузі. На противагу цьому, респонденти з юридичних фірм загалом більше схилилися до антиподів. Загалом, респонденти з числа керівників вищої ланки/менеджменту частіше, ніж у середньому, оцінювали ІВ як «надзвичайно важливу», у тому числі для фармацевтики, біотехнологій, автомобілебудування та космічних розробок. Проте, протилежна картина спостерігалася в енергетиці та цифрових медіа, де першість ІВ була дещо применшена...» (*IP frontiers: navigating innovation in eight key industries // Dennemeyer (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/ip-frontiers-navigating-innovation-in-eight-key-industries/>). 22.12.2023*).

***

«Відповідно до останнього звіту про показники світової інтелектуальної власності, кількість патентних заявок у всьому світі зросла з 3,40 мільйона у 2021 році до 3,46 мільйона у 2022 році. Ця подія підкреслює три роки поспіль зростання глобальних патентних заявок.

Звіт також показує, що Китаю та Індії багато в цьому причетні, оскільки обидві країни зафіксували значне збільшення кількості заявок, поданих резидентами у 2022 році.

У Китаї зафіксовано 1,58 мільйона патентних заявок від китайських заявників для внутрішніх і іноземних юрисдикцій, що на 3,1 відсотка більше, ніж у 2021 році.

Тим часом у 2022 році кількість патентних заявок від жителів Індії зросла на 31,6 відсотка. Раніше було мало національних заявок, і більшість патентних заявок були міжнародними заявками, які надходили в країну на національній фазі. Відсутність обізнаності щодо прав інтелектуальної власності, винаходів, що підлягають патентуванню, і мислення – принаймні серед малих підприємств – про те, що інтелектуальна власність може не принести грошової вигоди,

пояснили цей похмурий сценарій...» (Espie Angelica A. de Leon. *China, India drive increase in global patent filings in 2022 // Asia IP* (<https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/china-india-drive-increase-in-global-patent-filings-in-2022>). 12.12.2023).

***

Австралійський Союз

«...IP Australia нещодавно опублікував свій річний звіт за 2022-23 рр... Разом із щорічними цифрами заявок на патенти, торговельні марки, дизайни та права селекціонерів, у звіті обговорюються ключові проекти залучення промисловості, які здійснюються IP Australia, включаючи ініціативу щодо реагування на можливості та ризики, створені штучним інтелектом...

IP Australia – це урядова установа Австралії, яка відповідає за управління системою прав інтелектуальної власності в Австралії, зокрема торговельних марок, патентів, зразків і прав селекціонерів...

У звіті висвітлюються деякі ключові статистичні дані з інтелектуальної власності Австралії за 2022-2023 рр. У таблиці нижче наведено загальну кількість оброблених заявок і прав, які підлягають виконанню, щодо патентів, торгових марок, зразків і прав селекціонерів. Зменшення кількості оброблених заявок на патенти та торговельні марки може бути поправкою внаслідок зростання під час пандемії та впливу інфляції та підвищення процентних ставок – буде цікаво подивитися, як ця тенденція зміниться у 2024 році.

Rights	Patent	Trade Mark	Design	Plant Breeder's Rights
Applications processed to 30 June 2023	32,051	80,062	8,366	339
Applications processed to 30 June 2022	37,018	85,874	7,998	277
Total enforceable / registered rights as at 30 June 2023	159,843	846,314	55,839	2,625
Total enforceable / registered rights as at 30 June 2022	158,208	809,016	55,169	2,634

Source: IP Australia 2022-23 Annual Report – Page 16

(Aaron LePoidevin. *The latest stats from IP Australia: Australia remains an important jurisdiction for IP rights // Griffith Hack* (<https://www.griffithhack.com/insights/publications/the-latest-stats-from-ip-australia-australia-remains-an-important-jurisdiction-for-ip-rights/>). 20.12.2023).

***

Аргентинська Республіка

«В Аргентині винаходи можуть бути захищені двома основними формами інтелектуальної власності: патентами на винаходи та корисними моделями. Термін охорони патентів на винаходи становить 20 років від дати подання заявки, вимоги щодо новизни, винахідницького рівня та промислового застосування. Вони охоплюють як продукти, так і процеси, надаючи право власникам патентів запобігати несанкціонованому використанню, продажу, виробництву чи імпорту запатентованого продукту або будь-якого прямого похідного запатентованого процесу.

З іншого боку, корисні моделі пропонують термін охорони 10 років від дати подання заявки та спрямовані на демонстрацію «кращого використання» об'єкта, що підлягає захисту, виключаючи вимогу винахідницького рівня. Корисні моделі охороняють винаходи, пов'язані лише з будь-яким новим розташуванням або формою, отриманими або введеними в інструменти, робочі інструменти, посуд, пристрої або відомі об'єкти, які піддаються практичній роботі, оскільки вони передбачають краще використання у функції...

В Аргентині сфера патентоздатних винаходів визначена статтею 6 Закону про патенти. Він окреслює кілька категорій, які вважаються не винаходами, які не можуть бути запатентовані. До них відносяться відкриття, наукові теорії, математичні методи, літературні та художні твори, програмне забезпечення, методи інтелектуальної, комерційної та економічної діяльності, форми подання інформації. Крім того, методи хірургічного, терапевтичного або діагностичного лікування людей і тварин, а також зіставлення відомих винаходів, сумішей відомих продуктів і певних типів живої матерії та існуючих природних речовин також виключені з патентного захисту.

Крім того, стаття 7 Закону про патенти визначає, що винаходи, які суперечать громадському порядку, моралі, благополуччю навколишнього середовища, здоров'ю і життю людей і тварин не підлягають патентуванню. Це поширюється на біологічний і генетичний матеріал, що існує в природі, а також на біологічні процеси, пов'язані з відтворенням, і генетичні процеси, пов'язані з матеріалами, здатними до саморозмноження в нормальних природних умовах.

Підсумовуючи, Закон про патенти в Аргентині обмежує патентний захист для певних категорій винаходів, гарантуючи, що певні об'єкти, як-от медичні процедури та генетичний матеріал, виходять за рамки патентоздатних інновацій. Ця законодавча база спрямована на досягнення балансу між заохоченням інновацій та захистом суспільних інтересів...» (*Vanesa Martinez, Mariano Municoy. Argentina: A Comprehensive Overview of the Patent Prosecution Landscape // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/review/the-patent-prosecution-review/2024/article/argentina-comprehensive-overview-of-the-patent-prosecution-landscape>). 08.12.2023*).

***

Грузія

«У жовтні цього року Грузія стала п'ятою державою, яка підписала угоду про валідацію з Європейським патентним відомством (ЕРО), що дозволило європейським патентам і патентним заявкам набути там юридичної сили...»

Існуючі угоди про валідацію вже діють із чотирма державами, які не є членами ЄС: Марокко, Камбоджею, Республікою Молдова та Тунісом. У 2024 році до них приєднається Грузія.

По суті, це означає, що заявники можуть підтверджувати європейські патентні заявки та патенти, видані ЕРО у цих державах, а також ті, що підписані Європейською патентною конвенцією, без необхідності проходити подальшу експертизу в національному відомстві інтелектуальної власності (ІВ) цього штату.

Затверджені патенти також мають ті самі юридичні наслідки та права, що й національні патенти, хоча до них застосовуються певні вимоги, залежно від нюансів угоди про валідацію.

Після набуття чинності грузинська угода про валідацію дозволить європейським патентним заявкам уникнути традиційних шляхів отримання патентного захисту в Грузії. Це включало подання безпосередньо до національного центру ІВ Грузії SAKPATENTI або подання через систему Договору про патентну кооперацію (РСТ). Натомість третій, простіший і економічніший варіант буде доступний через ЕРО – той, який, що зручно, також забезпечить захист у 44 країнах, на які поширюється європейський патент...

Важливо також зазначити, що національне законодавство Грузії застосовуватиметься до будь-яких судових позовів щодо підтвердженого європейського патенту, за винятком випадків, коли такі дії стосуються заперечень, централізованого відкликання або обмежень перед ЕРО...» (*Jenny Vaughan. EPO extends its reach in Eastern Europe via a validation agreement with Georgia. Will this trend continue? // Gateley (https://gateleyplc.com/insight/article/epo-extends-its-reach-in-eastern-europe-by-arranging-a-validation-agreement-with-georgia-will-this-trend-continue/). 06.12.2023).*

***

Європейський Союз

«50 років тому Європейська патентна конвенція (ЕРС) створила основу для інновацій та економічного зростання в Європі: 5 жовтня 1973 року 16 країн підписали ЕРС і тим самим взяли на себе зобов'язання дотримання певних правил видачі європейських патентів і гармонізації патентного права.»

Сьогодні Європейська патентна організація складається з 39 держав, включаючи всі 27 держав-членів ЄС, а також Албанію, Ісландію, Ліхтенштейн, Монако, Чорногорію, Північну Македонію, Норвегію, Сан-Марино, Швейцарію, Сербію, Туреччину та Сполучене Королівство. Крім того, зростає кількість «держав перевірки» за межами Європи, де також можна подати заявку на європейський патент. Таким чином, ЕРС охоплює різноманітний ринок із загальним населенням близько 700 мільйонів людей, які виграють від новаторських винаходів у різних сферах повсякденного життя, а іноді також знаходять роботу в інноваційних секторах.

ЕРС має особливе значення для винахідників, дослідників і компаній. Вони знаходять найкращі умови в Європі, щоб вивести свої ідеї на ринок. Це включає ринкову ексклюзивність, створену європейськими патентами, і високий рівень безпеки у захисті цих прав інтелектуальної власності в Європі» (*Jan Ackermann. 50 Jahre Europäisches Patentübereinkommen // Cohausz & Florack* (<https://www.cohausz-florack.de/blog/artikel/50-jahre-europaeisches-patentuebereinkommen/>). 04.12.2023).

***

«EUIPO запустила новий центр медіації для альтернативного вирішення спорів (ADR).

Центр, який став доступним для користувачів 22 листопада, надасть безкоштовний доступ до керівництва ADR для спорів щодо інтелектуальної власності.

Послуги ADR наразі пропонуються всім, хто бере участь у провадженні *inter partes* у другій інстанції в EUIPO, що допомагає уникнути тривалих і дорогих судових процесів.

Центр надаватиме ряд послуг підтримки, зокрема:

- Посередництво
- Примирення
- Експертне визначення.

Протягом 2024 та 2025 років центр також буде розроблено, щоб надати всім користувачам доступ до ADR для проваджень першої інстанції...» (*EUIPO launches mediation centre // CITMA* (<https://www.citma.org.uk/resources/news-policy/news/euipo-launches-mediation-centre-mb23.html>). 05.12.2023).

***

«...Ринок розвивається високими темпами, а маркетингові стратегії стають все більш прогресивними... Маркетологи вже давно намагаються переконати споживачів, створюючи яскраві візуальні ефекти або впізнавані звуки...

У новій маркетинговій реальності компанії не повинні нехтувати юридичними умовами (або обмеженнями) для захисту товарних знаків. Це означає, що повинні бути виконані такі умови:

1. об'єкт захисту стосується "позначення";
2. цей знак повинен відрізняти товари чи послуги однієї компанії від товарів чи послуг інших компаній;
3. знак має бути представлений у реєстрі торгових марок чітко та точно.

Оскільки обмеження графічного представлення торгових марок були скасовані, кожен знак тепер теоретично підлягає захисту торгової марки. Для того, щоб бути захищеним як торгова марка, знак повинен надавати чітку інформацію про походження конкретного продукту чи послуги. У цьому контексті цілком розумно зауважити, що органи чуття людини, такі як запахи, смаки або дотик, можуть бути використані для визначення походження продукту чи послуги...

Більше того, оскільки споживачі все більше звикають до маркетингових прийомів, що стимулюють відчуття, цілком ймовірно, що вони все частіше пов'язуватимуть конкретні запахи, смаки чи навіть відчуття з товарами чи послугами однієї компанії та відрізнятимуть ці товари чи послуги від товарів чи послуг інших компаній.

Вищезазначене підтверджує, що знаки на запах, смак і відчуття здатні відрізнити товари чи послуги від різних компаній, а це означає, що цей тип знаків також має відмінний характер...

Незважаючи на те, що зараз, теоретично, всі види позначень можуть бути об'єктом захисту торговельних марок, все ще існують юридичні складнощі щодо знаків для товарів і послуг, що позначають запах, смак і відчуття дотику, оскільки на сьогоднішній день, як видається, неможливо зареєструвати ці види торговельних марок в ЄС. Це впливає з того, що загальнодоступні технології не дозволяють компаніям представляти відповідний об'єкт охорони торговельної марки (запахи, смаки або відчуття дотику) в реєстрі торговельних марок у чіткій і точній спосіб, що, як уже згадувалося, є важливою передумовою для захисту торговельної марки. Наприклад, законодавство ЄС забороняє використання зразків для представлення запахів або матеріалів, які можуть бути використані для знаків на дотик (стаття 3(9) EUTMIR)...» (*Ward Cools, Adelind Van Driessche. Non-Conventional Trademarks Article #2: Trademarks that stimulate the senses // GEVERS (<https://www.gevers.eu/blog/trademarks/non-conventional-trademarks-trademarks-that-stimulate-the-senses/>). 12.12.2023*).

***

«...компанія Ferrari запустила нову схему винагороди для тих, хто повідомляє про порушення. Щоб отримати винагороду, все, що вам потрібно зробити, це повідомити про продукцію, яка може порушувати права на торгові марки італійського бренду. Програма під назвою «Ferrari Anti-Counterfeiting Reward» є останнім кроком Ferrari у боротьбі з підробленою продукцією, що містить знакову символіку бренду. ..ця нова програма для доносів на порушників є першою у своєму роді...

Подробиць про винагороду, яку отримають ті, хто надасть інформацію про порушників, виробник суперкарів не розкриває...» (*Sayan Chakravarty. Ferrari is so protective of its brand that it will now reward snitchers who report on counterfeiters with 'mystery gifts // Luxurylaunches (https://luxurylaunches.com/transport/ferrari-to-reward-snitches.php?utm_source=flipboard&utm_content=Luxurylaunches%2Fmagazine%2FCars%2C+Yachts+and+Jets). 15.12.2023).*

***

«Нещодавній звіт Європейського патентного відомства (ЕРО)... показує, що кількість патентів на технології мРНК, які відіграли ключову роль у пом'якшенні впливу COVID-19, за останні роки зростає прискореними темпами. У звіті також підкреслюється, що «вище середнього» кількість міжнародних заявок, поданих через Угоду про патентну кооперацію, відображає «багатонаціональні стратегії комерціалізації» і, таким чином, служить проміжним показником «високих економічних очікувань» для цих рятівних технологій.

У звіті визначено 2300 винаходів (визначених за кількістю унікальних сімейств патентів), пов'язаних із мРНК-вакцинами, вказуючи на швидкість зростання за останні десятиліття. ...у 1990 році було подано приблизно 25 патентів порівняно з приблизно 350 у 2021 році... У аналітичному звіті зазначається, що тиск на «швидке впровадження інновацій» під час пандемії COVID-19 разом із десятиліттями досліджень, які поступово покращували дизайн і доставку мРНК-вакцин, сприяв різкому збільшенню кількості винаходів і патентів за останні роки...

У звіті також описано ключові юрисдикції та компанії, звідки надходили патентні заявки, підкреслюючи «ключову роль заявників із Сполучених Штатів, Європи та Китаю». Їхній аналіз міжнародних баз даних показав, що 20 найкращих патентовласників розташовані в одній із цих юрисдикцій, причому 13 походять лише зі Сполучених Штатів. Було також підкреслено, що Moderna очолила список за кількістю заявок на патенти, заповнивши 96 заявок за 11 років, а CureVac посіла друге місце з 95 заявками. Ці висновки сумісні з тим, що відображено в ландшафті патентних судових процесів, коли обидва патентовласники нещодавно брали участь у глобальних судових процесах, щоб відстоювати свої різні патенти...» (*Julie Chiu. EPO insight report on mRNA patents reveals a steep increase in patent filing, shedding light on the dynamic future, and past, of this life-saving technology // Herbert Smith Freehills (https://hsfnotes.com/ip/2023/12/12/epo-insight-report-on-mrna-patents-reveals-a-steep-increase-in-patent-filing-shedding-light-on-the-dynamic-future-and-past-of-this-life-saving-technology/). 12.12.2023).*

***

Китайська Народна Республіка

«3 листопада 2023 року було офіційно оприлюднено Керівництво щодо оцінки об'єкта патентного захисту корисної моделі, сформульоване Китайським національним управлінням інтелектуальної власності (CNIPA). Керівництво має на меті роз'яснити відповідні положення та приклади об'єктів охорони патентів на корисні моделі, спрямувати інноваційні суб'єкти для точного розуміння меж об'єктів охорони патентів на корисні моделі, сприяти покращенню якості складання та реагування на службові дії (ОА) для заявок на патенти на корисні моделі та сприяти високоякісному розвитку патентної системи на корисні моделі...

Керівництво поділено на п'ять основних частин, тобто відповідні вимоги та елементи судження щодо об'єкта патентної охорони на корисну модель, загальні ситуації, коли об'єкт патентної охорони на корисну модель включає продукти, загальні ситуації, коли об'єкт патентної охорони на корисну модель включає форму та/або структуру, загальні ситуації, коли об'єкт патентної охорони на корисну модель включає технічні рішення, а також запобіжні заходи для застосування та реагування на ОА патентів на корисні моделі, пов'язані з оцінкою об'єкта...» (*CNIPA Releases Guideline on Judgment of the Object of Utility Model Patent Protection // SHANGHAI PATENT & TRADEMARK LAW OFFICE, LLC* (<https://www.sptl.com.cn/newsinfo/6634516.html?templateId=585306>). 07.12.2023).

***

«...Завдяки рокам швидкого науково-технічного розвитку та глобалізації китайські технологічні підприємства значно підвищили свою обізнаність щодо прав інтелектуальної власності та запобігання ризикам. Більшість із цих підприємств створили відносно надійні системи раннього попередження про ризики та широкомасштабні глобальні патентні макети, а деякі мають досвід розгляду суперечок щодо інтелектуальної власності за кордоном. Однак протягом тривалого часу в транскордонних технологічних проектах китайські підприємства здебільшого продавали продукцію безпосередньо закордонним сторонам або впроваджували іноземні технології національним сторонам, не маючи при цьому досвіду офшорного розгортання технологій...

Технологічні офшорні проекти, як правило, виникають через потреби підприємств експортувати та конвертувати існуючі технології. Таким чином, точне визначення обсягу прав інтелектуальної власності на відповідну технологію та визначення способу виробництва, ціноутворення та захисту на цій основі є необхідною умовою для забезпечення успішної реалізації проекту. Інтелектуальна власність, задіяна в проекті, не означає всю інтелектуальну власність відповідного підприємства, навіть всю інтелектуальну власність у

певних спеціалізованих технологічних сферах підприємства. Щоб реалізувати проект, необхідно відсортувати існуючі права інтелектуальної власності, що стосуються проекту, за кількома вимірами, такими як тип, вартість, релевантність, сценарій застосування та право власності на інтелектуальну власність, а потім визначити конкретні результати технології методи, модель ціноутворення та білінгу та принципи захисту за результатами такої домовленості.

I. Оцінка цінності інтелектуальної власності та її відповідності проекту

По-перше, визначити обсяг відповідних прав інтелектуальної власності. Конкретні продукти, загальні технічні рішення та ключові технічні моменти, які можуть бути задіяні в проекті, повинні бути розбиті на основі предмета та технічної мети проекту, а обсяг прав інтелектуальної власності, які можуть використовуватися в проекті, повинен бути визначати, посилаючись на існуючі стандарти класифікації прав інтелектуальної власності підприємства та досягнення. Ці права інтелектуальної власності можна розділити на права, присвячені проекту, і права, які можна використовувати в кількох проектах відповідно до ступеня їхнього виключного використання в проекті.

По-друге, визначити вартість залученої інтелектуальної власності. Попереднє визначення вартості інтелектуальної власності, особливо патентів, визначених як такі, що можуть мати відношення до проекту, може бути зроблено шляхом створення детальних міток і загальних описів, а потім проведення всебічної оцінки їх конкретних цінностей з комерційного, технічного, юридичного та інших аспектів.

Нарешті, після попереднього визначення вартості відповідних прав інтелектуальної власності та ступеня значущості для проекту можна вжити відповідних домовленостей щодо способу виробництва технології, необхідності подальших покращень, права власності та розрахунку витрати на відповідні права інтелектуальної власності в поєднанні з метою проекту...

II. Уточнення права власності на відповідну існуючу інтелектуальну власність

Вихідна передача технологій зазвичай не стосується однієї технології. Натомість такі передачі охоплюють повне технічне рішення, яке може передбачати виключне право власності компанії на основну інтелектуальну власність і основну інтелектуальну власність, інтелектуальну власність, розроблену спільно чи на замовлення третьої сторони, або технологію, надану безпосередньо постачальником. Таким чином, у проектах зовнішньої передачі технологій, особливо в проектах в автомобільній промисловості, де може бути передана вся технологічна платформа, право власності на існуючі права інтелектуальної власності має бути уточнено, а права інтелектуальної власності щодо третіх сторін повинні бути перевірені з боку такі перспективи під час вихідного переказу:

По-перше, визначте обсяг інтелектуальної власності третіх сторін, яка може бути задіяна. Визначте технічну співпрацю третіх сторін, яка може бути

пов'язана із закордонним проектом, уточніть порядок володіння та використання відповідних прав інтелектуальної власності згідно з відповідними угодами та процесами співпраці, пошук конкретних прав інтелектуальної власності та визначення їх фактичного застосування, коли необхідно, а також оцінити, чи існує ризик порушення щодо третьої сторони та інших при використанні відповідних прав інтелектуальної власності в закордонному проекті.

По-друге, визначте, як використовувати таку інтелектуальну власність у закордонному проекті на основі результатів першого кроку, наведеного вище. Якщо потрібно використовувати інтелектуальну власність третьої сторони, необхідно отримати відповідну ліцензію від партнера, і така обставина, сплата гонорарів і взяття на себе відповідальності повинні бути чітко обумовлені. Крім того, ми запропонували, щоб, виходячи з необхідності, можна було розглянути альтернативні плани або плани обходу та доповнити структуру інтелектуальної власності відповідних технологій, щоб уникнути перешкоджання подальшому прогресу проекту.

III. Класифікуйте на основі сценарію застосування та типу ІВ

Також необхідно додатково класифікувати права інтелектуальної власності на основі типу та конкретних сценаріїв застосування в закордонному проекті, а також визначити ступінь захисту прав інтелектуальної власності, необхідність і складність конфіденційності, щоб організувати стратегію вихідного передати відповідно та вибрати правильний спосіб передачі, ліцензію чи технічне обслуговування. Цей процес категоризації розглядає застосування, подальші дослідження та розробки, захист, застосування та підтримку прав інтелектуальної власності після вихідної передачі, на додаток до визначення її цінності та актуальності та уточнення права власності на права інтелектуальної власності.

З точки зору типів прав інтелектуальної власності, права інтелектуальної власності, які передаються за кордон, включають не лише запатентовані технології, такі як авторизовані патенти та патентні заявки, але також авторські права на програмне забезпечення, технічні секрети та деякі незапатентовані технології, які можуть більше не відповідати умови щодо технічної таємниці. З точки зору конкретних сценаріїв застосування відповідних прав інтелектуальної власності в проекті, він може включати не тільки базовий алгоритм відповідної технології, матеріали, на які посилається продукт, конкретну структуру та контроль, метод виробництва продукту, та інші основні технології, залучені до проектування виробництва, а також допоміжні технології для управління та обслуговування, такі як технологія обробки, обладнання для обробки, допоміжне програмне забезпечення та технології, пов'язані з контролем якості.

...в технологічному зарубіжному проекті, окрім проведення належної перевірки питань інтелектуальної власності, які турбують сторони угоди, та узгодження розумних умов угоди, слід також повністю розглянути фактичні

питання інтелектуальної власності, з якими можна зіткнутися під час реалізації проекту. Китайські технологічні підприємства повинні приділяти увагу питанням інтелектуальної власності від етапу планування проекту до його завершення, забезпечувати розумну розробку, захист і застосування технологічних досягнень, а також максимізувати вигоди, уникаючи суперечок і ризиків, наскільки це можливо» (*Wu Lili, Maoyuan Lu. Revisiting Intellectual Property Rights in Commercial Projects — from an Outbound Technology Transfer Perspective // Han Kun Law Offices* (<https://www.hankunlaw.com/en/portal/article/index/cid/8/id/13829.html>). 15.12.2023).

***

«У сучасному бізнес-середовищі жорсткої конкуренції бренд компанії є одним із найцінніших активів. Репутація, визнання та довіра споживачів, пов'язані з брендом, можуть значно вплинути на його успіх. Однак підтримання цілісності та ексклюзивності бренду на ринку, що постійно розвивається, може бути складним завданням. Саме тут моніторинг торгових марок ...відіграє важливу роль у збереженні цілісності бренду...

Завдяки моніторингу торговельних марок, з одного боку, це може допомогти нам своєчасно виявити ті самі чи подібні торговельні марки, подані іншою стороною, і, таким чином, подати заперечення проти виявлених торгових марок протягом періоду оскарження, таким чином ефективніше досягти мети захисту бренду, оскільки від моніторингу торгових марок до опозиції, витратити гроші на зовнішню частину, щоб запобігти реєстрації торгових марок, що порушують авторські права, набагато простіше та ефективніше, ніж подавати позов після порушення. З іншого боку, також можна зрозуміти структуру ринку та стратегію бренду підприємства в тій самій галузі, відстежуючи портфель торгових марок конкурентів...

Моніторинг товарних знаків дає змогу компаніям виявляти випадки несанкціонованого використання, підроблених продуктів або подібних знаків, які можуть ввести в оману споживачів. Виявляючи потенційні порушення на ранній стадії, підприємства можуть вживати судових заходів для захисту своїх прав, запобігання подальшому несанкціонованому використанню та захисту своєї позиції на ринку...

Моніторинг торгових марок дає компаніям можливість активно захищати свої права інтелектуальної власності. Залишаючись пильними та відстежуючи різні канали, зокрема онлайн-ринки, платформи соціальних мереж, веб-сайти та друковані засоби масової інформації, компанії можуть виявити потенційні порушення до їх ескалації. Це дозволяє їм вживати швидких заходів, наприклад, надсилати листи про припинення та відмову, подавати позови або використовувати альтернативні методи вирішення суперечок, щоб захистити свої торгові марки та зберегти контроль над ідентичністю свого бренду.

Моніторинг торгових марок не тільки захищає бренд компанії, але й допомагає підтримувати її конкурентну перевагу. Активно відстежуючи ринок і виявляючи несанкціоноване використання або спроби імітувати бренд, компанії можуть бути на крок попереду своїх конкурентів. Це дозволяє їм диференціювати свої продукти чи послуги, зберігати свої позиції на ринку та підтримувати унікальну ціннісну пропозицію, яка відрізняє їх від інших.

В епоху, коли ідентифікація бренду та інтелектуальна власність постійно знаходяться під загрозою, моніторинг торгових марок став важливою практикою для бізнесу...» (*Linda Jiang. The Importance of Trademark Monitoring: Safeguarding Brand Identity // Kangxin Partners PC* (<https://en.kangxin.com/html/2/218/219/220/22773.html>). 14.12.2023).

***

Королівство Таїланд

«...Визнаючи прогрес Таїланду в покращенні захисту та захисту прав інтелектуальної власності, Департамент інтелектуальної власності (DIP) реалізував різні ініціативи протягом 2023 року...

З метою сприяння розумінню та обізнаності щодо захисту інтелектуальної власності DIP організував низку семінарів і конференцій, орієнтованих на різні зацікавлені сторони. Ці заходи були орієнтовані на представників малого та середнього бізнесу, юристів, власників інтелектуальної власності та широку громадськість... Крім того, DIP розробив прості вказівки, стислі статті та візуально привабливу графіку, щоб залучити підлітків і заохотити дізнатися про захист інтелектуальної власності (ІВ). Ці освітні матеріали поширювалися через різні платформи, включно з такими популярними соціальними мережами, як Facebook, Instagram і TikTok.

З метою боротьби з піратством і посилення захисту ІВ DIP співпрацює з відомими платформами електронної комерції, а саме з Lazada, Shopee і TikTok Shop. Завдяки цьому партнерству DIP створив прямі канали для повідомлення про порушення прав інтелектуальної власності, активно видаляючи з цих платформ тисячі елементів, що порушують авторські права...

Щоб вирішити нагальну проблему порушення прав інтелектуальної власності, DIP у співпраці з Міжнародним командуванням операцій з безпеки (ISOC) сформував «Робочу групу для боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності». Ця цільова група продемонструвала свою прихильність вирішувати справи про порушення прав інтелектуальної власності в Таїланді. У 2022 році Робоча група успішно заарештувала та притягнула до відповідальності понад 5 827 осіб, причетних до порушення прав інтелектуальної власності, у результаті чого конфісковано 2 308 176 предметів, що порушують права. Ці дії склали загальну суму збитків у 1 058 201 923 батів. Хоча статистичний звіт за 2023 рік ще не доступний, станом на серпень 2023 року DIP повідомило про конфіскацію понад 1 253 529 предметів, що

порушують права, на загальну суму збитків 605 813 800 батів...» (*Panisa Suwanmatajarn. Department of Intellectual Property's Ongoing Efforts to Tackle Intellectual Property Infringements // The Legal Co., Ltd. (https://thelegal.co.th/2023/12/21/department-of-intellectual-property-ongoing-efforts-to-tackle-intellectual-property-infringements/). 21.12.2023).*

***

Республіка Індія

«Для індійських компаній комерційна таємниця та конфіденційна інформація є головним пріоритетом...»

Небезпека кібершпигунства щодо комерційних таємниць і конфіденційної інформації зростає тривожними темпами. Хоча правова система зараз суворо карає крадіжку приватної інформації, підприємства повинні залишатися уважними до ознак правопорушень і належним чином будувати свій захист.

Насамперед, не існує спеціального закону щодо комерційної таємниці як такої. Однак суть комерційної таємниці частково впливає з Індійського закону про контракти 1872 року. Він включає право регресу в разі порушення угод про нерозголошення та розкриття конфіденційної інформації. Закон справедливості також передбачає певні гарантії проти неналежного розкриття приватної інформації. У разі несанкціонованого використання такої інформації можуть бути використані спеціальні засоби правового захисту.

Крім того, аспекти комерційної таємниці також можна знайти в положеннях Кримінального кодексу Індії, законів про інтелектуальну власність, таких як Закон про авторське право 1957 року, Закон про зразки...

Комерційні таємниці та конфіденційні дані в Індії потребують як правових, так і практичних заходів захисту від бізнесу. Ось кілька вказівок:

1. Угоди про конфіденційність

Співробітники, підрядники, партнери та треті сторони, які мають доступ до конфіденційної інформації, повинні підписати юридично обов'язкові угоди про нерозголошення (NDA). В угоді має бути визначено, яка інформація вважається секретною, хто може, а хто не має доступу до неї, хто не може її розголошувати та які наслідки цього. Бажано регулярно поновлювати NDA.

2. Контроль того, хто бачить особисту інформацію

Важливо, щоб лише ті, хто має законний бізнес, мали знати, щоб отримати доступ до конфіденційної інформації. Важливо розробити методи категоризації даних, індивідуальні паролі користувачів і захист VPN. Важливо скасувати доступ для співробітника, який звільняється.

3. Шифрування та захист паролем

Першою лінією захисту цифрових даних є такі засоби захисту, як паролі, багатофакторна автентифікація та шифрування. Для захисту конфіденційності конфіденційної інформації та розмов потрібне надійне шифрування. Доступ до реєстрації та моніторингу є обов'язковим.

4. Чітке позначення конфіденційних документів

Комерційні секрети, що містяться в паперовій формі, повинні бути чітко позначені як такі, щоб уникнути їх ненавмисного розголошення. Інформація потребує безпечного зберігання до та після утилізації. Позначення електронних листів щодо конфіденційної інформації є важливим.

5. Повторні перевірки та випробування

Повинна існувати система перевірки того, хто має доступ до конфіденційної інформації, а хто ні. Несанкціоноване копіювання або завантаження даних є ознаками попередження, які повинні негайно активувати попередження та підказувати дії...

Індійські компанії повинні мати комплексні програми навчання, обмеження доступу, заходи кібербезпеки та угоди про нерозголошення. Вони повинні стежити за будь-якими ознаками витоку та бути готовими негайно вжити судових заходів, якщо це необхідно...» (*Nitin Abhishek. Protection of trade secrets and confidential information in India // De Penning & De Penning (<https://depenning.com/blog/trade-secrets-confidential-information/>). 12.12.2023*).

***

«...Витоки правових норм щодо захисту прав винахідників можна знайти в стародавніх цивілізаціях, які дали початок історії патентів. Але найперші відомі приклади патентів у більш визнаній формі походять із середньовічної Європи; вважається, що одним із перших офіційних патентних законів був Венеціанський патентний статут 1474 року. На обмежений час ці правила надавали винахідникам ексклюзивні права на їхні нові та творчі продукти.

Закон VI від 1856 року поклав початок патентному праву в Індії з метою захисту та заохочення творчості винахідників. Закони XV від 1859 року, XIII від 1872 року, а також пізніші консолідації та коригування на початку 20-го століття були одними з багатьох переглядів і поправок до цього законодавства. Закон Індії про патенти і промислові зразки 1911 року, який заснував Патентне відомство і передбачав взаємні угоди з іншими країнами про пріоритетну охорону, став важливою віхою, що ознаменувала кульмінацію цих зусиль.

Поправки, внесені у 1950, 1952 та 1970 роках, докорінно змінили Закон про патенти і продовжили еволюцію. Пізніші зміни у 1999, 2002 та 2005 роках розширили сферу застосування та дозволили патентування продуктів у галузі агрохімії та лікарських засобів, привівши індійські патентні правила у відповідність до міжнародних норм...

Патенти бувають трьох основних типів: патенти на винаходи, промислові зразки та рослини, кожен з яких слугує окремим цілям у захисті різних видів винаходів...

Патенти на винаходи: Ці патенти захищають практичні особливості винаходів, такі як нова машина, нова процедура або метод, або функціонування продукту. Наприклад, заявка на патент на утиліту подається, якщо хтось

винайшов новий спосіб виробництва сонячної енергії або електромобіль. Він зосереджується на корисності винаходу або його застосуванні в реальному світі.

Патенти на промислові зразки: На відміну від патентів на корисність, патенти на промислові зразки захищають естетику або візуальну привабливість продукту. Вони захищають відмітну форму об'єкта, його оздоблення або загальний вигляд. Наприклад, патент на промисловий зразок захищає унікальну форму пляшки Pepsi. Зовнішній вигляд продукту є більш важливим, ніж його функціональність.

Патенти на рослини: Ці патенти призначені спеціально для нових сортів або гібридів рослин, які були винайдені або відкриті. У такій країні, як Індія, де процвітає традиційна медицина та біорізноманіття, патенти на рослини відіграють вирішальну роль. Вони захищають нові рослини, чи то новий вид квітів, чи то більш стійкий до хвороб сорт сільськогосподарських культур...

Виклики та конфлікти не є рідкістю у сфері патентів. Однією з проблем є «патентні тролі», які не є уявними істотами, а радше підприємствами, які використовують патенти виключно для подання позовів про порушення проти інших сторін, часто не виробляючи реальних товарів. Вимагаючи плату від підприємств, які використовують технології тангенціального зв'язку, вони можуть перешкоджати інноваціям.

«Патентні хащі», складна мережа патентів, що перетинаються, що перешкоджає інноваціям інших, є ще однією проблемою. Це може статися в таких секторах, як технології, де велика кількість патентів охоплює відповідні інновації. Це може спричинити судові спори та перешкоджати розвитку бізнесу, поки компанії працюють через ці патенти.

Інша тема дискусії — що підлягає патентуванню. Одним із прикладів спірного питання є патентоспроможність генетичних винаходів і програмного забезпечення. Деякі вважають, що програмне забезпечення слід захищати, тоді як інші стверджують, що воно більше схоже на ідею чи математичну концепцію, ніж на матеріальне творіння. Подібно до ізольованих послідовностей ДНК, генетичні винаходи ретельно перевіряються на предмет їх унікальності та визначення того, чи є вони справжніми винаходами чи відкриттями.

Патентна система піддається впливу цих суперечок і труднощів, що впливає на конкуренцію та інновації. Вони ставлять під сумнів мету патентів і чи їхні непропорційні права сприяють інноваціям чи перешкоджають прогресу. Експерти в галузі права та політики постійно борються з цими проблемами, намагаючись знайти золоту середину, яка дозволяє інновації, не допускаючи зловживань чи перешкод для подальшого розвитку...» (*Soumyajit Patra. An Introduction to Patent Laws in India // Aishwarya Sandeep (https://aishwaryasandeep.in/an-introduction-to-patent-laws-in-india/). 24.12.2023*).

***

Республіка Китай (Тайвань)

«Сьогодні ліцензування торгових марок відіграє важливу роль у комерційній діяльності в усьому світі. Ліцензіари отримують прибуток і доступ до ширших ринків, тоді як ліцензіати отримують вигоду від усталеного визнання бренду з меншими бізнес-ризиками...

У Тайвані існує три типи ліцензій:

а. Ексклюзивна ліцензія: ексклюзивна ліцензія надає ліцензіату виключне право на використання торговельної марки, включаючи субліцензування та вжиття правових заходів, якщо інше не передбачено в ліцензійному контракті. Це також забороняє власнику та будь-якій третій стороні використовувати товарний знак.

б. Невиключна ліцензія: невиключна ліцензія надає ліцензіату обмежене право на використання торгової марки, тоді як власник зберігає право використовувати її та надавати ліцензії іншим. Ліцензіат невиключної ліцензії не має права субліцензувати та вчиняти судові дії щодо торгової марки.

с. Виключна ліцензія: Виключна ліцензія – це невиключна ліцензія, яка прямо не згадується в Законі про торговельні марки, але зазвичай використовується на Тайвані. За одноосібною ліцензійною угодою ліцензія на торговельну марку може бути передана лише одній особі, і власник може використовувати торговельну марку.

У деяких юрисдикціях ліцензійні угоди на торговельну марку мають бути офіційно зареєстровані, щоб вважатися дійсними. У Тайвані такої вимоги немає. Поки встановлені дійсні договірні відносини, ліцензійна угода вважається юридично обов'язковою та підлягає виконанню між сторонами на Тайвані, незалежно від того, чи була вона зареєстрована в Тайванському відомстві інтелектуальної власності (ТІРО).

Однак реєстрація ліцензійних угод функціонує як публічне повідомлення та додатковий правовий захист сторін. Після реєстрації ліцензіат ексклюзивної ліцензії може захистити свої права від третіх осіб. Крім того, новий власник зобов'язаний існуючою зареєстрованою ліцензійною угодою під час передачі торгової марки. Крім того, коли реєструється невиключна ліцензія та надається подальша виключна ліцензія, виключний ліцензіат повинен поважати права попереднього невиключного ліцензіата.

...важливо бути обережним і ретельно розглядати правові наслідки, щоб запобігти визнанню положень ліцензійної угоди недійсними (наприклад, порушення положень стандартної форми контрактів) і уникнути юридичної відповідальності, що виникає через невиконання дотримання інших відповідних законів» (*Gary Kuo, Yi-Kai Chen and Amber Liu. An Overview of Trademark Licensing in Taiwan // Winkler Partners (<https://winklerpartners.com/an-overview-of-trademark-licensing-in-taiwan/>). 21.12.2023*).

***

Республіка Філіппіни

«Урядовий орган із захисту прав інтелектуальної власності (ІВ) планує розширити свою команду з моніторингу та розслідування піратства та підробок...»

Минулого тижня генеральний директор Управління інтелектуальної власності Філіппін (ІРОПНЛ) Ройел Барба заявив, що цього року його відомство отримало близько 300 звітів, що на 50% більше, ніж 200 звітів, поданих за той самий період 2022 року...

Барба сказав, що на Філіппінах випадки підробки товарів, таких як взуття, сумки та одяг, все ще перевищують кількість випадків піратства або дозволеного продажу та копіювання музики, фільмів та електронних книг. Офіційний представник ІРОПНЛ сказав, що зараз вони розширюють можливості для боротьби з піратами та фальшивомонетниками завдяки нещодавньому завершенню правил щодо вимкнення доступу до Інтернету для веб-сайтів, які рекламують таку діяльність...

З січня по вересень дані ІРОПНЛ показали, що влада вилучила піратські товари на суму щонайменше 23,03 мільярда фунтів стерлінгів, що призвело до збільшення вартості цієї контрабанди більш ніж у два рази» (*Alden M. Monzon. IP agency to boost manpower, step up fight vs counterfeiting and piracy // INQUIRER.net* (<https://business.inquirer.net/437663/ip-agency-to-boost-manpower-step-up-fight-vs-counterfeiting-and-piracy>). 18.12.2023).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Незважаючи на те, що багато компаній насправді роблять усе можливе, щоб зменшити викиди та покращити сталість (наприклад, розробляючи більш суто веганські продукти, використовуючи перероблену/біорозкладану упаковку та виробляючи власну енергію), сумна реальність полягає в тому, що деякі підприємства просто перехопили те, що вони вважають популярним підйомом, і рекламують продукти як «зелені», не маючи для цього підстав. Ця практика, відома як «зелене відмивання», полягає у використанні неправдивих, оманливих або необґрунтованих тверджень щодо екологічної ефективності продукту чи послуги.»

У 2009 році Управління інтелектуальної власності Великої Британії (УКІРО) запровадило патентну схему, відому як «Зелений канал». Цей механізм дозволяє заявникам на патент вимагати прискореного розгляду їхніх заявок, якщо винахід, який вони подають, має екологічну користь. Користування цією послугою безкоштовне, але заявник повинен її замовити. Це

можна зробити, подавши письмовий запит із зазначенням того, наскільки винахід або технологія є екологічно чистими...

- Відповідно до UKIPO, якщо екологічні переваги винаходу чи технології очевидні з вигляду заявки, UKIPO не проводитиме подальшого аналізу чи детального розслідування. Проте, якщо екологічні переваги винаходу не очевидні відразу, заявника можуть попросити надати додаткове пояснення. UKIPO відхилить запити, які є явно необґрунтованими (тобто винаходи, які за своєю природою не є екологічно чистими).

- Заявник може вимагати прискорення будь-якого аспекту процесу патентування; це дозволяє пришвидшити заявку до стадії надання гранту або, якщо це вигідніше, заявнику отримати висновок патентної експертизи на ранніх етапах процесу. Останнє забезпечить заявникам краще уявлення про ймовірність отримання їх патенту та дозволить їм адаптувати заявку відповідно до потреб.

- Прискорене відстеження патентної заявки через Зелений канал також може бути корисним, якщо заявник шукає патентного захисту в інших країнах, оскільки це дозволить йому отримати вигоду від програми Patent Prosecution Highway. Ця глобальна схема дозволяє заявникам подати запит на прискорення розгляду їх патентної заявки на територіях-членах, якщо їхня заявка вже була визнана прийнятною іншим членом (наприклад, UKIPO).

Отже, якщо ви є винахідником або розробили (або розробляєте) технологію, яка відповідає критеріям патентного захисту, і ваш винахід чи технологія має справжню користь для навколишнього середовища, схема Зеленого каналу відкрита для вас і може значно зменшити (інакше часто тривалий) час, необхідний для задоволення вашої заявки - у деяких випадках заявки розглядаються менше ніж за рік...» (*Alison Bryce, Ally Burr, Orla White. IP & the Environment - the fine balance between eco-friendly and greenwashing // Brodies LLP (<https://brodies.com/insights/ip-technology-and-data/ip-and-the-environment-the-fine-balance-between-eco-friendly-and-greenwashing/#page=1>). 04.12.2023*).

***

«Швидке зростання сектору медичних технологій, оскільки він спрямований на те, щоб навчити людей контролювати та керувати власним станом здоров'я вдома, означає, що більше інноваторів у цьому секторі можуть вперше стикатися зі стандартними основними патентами (SEP)...

SEP — це патенти, що охоплюють винаходи, які є частиною стандарту. Такі стандарти, як 4G або 5G, спрямовані на забезпечення стандартизованого підходу до технологій і важливі для забезпечення технологічної сумісності між пристроями та методами, які пропонують різні виробники та інноватори. Відповідно до закону, власники SEP повинні бути готові надати ліцензію розробникам на використання їхньої технології SEP. Таким чином вони

сприятимуть обміну запатентованими технологіями, які необхідні для того, щоб продукт відповідав обов'язковим галузевим стандартам...

Хоча власники SEP мають змогу отримати від своїх інновацій цінність, ліцензуючи їх третім особам, вони повинні бути готові робити це на справедливих, розумних і недискримінаційних (FRAND) умовах. Якщо власник SEP не може або відмовляється запропонувати ліцензію на свої права інтелектуальної власності (IPR) потенційному ліцензіату на умовах FRAND, це може бути порушенням антимонопольного законодавства у Великобританії, ЄС та багатьох інших глобальних юрисдикціях.

У медичному секторі швидке зростання інноваційної діяльності, спрямованої на моніторинг, аналіз і передачу даних пацієнтів, призводить до розвитку технологій, які потребують використання смартфонів і телефонних мереж. Таким чином, більше інноваторів у секторі, можливо, вважають за потрібне взаємодіяти з власниками SEP у телекомунікаційному секторі вперше. Існує також ймовірність того, що в міру розширення сфери технологічних інновацій у майбутньому може виникнути потреба в нових стандартах, особливо тому, що нові медичні пристрої генерують великі обсяги даних про пацієнтів, які необхідно збирати, передавати та аналізувати. Як для пацієнтів, так і для практикуючих лікарів буде корисно робити це стандартизованим способом, щоб забезпечити краще розуміння результатів медичних втручань, які потім можуть використовуватися для розробки профілактичних заходів у майбутньому...

Принципи, що лежать в основі використання SEP, не є чимось новим у сфері охорони здоров'я. Під час пандемії COVID-19 інноватори, які брали участь у розробці вакцин, зіткнулися з тиском, щоб відмовитися від прав інтелектуальної власності, щоб зробити запатентовані технології доступними для якомога більшої кількості людей і якомога швидше. Всесвітня організація охорони здоров'я створила пул доступу до технологій COVID-19 для зберігання запатентованих технологій, якими, можливо, потрібно буде швидко поширювати ліцензію між світовою біотехнологічною та фармацевтичною промисловістю. Хоча патентні пули – це не те саме, що SEP, вони базуються на тих же принципах, заохочуючи обмін технологіями на справедливих і розумних умовах. Патентний пул дає змогу третій стороні шукати ліцензії на декілька патентів, часто від кількох власників патентів, за одну транзакцію, що, отже, покращує та спрощує доступ до запатентованих технологій. Патентні пули можуть стати особливо корисними, оскільки інноватори в медичних техніках все більше прагнуть включити нові технології, такі як комунікаційні функції, у свої продукти та послуги.

Для інноваторів, які працюють у сфері телеметрії та біометричного аналізу та діагностики, особливо важливо знати SEP та способи їх використання. Ось кілька ключових порад, які варто взяти до уваги:

- *Знайте патентний ландшафт* – проведення пошуку «свободи діяльності» є важливим постійно, але в секторі, де можуть бути SEP, ще

важливіше знати патентний ландшафт. Розуміння того, де існують SEPs, може допомогти інноваторам визначити свій шлях до ринку. Немає сенсу інвестувати в інноваційну діяльність, якщо ви не зможете комерціалізувати продукт чи послугу, оскільки вони порушують права інтелектуальної власності, що належить іншій компанії чи особі. Тому важливо завчасно провести належну перевірку всіх технологій, які можуть мати відношення до вашого продукту чи послуги, і бути готовим до взаємодії з третіми сторонами, якщо це необхідно.

- *Шукайте бажання в інших* – оскільки раніше не стикалися з SEP, інноватор у сфері медтехніки може не усвідомлювати, що власник SEP повинен бути готовий надати ліцензію на свою технологію третім особам на умовах FRAND. Новатори повинні прагнути дізнатися більше про SEP і про те, як проводиться ліцензування, щоб вони були готові до переговорів.

- *Розширте свій підхід до патентного захисту* – на ринку, де можуть знадобитися SEP або патентні пули, особливо важливо шукати патентний захист для інновацій, навіть тих, які зазвичай можуть розглядатися як периферійні по відношенню до основних функцій продукту – наприклад, коли пристрій потребує зв'язку з іншими системами чи мережами. Такий підхід поставить компанії в сильнішу позицію, якщо технологію згодом додадуть до патентного пулу або вважатимуть «необхідними стандартами» в майбутньому.

- *Будьте готові змінити своє мислення* – інноваційні технологічні компанії зазвичай мають намір захопити своїх конкурентів, розробляючи власні технології та виводячи свій продукт на ринок першими. Інновації для ринку, де є SEP або патентні пули, вимагатимуть більшого підходу до співпраці – робота з конкурентами може бути як необхідною, так і взаємною винагородою.

- *Оцініть потенційні переваги* – коли компанія подає патент, вона може не думати, що це колись вважатиметься важливими стандартами. Однак із розвитком стандартів компанія може вирішити зареєструвати патент в агентстві, що встановлює стандарти. Як власник SEP, ви можете отримати значні комерційні вигоди, такі як забезпечення потоку доходу, оскільки ви фактично володієте домінуючою технологією, що охоплює ключові глобальні ринки. Знання з самого початку про різні агентства, що встановлюють стандарти, які мають відношення до вашої технології, може допомогти вам адаптувати свою патентну стратегію з метою отримання SEP у майбутньому.

- *Знайте, коли звертатися за порадою* – якщо ви вважаєте, що у вас є винахід, який, імовірно, стане частиною майбутнього стандарту, вам слід звернутися за професійною порадою, щоб переконатися, що ваш патент має найкращі шанси вважатися важливим для стандарту. Наприклад, часто потенційні SEP подаються безпосередньо перед тим, як технологія розкривається на зустрічі/комітеті зі стандартів, тому вибір часу для подання може мати вирішальне значення» (*Howard Wright. Standard essential patents: What the medtech industry needs to know // Rapid Medtech Communications Ltd. ([32](https://www.med-technews.com/medtech-insights/latest-medtech-</i>
</div><div data-bbox=)*

***

«...Права на промисловий зразок служать для захисту зовнішнього вигляду та естетики продукту, включаючи його контури, форму, кольори, візерунки та загальний дизайн. У сфері права інтелектуальної власності ці права співіснують з іншими правами інтелектуальної власності, такими як патенти та торговельні марки, які захищають функціональні можливості продукту та аспекти брендингу...

У Великобританії права на зразок можна класифікувати на дві категорії: права на зареєстрований дизайн і права на незареєстрований дизайн. Зареєстровані зразки надають виключне право на використання та експлуатацію дизайну протягом 25 років з можливістю поновлення кожні п'ять років. Незареєстровані права на зразок пропонують автоматичний захист, але вони більш обмежені за обсягом і тривають протягом 15 років з дати створення або десяти років з моменту першого продажу дизайну (залежно від того, що настане раніше).

Щоб отримати зареєстровані права на зразок, дизайнери або підприємства повинні пройти процедуру реєстрації у відповідному відомстві інтелектуальної власності (наприклад, британське відомство інтелектуальної власності)...

Незареєстровані права на зразок забезпечують автоматичний захист без необхідності реєстрації. Однак ці права мають певні обмеження порівняно з їхніми зареєстрованими аналогами:

1. Обмежене географічне охоплення: незареєстровані права на зразок, як правило, забезпечують захист лише в країні створення, тоді як зареєстрований зразок може поширювати захист на численні юрисдикції.
2. Підтвердження права власності. Оскільки незареєстровані права на зразок надаються автоматично, довести право власності під час суперечки про порушення може бути складно. Важливо зберігати відповідну документацію про створення та розробку проекту, щоб продемонструвати право власності.
3. Обмежені варіанти правозастосування: реалізація незареєстрованих прав на зразок може бути складнішою, ніж реалізація зареєстрованих прав на зразок, оскільки вимагає від власника доказів копіювання або незаконного привласнення свого дзразку та встановлення права власності.

Незважаючи на ці обмеження, незареєстровані права на зразок все ще можуть бути цінними для запобігання порушенням та певною мірою захищати інтереси автора.

Захист промислових зразків за допомогою законодавства про інтелектуальну власність передбачає не лише захист прав, але й активний захист від неавторизованих користувачів і порушників. Ключові стратегії примусового виконання включають:

1. Моніторинг ринку: уважно стежте за ринком, як онлайн, так і офлайн, щоб виявити будь-які потенційні випадки порушення зразку. Використовуйте онлайн-інструменти моніторингу та проводите регулярні пошуки, щоб знайти потенційних порушників.
2. Листи про припинення та відмову: у разі виявлення порушення надішліть стороні-порушнику лист про припинення та відмову з вимогою негайно припинити несанкціоноване використання вашого зразку та уникнути потенційних судових позовів.
3. Правові дії та засоби правового захисту. Якщо сторона-порушник не дотримується вимог листа про припинення та відмову, проконсультуйтеся з експертом із права інтелектуальної власності, щоб визначити найбільш відповідний засіб правового захисту, наприклад подати до суду або вимагати судової заборони.
4. Співпраця з правоохоронними органами: створюйте альянси з митними органами та іншими правоохоронними органами, щоб сприяти вилученню контрафактних товарів на основі ваших зареєстрованих прав на зразок...» (*Designing Defence: IP Law for Industrial Designs Protection // Lawdit © Solicitors* (<https://lawdit.co.uk/readingroom/ip-law-for-industrial-designs-protection>)). 04.12.2023).

***

Сполучені Штати Америки

«Адміністрація Байдена привертає увагу фармацевтичних компаній, попереджаючи їх, що якщо ціна на певні ліки буде надто високою, уряд може скасувати їхній патентний захист і дозволити конкурентам створювати власні версії.

Згідно з планом, оголошеним у четвер, уряд розгляне можливість скасування патенту на дорогі ліки, які були розроблені за кошти платників податків, і дозволити конкурентам виробляти їх у надії знизити вартість.

...президент Джо Байден пообіцяв, що цей крок знизить ціни...

Згідно з пропозицією, яка буде відкрита для громадського обговорення протягом 60 днів, уряд розгляне можливість арешту патенту, якщо препарат доступний лише для «вузького кола споживачів». Виробники ліків майже напевно оскаржать план у суді, якщо він буде прийнятий...» (*Amanda Seitz, Zeke Miller. The White House is threatening the patents of high-priced drugs developed with taxpayer dollars // The Associated Press* (https://apnews.com/article/biden-drug-prices-patents-2024-campaign-f92da4ee89814d3ab89a909399bf4c85?utm_source=flipboard&utm_content=user%2FAssociatedPress)). 07.12.2023).

***

«...Будь-хто може подати заявку на патент у США, і понад 12 мільйонів патентів, виданих країною з 1790 року, включають усе:

- поташ, інгредієнт, який використовується в добривах і перший патент Америки
- ліки від гикавки за допомогою пристрою, який подає електричні розряди в рот і було надано після середньовіччя
- пилозахисний чохол для собак
- годівниця для птахів

Однак перший патент на програмне забезпечення був виданий ще в 1968 році, і відтоді такі технологічні компанії, як Apple, витрачають мільйони на захист своєї інтелектуальної власності. Згідно з однією з оцінок дослідників у 2012 році, смартфон використовує технології, захищені 250 тисячами патентів.

Google зараз має понад 100 тис. патентів по всьому світу. Samsung має понад 350 тисяч. А компанія Apple має понад 95 тисяч патентів на своє ім'я.

Зростання кількості патентів, виданих у США, перетворило їх на власну валюту. Нещодавно Blackberry продала 32 тисячі патентів компанії Key Patent Innovations, компанії з монетизації патентів, за 170 мільйонів доларів плюс роялті від майбутніх прибутків...» (*Katherine Laidlaw. Will this be the last Christmas you can get an Apple Watch? // HubSpot, Inc. (https://thehustle.co/will-this-be-the-last-christmas-you-can-get-an-apple-watch/?utm_source=flipboard&utm_content=alannishihara%2Fmagazine%2FTHE+FLIPBOARD+MAGAZINE+OF+ALAN+NISHIHARA). 01.12.2023).*

***

«Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) 1 грудня 2023 року ініціювало програму заохочення досліджень, розробок та інновацій у сфері виробництва напівпровідників. Пілотна програма напівпровідникових технологій (Пілотна програма) прискорить розгляд патентних заявок на інновації, які збільшують виробництво напівпровідникових пристроїв, знижують витрати на виробництво напівпровідників і зміцнюють ланцюжок постачання напівпровідників. Після подання та задоволення петиції відповідним заявкам буде надано особливий статус, доки не буде видано перше рішення Управління. Комісія не потрібна.

...пілотна програма є особливо корисною, якщо виконуються певні умови...» (*Mehran Arjomand, Jean Nguyen. Conducting Examinations Faster: USPTO Introduces New Pilot Program for Semiconductor Manufacturing Applications // Morrison Foerster (<https://www.mofo.com/resources/insights/231205-conducting-examinations-faster-uspto-introduces-new-pilot-program>). 05.12.2023).*

***

«Томас Едісон вважається одним із найвідоміших винахідників в американській історії, піонером таких технологій, як лампочка розжарювання, фонограф і кінокамера.

Едісон сам по собі був генієм, але деякі історики кажуть, що він також мав схильність претендувати на патенти інших винахідників.

Одним із таких винахідників був Гранвілл Т. Вудс, найуспішніший чорношкірий винахідник кінця 19 століття. Вудс вважався першим афроамериканським інженером-механіком і електротехніком після Громадянської війни, і боровся з іншими видатними винахідниками, такими як Томас Едісон, Джордж Вестінгауз і Френк Спраг.

У 1887 році Вудс отримав патент на індукційний телеграф, який дозволяв пересилати повідомлення між рухомими поїздами та вокзалами. Його відкриття було вкрай необхідним у той час вдосконаленням системи зв'язку, яка була повільною, поганою та могла призвести до зіткнень поїздів.

Незабаром після того, як Вудс запатентував свій винахід, Едісон подав на Вудса до суду, стверджуючи, що він вперше створив подібний телеграф і, таким чином, мав право на патент. Зрештою Вудс виграв битву за патент, але, на думку кількох істориків, перемога принесла йому значні фінансові та особисті витрати...

За іронією долі газети того часу охрестили Вудса «Чорним Едісоном» за його внесок у науку...

Зрештою Вудс продав деякі зі своїх патентів і пристроїв Едісону та іншим промисловцям, а також таким компаніям, як Westinghouse, General Electric і American Engineering. Історики пояснюють рішення Вудса продати свої з працею здобуті патенти визнанням того, що було важко продавати винаходи темношкірих американців переважно білій аудиторії...

На думку істориків, деякі з людей, які купували винаходи Вудса, не заплатили йому справедливо або не віддали належного йому за його роботу. Іноді винахідники втрачали всі претензії на свої винаходи після продажу й не отримували прибутку...» (*Yoonji Han. Thomas Edison tried to take credit for a device created by a Black American inventor // Insider Inc. (<https://www.businessinsider.com/granville-woods-black-inventor-thomas-edison-electricity-invention-telegraph-2023-11>). 02.12.2023*).

***

«Патентний іспит — це суворий іспит, який оцінює знання та розуміння патентного права особами. Його адмініструє Управління патентів і торгових марок США (USPTO), і складання цього іспиту є обов'язковою умовою для того, щоб стати зареєстрованим патентним повіреним або агентом. Іспит складається із запитань з кількома варіантами відповідей, які охоплюють різні аспекти патентного права, включаючи процедури подання заявки на отримання патенту, патентне переслідування та порушення патентних прав. Він також перевіряє розуміння заявниками Посібника з процедури патентної

експертизи (МРЕР), повного посібника з патентної експертизи. Підготовка до іспиту з патентної адвокатури вимагає глибокого розуміння патентного права та вміння застосовувати ці знання на практиці. Складаючи цей іспит, люди демонструють свій досвід у патентному праві та готовність допомагати винахідникам у захисті їхньої інтелектуальної власності.

Складання іспиту з патентного права є важливою віхою для кожного, хто прагне стати патентним повіреним або агентом. Цей іспит проводиться Управлінням патентів і торгових марок США (USPTO) і перевіряє знання та розуміння патентного законодавства, правил і положень. Досягнення прохідного балу за цим іспитом є не лише вимогою до практики перед USPTO, але й свідченням вашого досвіду в галузі інтелектуальної власності. Він демонструє глибоке розуміння складної патентної системи та здатність орієнтуватися в тонкощах патентного переслідування. Крім того, складання іспиту з патентної адвокатури відкриває цілий світ можливостей, дозволяючи особам представляти інтереси клієнтів у патентних справах, надавати юридичні консультації щодо патентоспроможності та брати участь у патентних судах...» *(What is the Patent Bar Exam? // Medium (<https://medium.com/@Patentbar/what-is-the-patent-bar-exam-d6b8222a7507>). 01.12.2023).*

***

«...Жорстка конкуренція на внутрішньому та міжнародному ринках означає, що підприємства повинні бути готові до захисту своїх прав інтелектуальної власності, коли відбувається порушення.

Немає сторонніх органів, єдиною відповідальністю яких є моніторинг діяльності компанії та вжиття заходів у разі порушення інтелектуальної власності. У країні часто Федеральне бюро розслідувань (ФБР) займається захистом прав інтелектуальної власності. Хоча певні дії можуть бути вжиті щодо очевидних порушень прав інтелектуальної власності, таких як випадки небезпечних контрафактних товарів, як правило, ті, хто має права інтелектуальної власності, такі як патенти, торгові марки та захист авторських прав, повинні довести до відома відповідних органів про порушення.

Деякі компанії ...можуть спробувати реконструювати технологію, захищену патентом, або дублювати оригінальні роботи, захищені авторським правом, можливо, друкуючи їх на футболках або завантажуючи на сайти соціальних мереж. Міжнародні підприємства часто більше ризикують з порушеннями інтелектуальної власності, оскільки вони припускають, що міжнародне правозастосування не буде варте зусиль.

Підприємства можуть захистити себе від шкоди, яку може спричинити агресивна конкуренція, постійно відстежуючи своїх конкурентів та Інтернет на предмет ознак порушення прав інтелектуальної власності. Витрачання часу на офіційну реєстрацію захисту авторських прав, торгових марок і патентів також може бути розумним рішенням...

Усвідомлення того, як конкуренція може призвести до неправомірної поведінки інших компаній, може допомогти власникам і керівникам приймати обґрунтовані рішення, які краще захищатимуть їхні інтереси» (*How intense competition can affect intellectual property // Wang IP Law Group, PC* (<https://www.thewangiplaw.com/blog/2023/12/how-intense-competition-can-affect-intellectual-property/>). 04.12.2023).

***

«Сьогодні ми відзначаємо День спеціалістів із трансферу технологій, який вшанує тих людей, які допомагають університетам і дослідницьким установам просувати свої критичні відкриття до кінцевого продукту чи послуги.

Цей день було обрано тому, що це річниця прийняття 12 грудня 1980 року Закону Байя-Доула, який відіграв важливу роль у заохоченні університетів до участі в заходах з передачі технологій. Він створив єдину патентну політику серед багатьох федеральних агентств, які фінансують дослідження, в результаті чого малий бізнес і неприбуткові організації, включаючи університети, зберегли право власності на винаходи, зроблені в рамках дослідницьких програм, що фінансуються з федерального бюджету. До прийняття цього закону американським університетам щороку видавалося менше 250 патентів, і жодного нового препарату не було створено на основі досліджень Національного інституту охорони здоров'я (NIH) після отримання патентних прав.

З моменту прийняття Закону зусилля професіоналів у сфері трансферу технологій є рушійною силою інноваційної економіки. Наприклад, у 2022 році витрати на дослідження склали 91,8 мільярда доларів США, було створено 850 нових продуктів, подано 16 857 нових патентних заявок у США, видано 7 739 патентів у США, підписано 9 884 ліцензії та опціони, розкрито 24 140 винаходів, створено 998 стартапів та 6 801 стартап, які продовжують працювати, і всі ці показники зростають у порівнянні з попереднім роком...» (*Richard Marsolais. Celebrating Technology Transfer Professionals Day // McKee Voorhees & Sease PLC* (<https://www.filewrapper.com/celebrating-technology-transfer-professionals-day-2/>). 12.12.2023).

***

«Товарний знак — це будь-яке слово, фраза, символ, логотип або дизайн — або будь-яка комбінація — що використовується для ідентифікації та відмінності джерела товарів або послуг однієї сторони від товарів і послуг інших. Товарний знак може являти собою слово або слова (APPLE або POLO), логотипи або малюнки (галочка Nike або три смуги Adidas), фрази (IT'S FINGER LICKIN' GOOD або I'M LOVIN' IT), форми контейнерів або інше сукня (форма пляшки бурбону BLANTON'S), або навіть колір (помаранчевий HOME DEPOT) чи звук (дзвінки NBC)...

Сила торговельної марки може варіюватися від химерних знаків, які є сильними та підлягають захисту в основному реєстрі Управління патентів і товарних знаків США (USPTO), до загальних знаків, які є слабкими та ніколи не підлягають захисту. Вигадлива торгова марка не має значення загальноприйнятою мовою, наприклад KODAK® для плівки або ADIDAS® для спортивного одягу та взуття. Довільна торгова марка має добре відоме значення, але використовується по-різному, наприклад, «APPLE®» для комп'ютерів/мобільних пристроїв або CAMEL® для сигарет. Товарний знак, що наводить на роздуми, має на увазі щось про продукт або послугу, наприклад, TIDE® для пральні або FRIGIDAIRE® для холодильників та інших кухонних приладів. Описовий товарний знак ідентифікує характеристики/слугує лише для опису товару чи послуги, наприклад, AMERICAN AIRLINES® для повітряного транспорту (на відміну від сильніших вигадливих, довільних і сугестивних знаків, описові знаки не отримують захисту лише через їх використання як знак, а повинні також набути відмінності на основі їх використання на ринку, тобто «вторинного значення»).

У Сполучених Штатах не обов'язково реєструвати свій знак на федеральному рівні в USPTO або на рівні штату, щоб мати права на товарний знак. Навпаки, права загального права на торговельну марку виникають, як тільки марка використовується в торгівлі щодо товару чи послуги. Проте є значні переваги власності на федеральну реєстрацію в основному реєстрі USPTO, що позначається символом ®. По-перше, власник зареєстрованої марки користуватиметься захистом від подібних молодших марок до ступеня спілкування, тобто загальнонаціональними правами (на відміну від обмеження торговельною територією власника на основі прав загального права або штату, якщо державна реєстрація торгової марки отримана). Крім того, федеральна реєстрація є доказом prima facie дійсності знака та служить конструктивним повідомленням про вимогу реєстранта про право власності. Федеральна реєстрація також надає автоматичну предметну юрисдикцію федеральним окружним судам під час примусового виконання та дозволяє отримати незаперечний статус, якщо буде показано безперервне використання протягом п'ятирічного періоду, що надає власнику ще більше прав...» (*Trevor T. Graves. The Basics of Trademark Law and the Benefits of Federal Registration // Stites & Harbison, PLLC (https://www.stites.com/resources/client-alerts/the-basics-of-trademark-law-and-the-benefits-of-federal-registration/). 14.12.2023).*

***

«За даними Good Food Institute, галузь харчових технологій стрімко зростає в останні роки, досягнувши приблизно 8 мільярдів доларів у 2022 році. Оскільки харчові технологічні компанії продовжують впроваджувати інновації, розширюватися та виходити на нові ринки, важливо, щоб вони

розробили цілісну стратегію інтелектуальної власності (ІВ) для захисту своїх критичних активів...

Хоча харчова промисловість історично покладалася на комерційні таємниці та торговельні марки для захисту, за останнє десятиліття спостерігалось збільшення кількості патентних заявок у цій сфері. Технологія має право на патентний захист, якщо вона нова, корисна, функціональна та інноваційна. Наприклад, винайдення способу вирощувати харчове м'ясо в лабораторії без вирощування курей можна запатентувати, якщо це не є очевидним кроком на основі раніше існуючих технологій...

Під час стратегічного планування власних патентних портфоліо та загальної стратегії інтелектуальної власності компанії харчових технологій повинні враховувати результати вирішення проблем, пов'язаних із неможливими патентами...

Харчова промисловість і виробництво напоїв історично використовували комерційні таємниці для захисту власних активів. Секретний рецепт кетчупу Heinz, суміш трав і спецій Campari і секретна формула Coca-Cola — все це захищено комерційною таємницею. Нещодавно в усьому світі (наприклад, у Європейському Союзі, Китаї, Японії та Сполучених Штатах) пройшла хвиля нових законів і нормативних актів, які посилюють захист комерційних таємниць і змушують харчові компанії продовжувати захищати власні активи, як комерційну таємницю.

З одного боку, є кілька переваг для харчової технологічної компанії, щоб захистити власні активи як комерційну таємницю. Наприклад, власник комерційної таємниці не повинен підтверджувати, що захищена інформація відповідає законодавчим вимогам країни щодо патентного захисту, або розкривати конфіденційну інформацію. Крім того, патенти мають обмеження за часом, наприклад, 20 років у Сполучених Штатах, тоді як комерційні таємниці можна захищати нескінченно. З іншого боку, пропрієтарні активи більше не підпадають під захист комерційної таємниці, якщо конкурент зможе самостійно розробити або провести зворотний інженерний аналіз секретної інформації компанії. Крім того, компанія може захистити службову інформацію як комерційну таємницю, лише якщо вона зможе довести, що вона вжила передбачених законом заходів для захисту інформації як комерційної таємниці, тоді як видані патенти користуються презумпцією дійсності...

Ще один спосіб захистити інтелектуальну власність компанії — подати заявку на торговельну марку, яка захищає комерційну ідентичність бренду, не дозволяючи іншим використовувати подібну назву чи логотип. Компанія може отримати товарний знак шляхом використання лише в певній географічній зоні (товарний знак загального права) або шляхом реєстрації. Паризька конвенція про охорону промислової власності — це міжнародний договір, який надає компанії можливість подати заявку на торговельну марку до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) на основі торговельної марки,

zareestrovanoї v її країні, і ввести реєстрацію на національному рівні. у будь-якій із понад 150 країн-учасниць Паризької конвенції...

З огляду на те, що в промисловість харчових технологій стає все більше і більше, компаніям харчових технологій слід ретельно розглянути свої варіанти інтелектуальної власності та те, як найкращим чином захистити свої важливі активи за допомогою різних типів інтелектуальної власності...» (*Sheena X. Wang. Mastering the Recipe of Food Technology Intellectual Property // Rothwell, Figg, Ernst & Manbeck, P.C (https://www.rothwellfigg.com/publication-mastering-the-recipe-of-food-technology-intellectual-property). 15.12.2023).*

***

«Управління з питань харчових продуктів і медикаментів США, а також митна та прикордонна служба конфіскували несанкціоновані електронні сигарети на суму понад 18 мільйонів доларів США, серед яких були такі популярні марки, як Elf Bar...»

Близько 1,4 мільйона одиниць було конфісковано під час спільної триденної операції в липні на місці перевірки вантажів у міжнародному аеропорту Лос-Анджелеса.

...при спробі контрабанди електронних сигарет товари були навмисно задекларовані як іграшки або взуття та вказані невірні дані про їхню вартість». (*Chris Kirkham. US agencies seize illegal e-cigarettes worth \$18 million // Reuters (https://www.reuters.com/world/us/us-agencies-seize-illegal-e-cigarettes-worth-18-million-2023-12-14/). 15.12.2023).*

***

«У 2023 році Офіс патентів і товарних знаків США (USPTO) відзначилося поштовхом до подальшої модернізації та зменшення впливу на навколишнє середовище, а також спробами підвищити адміністративну ефективність...»

Завдяки серії нових остаточних правил, які набули чинності в 2023 році, USPTO спробувало підвищити адміністративну ефективність Офісу, просуваючись далі в цифрову еру. По-перше, Офіс перейшов на повністю електронну систему видачі патентів (88 FR 12560). Це нове правило створило нову форму, відому як аркуш електронної інформації про видачу патенту (EPGI). EPGI містить ключові дані про видачу патенту, такі як номер патенту, назва, дата подання та імена патентовласника та винахідників. Аркуш EPGI включено в електронний файл видачі патенту, що забезпечує легкий доступ для подальшого використання. USPTO сподівається стати більш екологічно свідомим, «сприяючи зеленій економіці» та скорочуючи період затримки між моментом випуску та публікацією...

По-друге, USPTO оприлюднило пару нових правил, які вимагають, щоб усі заявки, пов'язані з продовженням терміну дії патенту (PTE), і заяви про коригування терміну дії патенту (PTA), які відповідають заявам про розкриття

інформації, подавали в електронному вигляді з використанням правильного коду документа (88 FR 13028 та 88 FR 39172 відповідно). Офіс очікує, що обидва ці нові правила значно скоротять паперові відходи, а також підвищать адміністративну ефективність Офісу, отримуючи ці документи у спосіб, який відповідає інструкціям USPTO щодо подання як за формою, так і за змістом. Іншою очікуваною перевагою остаточного правила PTE є підвищення прозорості щодо статусу поданої PTE як для практикуючого лікаря, так і для клієнта.

Нарешті, USPTO намагається підвищити доступність захисту інтелектуальної власності у більш справедливий спосіб, змінивши структуру зборів для малих і мікропідприємств відповідно до Закону про розв'язування американських інноваторів 2022 року (UAIA) (88 FR 17147). UAIA передбачає зниження розміру зборів на 50-60% для окремих малих суб'єктів господарювання та знижки на розмір зборів у розмірі 75-80% для мікросуб'єктів у «поданні, пошуку, експертизі, видачі, оскарженні та збереженні патентних заявок і патентів». Крім того, невеликі організації можуть зменшити плату за подання на 75-80% для базових, непроміжних заявок на комунальні послуги. І навпаки, Офіс оприлюднив остаточне правило, яке передбачає збільшення зборів для великих організацій, починаючи з заявок, поданих 17 січня 2024 року або раніше (88 FR 36956 з посиланням на 85FR 46932)...» (*Robert Pluta, Wade Weaver. USPTO 2023 Year in Review: E-Filings and Rulemakings and AI, Oh My! // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2023/12/18/uspto-year-review-2023-e-filings-rulemakings-ai-oh/id=170521/). 18.12.2023).*

***

«Цього року щонайменше півдюжини фірм, які спеціалізуються на праві інтелектуальної власності та судових спорах, були поглинуті більшими американськими юридичними фірмами, оскільки великі фірми прагнуть розширити свої практики у сфері інтелектуальної власності...

Остання угода була укладена цього тижня, коли національна фірма Husch Blackwell, що складається з 1200 юристів, заявила, що залучає всіх 11 адвокатів і майже 20 клерків юристів і професійного персоналу з фірми інтелектуальної власності Patterson Thunte, що базується в Міннеаполісі...

Інтелектуальна власність зберегла свої позиції в складний рік для юридичних фірм. У третьому кварталі 2023 року попит на роботу в галузі інтелектуальної власності зріс на 1% порівняно з аналогічним періодом минулого року, тоді як попит на M&A, нерухомість і корпоративну діяльність впав на тлі тривалого спаду...

Щонайменше шість американських юридичних фірм, що спеціалізуються на питаннях інтелектуальної власності, приєдналися до більших у 2023 році. Минулого місяця Buchanan Ingersoll & Rooney заявила, що 1 січня об'єднується з юридичною фірмою з питань інтелектуальної власності RatnerPrestia.

Найбільша така угода була укладена в січні минулого року, коли Morrison & Foerster завершила співпрацю з каліфорнійською компанією Durie Tangri, у результаті чого 36 юристів Durie Tangri перетворилися на 1000 юристів Morrison Foerster» (*David Thomas. Big law firms gobble up intellectual property firms in consolidation push // Reuters (https://www.reuters.com/legal/legalindustry/big-law-firms-gobble-up-intellectual-property-firms-consolidation-push-2023-12-12/). 13.12.2023).*

***

«Власники прав інтелектуальної власності (ІВ), пов'язаних із винаходами та творчими роботами, виявили, що «ліцензування» є ефективним способом монетизації їхньої ІВ. Ліцензія — це договір, за яким власник патенту, торговельної марки чи твору, захищеного авторським правом, передає іншій стороні (ліцензіату) право створювати, використовувати, продавати чи поширювати копії відповідної інтелектуальної власності...

Ліцензування є привабливим варіантом, оскільки воно спрощує процес і зменшує ризики, пов'язані з виробництвом продукції та/або наданням послуг. В ідеалі власник ІВ (провівши належну перевірку) працюватиме з кимось, хто вже має відповідний досвід і доступ до необхідної інфраструктури. Завдяки ліцензуванню власник прав на інтелектуальну власність може користуватися роялті від ліцензіата, тоді як ліцензіат має можливість отримати вигоду від інтелектуальної власності, якою він не володіє. В ідеальних відносинах ліцензування і власник інтелектуальної власності (ліцензіар), і ліцензіат обидва отримують вигоду від продажу пов'язаних продуктів або послуг. У свою чергу споживачі отримують вигоду від того, що їм доступні нові продукти та послуги.

Практично все, що має певну цінність, може бути ліцензовано, навіть за винятком патентів, торгових марок і авторських прав. Об'єктами ліцензій можуть бути технічні або комерційні ноу-хау, комерційні таємниці, конфіденційна інформація та комп'ютерне програмне забезпечення. Ліцензійні угоди часто об'єднують різні типи об'єктів. Наприклад, франчайзингові угоди (які є унікальним видом ліцензій) часто передають невиключні права на технічні та комерційні ноу-хау, торгові марки та авторські права, необхідні для ведення бізнесу. Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення можуть передавати права, пов'язані з патентами, авторськими правами та комерційною таємницею. Таке об'єднання прав інтелектуальної власності в одній ліцензійній угоді є скоріше правилом, ніж винятком.

Однією з переваг ліцензійної угоди є те, що вона може бути гнучкою угодою, що дозволяє сторонам укласти угоду, унікально адаптовану до їхніх конкретних обставин. Ліцензія може бути «невиключною» (зберігає за ліцензіаром право надавати ліцензії іншим) або вона може бути строго «виключною» (таким чином надає ліцензіату виключне право комерціалізувати інтелектуальну власність у певному контексті). Ліцензійні угоди можуть бути

складені таким чином, щоб ліцензіар зберігав певні ринки, а інші ринки передавав ліцензіату. Тривалість ліцензійних угод може змінюватися залежно від обставин.

Оскільки ліцензійні угоди визначають права сторін, зокрема щодо інтелектуальної власності, слід проявляти обережність при складанні таких угод і під час обговорення окремих положень. Ліцензійні угоди зазвичай розподіляють ризики між сторонами, часто через гарантії щодо інтелектуальної власності, яка ліцензується, та кінцевих продуктів, які вироблятиме ліцензіат...» (*Scot A. Duvall. Monetizing Intellectual Property: The Basics and Benefits of Licensing // Stites & Harbison, PLLC (https://www.stites.com/resources/client-alerts/monetizing-intellectual-property-the-basics-and-benefits-of-licensing/). 18.12.2023).*

***

«Як і очікувалося, новий фільм про Барбі став найбільшим хітом цього літа. Глядачів не лише привабили сюжетна лінія та різноманітні персонажі...

Центральне місце у фільмі займає мода. Поки Барбі досліджує світ, її прикрашають вишукані ансамблі від провідних модних брендів, таких як Chanel, Moschino та вінтажний Versace. Зірку фільму, Марго Роббі, також бачили в різних дизайнерських костюмах, ...таких як рожевий Valentino та Prada.

У сфері транспорту, автомобілебудування та авіації такі бренди, як Chevy, Hummer і Volkswagen, підносять мандри Барбі у фільмі. Такі стратегічні інтеграції брендів, як показ Барбі, що стрибає в новенький електромобіль Chevy Blazer SS EV, значно підвищили продажі цих брендів...

Практика інтеграції брендів у фільми, відома як бренд-плейсмент або продакт-плейсмент, стала загальною маркетинговою стратегією в індустрії розваг. Крім того, товари для Барбі продовжують стимулювати продажі для цих компаній, оскільки фільм продовжує перевищувати межі продажів у понад 1 мільярд доларів США протягом одного місяця після виходу фільму.

Загалом, розміщення брендів у фільмах є безпрограшною ситуацією, коли кінематографісти отримують додаткові ресурси для своєї продукції, а бренди отримують вигоду від збільшення показу та позитивних асоціацій із захоплюючим сюжетом і улюбленими героями... Хоча співпраця такого характеру створює ризики та виклики для бренду, гучний успіх фільму про Барбі є переконливим свідченням потенціалу стратегічного ко-брендінгу, демонструючи його здатність збільшувати доходи та охоплювати бізнес» (*Bianca Ascolese. The Barbie Movie: The Power of Brand Placement and Partnerships // Foley & Lardner LLP (https://www.foley.com/insights/publications/2023/12/barbie-movie-brand-placement-partnerships/). 20.12.2023).*

***

«...патенти, пов'язані з Різдвом. ...деякі з них випущені в 2023 році...»

Патент на дизайн D990,096 — це досить дивний патент під назвою «Рука ельфа». Конструкція виглядає як колюча рукавичка з чотирма кігтиками на кінці круглого дубеля...

Патент США № 11 700 963, «Складна окрема панчоха», це ...справді виглядає як м'який черевик. У патенті стверджується, що його переваги полягають у тому, що панчоха не може загорітися, оскільки її не можна підвішувати над каміном; не буде використовуватися з панчохою, яка може впасти комусь на голову; і для кріплення до мантії не потрібні гвинти чи гачки. Панчоха обважнена всередині, щоб вона стояла, і вона також складається для зберігання...

Патент США № 9,883,762, «Дерев'яний скейт», призначений для круглої таці, на яку ви ставите ялинку (у її підставку). Піднос має довгу ручку, щоб людина могла використовувати піднос, щоб пересунути ялинку та стояти по кімнаті або обертати ялинку, щоб прикрасити її. У патенті стверджується, що лоток замінює підставки для дерев із колесами (які, як визнає винахідник, є непрактичними з кількох причин)...

Патент США № 6,773, 134, «Штучна ялинка з підсвічуванням» призначена для штучної ялинки з дроту (наприклад, з курячого дроту) з освітленням, яке не потрібно знімати, коли ялинку згортають і зберігають, а потім знову встановлювати, коли ялинку встановлюють знову. Ялинка складається з трикутних панелей, до яких прикріплені вогні та розташовані в петлі таким чином, що коли панелі розгортаються для створення ялинки, вогні обертаються навколо ялинки. Цей винахід призначений для вирішення проблеми видалення ліхтарів, коли ялинку зносять, і необхідності знову встановлювати їх під час наступного використання ялинки...» (*Audrey A. Millemann. MERRY CHRISTMAS! // Weintraub Tobin Chediak Coleman Grodin Law Corporation (https://www.weintraub.com/2023/12/merry-christmas/). 21.12.2023).*

***

«Apple оголосила в понеділок, що призупиняє продаж двох своїх моделей годинників у Сполучених Штатах після звинувачень у копіюванні технології моніторингу крові.»

Продукти, про які йде мова, годинники Series 9 і Ultra 2, більше не будуть доступні для покупців із США, які купують онлайн з четверга вдень, а продажі в магазинах припиняться в неділю.

Це рішення було прийнято після того, як 27 жовтня Комісія з міжнародної торгівлі США (ІТС) рекомендувала не імпортувати певні годинники Apple до Сполучених Штатів, оскільки компанія з медичних технологій Masimo звинуватила Apple у копіюванні її технологій...

Зараз у Білому домі триває розгляд цієї рекомендації, але Apple достроково призупиняє продажі.

...якщо заборона ІТС на продаж не буде скасована, Apple пообіцяла «вжити всіх заходів» для якнайшвидшого відновлення продажів моделей Series 9 і Ultra 2 у США...» (*Apple to stop some watch sales in US over patent dispute // euronews* (<https://www.euronews.com/business/2023/12/19/apple-to-stop-some-watch-sales-in-us-over-patent-dispute>). 19.12.2023).

***

«...Кілька днів тому Apple припинила продаж годинників в онлайн-магазині, а тепер Apple Watch недоступні і в роздрібних магазинах Apple.

Сьогодні вранці Комісія з міжнародної торгівлі США (ІТС) підтвердила, що адміністрація Байдена вирішила не скасовувати заборону...

Заборона ІТС є результатом рішення суду, який визнав, що Apple порушує патенти Масімо, що стосуються датчика пульсоксиметра для вимірювання рівня кисню в крові.

Таким чином, Apple не має права продавати Apple Watch Series 9 і Ultra 2 у Сполучених Штатах. Сторонні реселлери зможуть продати залишки товару, але оскільки весь майбутній імпорт продукту заборонений, продажі в цих торгових точках також незабаром припиняться. Apple просто заявляє, що відповідні моделі годинників "наразі недоступні".

Apple Watch SE дозволено залишати у продажу, оскільки він не містить датчика кисню в крові.

Компанія Apple заявила, що найближчим часом подасть апеляцію на рішення ІТС до Апеляційного суду США у Федеральному окрузі...» (*Benjamin Mayo. Biden administration decides not to overturn Apple Watch sales ban in the US // 9to5mac* (https://9to5mac.com/2023/12/26/biden-administration-does-not-overturn-apple-watch-sales-ban/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2F9to5mac). 26.12.2023).

***

«Крадіжка інтелектуальної власності викликає серйозне занепокоєння для всіх компаній, але особливо для організацій оборонно-промислового комплексу... Загроза проникнення іноземних супротивників у внутрішні організації з метою досягнення власних цілей привернула увагу протягом останніх кількох років завдяки резонансним справам, таким як атака на ланцюжок поставок SolarWinds і звинувачення китайського бізнесмена у змові з метою викрадення комерційних секретів General Electric.

Ці загрози особливо неприємні для малого та середнього бізнесу, якому, як правило, не вистачає ресурсів кібербезпеки, щоб захистити себе. На щастя, існує все більше ресурсів, які ці компанії можуть використати для захисту своєї інтелектуальної власності.

На жаль, загрози оборонно-промисловій базі, або DIB, продовжують зростати. Цього року корпорація Майкрософт виявила досвідченого китайського загрозового агента під назвою «Вольт Тайфун», який проникав у

критично важливу інфраструктуру США для збору інформації та шпигунства. Це лише один із багатьох прикладів китайських загроз кібербезпеці для американських компаній із спільною метою викрадення інтелектуальної власності іншої країни для отримання економічної вигоди китайським підприємствам.

У міру прискорення технологічного роз'єднання технологічних екосистем США та Китаю організаціям на всіх рівнях ДІВ доведеться посилити безпеку, щоб захистити свою інтелектуальну власність від цілеспрямованих вторгнень і атак на ланцюги поставок.

За деякими оцінками, для окремої компанії ІВ може становити до 80% її вартості. Це означає, що успішна кібератака, яка призведе до крадіжки ІР-адреси, може призвести до кінця бізнесу, особливо для малого бізнесу. Крім того, за оцінками, індустрії з інтенсивним використанням ІВ забезпечують понад 45 мільйонів робочих місць у США, а крадіжка ІВ обходиться економіці США в 600 мільярдів доларів на рік, що свідчить про масштаби та вплив проблеми.

На щастя, уряд почав усвідомлювати серйозність цієї загрози та вжив заходів для її пом'якшення. У січні 2023 року був підписаний Закон про захист американської інтелектуальної власності. Цей закон має на меті накласти додаткові санкції на неамериканських суб'єктів, які займаються крадіжкою ІВ, але це стосується лише випадків викрадення ІВ. У червні 2023 року, визнаючи зростаючу загрозу кіберзлочинності проти компаній США, Міністерство юстиції отримало схвалення Конгресу на створення нового відділу національної кібербезпеки, який надає додаткові федеральні ресурси для виявлення та знищення сучасних постійних загроз кібербезпеці, націлених на ДІВ...» (*Noah Rivers, Jimmy Benoit. How to bolster security against intellectual property theft // Defense News (https://www.defensenews.com/opinion/2023/12/20/how-to-bolster-security-against-intellectual-property-theft/). 20.12.2023).*

***

Федеративна Республіка Бразилія

«Інвестиції у створення промислових зразків мають вирішальне значення в сучасній практиці ведення бізнесу, оскільки це дозволяє продукту компанії виділятися в умовах дедалі більшої конкуренції на ринку.

Не менш важливим, ніж створення унікального продукту, є забезпечення його захисту в країні, де компанія веде або має намір вести бізнес. Це вкрай важливо, оскільки ця охорона гарантує виключне право на комерційне використання створеного промислового зразка.

У Бразилії промисловий зразок повинен бути новим, оригінальним і мати як декоративний аспект, так і зовнішню конфігурацію.

Після реєстрації промисловий зразок гарантує національну охорону протягом 10 років (може бути продовжено максимум до 25 років). Однак захищений промисловий зразок може бути наданий без аналізу цих вимог Бразильського відомства з патентів і товарних знаків (ВРТО), гарантуючи власнику «нестійке право». Це відбувається тому, що реєстрація промислового зразка в Бразилії не потребує перевірки якості, яку потрібно подати після отримання реєстрації.

З кінця 2023 року ВРТО запроваджує кілька нових процедур для промислових зразків, кульмінацією яких стала публікація 2 Видання Посібника з промислових зразків і нова електронна система подання петицій. Ці нові вказівки розширюють сферу охорони промислових зразків і формалізують правила для включення Гаазької угоди...

З метою модернізації вказівок щодо промислового зразку в Бразилії новий Посібник з промислового дизайну формалізував нові типи реєстрації промислових зразків:

- Вироби, що складаються з частин без механічного з'єднання
- Статичний і динамічний графічний інтерфейс користувача
- Типографські родини
- Промисловий зразок, що включає товарні знаки
- Логотипи
- Промисловий дизайн, що містить текстові елементи...» (*Cristiane Manzueto, Flavia Telles. Industrial Design in the Spotlight: Key Takeaways in Brazil // Mayer Brown (https://www.mayerbrown.com/en/perspectives-events/publications/2023/12/industrial-design-in-the-spotlight-key-takeaways-in-brazil). 05.12.2023).*

***

Японська Держава

«Уряд і правлячі партії прагнуть повністю дозволити експорт оборонного обладнання, виробленого в Японії за ліцензією іноземних виробників зброї, до країн власників патентів на обладнання.

Така оборонна техніка виробляється в Японії шляхом сплати зборів за використання патентів.

До країн-ліцензіарів належать США, Великобританія та Німеччина.

Уряд, ймовірно, перегляне свої Три принципи передачі оборонного обладнання та технологій і керівні принципи реалізації цих принципів уже 22 грудня.

Основне оборонне обладнання, яке Японія виробляє за ліцензіями іноземних виробників, включає ракети «земля-повітря» Patriot Advanced Capability-2 (PAC-2) США, 81-мм міномети Британії та 155-мм гаубиці Німеччини...

Відповідно до чинних інструкцій щодо трьох принципів, повністю зібране оборонне обладнання, вироблене в Японії за ліцензією, не дозволяється експортувати за кордон. Все, що можна експортувати, — це частини та технології, вироблені в Японії за ліцензіями США.

Цього разу заплановане послаблення має на меті дозволити експорт повністю зібраної продукції до країн-ліцензіарів, а також до третіх країн, за винятком «країн і регіонів, де тривають збройні конфлікти»...» (*Japan Eyes Relaxing Defense Equipment Export Rules; Change Would Apply to Weapons Made Under Foreign Licenses // The Japan News* (<https://japannews.yomiuri.co.jp/politics/defense-security/20231209-154710/>). 09.12.2023).

***

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«Після 31-ї сесії Комітету з розвитку та інтелектуальної власності (CDIP) держави-члени успішно досягли домовленостей щодо кількох тем, включаючи три нові проекти CDIP, тему для Міжнародної конференції з інтелектуальної власності та розвитку 2025 року, затвердження двох тем вебінару з технічних допомогу та порядок тем, запропонованих за пунктом порядку денного «Інтелектуальна власність та розвиток»...

Серед заслугує на увагу досягнень – схвалення трьох нових проектів Індією, Бразилією та Філіппінами. Ці проекти спрямовані на інновації та передачу технологій, комерціалізацію аудіовізуального контенту та захист інтелектуальної власності (ІВ) для несільськогосподарської продукції. Проект Філіппін спрямований на посилення співпраці в галузі технологій та інновацій шляхом виявлення передового досвіду та ефективної політики, тоді як проект Індії досліджує багатофакторний вплив захисту несільськогосподарської продукції. Бразильський проект досліджує використання інтелектуальної власності для комерціалізації аудіовізуального контенту в Латинській Америці, вирішуючи проблеми після COVID-19.

Комітет також вирішив тему Міжнародної конференції з інтелектуальної власності та розвитку 2025 року: «Роль інтелектуальної власності та інновацій у вирішенні глобальних проблем охорони здоров'я: сприяння передачі технологій і співпраці», пропозиція, подана Африканською групою.

Крім того, відповідно до компіляції тем, запропонованих державами-членами для розгляду в рамках пункту порядку денного «Інтелектуальна власність і розвиток», Комітет вирішив, що тема «Створення потенціалу університетів для управління та комерціалізації ІВ: передача ІВ і технологій» повинна обговорюватиметься на тридцять другій сесії, тему «Вплив штучного інтелекту на інтелектуальну власність і розвиток» — на тридцять третій сесії, а

тему «ІВ і судова влада: розбудова потенціалу та досвіду» — на тридцять четвертій сесії...» (*Andrés Izquierdo. Positive results at the WIPO 31st session of the Committee on Development and Intellectual Property (CDIP) // infojustice.org (https://infojustice.org/archives/45532). 05.12.2023).*

***

«Держави-члени Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) погодили штаб-квартиру Організації в Женеві як місце проведення заключного етапу переговорів з 13 по 24 травня 2024 року щодо запропонованого договору про інтелектуальну власність, генетичні ресурси і традиційні знання, пов'язані з генетичними ресурсами...

Дипломатична конференція завершить тривалі переговори між державами-членами ВОІВ, в яких також брали участь інші зацікавлені сторони, в тому числі корінні народи.

Генетичні ресурси включають лікарські рослини, сільськогосподарські культури та породи тварин. Хоча самі генетичні ресурси не можуть бути безпосередньо захищені як інтелектуальна власність, винаходи, розроблені з їх використанням, можуть бути захищені, найчастіше за допомогою патенту.

Деякі генетичні ресурси також пов'язані з традиційними знаннями через їх використання та збереження корінними народами, а також місцевими громадами, часто з покоління в покоління. Ці знання іноді використовуються в наукових дослідженнях і, як такі, можуть сприяти розробці захищеного винаходу...» (*Diplomatic Conference on Proposed Treaty on IP to be Held in May 2024 at WIPO's Geneva Headquarters // AG-IP-NEWS (https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74968&lang=en). 13.12.2023).*

***

«Паризька конвенція про охорону промислової власності була однією з перших міжнародних угод про інтелектуальну власність (ІВ), яка охоплювала патенти, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, комерційні назви, вказівки на джерело або найменування місця походження та недобросовісну конкуренцію...

Наразі Паризька конвенція налічує 179 договірних сторін, але лише 11 з цих країн підписали першу редакцію договору. Затверджену в Парижі Міжнародну конвенцію про охорону промислової власності (пізніше відому як Паризька конвенція) спочатку підписали Бельгія, Бразилія, Гватемала, Іспанія, Італія, Нідерланди, Португалія, Сальвадор, Сербія, Франція, Швейцарія та Франція 20 березня 1883 року. Коли вона набула чинності 7 липня наступного року, Туніс і Сполучене Королівство також вчасно здали на зберігання свої документи про приєднання.

Відтоді Паризької конвенції було шість переглядів: у Брюсселі 14 грудня 1900 р.; у Вашингтоні 2 червня 1911 р.; в Гаазі 6 листопада 1925 р.; у Лондоні 2

червня 1934 р.; у Лісабоні 31 жовтня 1958 р.; і в Стокгольмі 14 липня 1967 р. Остання зміна була внесена 28 вересня 1979 р.

Країни, які підписали Паризької конвенції, створили «союз» органів інтелектуальної власності, який іноді називають «Паризьким союзом». Його мета полягає в тому, щоб забезпечити однакове ставлення до всіх заявників, незалежно від того, чи є вони іноземними чи місцевими.

Ключовими положеннями Паризької конвенції є право на національний режим, право на пріоритет, спільні правила та єдині рамки для виконання договору...

До Паризької конвенції патентні заявки повинні були подаватися приблизно в один і той же час у всіх країнах, інакше публікація в одній країні могла знищити новизну винаходу в інших. Завдяки праву пріоритету, встановленому Паризькою конвенцією, власники патентів країни походження мають 12-місячний період для подання заявки за Паризькою конвенцією (або прямої національної заявки, що вимагає пріоритету) у країнах-учасницях Паризької конвенції...

Паризьку конвенцію часто плутають з Договором про патентну кооперацію (РСТ). РСТ також є міжнародним договором, який дозволяє заявникам подати заявку на патент один раз, а потім розширити захист в інших країнах протягом 12 місяців. Однак різниця між Паризькою конвенцією та поданням заявок за РСТ полягає в тому, що РСТ еквівалентно подачі окремих патентних заявок у кожній конкретній країні РСТ. Завдяки РСТ власники патентів мають приблизно 30 місяців (залежно від країни), щоб довести патент до національної фази та підтвердити патент у певних країнах РСТ...» (*10 key facts about the Paris convention // Questel (https://www.questel.com/resourcehub/ten-facts-you-didnt-know-about-the-paris-convention/). 19.12.2023).*

***

«...Нещодавно було оновлено eHague Workbench для надання повного цифрового огляду реєстрацій дизайну. Більше того, можна додавати реєстрації до свого робочого простору, що дасть повне уявлення про реєстрації, заявником, власником або представником.

Завдяки новому робочому простору eHague Workbench можна переглядати список усіх реєстрацій, пов'язаних з вашим обліковим записом ВОІВ, та всі відповідні дані, включаючи дату реєстрації, дату публікації, вказівку продукту, номер реєстрації, а також відомості про власників та представників. Якщо ви авторизовані в системі, ви можете безпечно додавати реєстрації до свого облікового запису (наприклад, подані колегою з однієї з вами компанії), а для завантаження прямо з eHague Workbench тепер доступні результати нових типів операцій, таких як формування свідоцтва про внесення змін.

...у 2024 році ви зможете ділитися міжнародними реєстраціями дизайну в цифровому вигляді... Ви зможете вказати, чи можуть ваші підключення редагувати або переглядати реєстрацію та чи можуть вони делегувати права далі. Це зробить керування вашим портфелем реєстрації міжнародних дизайнів серед ваших колег ще безпечнішим і простішим...» (*Launch of New eHague Workbench // WIPO* (https://www.wipo.int/hague/en/news/2023/news_0028.html), 19.12.2023).

***

Інтелектуальна власність в Україні

«Добре відома торгова марка (ДВТМ) – це торговельна марка, яка здобула широку популярність у суспільстві. Вона асоціюється з певними товарами чи послугами та викликає у споживачів певні уявлення про якість, престиж чи інші характеристики цих товарів чи послуг...

Станом на грудень 2023 року в Україні добре відомими визнано понад 230 торгових марок та позначень. Серед них є як міжнародні бренди, так і українські.

- Міжнародні бренди:

- Coca-Cola
- Pepsi
- McDonald's
- Adidas
- Nike
- Apple
- Samsung
- Canon
- Nikon

- Українські бренди:

- Roshen
- Nemiroff
- Київстар
- Vodafone
- ПриватБанк
- Rozetka
- OLX
- EconomClass

Щоб торгова марка була визнана ДВТМ, необхідно, щоб вона відповідала наступним критеріям:

- Широка популярність у суспільстві. Торгова марка має бути відома не лише фахівцям у певній галузі, а й широкому загалу.

- Асоціація з певними товарами чи послугами. Торгова марка повинна викликати у споживачів певні уявлення про якість, престиж чи інші характеристики товарів чи послуг, під якими вона використовується.

- Виняткове визнання у споживачів. Торгова марка повинна бути настільки відома, що споживачі асоціюватимуть її з певними товарами або послугами навіть за відсутності будь-яких додаткових пояснюючих відомостей.

Основною міжнародною нормою, за якою, можливо визнати торгову марку добре відомою є ст. 6 bis Паризької конвенції Про охорону промислової власності (Ратифікована ВР України).

Процедура визнання торгової марки добре відомою в Україні проводиться на підставі ст. 25 Закону України “Про охорону прав на знаки для товарів та послуг”. Рішення про визнання ДВТМ в Україні може бути за рішенням суду або рішенням Апеляційної палати УКРНОІВІ. Враховуючи, що остання ще не сформована, у зв’язку з реформою системи інтелектуальної власності, пріоритетною є процедура визнання в судовому порядку...» *(Визнання торгової марки добре відомою // SION company LLC (<https://sion-ip.com/uk/blog/vyznannia-torhovoii-marky-dobre-vidomoiu/>). 05.12.2023).*

***

«Іранські інженери працюють над створенням військово-транспортного літака Simorgh, який є модифікацією українського Ан-140. Цей проект реалізується на авіаційному заводі в Ісфахані.

Літак Simorgh, розроблений Іранською організацією авіаційної промисловості, є дочірньою компанією міністерства оборони Ірану. Він створений на базі ІгАн-140, який, своєю чергою, є ліцензійною модифікацією українського турбогвинтового літака Ан-140.

Переобладнання пасажирських Ан-140 у транспортні літаки для армії проводить іранська компанія Iran Aircraft Manufacturing Industries. Транспортна версія дообладнана задньою рампою для можливості завантаження великогабаритних вантажів. Половина фюзеляжу, крила та низка інших вузлів та деталей вироблялися у Харкові, а складання та переобладнання з пасажирського літака у легкий транспортний літак проводили інженери HESA.

Роботи зі створення тактичного транспортного літака з рампою і вантажністю 6 тонн ведуться в авіаційному конструкторському центрі компанії IAMI (Aeronautical Design Center IAMI) для заміни Fokker-27. Перша презентація літака була проведена у травні 2022 року. Експерти вважають, що літак може бути виготовлений із раніше поставленого ХДАВП літакокомплекту Ан-140.

Це відкриття підкреслює здатність Ірану адаптувати та модифікувати іноземні технології для власних потреб, особливо в контексті військової промисловості. Водночас це викликає питання щодо авторських прав та міжнародних угод у сфері авіаційної промисловості...» *(Іранські розробники*

працюють над створенням нового літака, що є копією українського Ан-140 // No worries! (<https://noworries.news/iranski-rozrobnyku-praczyuyut-nad-stvorennnyam-novogo-litaka-shho-ye-kopiyeyu-ukrayinskogo-an-140/#>). 21.12.2023).

***

«Держмитслужба – єдиний державний орган, який сприяє правовласникам у захисті їх майнових прав інтелектуальної власності (ПІВ) при переміщенні товарів через митний кордон України.

...на виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у митне законодавство імплементовано норми Регламенту ЄС №608/2013 Європейського Парламенту та Ради про митний контроль за дотриманням ПІВ. Митний кодекс України містить розділ XIV «Сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України», відповідно до якого митниці протидіють переміщенню контрафактних товарів. Для сприяння захисту ПІВ під час переміщення товарів через митний кордон України Держмитслужба веде Митний реєстр за заявами правовласників.

Митний реєстр містить інформацію про власника ПІВ, законних користувачів такими правами (виробників, імпортерів, експортерів тощо) та представників власника ПІВ, які уповноважені ним на вирішення в Україні питань дотримання ПІВ, у тому числі у взаємодії з органами державної влади.

Заява про реєстрацію об'єкта ПІВ у Митному реєстрі подається до Держмитслужби за формою, наведеною у додатку до Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, затвердженого наказом Мінфіну від 30.05.2012 №648 (у редакції наказу Мінфіну від 09.06.2020 №282).

При надходженні до Держмитслужби таких заяв у непоодиноких випадках виявляються недоліки у поданих заявах, доданих до них документах та надаються роз'яснення щодо порядку подання заяв, переліку необхідних документів, обсягу інформації, що надається...» *(Як подати заяву про реєстрацію об'єкта права інтелектуальної власності у Митному реєстрі? // Дебет-Кредит (<https://news.dtkr.ua/state/zed/87836-iak-podati-zaiavu-pro-rejestraciiu-objekta-prava-intelektualnoyi-vlasnosti-u-mitnomu-rejestri>). 20.12.2023).*

***

«Здійснюючи значний крок у напрямку сприяння інноваціям та конкурентоспроможності в країнах-кандидатах на вступ до ЄС, Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) та Генеральний директорат Європейської Комісії з питань сусідства та переговорів про розширення (DG NEAR) об'єднали зусилля на підтримку України, Республіки Молдова і Грузія. Співпраця була офіційно оформлена шляхом

підписання нового проекту 12 грудня 2023 року, ...спрямованого на створення більш сприятливого середовища для інновацій, творчості та економічного розширення. в цих країнах.

Цей новий проект наголошує на дотриманні прав інтелектуальної власності шляхом зміцнення законодавства у цій сфері, підвищення обізнаності про їх переваги та підтримки країн-партнерів, які прагнуть приєднатися до ЄС. Є чотири напрямки співпраці: удосконалення правової бази; підтримка установ, мереж та інструментів ІВ; співпраця в механізмах забезпечення виконання; і зосередити увагу на приватному секторі, малих і середніх підприємствах (МСП) і просуванні обізнаності щодо питань ІВ...

Угода встановлює чотирирічну програму в Україні, Республіці Молдова та Грузії із загальним співфінансуванням Комісії та EUIPO у розмірі 4 мільйонів євро. Три країни є країнами-партнерами ЄС у рамках Європейської політики сусідства (ENP) та ініціативи Східного партнерства. ENP окреслює основні політичні пріоритети ЄС через посилення стабілізації та стійкості сусідніх країн» (*European Commission and EUIPO collaborate to support intellectual property rights in Ukraine, the Republic of Moldova and Georgia // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/dg-near-and-euipo-collaborate-to-support-intellectual-property-rights-in-georgia-moldova-and-ukraine>). 12.12.2023).

***

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«У сфері штучного інтелекту (ШІ), яка швидко розвивається, концепція комерційної таємниці посідає центральне місце...»

Комерційна таємниця за своєю суттю відрізняється від інших форм інтелектуальної власності. Вони охоплюють практики, проекти, формули, процеси або будь-яку інформацію, яка забезпечує конкурентну перевагу бізнесу завдяки своїй конфіденційності. Це часто включає алгоритми, набори даних і методи машинного навчання, які не оприлюднюються в секторі ШІ. Конфіденційний характер цих елементів робить їх основними кандидатами на захист комерційної таємниці.

Для інновацій штучного інтелекту захист комерційної таємниці пропонує кілька переваг перед патентуванням. Він не вимагає розголошення таких деталей, як патенти, що дозволяє компаніям зберігати конфіденційність своїх інновацій ШІ. Такий підхід є особливо вигідним, враховуючи швидкі темпи розвитку ШІ, коли трудомісткий процес патентування може відставати від інновацій...

Юридичний ландшафт навколо штучного інтелекту та комерційної таємниці складний. Забезпечуючи основу для захисту, законодавство про

комерційну таємницю має адаптуватися до унікальних викликів, пов'язаних із технологіями ШІ. Це включає проблеми, пов'язані з мобільністю співробітників, коли люди, які переміщуються між компаніями, можуть ненавмисно або навмисно передавати конфіденційну інформацію.

У міру того, як сфера штучного інтелекту розширюється, нормативні акти розвиваються, щоб вирішити нюанси захисту комерційної таємниці в цьому контексті. Законодавці та зацікавлені сторони галузі стикаються з питаннями щодо балансу між захистом інтелектуальної власності та необхідністю прозорості та етичних міркувань у розробці ШІ...

Вплив штучного інтелекту на комерційну таємницю є не лише національною, а глобальною проблемою. Оскільки технології штучного інтелекту перетинають кордони, міжнародна співпраця та послідовність законів про комерційну таємницю стають все більш важливими...» (*John Palmer. AI and Trade Secrets: The Evolving Landscape // Cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/ai-and-trade-secrets-the-evolving-landscape/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 02.12.2023).

***

«...Плагіат є давньою проблемою в Інтернеті та соціальних мережах. Однак, технологія штучного інтелекту додала цьому питанню новий вимір.

Алгоритми штучного інтелекту навчаються на масивних наборах тексту та коду, що дозволяє їм імітувати та навіть перевершувати людські можливості у створенні контенту. Це може бути корисним для таких завдань, як написання маркетингових текстів, створення публікацій у соціальних мережах або створення електронних листів.

Однак це також відкриває двері для плагіату, оскільки штучний інтелект може легко відтворити наявний вміст без належного посилання на джерело чи розуміння його контексту. Ця проблема ще більше ускладнюється легкістю, з якою контент, створений штучним інтелектом, може поширюватися через онлайн-платформи, що ускладнює розрізнення оригінальної роботи від плагіату...

Плагіат з підтримкою штучного інтелекту підриває цінність оригінальної роботи та науковості, сприяє академічній нечесності та знецінює справжню творчість...

Вирішення цієї проблеми потребує багатостороннього підходу з боку інституцій та регуляторних органів.

Навчальні заклади повинні сприяти академічній доброчесності та надавати чіткі вказівки щодо використання інструментів ШІ. Студентів слід навчати етичному використанню ШІ та наслідкам плагіату. З іншого боку, розробники штучного інтелекту повинні прагнути впроваджувати етичні міркування у свої інструменти та прагнути до прозорості своїх можливостей.

Більше завдання зводиться до регуляторів і уряду. Правовий ландшафт навколо контенту, створеного штучним інтелектом, наразі змінюється та потребує ретельного розгляду...» (*Ibiam Wayas. Has AI Amplified Plagiarism? // Cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/has-ai-amplified-plagiarism/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 09.12.2023).

***

«...Однією з найактуальніших проблем у сфері штучного інтелекту (ШІ) та інтелектуальної власності є створення контенту системами ШІ. Коли створена штучним інтелектом музика, мистецтво, література тощо стають звичним явищем, виникає питання: хто володіє правами на ці твори?»

Закони про авторське право були в першу чергу розроблені для людей-творців, і адаптація їх для контенту, створеного ШІ, є складним завданням. Визначення права власності та тривалості захисту авторських прав для творів, створених штучним інтелектом, є проблемою, яку має вирішити законодавство про інтелектуальну власність.

ШІ змінив інноваційні процеси в різних галузях. Від охорони здоров'я до технологій, винаходи на основі ШІ зростають. Закон про інтелектуальну власність необхідно адаптувати, щоб забезпечити належний захист цих винаходів.

ШІ можна використовувати для створення назв брендів, логотипів і маркетингового контенту. Наслідки для законодавства про торговельні марки є значними, і визначення правил для торгових марок, створених штучним інтелектом, є проблемою, що виникає.

ШІ значною мірою покладається на дані, алгоритми та моделі. Захист цих комерційних секретів має вирішальне значення, особливо в конкурентних галузях, де штучний інтелект може надати компаніям значну перевагу.

Використання ШІ в інтелектуальній власності також викликає етичні проблеми. Питання упередженості, дискримінації та прозорості необхідно вирішувати в рамках законодавства про інтелектуальну власність, щоб забезпечити справедливість і прозорість.

Щоб вирішити питання щодо контенту, створеного штучним інтелектом, може знадобитися оновити закони про авторське право, щоб уточнити право власності, тривалість і ліцензійні угоди для творів, створених штучним інтелектом.

Реформи патентного законодавства можуть бути необхідними для вирішення унікальних проблем, пов'язаних з інноваціями на основі штучного інтелекту, гарантуючи належний захист винахідників.

Закони про торговельні марки повинні розвиватися, щоб визначити право власності та використання торгових марок, створених ШІ, враховуючи унікальний характер внеску ШІ.

Оскільки ШІ покладається на дані, перетин законів про конфіденційність даних і інтелектуальної власності є важливим аспектом, який потребує ретельного розгляду та узгодження.

...готовність законодавства про інтелектуальну власність для штучного інтелекту є складною проблемою, яка розвивається. Хоча основні принципи законодавства про інтелектуальну власність залишаються актуальними, адаптація та реформи необхідні для вирішення нових проблем, пов'язаних із контентом, створеним ШІ, інноваціями та етичними проблемами. Політики, юридичні експерти та зацікавлені сторони повинні працювати разом, щоб знайти баланс між сприянням інноваціям і захистом прав творців і інноваторів в епоху ШІ...» (*Shoaib Iqbal. Unraveling the AI Tapestry: Is IP Law Ready for the Revolution? // Medium (https://medium.com/@si5716490/unraveling-the-ai-tapestry-is-ip-law-ready-for-the-revolution-8679b21ae6b7). 04.12.2023*).

***

«...2023 рік, ймовірно – і справедливо – буде названий роком генеративного штучного інтелекту... За даними McKinsey, 79% респондентів щорічного опитування повідомили про вплив генеративного ШІ, а 22% підтвердили його регулярне використання. Деякі основні моменти цього року включають:

- *OpenAI* представляє свою версію ChatGPT на основі підписки; надання стороннім розробникам можливості включати ChatGPT (тобто їхню мовну модель) і Whisper (тобто їхню модель перетворення голосу в текст) у сторонні програми (наприклад, Home Assistant) через API з оплатою за використання; впровадження GPT4 – ще потужнішої великої мовної моделі (LLM); тихе оголошення для корпоративних клієнтів про можливість створювати та впроваджувати власні моделі GPT4 у співпраці з персоналом OpenAI (з ціною від приголомшливих 2-3 мільйонів доларів США!); можливість додавання зображень до ChatGPT; і компанію з розробки штучного інтелекту під назвою Global Illuminatio придбала OpenAI.
- *NVIDIA* розширює свій портфель продуктів за допомогою BioNeMo, платформи на базі штучного інтелекту, яка може використовувати такі моделі, як AlphaFold, для прогнозування дійсних білкових структур, що прискорює створення нових препаратів-кандидатів. *NVIDIA* також розширила партнерство з *Microsoft*, щоб легше зробити свої продукти доступними для клієнтів *Azure*.
- *AWS* запускає нову безкоштовну, високоякісну онлайн-навчальну ініціативу під назвою «AI Ready», яка обіцяє озброїти технарів і нетехніків основними навичками та знаннями, щоб підготувати їх до кар'єри в генеративному ШІ (і вирішує проблему нестачі кваліфікованого персоналу ШІ). Крім того, ініціатива передбачає створення програми стипендій для подальшого сприяння навчанню цього предмету в середніх школах та університетах по всьому світу.

- *Google* випускає Bard (своїї відповіді чат-бота на ChatGPT) і оголошення *Microsoft* про те, що вона почне включати ChatGPT у свій портфель продуктів. *Google* також представив PaLM2, свою нову велику мовну модель, яка має конкурувати з GPT4 OpenAI.
- *Stability AI* випускає Stability Audio, генеративну модель перетворення тексту в аудіо, навчену на величезному наборі даних стандартних зразків аудіо.
- *HeyGen* викликає хвилю в соціальних мережах своїм генеративним сервісом на основі штучного інтелекту, який дозволяє творцям відеоконтенту створювати переклади своїх відео багатьма різними мовами власним голосом і подобою творця, автоматично коригуючи вираз обличчя та рухи губ відповідно до перекладених слів.
- Дослідники з Массачусетського технологічного інституту розробляють нові інструменти, такі як PhotoGuard, який може кодувати фотографії спеціальними тегамі, які не дозволяють моделям ШІ використовувати їх для неконсенсусних глибоких фейків, обманом змушуючи моделі використовувати неправильну інформацію для створення зображень. Дослідники з Університету Чикаго представили Glaze, інструмент, який працює, виявляючи стиль художника та кодує фотографії, зроблені оригінальним художником, за допомогою спеціальних тегів, які перешкоджають або запобігають імітації стилю.

Ми очікуємо, що 2024 рік продовжиться подібним чином. Такі компанії, як OpenAI, AWS, Microsoft, Google, IBM, Meta та NVIDIA, продовжуватимуть завойовувати позиції як головні постачальники в ланцюжку створення вартості штучного інтелекту та, ймовірно, почнуть пристосовувати свій портфель продуктів до більш конкретних галузей (наприклад, наук про життя, фінансові послуги, кібербезпека тощо). Лідери ринку, які також пропонують стороннім розробникам доступ до своїх даних, послуг і моделей (наприклад, за допомогою завантажень або API), безумовно, зміцнять свої лідерські позиції та прибуток...

У світлі посилення судових процесів і загального обурення з боку творців оригінального контенту ми також очікуємо, що у 2024 році буде випущено більше інструментів, таких як PhotoGuard і Glaze...» (*Martijn Loth. AI predictions for 2024 - by a real person // Taylor Wessing (https://www.taylorwessing.com/en/interface/2023/predictions-2024/ai-predictions-for-2024---by-a-real-person). 04.12.2023).*

***

«...зростання соціальних медіа створило особливу проблему для авторського права, оскільки більшість цифрового контенту, включаючи захищену авторським правом музику та фільми, доступні сьогодні через проміжні онлайн-платформи, такі як YouTube і TikTok. Положення безпечної гавані як у Сполучених Штатах, так і в Європейському Союзі забезпечують правову базу для звільнення платформ від відповідальності за певних умов, а (автоматичні) режими сповіщень і видалення (N&TD),

запроваджені платформами, надають власникам авторських прав легший спосіб вирішити питання онлайн порушення авторських прав, ніж подання позовів. Однак визначення порушення авторського права вже давно позначене плутаниною, особливо у випадках повторного використання та оцінки істотної подібності між двома творами. У той час як винятки з авторського права, такі як доктрина добросовісного використання в США та вичерпні каталоги в європейських країнах, спрямовані на сприяння прогресу мистецтва та науки, автоматизований N&TD ефективно дозволяє онлайн-платформам замінити законне використання матеріалів, захищених авторським правом, власними правилами, що може призвести до неправильного позначення вмісту добросовісного використання та видалення вмісту, який взагалі не стосується авторського права. Проблема полягає в тому, що автоматизованими системами все ще бракує розуміння контексту, а непрозорий характер механізмів автоматичного фільтрування створює невизначеність, яка може перешкоджати подальшим інноваціям, впливаючи на творчі рішення та стратегії розповсюдження. У результаті творці можуть впроваджувати інновації навколо існуючих ідей, а не шукати ліцензії, або вирішити не впроваджувати інновацій взагалі.

Щоб подолати проблеми з авторським правом, онлайн-платформи, що впроваджують автоматизовані системи N&TD, протягом останнього десятиліття переключили фокус із чистого правозастосування на сприяння ринку цифрового ліцензування. Наприклад, приблизно в той час, коли YouTube запустив партнерську програму в 2009 році, у рамках якої платформа погодилася ділитися доходом від реклами з учасниками, YouTube представив свою систему «Ідентифікація вмісту», за допомогою якої власники прав отримують повідомлення про ймовірно правопорушний вміст і можуть заблокувати відео, або монетизувати вміст шляхом розподілу прибутку від реклами. YouTube повідомляє, що понад 90% правовласників обирають монетизацію, яка накопичила до 7,5 мільярдів доларів доходу від реклами, виплаченого правовласникам від претензій через систему з 2016 року, що свідчить про те, що стало можливим ліцензувати мільйони похідних робіт з незначними витратами.

Запровадження поточкових послуг на вимогу ще більше змінило моделі отримання доходів для правовласників. Такі платформи, як Spotify, YouTube і Netflix, пропонують широкі каталоги вмісту через підписку або моделі з підтримкою реклами. У зв'язку з цим виникає питання, за яких обставин власники прав взагалі захочуть приєднатися до таких платформ розповсюдження. Залежно від різних угод про розподіл доходу залежить, чи краще правовласникам у пакеті чи поза ним. Докази показують, що — принаймні в середньому — потокове передавання на вимогу приносить перевагу правовласникам порівняно з альтернативами бізнес-моделей на основі транзакцій або онлайн-піратства.

Зведені дані вказують на те, що споживання неліцензійної музики безперервно зменшується з 2010 року, тоді як споживання неліцензійного вмісту фільмів і телевізійних шоу стагнує та зменшується повільніше. Основна причина може полягати в відмінностях у стратегіях випуску в різних галузях, де музика відразу стає доступною в усіх каналах розповсюдження, а фільми спочатку випускаються у фізичних каналах і лише пізніше через онлайн-медіа...» (*Christian Peukert, Margaritha Windisch. What's Next for Copyright in the Age of Artificial Intelligence? // ProMarket (https://www.promarket.org/2023/12/12/whats-next-for-copyright-in-the-age-of-artificial-intelligence/?utm_source=flipboard&utm_content=lewisfarrell%2Fmagazine%2F FARRELL%27S+AI). 12.12.2023*).

***

«...Генератори тексту в зображення працюють, навчаючись на великих наборах даних, які включають мільйони чи мільярди зображень. Деякі генератори, наприклад ті, що пропонуються Adobe або Getty, навчаються лише на зображеннях, якими володіє виробник генератора або має ліцензію на використання.

Але інші генератори були навчені невивірковим копіюванням онлайн-зображень, багато з яких можуть бути захищені авторським правом. Це призвело до низки випадків порушення авторських прав, коли художники звинувачували великі технологічні компанії в крадіжці та отриманні прибутку від їхньої роботи...

Дослідники, які хочуть розширити можливості окремих художників, нещодавно створили інструмент під назвою "Nightshade" для боротьби з несанкціонованим скрайбуванням зображень.

Інструмент працює, делікатно змінюючи пікселі зображення таким чином, що сіє хаос для комп'ютерного зору, але залишає зображення незмінним для очей людини.

Якщо організація використовує одне з цих зображень для навчання майбутньої моделі штучного інтелекту, її пул даних стає "отруєним". Це може призвести до того, що алгоритм помилково навчиться класифікувати зображення як те, що людина візуально визнає неправдивим. Як наслідок, генератор може почати видавати непередбачувані та непередбачувані результати...» (*T.J. Thomson. Data poisoning: how artists are sabotaging AI to take revenge on image generators // The Conversation Media Group Ltd (https://theconversation.com/data-poisoning-how-artists-are-sabotaging-ai-to-take-revenge-on-image-generators-219335?utm_source=flipboard&utm_content=Tigr11%2Fmagazine%2FMy+Most+Liked). 17.12.2023*).

***

«Проблеми авторського права, пов'язані з використанням генеративного ШІ в бізнесі, стали серйозною проблемою серед власників бізнесу. Ці побоювання не залишилися непоміченими деякими постачальниками систем ШІ. Останнім часом багато з них просувають свої інструменти ШІ, запроваджуючи механізми, спрямовані на захист користувачів від потенційних порушень прав інтелектуальної власності. Однак до таких інструментів слід підходити з належною обережністю, оскільки пропонувані захист має свої обмеження та зазвичай вимагає дотримання низки додаткових умов.

У більшості випадків захист, який надають постачальники штучного інтелекту, має форму або договірної компенсації користувачеві постачальником, або зобов'язання постачальника покрити витрати на можливі збитки, включаючи судові витрати. На практиці це означає, що постачальники погоджуються взяти на себе юридичну відповідальність або сплатити юридичні збитки від імені своїх клієнтів, якщо треті сторони пред'являть позов до цих клієнтів за порушення прав інтелектуальної власності, спричинене використанням ШІ. Такий захист може охоплювати лише вибрані типи претензій, особливо ті, що стосуються результатів, створених ШІ, які можуть становити порушення.

Деякі з перших постачальників, які запропонували певний захист від потенційних порушень ІВ:

- Корпорація Майкрософт – стосовно комерційних клієнтів, які користуються їхніми послугами Copilot AI, а також GitHub Copilot і Bing Chat Enterprise,
- Adobe Inc. – стосовно генератора Firefly від Adobe,
- Google LLC – щодо платформи розробки Vertex AI і системи Duet AI, яка працює на платформах Google Workspace і Cloud,
- Shutterstock Inc. – щодо корпоративних клієнтів, які використовують свій генератор зображень ШІ,
- IBM Corp. – щодо їх генеративної служби ШІ Watsonx,
- Amazon Inc. – щодо їхньої моделі штучного інтелекту Titan і служби генерації коду CodeWhisperer,
- Canva Inc. – щодо корпоративних користувачів їхніх інструментів дизайну на основі ШІ.

Основна проблема полягає в тому, що захист поширюється лише на певні продукти, надані цими постачальниками. По-друге, захист має свою ціну, оскільки він поширюється лише на комерційних клієнтів, тобто не застосовується до безкоштовних версій інструментів ШІ, які пропонують ті самі постачальники...» *(Kamila Dymek, Marcin Regorowicz. Will AI vendors defend their clients against IP lawsuits? // Traple Konarski Podrecki & Partners (<https://www.traple.pl/en/will-ai-vendors-defend-their-clients-against-ip-lawsuits/>). 18.12.2023).*

***

«19 грудня 2023 року компанія Anthropic, що займається дослідженнями в галузі штучного інтелекту, оголосила, що оновила і зробила загальнодоступними свої Комерційні умови надання послуг (набувають чинності 1 січня 2024 року), щоб, серед іншого, захистити своїх корпоративних клієнтів API Claude від позовів про порушення авторських прав, висунутих проти них за "санкціоноване використання наших послуг або їхніх результатів". Зокрема, Anthropic погоджується захищати комерційних клієнтів від "Претензій клієнтів", що означає "претензії, позови або провадження третіх осіб, які стверджують, що платне використання Клієнтом Послуг (які включають дані, використані Anthropic для навчання моделі, що є частиною Послуг) відповідно до цих Умов або результатів, отриманих за допомогою такого авторизованого використання, порушує права третіх осіб на патенти, комерційні таємниці, торгові марки або авторські права".

З цим оголошенням наприкінці 2023 року Anthropic приєднався до інших великих постачальників генеративного ШІ (GenAI), включаючи Microsoft, Adobe, Shutterstock, OpenAI, IBM, Google, у впровадженні захисту інтелектуальної власності для результатів GenAI. ...в оновлених Комерційних умовах Anthropic відшкодування не поширюється на певні типи позовів, пов'язаних з підказками клієнтів або використанням сервісу, які порушують обмеження використання в умовах, або виникають внаслідок "навмисних неправомірних дій або порушень закону". Крім того, Комерційні умови Anthropic виключають "зміни, внесені Клієнтом до Послуг або Результатів", "поєднання Послуг або Результатів з технологіями або контентом, не наданими Anthropic", а також певні порушення патентів або торгових марок, серед іншого...» (*Jonathan Mollod & Peter Cramer. Anthropic Joins the Party, Offers Copyright Shield to Enterprise AI Customers // Proskauer Rose LLP (<https://newmedialaw.proskauer.com/2023/12/19/anthropic-joins-the-party-offers-copyright-shield-to-enterprise-ai-customers/>). 19.12.2023*).

***

«...Міжнародна федерація фонографічної індустрії (IFPI) представляє ...приблизно 8000 членів у всьому світі...

Частина його повноважень полягає в тому, щоб стежити за тим, як розвивається музична індустрія. Сюди входить легальне споживання, а також несанкціоновані пропозиції, більш відомі як музичне піратство...

Відповідно до звіту IFPI Engaging with Music 2023, опублікованого цього тижня, онлайн-піратство залишається проблемою в усьому світі, зокрема копіювання потоків і незаконні музичні програми...

У звіті наводяться результати масштабного опитування, в якому було опитано понад 43 000 користувачів Інтернету по всьому світу. Загальний висновок полягає в тому, що легальне споживання процвітає, але опитування

також показало, що багато людей все ще використовують стримери та піратські інструменти.

У країнах, які історично лягли в основу цих звітів, майже кожна десята людина (29%) визнає, що використовувала незаконні засоби для прослуховування або завантаження музики. З 26% потокове копіювання залишається домінуючим, а неліцензійні програми не відстають (20%).

Піратство найбільше поширене серед молодшої демографічної групи (16-24 роки), де 43% респондентів є піратами. Коли їх запитали про причини піратства, більше половини респондентів (55%) сказали, що вони роблять це, щоб не платити за ліцензовану підписку на потокове передавання музики.

З роками рівень піратства дещо стабілізувався, але проблема залишається. Тим не менш, це не повна картина. Опитані країни для цієї «глобальної» статистики виключають Індію, Китай, Нігерію та інші країни, що розвиваються, де піратство процвітає...» (*Ernesto Van der Sar. Music Piracy Remains a Widespread Problem, Particularly in Emerging Countries // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/music-piracy-remains-a-widespread-problem-particularly-in-emerging-countries-231212/). 12.12.2023).*

***

Україна

«...Знімки екрану та запис екрану – це легкий та швидкий спосіб зберегти інформацію з електронного пристрою. Завдяки знімку можна зафіксувати конкретний момент на екрані, а запис екрану є більш тривалим способом фіксації відео чи звукового ряду...»

Висока вірогідність того, що один із скріншотів зафіксував твір, який охороняється авторським правом. Тому необхідно знати, як це питання регулює законодавство про авторські права.

Закон України “Про авторське право і суміжні права” говорить, що суб’єкт авторського права має право використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволяти або забороняти використання твору іншими особами. Одним зі способів використання твору є його відтворення.

Відтворення – пряме чи опосередковане виготовлення однієї або більше копій об’єкта авторського права та/або суміжних прав (або його частини) будь-яким способом та у будь-якій формі, у тому числі для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати комп’ютер, а також створення тривимірного твору з двовимірного і навпаки та створення тривимірного твору на основі набору інструкцій, який зчитується комп’ютером для виготовлення тривимірного твору.

Копія – відтворений у будь-якій об’єктивній формі об’єкт авторського права та/або суміжних прав. Копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі, є примірником твору.

Тож, скріншот зображення картини або сторінок книжки чи запис екрану з відеокліпом є відтворенням твору – тобто виготовленням його копії та збереженням в об’єктивній електронній (цифровій) формі.

Таким чином, на використання запису та знімку екрану розповсюджуються загальні правила щодо вільного використання твору, які визначені в статті 22 Закону України “Про авторське право і суміжні права”...

Також треба розуміти, що скріншоти “загрожують” не всім творам, а лише тим, які можуть бути зафіксовані на екрані електронного пристрою (наприклад, літературним творам скріншоти загрожують більше, ніж ландшафтним утворенням).

Для того, щоб вільно використовувати скріншот та не порушувати права суб’єкта авторського права, необхідно проаналізувати ціль і характер використання твору, його обсяг, ефект від використання, наявність комерційного інтересу – тобто з’ясувати, чи було дотримано принцип “добросовісного використання”...

Робити знімки та записи екрану ніхто не забороняє. Вони можуть зберігатися на гаджетах та не нести жодної загрози авторським правам...

Інша справа, коли йдеться про поширення знімків та записів екрану на велику аудиторію з метою отримання прибутку. Копіювання фільму або кліпів за допомогою запису екрану, поширення презентації лектора освітнього курсу, розповсюдження скріншотів з усіма сторінками електронної книжки, публікація в соцмережі скріншоту з відомого телешоу – може вважатися порушенням авторських прав...

Тож, щоб не порушити авторські права та правомірно використовувати знімки та записи екрану, необхідно врахувати таке:

- Кожне потенційне порушення авторських прав оцінюється індивідуально, а тому чіткі критерії того, як використовувати копії чужих творів, відсутні. Втім є критерії “добросовісного використання”, вони допоможуть зорієнтуватися в правомірності дій;
- Щоб з’ясувати, чи відповідало використання принципу добросовісності, необхідно відповісти на такі питання:
  1. Чи є ціль використання (не)комерційною?
  2. Якою була мета використання твору?
  3. Який характер твору?
  4. Який обсяг твору використано та у якій якості?
  5. Чи завдано власнику авторських прав шкоду та чи може новостворений твір замінити оригінальний?
- Під час “виготовлення” скріншоту, ви потенційно відтворюєте копію об’єкта авторського права та маєте знати випадки, коли можна вільно використовувати ці копії та з якою метою (освітньою, інформаційною,

науковою тощо). Питання про порушення можуть виникнути, коли йдеться про поширення знімків та записів екрану, які зафіксували об'єкт авторського права;

- Звертайте увагу на правила та умови сервісів щодо використання знімків екрану. Частіше положення про порушення авторських прав у правилах використання сервісів стосуються контенту, який був завантажений на сайті. Пряма заборона ділитися знінками екрана не встановлена. Втім, деякі сервіси згадують про умови використання скріншотів. Наприклад, використовуючи скріншот з сервісу Google Maps, необхідно зазначити посилання на джерело запозичення зображення;

- Використання знімків та записів екрану для особистих цілей, з метою навчання, коментування, критики або з інформаційною метою зменшують вірогідність порушення авторського права. Втім, також варто враховувати обсяг цього використання та наявність комерційного інтересу. Наприклад, демонстрація повного фільму, який був скопійований шляхом запису екрану, може вважатися порушенням авторських прав, навіть якщо мета демонстрації була нібито освітньою;

- Закон України «Про авторське право і суміжні права» говорить про випадки, коли твори можна використовувати вільно та без дозволу автора. Водночас, необхідно зазначити ім'я автора та посилатися на джерело, звідки був запозичений твір. Наприклад, публікуючи допис у себе на сторінці зі скріншотом, зазначте сторінку, звідки було запозичено твір та хто є його автором. Це знизить шанси отримання претензій щодо порушення авторських прав» *(Олена Спесивцева. Знімок та запис екрану: чи порушують авторські права? // Центр демократії та верховенства права (<https://cedem.org.ua/consultations/znimok-ta-zapys-ekranu/>). 21.12.2023).*

***

«...Концепція штучного інтелекту (AI) як автора є складним питанням, адже вона не тільки ставить під сумнів природу творчості та винахідництва, які зазвичай розглядаються як унікальні для людини, а й піднімає практичні питання, такі як визначення того, коли AI є автором, винахідником...

Україна оновила своє законодавство про авторське право, щоб охопити контент, створений штучним інтелектом ще наприкінці 2022 року. Так, нова редакція Закону «Про авторське право і суміжні права» містить визначення права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальні об'єкти, створені комп'ютерними програмами, а стаття 33 цього закону передбачає, що немайнові права на неоригінальний об'єкт не виникає (право визнання автором), а от майнові права (право відтворення, розповсюдження, адаптація тощо) можуть належати як розробнику комп'ютерної програми або ж користувачам комп'ютерної програми. Ці права діють протягом 25 років з 1 січня року, наступного за роком створення об'єкта.

Інша ж ситуація в Україні пов'язана з винаходами, які створенні штучним інтелектом. Адже Закон «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» не містить концепції права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальні об'єкти, передбачаючи, що винаходом (корисною моделлю) є результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в будь-якій сфері технології. З однієї сторони, можна сказати, що винаходом не може бути неоригінальні об'єкти за визначенням. З іншої сторони, якщо людина завантажує певні дані в систему штучного інтелекту, і нова вакцина, яка раніше не існувала, створюється завдяки роботі штучного інтелекту, то виникає питання, чи можна вважати це інтелектуальною, творчою діяльністю людини, чи штучного інтелекту? Для прикладу, Pfizer використовує AI для цього...

Публічні слухання з питань авторських прав винахідництва у сфері AI все ще знаходяться в активній дискусії навколо інтелектуальної власності, створеної AI. Такі країни, як США, Великобританія та Україна, наразі схиляються до того, щоб обмежити статус винахідника фізичними особами. Такий підхід значною мірою ґрунтується на чинному законодавстві, яке традиційно розглядає винахідників як фізичних осіб. В той же час Великобританія та Україна наразі визначили статус творів, створених за допомогою комп'ютера, AI систем, що має важливе значення для правової визначеності...» (*Петро Білик. Штучний Інтелект та авторське право: що врахувати юристу? // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://jurliga.ligazakon.net/news/224256_shtuchniy-ntelekt-ta-avtorske-pravo-shcho-vrakhuvati-yuristu). 18.12.2023).*

***

Австралійський Союз

«Уряд має створити «довідкову групу», яка займатиметься проблемами авторського права, пов'язаними з використанням ШІ.

Генеральний прокурор Марк Дрейфус сказав, що ідея створити групу виникла в результаті серії круглих столів з питань авторського права, які проводилися протягом року...

«ШІ породжує низку важливих проблем з авторським правом, зокрема матеріал, який використовується для навчання моделей штучного інтелекту, прозорість вхідних і вихідних даних, використання штучного інтелекту для створення імітаційних робіт, а також те, чи мають і коли роботи, створені штучним інтелектом, отримувати захист авторських прав», про це йдеться в заяві Дрейфуса.

«Референтна група буде постійним механізмом для постійної взаємодії із зацікавленими сторонами в широкому діапазоні секторів, включаючи творчий, медіа та технологічний сектори, для ретельного та консультативного розгляду питань.

...круглі столи, які дали початок референтній групі, дозволили уряду «почути від понад 50 вищих органів та інших організацій про питання реформи авторського права»...» (*Ry Crozier. Gov to set up copyright and AI reference group // nextmedia Pty Ltd. (<https://www.itnews.com.au/news/gov-to-set-up-copyright-and-ai-reference-group-603116>). 05.12.2023*).

***

«...Уряди, органи влади та законодавці в усьому світі борються над тим, як зробити штучний інтелект корисним, обмеживши при цьому шкоду, яку він може завдати.

Питання, на яке ще потрібно відповісти, полягає в тому, хто може претендувати на те, щоб бути автором твору, який містить матеріал, створений генеративним ШІ.

Згідно з чинним австралійським законодавством про інтелектуальну власність, літературний твір має виникнути завдяки незалежним інтелектуальним зусиллям автора.

Але генеративний вихід штучного інтелекту з великої мовної моделі, такої як ChatGPT, є результатом перегляду маси праць інших авторів, знайдених в Інтернеті, щоб отримати відповіді на запитання, які ставить користувач...

Закон Співдружності про авторське право 1968 року стверджує, що твір має походити від людини. ChatGPT не є людиною, тому він не може бути автором.

Робота, яка переважно створена людиною з невеликим внеском ШІ, ймовірно, буде захищена авторським правом.

Але якщо генеративний штучний інтелект виконав більшу частину роботи, лише трохи попрацювавши людиною, то він, швидше за все, не буде об'єктом авторського права.

Згідно із законом, авторське право забезпечує правовий захист для людей, які висловлюють оригінальні ідеї та інформацію в таких формах, як письмо, візуальні зображення, музика та рухомі зображення...

Відповідно до Закону про авторське право авторське право є безкоштовним і автоматичним. Вам не потрібно реєструвати авторські права в Австралії. У той момент, коли ідея чи творча концепція документується на папері чи в електронному вигляді, вона автоматично захищається авторським правом.

Авторське право захищає не ідеї чи інформацію, а лише оригінальне вираження ідей чи інформації. Існують винятки щодо «чесної угоди», які дозволяють використовувати матеріали, захищені авторським правом, у таких роботах, як дослідження, академічні дослідження та новини.

Авторське право діє протягом 70 років після смерті автора. Після цього він стає суспільним надбанням і може вільно використовуватися іншими.

Важливо, що стосується генеративного штучного інтелекту, авторське право не заважає іншим самостійно створювати ту саму роботу, якщо вони дійшли до неї без копіювання із захищеної авторським правом роботи...» (*Anne-Marie Fahey, Tweed Heads. Can I claim copyright if I write a novel or research paper using generative AI? // Stacks Law Firm (https://stacklaw.com.au/news/business/intellectual-property/can-i-claim-copyright-if-i-write-a-novel-or-research-paper-using-generative-ai/). 08.12.2023).*

***

«...Торговельні марки, які традиційно захищають матеріальні товари та послуги, поширюються на цифрову сферу, і міжнародне законодавство про торговельні марки розвивається, щоб відобразити цю тенденцію.

Ніццька класифікація — це міжнародна класифікація товарів і послуг, що застосовується для реєстрації знаків. Його адмініструє Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) і використовується реєстрами торгових марок у всьому світі. Ніццька класифікація поділяється на 45 класів, кожен з яких охоплює певну категорію товарів або послуг.

Метою Ніццької класифікації є забезпечення того, щоб торговельні марки класифікувалися послідовним і однаковим чином у різних юрисдикціях. Це полегшує відомствам торговельних марок обробку заявок на торговельні марки, а підприємствам – пошук торгових марок, які стосуються їхніх товарів чи послуг...

Австралійське відомство інтелектуальної власності випустило рекомендації щодо класифікації віртуальних товарів, а також метавсесвіту, незамінних токенів (NFT) і технологій блокчейн. Віртуальні товари належать до класу 9, оскільки це об'єкти, створені з даних, які використовуються в онлайн-середовищі...

Послуги, пов'язані з віртуальними товарами, будуть класифіковані залежно від характеру послуги, наприклад: «послуги роздрібної онлайн-продажу віртуального одягу, який можна завантажити» у класі 35; «розважальні послуги, що надаються у віртуальних середовищах» у класі 41 та «розміщення віртуальних середовищ» у класі 42.

Щоб визначити клас товарних знаків, що представляє інтерес, Офіс оцінює послуги, що пропонуються у віртуальних середовищах, залежно від впливу послуги в реальному світі.

У більшості випадків, коли мета послуги та реальний вплив послуги однакові (незалежно від того, чи надається вона віртуально чи особисто), віртуальну послугу буде класифіковано зі своїм аналогом у реальному світі...

Однак, якщо вплив служби у віртуальному середовищі відрізняється від реального світу, віртуальна послуга потраплятиме в інший клас...» (*Kaajal Nagindas. Trade marks: Global classifications of virtual goods and services - part 1*

//

Bizcommunity.com

(<https://www.bizcommunity.com/Article/196/825/244571.html>). 12.12.2023).

***

«Національний центр штучного інтелекту, філія CSIRO (Державне об'єднання наукових та прикладних досліджень), нещодавно опублікував Звіт про екосистеми ШІ за 2023 рік...

У звіті аналізуються дані щодо запатентованих винаходів ШІ в Австралії за 2000-2023 роки. Звіт показує, що більшість заявок на патенти на основі штучного інтелекту, поданих в Австралії, надходять від заявників з-за кордону. 32% цих програм надходять лише від десяти компаній, серед яких LG, Sony, iRobot, Accenture і Apple завершують першу п'ятірку. Цікаво, що кількість винахідників на основі ШІ, які проживають в Австралії, вища, ніж кількість австралійських заявників, що вказує на те, що багато австралійських винахідників працюють на закордонні компанії. Це не може бути несподіванкою для тих, хто працює в технологічних галузях, але це показник того, що австралійські компанії можуть бути більш конкурентоспроможними, залучаючи місцевих талантів...

В Австралії отримати патент на винахід, реалізований на комп'ютері, часто буває непросто. Чинне австралійське законодавство передбачає, що винахід, реалізований на комп'ютері, повинен являти собою "технічне рішення технічної проблеми". Якщо такий винахід не забезпечує відчутного результату (наприклад, поліпшення роботи комп'ютера або певного фізичного ефекту), то він не підлягає патентуванню. Це потенційна перешкода для досягнення заявлених цілей CSIRO щодо збільшення кількості патентних заявок на технології ШІ в Австралії через те, що технології ШІ в основному базуються на комп'ютерних технологіях.

Однак практичне рішення, можливо, вже було знайдено, і це видно в даних. OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку) визначила групу фраз, що стосуються технологій ШІ. З них «робот», «обробка зображень», «машинне навчання», «нейронна мережа» та «модель навчання» найчастіше зустрічаються в патентних заявках на технології ШІ з австралійським винахідником за останні 23 роки. Інші фрази з меншою кількістю записів – це «комп'ютерне бачення», «безпілотний літальний апарат» або «автономний транспортний засіб». Нерозумно припускати, що всі ці заявки стануть виданими патентами. Проте все ще можна навчитися з цього спостереження. Зв'язок полягає в тому, що більшість із них є технологіями, які мають реальну реалізацію. Штучний інтелект контролює фізичний об'єкт або створює змінений стан речей за межі просто цифрового. Повідомлення чітке: щоб запатентувати технологію ШІ, ви повинні застосувати її в реальному світі...» (*Robert Donaldson. A Place for Patent Protection in Australia's AI Ecosystem // Michael Buck I.P. (<https://www.mbip.com.au/a-place-for-patent-protection-in-australias-ai-ecosystem/>). 14.12.2023).*

Європейський Союз

«...Споживачі, які хочуть дивитися фільми або телевізійні шоу в Інтернеті, обмежені тим вмістом, який їм дозволено переглядати у їхній країні.

Це означає, що бібліотека Netflix або Amazon в одній країні може повністю відрізнятись від бібліотеки, доступної в сусідній країні.

Це прямий результат територіальних ліцензійних угод, на яких побудована індустрія розваг. Однак тепер, коли люди більше підключаються до Інтернету, ці обмеження стають джерелом розчарування. Це розчарування може, у свою чергу, розпалити піратство...

Комітет Європейського парламенту з внутрішнього ринку та захисту споживачів (ІМСО) нещодавно опублікував звіт, у якому викладено кілька пропозицій та рекомендацій. Він включає скасування заборони геоблокування для аудіовізуального сектору.

Звіт рекомендує Комісії ЄС розпочати комплексний перегляд поточного положення про геоблокування та завершити його до 2025 року. Він також містить кілька пропозицій щодо вдосконалення та розширення діючих правил. «Дані, представлені у звіті, свідчать про те, що наслідки такого розширення [геоблокування] відрізнятимуться залежно від типу контенту, залежно від рівня споживчого попиту та доступності контенту в ЄС», — йдеться у підсумку звіту.

«Що стосується розширення аудіовізуального контенту, це підкреслює потенційні переваги для споживачів, зокрема, у доступності більш широкого вибору контенту за кордоном. У звіті також визначено потенційний вплив такого розширення масштабу на загальну динаміку аудіовізуального сектору, але зроблено висновок, що це потребує подальшої оцінки».

...звіт ІМСО не рекомендує повну заборону на територіальні ліцензії, а спрямований на те, щоб контент був доступний у регіонах, де його зараз немає...» (*Ernesto Van der Sar. EU Mulls Expansion of Geo-Blocking 'Bans' to Video Streaming Platforms // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/eu-mulls-expansion-of-geo-blocking-bans-to-video-streaming-platforms-231206/>). 11.12.2023*).

***

«...італійська система боротьби з піратством Piracy Shield була запущена минулого тижня, хоча й обмежено.

Незрозуміло, чи вплинула платформа на піратських провайдерів IPTV, які пропонували велику гру минулої п'ятниці, але плани щодо підтримки повного нападу реалізуються.

Новий документ, опублікований AGCOM (Орган регулювання зв'язку), описує Piracy Shield як «єдину технологічну платформу з автоматизованою роботою», а в інших місцях — як частину «програмного забезпечення для керування платформою від машини до машини».

У документі детально описані його операційні та технічні вимоги, включно з його заявленою метою: автоматизована обробка повідомлень від власників прав з метою забезпечення своєчасного та ефективного захисту прав і, зокрема, втручання протягом тридцяти хвилин після повідомлення відповідно до порядку, передбаченому в ньому...» (*Andy Maxwell. Piracy Shield: IPTV Blocking Orders Apply to All DNS & VPN Providers // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/piracy-shield-iptv-blocking-orders-apply-to-all-dns-vpn-providers-231211/). 11.12.2023*).

***

«...штучний інтелект (ШІ) ...використовує машинне навчання для створення оригінальних творів на основі аналізу існуючих баз даних робіт. Однак це викликає певні ускладнення у сфері авторського права.

По-перше, авторське право враховує лише розумову діяльність людини, що не включає створення ШІ. Таким чином, твори, створені штучним інтелектом, не є авторськими творами та не підлягають захисту авторських прав...

Як щодо відповідальності за можливе порушення авторських прав при створенні генераторів ШІ? Використання твору без дозволу автора взагалі заборонено. Однак нещодавнє перенесення європейської директиви в чеське законодавство порушує це правило і дозволяє штучному інтелекту використовувати юридичні ліцензії на використання навіть захищених творів для цілей автоматизованого аналізу даних. Таким чином, ця зміна дозволяє ШІ використовувати дані, захищені авторським правом, якщо автори прямо не заперечують з таким використанням. Ця законна ліцензія також поширюється на інше комерційне використання творів ШІ.

Отже, якщо автор публікує свою роботу, а штучний інтелект використовує її для створення нового твору, цей твір можна комерційно використовувати без згоди автора. Однак автор може запобігти такому використанню, чітко застосувавши кваліфікацію відповідно до закону про авторське право. Важливо зазначити, що ця кваліфікація стосується лише майбутніх справ» (*Marek Poloni. Relationship of Licence to Copyright and AI // CEE Legal Matters (https://ceelegalmatters.com/czech-republic/25015-relationship-of-licence-to-copyright-and-ai). 06.12.2023*).

***

«...Контент новин від Politico, Business Insider та інших європейських видань буде використовуватися для створення систем штучного інтелекту OpenAI після того, як стартап досяг угоди з мультинаціональною компанією Axel Springer SE.

OpenAI, яка вивела штучний інтелект у публічну сферу за допомогою свого чат-бота ChatGPT, заявила, що вони досліджують потенціал журналістики на основі штучного інтелекту...

OpenAI погодився заплатити медіа-компанії десятки мільйонів євро за використання її контенту для створення генеративних систем штучного інтелекту, хоча вартість угоди не підтверджена.

Угода з'явилася на тлі того, що багато компаній, що займаються генеруванням штучного інтелекту, стверджують, що вони мають право навчати свої системи на захищених авторським правом матеріалах без дозволу. Однак це призвело до судових позовів...

Угода також дозволить OpenAI додавати останні статті, опубліковані Axel Springer, до вірусного чат-бота ChatGPT OpenAI на основі штучного інтелекту.

Користувачі чат-бота також зможуть отримувати підсумки «вибраних статей», у тому числі тих, що знаходяться за платними стінами, з публікацій Axel Springer, які будуть пов'язані з медіакомпанією...» (*Pascale Davies. ChatGPT owner OpenAI strikes deal with news publishers to use content to train its AI // euronews.com (https://www.euronews.com/next/2023/12/14/chatgpt-owner-openai-strikes-deal-with-news-publishers-to-use-content-to-train-its-ai). 14.12.2023*).

***

«...Численні патентні відомства по всьому світу активно розглядають зростаючу кількість патентних заявок, пов'язаних зі штучним інтелектом (AI).

Відповідно до Європейського патентного відомства (ЕРО), винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, класифікуються як «комп'ютерно реалізовані винаходи» (СІ) і підпадають під дію встановлених вимог ЕРО щодо патентоспроможності.

Як і будь-який інший винахід, для того, щоб бути патентоспроможним відповідно до Європейської патентної конвенції (ЕРС), комп'ютерно реалізований винахід не повинен бути виключений із патентоспроможності та повинен відповідати вимогам патентоспроможності щодо новизни, винахідницького рівня та придатності для промислового застосування. Технічний характер винаходу є визначальним при оцінці відповідності цим вимогам.

Новизна передбачає, що винахід має бути абсолютно новим і не оприлюдненим до дати подання патентної заявки (або дати пріоритету), незалежно від того, чи відбулося розкриття через публікації, попередні патенти чи будь-яким іншим способом. Винахідницький рівень вимагає, щоб винахід перевершив просту автоматизацію або тривіальні досягнення існуючих знань чи технологій. Щоб захистити винахідницький рівень у Європі, потрібно, як правило, дотримуватися загальноновизнаного підходу вирішення проблеми. Ця методологія чітко описана для комп'ютерно реалізованих винаходів (СІ) у вказівках, яких дотримуються експерти ЕРО. Це також відображено в різних рішеннях апеляційних рад ЕРО щодо СІ.

Приклади патентоздатних винаходів штучного інтелекту можуть включати використання нейронних мереж у медичних пристроях для моніторингу серця або класифікації цифрових носіїв на основі низькорівневих функцій. Патенти також можуть бути видані на винаходи, які передбачають технічну реалізацію штучного інтелекту, керуючись міркуваннями внутрішнього функціонування комп'ютерів, наприклад використання графічних процесорів (GPU) для нейронних мереж...

Європейське патентне відомство (ЕРО), як і багато інших патентних відомств, уже стало свідком постійного зростання кількості патентних заявок за останні кілька років. У 2022 році ЕРО зафіксувало зростання кількості патентних заявок на 2,5%, отримавши понад 193 000 заявок, встановивши новий рекорд за весь час...

У контексті винаходів AI можуть виникнути три різні категорії винахідництва (позначення винахідників). Перший включає винахідників-людей, які використовують AI як інструмент для перевірки та покращення результатів своїх винаходів. У другій категорії люди виявляють проблеми та використовують AI для пошуку рішень, діючи як допоміжні засоби у вирішенні проблем. Третя категорія передбачає, що штучний інтелект самостійно визначає та пропонує рішення для деяких технічних проблем (те, що ми називаємо винаходом) без втручання людини (чисті винаходи, створені AI). У цих категоріях патентна система стикається з новими проблемами, які вимагають продуманого управління для забезпечення її постійної ефективності та цілісності.

По-перше, це швидке поширення винаходів, створених штучним інтелектом, які можуть заповнити патентну систему величезною кількістю заявок. Цей сплеск кількості може напружити ресурси системи та ускладнити для патентних відомств ретельний аналіз та оцінку новизни та винахідницького рівня кожної заявки. Крім того, це може перешкоджати здатності компаній ефективно орієнтуватися в патентному ландшафті та виявляти потенційні конфлікти або ризики порушення.

В іншому випадку визначення винахідництва у справах, пов'язаних із штучним інтелектом, залишається складною проблемою, що розвивається, додаючи ще один рівень невизначеності та потенційних суперечок у патентній системі. Дійсно, хоча деякі стверджують, що штучний інтелект не слід визнавати винахідником, підкреслюючи незамінну роль людини у визначенні проблем, керівних рішеннях і чітких результатах, інші стверджують, що внесок штучного інтелекту має бути належним чином визнаний і захищений у межах патентної системи.

Останнім часом у центрі уваги проблеми винахідництва зосереджені патентні заявки Стівена Талера на винаходи, створені штучним інтелектом, зокрема його машину штучного інтелекту під назвою «DABUS». Сміливий крок Талера кидає виклик загальноприйнятій думці про те, що винахідниками в патентних заявках можуть бути лише люди.

Стосовно цих заявок ЕРО у двох рішеннях апеляційних рад стверджувало, що в рамках європейської патентної системи лише людина має право бути визнаною винахідником, і, крім того, ЕРО дотримувалося позиції, що машині бракує юридична можливість надавати будь-які права заявнику...» (*Adnane Saoud, Samuel Denis and Stéphane Korvers. ChatGPT: a pioneer of generative AI // GEVERS (<https://www.gevers.eu/blog/patents/chatgpt-a-pioneer-of-generative-ai/>). 12.12.2023*).

***

«...Модні бренди використовують різні технології для продажу своєї цифрової моди. Зокрема, ці компанії часто використовують i) одяг доповненої реальності, ii) комп'ютерні зображення, iii) носії NFT і iv) віртуальну реальність. Кожна з цих технологій пояснюється нижче на прикладах із реального життя.

1. *Одяг із доповненою реальністю (AR)* — це накладання цифрового одягу на фізичну реальність за допомогою смартфона чи планшета. Це може приймати різні форми, наприклад виставкові зали AR, вікна AR, дзеркала AR та багато іншого. GAP, наприклад, створив додаток, де користувачі можуть приміряти одяг GAP через AR, де завгодно: вдома, на роботі, у спортзалі тощо...

2. *Комп'ютерно-генероване зображення (CGI)* або *соціальний гардероб*, який спочатку використовувався в кіноіндустрії, — це використання комп'ютерної графіки, наприклад цифрового одягу, для створення зображень у фотографіях і відео. Зображення можуть бути статичними або анімованими. В індустрії моди створенням CGI займаються такі компанії, як Dressx, The Replicant і Ardrobe. Розвиваючи цю ідею ще на один крок далі, є CGI-моделі, такі як Шуду Грам, яка є впливовою особою, якої не існує в реальному житті...

3. *Носимі пристрої NFT* — це цифрові предмети одягу, викарбувані як NFT на блокчейні. Dolce & Gabbana створили Collezione Genesi, колекцію NFT із 9 предметів, включаючи неможливу тіару. Ви також можете створити ці NFT-носії самостійно, використовуючи платформу The Fabricant, нідерландського децентралізованого будинку моди, який створив перший цифровий одяг – сукню Iridesence Dress – на блокчейні у 2019 році. Коротше кажучи, процес створення цифрового одягу починається з того, що модні бренди та дизайнери завантажують на платформу 3D-майстер одягу. Потім користувачі можуть налаштувати ці головні предмети одягу за допомогою цифрових тканин і аксесуарів, створених спеціально для платформи. Хоча це цифровий одяг, виготовляється лише одна версія кожного одягу. Після завершення кожна частина карбується як NFT. Користувач, який стоїть за готовим предметом, вважається співавтором дизайнера головного одягу...

4. *Віртуальна реальність (VR)* — це технологія, яка використовується для створення віртуального світу, з яким користувач може взаємодіяти. На цей світ можна дивитися за допомогою VR-окулярів, VR-гарнітури або шолома. Хоча ця

технологія налічує кілька десятиліть, за останні 10 років значно просунулася вперед. У 2017 році технологія VR дозволила відвідувачам Тижня моди в Нью-Йорку віртуально відвідати захід «Мрія про Італію» в Мілані...

Цифровий вміст можна легко підробити та піддаватися піратству. Тому цілком логічно, що модні бренди хочуть максимально захистити свій цифровий одяг...

Дизайн захищає загальний зовнішній вигляд виробу в цілому або його частини, який визначається його характерними особливостями. Це, зокрема, лінії, контури, форма, текстура та/або матеріали самого продукту та/або його орнаменти. Таким чином, для захисту дизайну потрібен продукт, який визначається положенням про дизайн спільноти як «будь-який промисловий або ремісничий предмет, включаючи, серед іншого, частини, призначені для складання в складний продукт, упаковку, оформлення, графічні символи та типографські шрифти, але за винятком комп'ютерних програм». Тому виникає питання, чи є цифровий одяг «продуктом» у розумінні регламенту дизайну спільноти. Перш ніж ми зможемо відповісти на це запитання позитивно, потрібно подолати дві перешкоди:

- Першою перешкодою є вимога «промислового або ремісничого виробу». Зрозуміло, що цифровий одяг не виготовляється промисловим або ремісничим способом. Тим не менш, Європейське відомство інтелектуальної власності (EUIPO) наразі приймає дизайни екранних дисплеїв та іконок, графічні інтерфейси користувача та інші види видимих елементів комп'ютерної програми. Ми вважаємо, що цифровий одяг можна розглядати як такий, що підпадає під останню категорію "інші види видимих елементів комп'ютерної програми"...

- Другою перешкодою є вимога про те, що виріб має бути «призначеним для складання». Однак не завжди модні речі призначені для того, щоб їх можна було зібрати. У зв'язку з цим актуальним є тренд Outfit-Of-ToDay (OOTD). Інфлюенсери часто замовляють одяг для однієї фотографії на своїй сторінці в соціальній мережі. Після повернення одяг, швидше за все, буде викинутий. Тому інфлюенсери частіше покладаються на CGI для своїх фотографій у соціальних мережах. У такому випадку вони одягають цифровий одяг для фото, ніколи не вдягаючи його в реальному житті. Цифровий одяг від самого початку не призначений для того, щоб його можна було зібрати. Цей критерій, однак, викликає найменше занепокоєння, оскільки EUIPO не буде перевіряти, «чи дійсно заявлений продукт виготовляється або використовується, або може бути виготовлений або використаний промисловим або ремісничим способом»...

Тепер ми знаємо, що цифровий одяг має право на захист дизайну, і ми можемо переходити до процедури подання...

При поданні заявки на охорону дизайну необхідно виконати низку вимог щодо представлення...

Закон обмежує нас представляти дизайн за допомогою креслень, фотографій і комп'ютерних зображень. Але прийнятними є лише сім статичних

переглядів. Ось у чому полягає проблема: цифровий одяг не завжди є статичним... Окрім статичних зображень, можна завантажувати тривимірні комп'ютерні анімовані дизайни, але вони лише для довідкових цілей. Крім того, допускається опис, але він не береться до уваги для визначення обсягу захисту.

Таким чином, цифровий одяг може бути поданий, але обмеження цих вимог дуже ускладнюють належне представлення цифрового дизайну, зокрема анімованого дизайну. Тому ми сподіваємося, що незабаром EUIPO розглядатиме анімаційні дизайни не лише для довідкових цілей.

Ще одна вимога до подачі заявки на охорону зразка полягає в тому, що в заявці на дизайн має бути зазначено продукт(и), включений(і) до Локарнської класифікації. Його формулювання повинно чітко вказувати на природу продукції та дозволяти класифікувати кожну продукцію лише в одному класі. Однак продукти, які поєднують різні елементи для виконання більш ніж однієї функції, будуть класифіковані в стільки класів і підкласів, скільки буде призначено.

...ми вважаємо, що «3D-графічний дизайн» був би більш доречним, ніж «графічні символи для екранів» для позначення цифрового одягу, оскільки цифрова мода — це візуальне представлення одягу, створене за допомогою комп'ютерних технологій і 3D-програмного забезпечення. На даний момент до класу 32.00 включено лише «2D графічний дизайн». Нова 14-та редакція Локарнської класифікації, яка набула чинності 1 січня 2023 року, додала "графічні інтерфейси користувача з доповненою реальністю [для відображення на екрані]" до підкласу 14-04 "Екранні дисплеї та піктограми". Ця підкласифікація включає товари, що належать до інших класів. Хоча це крок у правильному напрямку, ми вважаємо, що оновлення Локарнської класифікації не йде достатньо далеко, щоб досягти сучасної класифікаційної реальності. Ми сподівалися, що законодавець додасть "3D графічні дизайни" до класу 32.00. На жаль, доведеться ще трохи почекати...

При зверненні за захистом маємо деякі рекомендації для заявника:

- Що стосується представлення цифрового одягу, ми рекомендуємо і) використовувати всі 7 статичних переглядів, ii) додати 3D-комп'ютерні анімовані дизайни під час подання заявки на анімований цифровий одяг і iii) включити опис.
- Що стосується позначення продукту, ми рекомендуємо включити предмети одягу класу 02.00 і клас 14.04 «графічні символи для цифрового одягу при використанні у віртуальному середовищі», а також «графічні інтерфейси користувача доповненої реальності [для відображення на екрані]»...» (*Annelies Van Esbroeck. The rise of digital fashion: A new area for community design rights? // GEVERS (<https://www.gevers.eu/blog/trademarks/the-rise-of-digital-fashion-a-new-area-for-community-design-rights/>). 12.12.2023*).

***

«...Понад десять років уряд Франції готував звіт, у якому детально описував звички французьких користувачів Інтернету споживати цифровий контент.

У звіті барометра споживання контенту, який наразі створюється регулятором телекомунікацій Arcom, наводиться кількісна оцінка споживання основних категорій контенту, зокрема фільмів, телешоу, прямих спортивних трансляцій, музики, відеоігор, програмного забезпечення та аудіокниг тощо...

З точки зору загального впливу цифрового культурного та спортивного контенту, за оцінками звіту, 87% користувачів Інтернету віком від 15 років, тобто близько 45 мільйонів людей, були споживачами у 2023 році. Це порівняно з 86% у 2022 році.

З дюжини категорій контенту, охоплених у звіті, фільми споживали 55%, музику – 50%, а серіали – 49%, що означає відсутність змін у найпопулярніших категоріях контенту, споживаного у 2023 році порівняно з минулим роком.

У 2023 році Arcom повідомляє, що 61% споживачів або 27,5 мільйонів людей заплатили за споживання цифрового контенту онлайн. Цього року середні місячні витрати становили 38,00 євро (41,00 дол. США) на місяць, що є значним збільшенням порівняно з 32,00 євро (34,50 дол. США), про які повідомлялося в 2022 році. У звіті зазначається, що це найбільше зростання середніх витрат за останні роки, і Arcom описує підвищення як «чудовий» у контексті інфляції цін...

У 2023 році спостерігалось нульове зниження загального рівня піратства, тобто показник є статичним у річному обчисленні. Як і в 2022 році, у 2023 році близько 24% користувачів Інтернету все ще споживали хоча б один фрагмент піратського контенту. У звіті це описується як «вирівнювання» споживання незаконного контенту...

Arcom повідомляє про «стабілізацію» незаконного споживання прямих трансляцій спортивних змагань у 2023 році. Цьогорічний показник у 4% ідентичний показнику 2022 року, але все ще покращився порівняно з 2021 роком, коли 6% користувачів Інтернету споживали спортивні трансляції з нелегальних джерел.

Загалом, у 2023 році незаконним потоковим передаванням користувалися 49% користувачів Інтернету, прямим завантаженням (DDL) – 38%, соціальними мережами – 32%, а одноранговими мережами, такими як BitTorrent, користуються приблизно 26% користувачів...» (*Andy Maxwell. France: Streaming & DDL Piracy Fall But Cloud & Usenet Boosts Wipe Out Gains // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/france-streaming-ddl-piracy-fall-but-cloud-usenet-boosts-wipe-out-gains-231213/>). 13.12.2023*).

***

«Європейський парламент у середу дослухався до порад своєї кіно- та телеіндустрії та не заборонив геоблокування для фільмів і телевізійного контенту в Європейському Союзі...

Європейський Союз заборонив геоблокування для більшості онлайн-сервісів у 2018 році, стверджуючи, що цифрові бар'єри для транскордонної торгівлі є порушенням принципу ЄС єдиного цифрового ринку. Кіно- та телевізійний контент, однак, спочатку був виключений із заборони. У середу члени Європейського парламенту погодилися з креативниками та вирішили не поширювати заборону геоблокування на аудіовізуальний сектор. Депутати Європарламенту стверджували, що заборона призведе до «суттєвої втрати доходу, загрожуватиме інвестиціям у новий контент, зменшить культурне розмаїття контенту та зменшить канали розповсюдження, і, зрештою, підвищить ціни для споживачів».

Медіакомпанії в Європі давно стверджують, що геоблокування та, ширше, територіальна ексклюзивність є ключовими для їхніх бізнес-моделей. Укладаючи ліцензійні контракти на ексклюзивні регіональні чи мовні права — скажімо, на французький фільм у Бельгії чи матч німецької футбольної ліги в Іспанії — виробники та дистриб'ютори можуть максимізувати віддачу від контенту. Без технології геоблокування, яка запобігатиме транскордонним порівняльним покупкам, вони побоюються, що буде широко поширений ціновий демпінг, коли територія з найнижчою вартістю диктуватиме ліцензійний збір для всього ЄС...

Але Європейський парламент лише вніс заборону на геоблокування, а не повністю її відхилив. Натомість депутати Європарламенту закликали встановити «реалістичні часові рамки» для аудіовізуального сектору, щоб адаптувати свої бізнес-моделі та адаптуватися до належного єдиного цифрового ринку...» (*Scott Roxborough. European Parliament Votes Not to Ban Geo-Blocking for Film and TV — For Now // The Hollywood Reporter, LLC* (<https://www.hollywoodreporter.com/business/business-news/european-parliament-vote-film-tv-geo-blocking-ban-1235750070/>). 13.12.2023).

***

«...навіть якщо ви створили ефективний патентний портфель, щоб позиціонувати себе проти традиційних конкурентів, це не означає, що ви захищені від патентних атак на ваші продукти та послуги. Ймовірно, вони надходять від тих у цифровому просторі, на яких у більшості випадків не впливає ваш існуючий портфель інтелектуальної власності в певному секторі. Іншим сценарієм ризику є атака непрактикуючої організації (NPE), тобто компанії або дослідницької установи, яка володіє патентами та іншими правами інтелектуальної власності в цифровому просторі, але не пропонує жодних продуктів або послуг. Такі NPE часто також називають організаціями ліцензування або, більш принизливо, патентними троями. Хоча способи, за допомогою яких ви керуєте цією різноманітністю ризиків інтелектуальної власності, безумовно, збігаються, існують відмінності у тому, як ви реагуєте на практикуючих і непрактикуючих організацій...»

Атаки практикуючих організацій

Першим запобіжним заходом є потужне портфоліо ІВ, що охоплює аспекти вашої технології, які привабливі для традиційних або цифрових конкурентів. Як завдання воно стає ще складнішим. Оскільки цифрові технології стають все більш поширеними, а обсяг попереднього рівня техніки постійно збільшується, висуваються більш високі вимоги до новизни та винахідливості патентів. У більшості випадків вже недостатньо стверджувати, наприклад, про використання штучного інтелекту для виконання певних завдань у відомому процесі. Натомість завдання полягає в тому, щоб показати новий і несподіваний технічний ефект заявленого предмета. Одне заперечення, яке часто висувається в контексті застосування цифрових технологій, полягає в тому, що відмінність від попереднього рівня техніки знаходиться виключно в адміністративному просторі та не покращує або не змінює технічне функціонування системи, окрім застосування відомих алгоритмів до відомих комп'ютерних систем для вирішення відомих адміністративних проблем. Таким чином, завдання полягає в тому, щоб показати фактичне технічне вдосконалення системи, яке може, наприклад, полягати в швидшій обробці або споживанні менше енергії. Ще одним завданням є, звісно, виявлення патентоздатних аспектів, які не лише актуальні для ваших традиційних конкурентів, але й привабливі для визнаних гравців у цифровому просторі, які, у багатьох випадках, уже мають значну кількість патентів, пов'язаних із відповідними технологіями. Одним із підходів є вивчення цих цифрових продуктів і патентів, а потім захист ваших власних розробок як доповнень. Перевага полягає в тому, що ви зможете сильно позиціонувати себе проти своїх традиційних конкурентів, а також зробити себе привабливим для цифрових гравців, які можуть захотіти продати або ліцензувати свою технологію на вашому ринку. Це стримає атаки та надасть більше можливостей для ліцензування. Отже, замість того, щоб просто захищати власні продукти, ваша стратегія інтелектуальної власності має охоплювати потенційні зміни продуктів ваших конкурентів як на традиційному ринку, так і в цифровому просторі... Другий, більш агресивний підхід до управління ризиками атаки полягає в тому, щоб запобігти видачі потенційно критичного патенту або атакувати, коли воно вже є. Більшість існуючих національних або регіональних патентних систем допускають один або два способи досягнення цієї мети. У деяких юрисдикціях спроба запобігти видачі патенту може бути здійснена шляхом подання зауважень третьої сторони або, у відповідних випадках, шляхом подання заперечення до видачі. Оскарження виданого патенту може бути подано шляхом заперечення після видачі або визнання його недійсним у компетентному патентному відомстві чи національному суді шляхом, наприклад, позову про визнання недійсним. Спостереження третіх сторін дозволяють надати патентним експертам попередній рівень техніки та аргументи, щоб переконати їх, що патент не слід видавати або, принаймні, без потенційно критичного обсягу охорони. Хоча це найменш дорогий спосіб управління ризиками, він має недолік, оскільки ви не берете участь у процедурі

надання гранту. Процедури оскарження, як до, так і після видачі, є другим найменш дорогим, найефективнішим і настільки часто використовуваним підходом до управління патентними ризиками. Вони мають бути ініційовані протягом певного терміну, зазвичай стягуються порівняно низькі офіційні збори та мають надавати достатньо вичерпні аргументи, чому претензії не підпадають під патентне законодавство. Перевагою є те, що ви як опонент берете участь у провадженні на рівних правах із заявником. Більше того, рішення першої інстанції в апеляції зазвичай підлягають оскарженню. Нарешті, з регіональними патентними системами, як у Європі, заперечення є зручним способом централізованої атаки на виданий патент до того, як він, можливо, розпадеться на безліч національних патентів. Найдорожчим способом атакувати виданий патент є визнання його недійсним у подальшому розгляді недійсності. Хоча, порівняно з запереченням, таку дію можна ініціювати в будь-який час, вона, як правило, передбачає значно вищі ризики витрат і помітно вищі комісії.

Атаки непрактикуючих організацій

Оскільки NPE не сприйнятливі до зустрічних позовів про порушення, єдиний спосіб керувати ризиками для вашої інтелектуальної власності — атакувати їхні патенти, як обговорювалося вище. Замість того, щоб розробляти власні патенти, деякі NPE купують портфелі патентів з метою забезпечення їх дотримання. Це часто трапляється, коли організації-практики виходять із певних галузей технологій і монетизують свою пов'язану з ними інтелектуальну власність, продаючи її або виділяючи її в організацію ліцензування. Отже, те, що колись могло бути патентом практикуючої організації, яка сприймалася як менш агресивна на ринку, цілком може опинитися в руках значно агресивнішого NPE, чия бізнес-модель полягає у ліцензуванні та, за потреби, забезпеченні дотримання своїх патентів. Отже, якщо ви ігноруєте потенційно критичні патенти лише тому, що вони належать менш агресивній практикуючій організації, це може виявитися неправильним підходом...

Коли мова заходить про вжиття заходів проти патентів, часто висловлюється занепокоєння щодо підвищення обізнаності власника, який потім може контратакувати. Ви можете уникнути цього, подавши свою атаку через іншу фізичну чи юридичну особу, яку часто називають захисником, тобто не розкриваючи, хто ви є. Це можливо, оскільки в багатьох юрисдикціях такі напади на дійсність вважаються вчиненими в суспільних інтересах, що гарантує існування лише правомірно виданих патентів. Не слід переоцінювати психологічний ефект атак на валідність, особливо через опозиції, оскільки в багатьох галузях технологій вони вважаються щоденною справою та стандартним інструментом для управління ризиками. Більше того, саме комерційний вплив, а не законна діяльність, як правило, викликає інтерес конкурентів або NPE. Підводячи підсумок, можна сказати, що коли ви наважуєтеся на цифрові технології, керування ризиками, пов'язаними з ІВ, є

постійним завданням, яке має базуватися на добре налагодженій системі моніторингу та синхронізуватися з вашим зростанням. Атака на потенційно критичні патенти третіх сторін на ранній стадії, наприклад, через опозицію, є порівняно недорогим варіантом, який має універсальний ефект проти атак як з боку практикуючих конкурентів, так і з боку NPE. Там, де ризик виникає через практикуючих організацій, таких як конкуренти на традиційному ринку та гравці в новій галузі цифрових технологій, наступним аспектом є розробка портфолію ІВ, яке прагне охопити поточний і майбутній бізнес цих потенційних зловмисників. Усі ці заходи зменшують ваші ризики, пов'язані з ІВ, і сприяють вашому поширенню на цифрові технології» (*Mathias Karlhuber. Rethink your IP for digital // Cohausz & Florack (https://www.cohausz-florack.de/en/blog/article/rethink-your-ip-for-digital/). 22.12.2023).*

***

Канада

«Розслідування CBC News виявило, що щонайменше 2500 книг, захищених авторським правом, написаних понад 1200 канадськими авторами, поширювалися в Інтернеті як частина масивного — і зараз неіснуючого — набору даних, який використовується для навчання штучного інтелекту та дослідницьких цілей...»

Аналіз CBC News набору даних під назвою Books3 виявив тисячі канадських авторів і книг обома офіційними мовами.

...цей вміст становить менше двох відсотків від понад 190 000 файлів у Books3...

Величезні набори даних, такі як Books3, використовуються для навчання моделей штучного інтелекту інтерпретувати людську мову... Мабуть, найвідомішим мовним інструментом штучного інтелекту є ChatGPT від OpenAI, який цього року потрапив у газетні заголовки завдяки можливості писати есе для студентів університетського рівня...

CBC News також виявив, що кожен шостий член Спілки письменників Канади (WUC) — національної організації, що об'єднує понад 2600 професійно опублікованих письменників — має принаймні одну книгу в наборі даних...» (*Valérie Ouellet, Sylvène Gilchrist, Shaki Sutharsan. CBC News analysis finds thousands of Canadian authors, books in controversial dataset used to train AI // CBC/Radio-Canada (https://www.cbc.ca/news/canada/canadian-authors-books3-ai-dataset-1.7050243?utm_source=flipboard&utm_content=cbcnews%2Fmagazine%2FCanada). 07.12.2023).*

***

«Об'єднавшись, Товариство композиторів, авторів і музичних видавців Канади (SOCAN) та коаліція музичних організацій звернулися до

уряду Канади із занепокоєнням щодо зростаючого впливу штучного інтелекту (ШІ) на музичну індустрію...

У листі, надісланому канадському уряду, підкреслюються три основні проблеми щодо впливу ШІ на музичну індустрію:

Несанкціоноване використання творчих робіт: SOCAN та члени її коаліції висловлюють занепокоєння з приводу несанкціонованого використання моделей ШІ вже існуючих творчих робіт без згоди або компенсації правовласника. Ця проблема викликає питання щодо прав інтелектуальної власності та справедливого використання матеріалів, захищених авторським правом, у контенті, створеному ШІ.

Загроза для засобів до існування людей-творців: системи ШІ розглядаються як потенційна загроза для засобів до існування людей-творців. Автоматизація та масове виробництво музики за допомогою ШІ може зменшити можливості та доходи для музикантів, авторів пісень і композиторів.

Неправомірне використання голосу та образів творців: лист також підкреслює ризик використання систем штучного інтелекту для імітації голосів чи образів творців без їх відома чи згоди. Це потенційне зловживання технологією ШІ викликає етичні та правові проблеми.

Щоб вирішити ці занепокоєння, SOCAN та інші музичні організації висунули набір принципів, які вони рекомендують прийняти канадським урядом як частину будь-якої нормативно-правової або політичної основи ШІ:

Захист людського вираження та авторського права: Будь-яка пропозиція, яка послаблює або суперечить захисту людського вираження та авторського права, має бути відхилена. Цей принцип підкреслює важливість підтримки балансу між інноваціями ШІ та захистом прав творців.

Жодних нових винятків щодо авторського права для розробників штучного інтелекту: не повинно бути нових винятків щодо авторського права, які дозволяють розробникам штучного інтелекту використовувати роботи творців без їхнього дозволу для розробки моделей штучного інтелекту. Цей принцип спрямований на збереження контролю творців над тим, як використовуються їхні твори.

Прозорість та ідентифікація: розробники штучного інтелекту повинні бути прозорими щодо конкретних робіт, які використовує модель штучного інтелекту, і того, як ці роботи були отримані та використані. Творці повинні мати можливість визначити, чи використовувалися їхні роботи у створеному штучним інтелектом контенті. Крім того, розробники повинні запровадити методи ідентифікації або виявлення створеного штучним інтелектом контенту, а музична індустрія повинна розглянути можливість прийняття стандарту маркування для розрізнення музики, створеної штучним інтелектом.

Дозвіл на інтелектуальну власність і особистісні права: розробники штучного інтелекту повинні отримати дозвіл від творців або їхніх представників, перш ніж використовувати свою інтелектуальну власність або особистісні права, зокрема голос і зображення. Цей принцип має на меті захистити творців від

несанкціонованого використання їх зображення чи голосу у створеному штучним інтелектом контенті...» (*Glory Kaburu. SOCAN Advocates for Protecting Human Creativity and Culture Against AI Impact in Canada // Cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/socan-advocates-for-protecting-human-creativity-and-culture-against-ai-impact-in-canada/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 15.12.2023).

***

Китайська Народна Республіка

«...У зв'язку з тим, що Китай стає головним гравцем у технології штучного інтелекту, оцінка придатності патентів для винаходів штучного інтелекту стала серйозною проблемою для китайської патентної галузі...

Оцінка придатності патенту для винаходів штучного інтелекту в Китаї передбачає двоетапний процес:

1. Експертиза на відповідність патенту: ця початкова експертиза має на меті визначити, чи підпадає претензія під правила та методи розумової діяльності, як зазначено в статті 25, параграф 1, пункт 2 Патентного закону Китаю. Якщо претензія, розглянута в цілому, не підпадає під цю категорію, розгляд переходить до наступного етапу.

2. Експертиза технічного рішення: після перевірки придатності патенту фокус зміщується на оцінку того, чи заява є технічним рішенням, як це визначено в статті 2, пункт 2 китайського патентного закону. Ця експертиза розглядає претензію цілісно, аналізуючи задіяні технічні засоби, вирішені технічні проблеми та досягнутий технічний ефект.

Вирішальним аспектом, на якому наголошує Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA), є цілісна перевірка претензій. Цей підхід гарантує, що всі елементи претензії розглядаються разом, а не розбивають претензію на окремі технічні та алгоритмічні характеристики для окремої оцінки...

Примітно, що претензія, яка містить одну або кілька технічних функцій поряд з функціями алгоритмів або бізнес-правил, не підпадає під категорію правил і методів розумової діяльності. Таким чином, він не виключається з об'єктів, що підлягають патентуванню. Це підкреслює важливість включення технічних елементів до претензій на винаходи штучного інтелекту для підвищення їхніх шансів на отримання патенту.

Згідно зі статтею 2.2 Патентного закону Китаю тест «трьох елементів технології» застосовується для визначення того, чи претензія є технічним рішенням. Це випробування передбачає розгляд усіх характеристик претензії та оцінку того, чи претензія містить технічні засоби, які застосовують природні закони для вирішення технічної проблеми, що призводить до технічних ефектів, які відповідають природним законам...

Розуміння цих критеріїв і міркувань має важливе значення для орієнтування в ландшафті права на отримання патенту на ШІ в Китаї та забезпечення захисту інноваційних винаходів ШІ» (*John Palmer. Navigating the Landscape of AI Patent Eligibility in China // Cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/landscape-of-ai-patent-eligibility-in-china/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 08.12.2023).

***

Республіка Індія

«...Основне питання, пов'язане з твором, створеним програмою штучного інтелекту, полягає в тому, чи може твір, створений штучним інтелектом, бути об'єктом авторського права відповідно до закону про авторське право...

Захист авторських прав в Індії регулюється Законом про авторське право 1957 року. Щоб отримати охорону відповідно до цього Закону, творчий твір повинен відповідати певним фундаментальним вимогам. По-перше, він має бути оригінальним, відображати незалежні творчі зусилля і не бути простою копією іншого твору, як зазначено в розділі 13 Закону.

Закон не вимагає виняткової креативності, але він вимагає певного рівня оригінальності. Крім того, твір повинен бути зафіксований на матеріальному носії, що робить його відчутним, відтворюваним або передаваним, як зазначено в розділі 13(1)(а) Закону.

Ця вимога щодо фіксації є важливою для захисту авторського права, і вона додатково підкреслюється в Розділі 2(у). Авторське право надається автоматично після створення і фіксації твору, як зазначено в розділі 17 Закону, і формальна реєстрація не є обов'язковою, хоча вона може бути корисною для юридичних цілей...

В Індії робота повинна включати мінімальний ступінь творчості, а не бути продуктом лише навичок і праці. Генеративний ШІ, як правило, не генерує повністю оригінальні дані в сенсі створення абсолютно нових концепцій або інформації, які ніколи не існували раніше.

Замість цього він генерує дані, засновані на шаблонах і структурах, які він вивчив з навчального набору даних. Іншими словами, генеративний ШІ створює дані, схожі на ті, що він бачив під час навчання, але не обов'язково абсолютно нові або унікальні. Якість згенерованих даних залежить від навчання моделі та різноманітності навчального набору даних.

...генеративний ШІ може імітувати креативність і створювати нові результати, але він не володіє творчою свідомістю чи незалежним інноваційним мисленням. Це генерує на основі шаблонів і знань, отриманих із даних навчання.

...закон про авторське право надає захист двом видам творів: первинним творам і похідним творам. Відповідно до індійського закону про авторське право, а саме Закону про авторське право 1957 року, поняття первинного твору і похідного твору чітко окреслені. Термін "оригінальний твір" використовується для опису того, що ми називаємо первинним твором, і його визначення міститься в розділі 13 Закону. Хоча Закон не дає чіткого визначення "оригінального твору", він передбачає, що авторське право поширюється на оригінальні літературні, драматичні, музичні та художні твори, підкреслюючи, що ці твори повинні бути результатом майстерності, судження та праці автора.

У контексті похідних творів Закон про авторське право Індії розглядає їх як адаптації або модифікації оригінального твору. У розділі 2(ffa) Закону похідний твір називається "адаптацією" і визначається як твір, який був змінений, упорядкований або перетворений з оригінального твору. Крім того, стаття 14 Закону визначає виключні права власника авторського права, які включають право на створення адаптацій або похідних творів на основі оригінального твору. Це дає нам підстави стверджувати, що результати, отримані за допомогою інструментів штучного інтелекту, є похідними творами, а не скопійованими з первинного твору.

Іншим аспектом надання захисту авторського права за законом про авторське право є визначення того, хто повинен бути автором, щоб твір отримав захист за законом про авторське право...

Закон про авторське право визнає авторство творів, створених за допомогою комп'ютера. Він передбачає, що автором літературного, драматичного, музичного чи художнього твору, створеного за допомогою комп'ютера, є "особа, яка спричинила створення твору". Це положення було внесено до Закону про авторське право поправками 1994 року. Звіт Об'єднаного комітету з авторського права (законопроект про другу поправку) 1992 року (Звіт) свідчить про те, що це положення було включено з урахуванням швидкого розвитку технологій, зокрема штучного інтелекту.

Комітет визнав, що завдяки штучному інтелекту комп'ютери здатні генерувати нові ідеї, відмінні від тих, що вводяться в систему. Комітет також обговорив необхідність охорони творів, створених комп'ютером, таких як комп'ютерна музика, анімаційні фільми тощо...

Комітет також визнав необхідність розмежування між творами, створеними за допомогою комп'ютера, і творами, створеними за допомогою комп'ютера (де внесок людини може бути легко ідентифікований).

Розділ 2(d)(vi) Закону про авторське право 1957 року передбачає, що особа, яка спричинила створення комп'ютерного твору, є автором твору. Закон про авторське право трактує фізичну особу як автора об'єкта авторського права...

Таким чином, з вищесказаного можна зробити висновок, що визнання авторства на твір, створений штучним інтелектом, суперечило б законодавчим намірам законодавця...» (*Artificial Intelligence And Copyright: Faith Of*

Copyright Owner In Presence Of AI // Legal Service India (https://legalserviceindia.com/legal/article-14592-artificial-intelligence-and-copyright-faith-of-copyright-owner-in-presence-of-ai.html). 23.12.2023).

***

Республіка Корея

«Уряд Південної Кореї вирішив не надавати реєстрацію авторських прав на контент, створений штучним інтелектом (ШІ)...

Міністерство культури, спорту та туризму Кореї, якому доручено наглядати за національною політикою захисту авторських прав, активно бере участь у діалогах, спрямованих на створення ефективних керівних принципів для учасників індустрії культури, які борються з викликами, пов'язаними з епохою ШІ.

Після ретельних обговорень міністерство чітко оприлюднило свою резолюцію про відмову в реєстрації авторських прав на контент, створений штучним інтелектом, у якому немає прямого творчого втручання людей. Зазначимо, що реєстрація буде можлива лише для творів, які переконливо виражають людські думки та емоції, уточнюють у міністерстві.

Згідно з офіційними заявами міністерства, це рішення планується розповсюдити через «посібник з авторського права на штучний інтелект», розроблений для компаній, що займаються штучним інтелектом, власників авторських прав і користувачів,

У рекомендаціях також зазначено, що підприємства ШІ повинні забезпечити справедливу компенсацію власникам авторських прав за отримання прав на використання їхніх продуктів. Водночас власникам авторських прав пропонується чітко сформулювати свої наміри або вжити технічних заходів, щоб запобігти використанню їхніх творів для навчання штучному інтелекту, як це передбачено в суті вказівок, опублікованих міністерством...» (*Kumar Gandharv, Victor Dey. South Korea Refuses to Grant Copyright Registration for AI-Generated Content // CRYPTOMERIA LABS PTE. LTD. (https://mpost.io/south-korea-refuses-to-grant-copyright-registration-for-ai-generated-content/). 27.12.2023).*

***

Сполучені Штати Америки

«...Використовуючи платформи соціальних мереж для бізнес-маркетингу, дуже важливо дотримуватися правил авторського права, щоб уникнути юридичних пасток. Ось розбивка ключових принципів і стратегій, які допоможуть вашому бізнесу ефективно долати ці складнощі:

Зрозумійте та поважайте закони про авторське право: отримайте всебічне розуміння законів про авторське право, які стосуються діяльності

вашого бізнесу. Це включає знання прав, пов'язаних із різними типами вмісту, наприклад зображеннями, відео, текстом і музикою.

Зауваження щодо добросовісного використання: ознайомтеся з концепцією добросовісного використання, яка дозволяє обмежене використання захищеного авторським правом матеріалу без дозволу за певних обставин. Однак будьте обережні, оскільки тлумачення добросовісного використання може відрізнятись.

Підтвердьте право власності та дозволу: перш ніж публікувати будь-який вміст у своїх каналах соціальних мереж, переконайтеся, що ви є його власником або отримали необхідні дозволи. Це особливо важливо для контенту, створеного фрілансерами або отриманого через треті сторони.

Навігація DMCA: Зрозумійте Закон про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA) і його наслідки для вашої діяльності в соціальних мережах. Будьте готові відповідати належним чином на запити на видалення та використовувати DMCA для захисту власного вмісту.

Обізнаність щодо Creative Commons: будьте обережні, використовуючи вміст за ліцензіями Creative Commons. Перевірте автентичність ліцензії та прав, які вона надає, щоб уникнути можливих юридичних проблем.

Реєстрація авторських прав: подумайте про отримання федеральної реєстрації авторських прав на творчу роботу вашого бізнесу. Це забезпечує міцнішу юридичну підтримку та потенційні передбачені законом збитки у разі порушення.

Контент, створений користувачами, може бути цінним активом для маркетингу в соціальних мережах, але він має свої проблеми. Ось стратегії керування цим типом вмісту з дотриманням авторських прав:

Встановіть чіткі вказівки: визначте та повідомте чіткі вказівки для подання користувачами, включаючи згоду на використання та узгодження з цінностями вашого бренду.

Модеруйте подання: запровадьте процес модерації, щоб переконатися, що створений користувачами вміст відповідає вашим стандартам і не порушує авторські права інших.

Шукайте дозволи: під час повторної публікації або використання створеного користувачами вмісту завжди вказуйте оригінального творця та, якщо необхідно, запитуйте його явний дозвіл, особливо для комерційного використання.

Відповідайте на претензії: створіть систему для швидкого та професійного розгляду претензій щодо авторських прав від користувачів, щоб підтримувати добрі стосунки та уникати ескалації.

Включення цих вказівок і стратегій у ваші маркетингові зусилля в соціальних мережах не тільки захистить ваш бізнес від закону, але й покращить репутацію вашого бренду. Повага до інтелектуальної власності в соціальних мережах позитивно впливає на вашу бізнес-етику та зміцнює довіру серед вашої аудиторії та колег...» (*Kelley Keller. Social Media Marketing Copyright*

«У другому раунді коментарів, надісланих цього тижня до Бюро авторських прав США, Асоціація американських видавців (AAP) наполягає на тому, що закон про авторське право захищає авторів, видавців і творців від несанкціонованого привласнення їхніх творів розробниками штучного інтелекту (AI) та критикує твердження індустрії технологій, що справедливо дозволяти розробникам використовувати захищені авторським правом роботи для навчання своїх систем без дозволу чи компенсації...

У 15-сторінковому документі AAP запропонувала відверту характеристику технологічних компаній, які у своїх початкових коментарях стверджували, що «права авторів і видавців є перешкодою для інновацій», називаючи такі заяви «нісенітницею».

...ключові моменти:

- «Замість того, щоб співпрацювати з власниками авторських прав, [AI] компанії прагнуть привласнити літературу та іншу безцінну інтелектуальну власність для власної комерційної вигоди, а також підкорити закон своїй волі. Уряд не повинен грати жодної ролі в наданні комерційних переваг компаніям AI за рахунок авторів, видавців та інших творців».
- «Компанії, які отримують вигоду від комерціалізації цієї технології, мають бути зобов'язані не лише компенсувати правовласникам за минуле використання захищених авторським правом творів для навчання систем генеративного AI (Gen AI), але й за поточне та майбутнє використання ними захищених робіт для навчання нових систем Gen AI або вдосконалювати свої існуючі продукти».
- «Розробники покоління штучного інтелекту не борються за «стартапи», які потребують підтримки з боку уряду. Серед своїх інвесторів вони вважають одні з найбільших і найприбутковіших технологічних компаній у світі».
- «Було б серйозною помилкою повторювати минулі політичні помилки, які дозволили технологічним компаніям досягти такого нездорового, монопольного панування на ринку до такої міри, що уряди намагалися приборкати їхню владу».
- «Питання національної безпеки, безумовно, викликає глибоке занепокоєння у всіх американських громадян, особливо там, де зловмисники можуть використовувати штучний інтелект і системи Gen AI для поширення дезінформації, яка підриває наші демократичні інститути та створює інші ризики національній безпеці».

- «Прозорість є важливою вимогою. В суспільних інтересах знати, які авторські твори було використано, і є важливою частиною отримання належної згоди на чіткий запис такої інформації».
- «Закон про авторське право в жодному разі не дозволяє несанкціонований доступ або придбання творів, захищених авторським правом. Законний доступ до авторизованих джерел має значення. Людині заборонено незаконно відтворювати та завантажувати 183 000 творів, захищених авторським правом (кількість назв, що порушують авторські права, оцінена в корпусі «Books3»), щоб читати або навчатися з них»...» (*John Maher, Andrew Albanese. AAP Calls Big Tech's AI Arguments 'Nonsense' // PWxyz, LLC. (https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/publisher-news/article/93898-aap-calls-big-tech-s-pro-ai-arguments-nonsense-in-comments-to-copyright-office.html?utm_source=flipboard&utm_content=other). 06.12.2023).*

***

«Щоб вирішити зростаючу стурбованість проблемами авторського права в еру контенту, створеного ШІ, Асоціація письменників наукової фантастики (SFWA) висунула нову пропозицію. Ця ініціатива прагне знайти баланс між потребами компаній зі штучним інтелектом у навчанні даних і правами творців контенту.

Суть проблеми полягає в моделях штучного інтелекту, розроблених такими організаціями, як OpenAI, які отримують матеріал з Інтернету для створення тексту в стилі різних авторів, часто без визнання або компенсації оригінальним творцям...

У відповідь на ці виклики SFWA запропонувала створити систему згоди. Ця система дозволить авторам вирішувати, чи дозволяти використання їхньої роботи в моделях ШІ. Натомість автори отримають розумну компенсацію. Важливо те, що ця пропозиція дає рішення безпосередньо в руки авторів, даючи їм право визначати долю своїх творінь.

Запропонована система передбачає сценарій, за якого автори можуть вести переговори з компаніями ШІ для досягнення взаємоприйнятних умов. Автори можуть відмовитися від участі, якщо винагорода буде визнана недостатньою. Цей підхід наголошує на чесному та збалансованому процесі, який поважає права та вибір авторів і компаній зі штучним інтелектом...» (*Brenda Kanana. Science Fiction Writers Association (SFWA) Proposes Opt-In System for AI Content Usage // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/sfwa-proposes-opt-in-system-for-ai-content/?utm_source=flipboard&utm_content=jazzilla%2Fmagazine%2FAI+TODAY+AI). 15.12.2023).*

***

«...У понеділок Бюро з авторських прав США знову відмовило художнику Анкіту Сахні у спробі зареєструвати його роботу в стилі Ван

Гога, створену штучним інтелектом, заявивши, що в ній недостатньо людської участі, щоб художник міг претендувати на авторські права, незважаючи на його оригінальну фотографію.

Сахні подав заявку на реєстрацію твору в грудні 2021 року і вказав себе як автора "фотографії, 2-D витвору мистецтва", а "RAGHAV AI Painting App" - як автора "2-D витвору мистецтва".

Він пояснив, що процес включав використання його оригінальної фотографії заходу сонця разом із зображенням картини Вінсента Ван Гога "Зоряна ніч" для створення "стилю", який мав бути скопійований за допомогою інструменту ШІ. Сахні повідомив Бюро авторських прав США, що він створив роботу за допомогою програми RAGHAV, яка "генерує зображення з тим самим "змістом", що й базове зображення".

...Бюро авторських прав США відмовило в реєстрації твору на підставі того, що в ньому "відсутнє людське авторство, необхідне для підтримки претензії на авторське право". Бюро заявило, що, незважаючи на твердження Сахні про те, що робота містить певний творчий внесок людини, вона не підлягає реєстрації, оскільки "це людське авторство неможливо відрізнити або відокремити від кінцевої роботи, створеної комп'ютерною програмою".

Бюро також встановило, що "нові аспекти твору були створені "додатком RAGHAV, а не паном Сахні або будь-яким іншим автором-людиною", а отже, "похідне авторство не є результатом людської творчості або авторства", а отже, не підлягає реєстрації...» (*Pesala Bandara. US Copyright Office Rejects AI Image That Blends Real Photo and Van Gogh // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2023/12/12/us-copyright-office-rejects-ai-image-that-blends-real-photo-and-van-gogh/?utm_source=flipboard&utm_content=PetaPixel%2Fmagazine%2FPhotography+News). 12.12.2023*).

***

«CounterFind, провідне онлайн-програмне забезпечення для захисту брендів у сфері спорту, музики та розваг, сьогодні оголосило, що вони уклали угоду з MLB Players, Inc., бізнес-підрозділом компанії Асоціація бейсбольних гравців вищої ліги, для боротьби з розповсюдженням контрафактної та правопорушної продукції в Інтернеті. Угода відображає зобов'язання обох організацій захищати права інтелектуальної власності та комерційні інтереси гравців MLB, підвищуючи стандарти спортивної індустрії щодо захисту онлайн-брендів.

...технологія CounterFind всебічно сканує основні глобальні онлайн-ринки та роздрібні сайти, щоб виявити порушення прав на ім'я гравця, зображення та зовнішність кожного гравця Вищої ліги. Платформа агрегує ці порушення та автоматизує процес видалення на торгових майданчиках у режимі реального часу. Цей проактивний підхід спрямований на захист

цінності інтелектуальної власності MLB Players, Inc. шляхом націлювання на продавців, які прагнуть продавати неліцензійні продукти...

Очікується, що робота CounterFind з MLB Players, Inc. призведе до збільшення ліцензованих продажів, чистіших онлайн-ринків і покращеного захисту інтелектуальної власності гравців. Ця співпраця зміцнює прагнення обох організацій підтримувати цілісність спортивної індустрії та надавати найкраще рішення для захисту бренду для гравців MLB...» (*CounterFind to Safeguard Baseball Player Rights and Intellectual Property // Insider Inc. (https://markets.businessinsider.com/news/stocks/counterfind-to-safeguard-baseball-player-rights-and-intellectual-property-1032894659). 12.12.2023).*

***

«Очікується, що ринок програмного забезпечення інтелектуальної власності зросте на 12,7% протягом прогнозованого періоду та досягне 14,9 мільярдів доларів США до 2032 року... За прогнозами, у 2022 році ринок програмного забезпечення, пов'язаного з інтелектуальною власністю, становитиме 4,5 мільярда доларів США. Згідно зі звітом, зростаюча потреба в програмному забезпеченні, пов'язаному з інтелектуальною власністю, є результатом потенційної шкоди, яку неліцензійне публічне використання може завдати всій бізнес-стратегії компанії та її фінансовим показникам.

Очікується, що продажі програмного забезпечення, пов'язаного з інтелектуальною власністю, значно зростуть. Крім того, очікується, що до 2026 року програмне забезпечення із захистом інтелектуальної власності продаватиметься на 7,7 мільярдів доларів США більше. Збільшення продажів програмного забезпечення інтелектуальної власності також сприятиме зростанню частки ринку програмного забезпечення інтелектуальної власності...» (*Intellectual Property Software Market is Reach US\$ 14.9 Bn, at a CAGR of 12.7% by 2022 – 2032 | Future Market Insights, Inc. // Bosa News Blog (https://www.fmiblog.com/2023/12/15/intellectual-property-software-market-is-reach-us-14-9-bn-at-a-cagr-of-12-7-by-2022-2032-future-market-insights-inc-2/). 15.12.2023).*

***

Східна Республіка Уругвай

«Після того, як Spotify заявив, що 1 січня 2024 року почне припиняти обслуговування в Уругваї, у вівторок (12 грудня) стример змінив курс. «...Spotify збирається продовжувати працювати в Уругваї на благо всіх користувачів», — сказав секретар президента Альваро Дельгадо...

Причина суперечки: у листопаді парламент Уругваю прийняв законопроект, який змінив законодавство країни про авторське право та вимагав «справедливої винагороди» для артистів. Spotify заперечив проти відсутності «ясності» у формулюванні нового законопроекту, оскільки було

незрозуміло, звідки братиметься додаткова «винагорода». «Зміни, які могли б змусити Spotify платити двічі за ту саму музику, зроблять наш бізнес зв'язку артистів і шанувальників нежиттєздатним, — попередив представник Spotify, — і, на жаль, не залишить нам іншого вибору, окрім як припинити доступність в Уругваї».

Однак, ...у вівторок (12 грудня), Дельгадо сказав, що «після кількох днів обміну та взаємодії, особливо щодо юридичних аспектів, президент Республіки, міністр освіти та культури та міністр промисловості» об'єдналися, щоб «дати зрозуміти, що подвійних платежів платформами не буде»...

«Уряд Уругваю видав дуже необхідні роз'яснення щодо нещодавніх змін до закону про авторське право на музику, зокрема те, що правовласники несуть відповідальність за те, щоб артисти отримували справедливу оплату, замість того, щоб вимагати від Spotify багаторазової оплати за один і той самий вміст», — сказав речник у заяві...» (*Elias Leight. Spotify Won't Be Leaving Uruguay After All // Billboard Media, LLC. (https://www.billboard.com/business/streaming/spotify-not-leaving-uruguay-1235554451/). 12.12.2023).*

***

Турецька Республіка

«Голова комісії цифрових медіа турецького парламенту виступив за негайне впровадження закону про цифрове авторське право, намагаючись забезпечити справедливу компенсацію для ЗМІ в Туреччині.

Хюсейн Яйман стверджує, що в той час як у багатьох розвинених країнах Google виплачує ЗМІ щедру компенсацію за їхній онлайн-контент, у Туреччині відсутність такого законодавства залишає новинні видання, які створюють контент, без винагороди.

Його заклик до дій прозвучав після нещодавньої угоди між Канадою та Google, згідно з якою технологічний гігант зобов'язався виплачувати близько 74 мільйонів доларів на рік відповідно до «закону про онлайн-новини» країни.

«...Наш закон про авторське право застарів, ми говоримо про закон, якому 70 років», — сказав Яйман... «Існує соціальна потреба реорганізувати це. Є потреба в людях, які виробляють працю та зміст у цьому питанні».

Яйман підкреслив необхідність укладання нового контракту між виробниками контенту та транснаціональними цифровими платформами, наполягаючи на тому, що Türkiye має узгодити свої норми цифрового авторського права з нормами Німеччини, Франції, Австрії, Великобританії та Сполучених Штатів...

Парламентська комісія на чолі з Яйманом активно співпрацює з представниками Міністерства культури та туризму, державного інформаційного агентства Anadolu та Google, щоб прокласти шлях для переговорів...» (*Parliamentary head calls for digital copyright law for web*

Наука в сфері інтелектуальної власності

«У світі, який процвітає завдяки інформації та інноваціям, прагнення до знань не знає кордонів. Однак традиційний підхід до наукових досліджень часто обмежувався рамками окремих націй чи установ, що обмежує потенціал прогресу в глобальному масштабі. Усвідомлюючи це, зростає потреба у Глобальній ініціативі відкритої науки, спільній діяльності, яка виходить за межі географічних обмежень для сприяння більш інклюзивному, прозорому та впливовому науковому співтовариству...

Однією з головних причин підтримки Глобальної ініціативи відкритої науки є необхідність зруйнувати бар'єри, які перешкоджають вільному потоку інформації. У традиційній моделі наукових публікацій доступ до дослідницьких статей часто обмежений системами оплати, що обмежує можливість дослідників, особливо з регіонів з обмеженими ресурсами, робити внески та отримувати доступ до останніх знахідок. Глобальна ініціатива має на меті зробити наукові знання вільно доступними для кожного, сприяючи більш інклюзивному та справедливому дослідницькому середовищу...

Глобальна ініціатива відкритої науки забезпечить платформу для спільної роботи дослідників з різних професій, обміну даними та об'єднання досвіду для більш ефективного вирішення нагальних глобальних проблем...

Глобальна ініціатива дозволить вченим пришвидшити темпи відкриття, забезпечивши спільне сховище знань і ресурсів. Це призведе не тільки до швидшого наукового прогресу, але й зменшить надмірність дослідницьких зусиль, оптимально використовуючи обмежені ресурси...

Зробивши дослідницькі процеси та дані відкрито доступними, Глобальна ініціатива відкритої науки дозволить науковому співтовариству та громадськості ретельно вивчати та підтверджувати висновки. Ця прозорість може діяти як запобіжник проти зловживань, зміцнюючи довіру та цілісність наукових досліджень.

Глобальна ініціатива відкритої науки відіграватиме ключову роль у розвитку талантів дослідників-початківців, особливо тих, хто походить із незаможних верств населення. Забезпечуючи рівний доступ до ресурсів і можливостей, він може розширити можливості різноманітного покоління вчених, сприяючи інноваціям і новим перспективам, які можуть рухати наукову спільноту вперед...» (*The Urgent Call for a Global Open Science Initiative // Open Universal Science* (<https://opusproject.eu/openscience-news/the-urgent-call-for-a-global-open-science-initiative/>). 08.12.2023).

«Відкрита наука, яка колись була далекою мрією, тепер стає реальною реальністю, оскільки дослідники, установи та громадськість приймають принципи прозорості, співпраці та доступності...»

Одним із ключових показників реалізації мрії про відкриту науку є все більша поширеність публікацій у відкритому доступі. Згідно з останніми дослідженнями, понад 30% наукових статей зараз є у вільному доступі для громадськості, що свідчить про значне зростання порівняно з попередніми роками...

Останні статистичні дані свідчать про значне зростання кількості дослідницьких проектів та установ, які підтримують ініціативи відкритих даних. Понад 70% опитаних дослідників повідомляють, що відкрито діляться своїми даними, сприяють співпраці та дають змогу іншим розвивати існуючі дослідження...

Онлайніві платформи для співпраці, де дослідники можуть ділитися ідеями, висновками та методологіями, зазнали значного зростання. Участь у цих платформах зросла більш ніж на 50% за останні кілька років, що свідчить про велике бажання в науковому співтоваристві працювати разом для досягнення спільних цілей...

Громадські наукові ініціативи набули популярності, мільйони людей беруть участь у різноманітних дослідницьких проектах. Ця інклюзивність не тільки розширює сферу наукового пошуку, але й покращує суспільне розуміння та оцінку наукових зусиль.

Уряди, фінансові установи та благодійні організації визнають цінність відкритої науки та надають посилену підтримку. Фінансування відкритих наукових ініціатив помітно зросло: у порівнянні з минулим роком кількість грантів і ресурсів, призначених для проектів, які охоплюють відкриті практики, зросла на 20%...

За останні п'ять років кількість установ, які інтегрують відкриту науку у свої навчальні програми, подвоїлася. Це свідчить про зростаюче усвідомлення важливості виховання нового покоління дослідників і вчених, які цінують прозорість і співпрацю...» (*The Dream of Open Science Becoming a Reality: A Look at the Numbers // Open Universal Science (OPUS) project* (<https://opusproject.eu/openscience-news/the-dream-of-open-science-becoming-a-reality-a-look-at-the-numbers/>). 12.12.2023).

***

«Sage запустив інструмент, який дає змогу дослідникам виявити реальний вплив їхньої роботи на політику. Sage Policy Profiles дозволяє дослідникам легко бачити конкретні цитати своєї роботи в документах політики, а потім графічно проілюструвати та поділитися впливом цієї роботи. Інструмент розроблено компанією Overton, яка містить обширне сховище глобальних політичних документів, рекомендацій, публікацій аналітичних центрів і робочих документів.»

Безкоштовний інструмент на основі веб-переглядача показує дослідникам, де їхня робота відображається в науково-обґрунтованих політиках, пропонуючи зрозуміти, як політики використовують їхні дослідження. Sage Policy Profiles представляє ці результати на персоналізованій інформаційній панелі, з якої дослідники можуть експортувати цитати та візуально представити вплив своєї політики...

Додаткові функції включають:

- Виявлення цитувань другого порядку, коли політика цитування їхніх робіт продовжувала впливати на подальші обговорення та рішення.
- Персоналізовані сповіщення, які інформують користувачів про цитування або згадку в нових документах політики.
- Експорт результатів у PowerPoint для презентації.
- Створення спільного посилання на персоналізовані інформаційні панелі...» (*Sage Partners with Overton on Free-to-Use Tool that Empowers Researchers to Uncover Their Policy Impact // Sage Publications* (<https://group.sagepub.com/press-releases/sage-partners-with-overton-on-free-to-use-tool-that-empowers-researchers-to-uncover-their-policy-impact>). 07.12.2023).

***

«В 2023 році відкликали 10 тисяч наукових робіт, оскільки вони виявились - фейками. Це був поганий рік для наукових публікацій, що встановив новий рекорд за кількістю відкликаних за один рік. Цікаво, що за припущеннями вчених, це ще не весь об'єм плагіату.

Зростання кількості фальшивих статей справді викликає занепокоєння...

Згідно з нещодавнім аналізом, проведеним Nature, найгірші порушники виявились з Саудівської Аравії, Китаю, Пакистану та Росії. Втім, водночас і нічого дивного, адже ці країни мали найвищий рівень відкликання за останні два десятиліття. Цікаво, що всі відклики належать одному видавництву...

Основною проблемою відкликаних матеріалів виявились нерелевантні посилання у тисячах статей, а також незв'язний текст. А ще "затерті фрази, шахрайство з цитуванням і плагіат у сотнях статей, опублікованих у минулому".

Вчені нарікають на "маніпуляції та шахрайство", що динамічно поширюються в науковому світі. Виявилось, що існує ціла схема публікацій підірваних наукових статей. Шахраї видають себе за редакторів, яких запрошують сесійно, і користаючись нагодою, проштовхують в друк підробки...

Особливе занепокоєння наразі викликає той факт, що, за висновками Nature, "відкликання зростає зі швидкістю, що випереджає публікацію наукових статей". Для цього дослідники порівняли кількість реальних та фейкових статей в базі даних Dimensions. Співвідношення поки що виглядає ось так: 39 із 60 статей - відкликані.

"Аналіз Nature показує, що відсоток відкликаних — частка статей, опублікованих у будь-якому конкретному році, які згодом відкликаються — зріс більш ніж утричі за останнє десятиліття", - дійшли вони висновку» **(10 000 наукових статей виявилися фейком: Росія в лідерах країн – плагіаторів // Інформатор** (<https://informato.r.ua/uk/10-000-naukovih-statey-viyavilisya-feykom-rosiya-v-liderah-krajin-plagiatoriv>). 20.12.2023).

***

Україна

«...За словами дослідника Інституту філософії НАНУ Олександра Киричка, завідувач кафедри української філософії та культури на факультеті філософії КНУ імені Тараса Шевченка Василь Семикрас привласнив статтю російського аспіранта Снашкова з Казанського федерального університету.

Для того, щоб стаття відповідала українському контекстові, він переклав її українською мовою, змінив по тексту слово "Россия" на слово "Україна", а "Древню Русь" на "Київську Русь".

Після таких нехитрих дій Семикрас нібито опублікував роботу під своїм іменем у фаховому українському журналі категорії "Б".

Випускник Інституту філософії НАНУ Микола Федяй помітив ще один плагіат у кар'єрі Семикраса.

"Друга детально розібрана стаття доцента Василя Семикраса. Як і перша, повністю сплагіачена: автор особливо не перетрудився і просто переклав текст з російської. Щоправда, з помилками", - написав Федяй.

Вдруге порушення авторського права Семикрас здійснив знову з роботою російського дослідника.

"Звісно ж, усе це без посилань на авторів, між іншим, не менш знаних й авторитетних. Але, для новопризначеного завідувача, вони ніхто..." - зазначає Олександр Киричок...» **(Привласнив статтю російського аспіранта: викладача КНУ звинувачують у плагіаті // Інформаційний портал «РБК-Україна»** (<https://www.rbc.ua/rus/styler/privlasniv-stattyu-rosiyskogo-aspiranta-vikladacha-1701501649.html>). 02.12.2023).

***

Європейський Союз

«...Консорціум DEAL і науково-видавнича група Springer Nature підписали нову угоду про відкритий доступ 24 листопада 2023 року, про що вони оголосили 1 грудня. Угода про публікацію та читання дозволяє дослідникам DEAL установ та журналах відкритого доступу публікувати публікації в гібридних журналах видавничої групи виключені журналах. На даний момент публікації в гібридних Nature. У той же час установи-учасники

отримують права на читання всіх статей видавничої групи, які були опубліковані в Springer, Palgrave і Adis. Новий контракт розрахований на п'ять років з 2024 року. За даними журналу Research & Teaching, сторони домовилися про гонорар за публікацію та читання в розмірі 2600 євро за публікацію – на 150 євро менше, ніж у попередній угоді від 2020 року» (*DEAL-Konsortium und Springer Nature erneuern Open-Access-Vereinbarung // open-access.network* (<https://open-access.network/services/news/artikel/deal-konsortium-und-springer-nature-erneuern-open-access-vereinbarung>). 05.12.2023).

***

«...європейські бібліотеки, архіви, музеї, університети, школи та інші інституції все ще не можуть запропонувати ті самі послуги онлайн, що й офлайн.

Університетські дослідники не мають доступу до важливих даних, що заважає їм проводити такі ж найсучасніші дослідження, які проводяться в інших частинах світу. У той же час їм часто законодавчо забороняється ділитися цифровими дослідницькими ресурсами з колегами, що погіршує прозорість досліджень і транскордонну співпрацю.

Крім того, значна частина опублікованих досліджень, фінансованих державними коштами через Horizon Europe або інші публічні джерела, в кінцевому підсумку опиняється за платними екранами, створюючи величезний фінансовий тягар для дослідницьких установ, яким потрібен доступ до них...

Навчальні заклади та бібліотеки також стикаються зі значними перешкодами, намагаючись надати навчальні матеріали в цифровій формі. Незважаючи на те, що все більше й більше навчання відбувається в Інтернеті, навчальні заклади не можуть купувати електронні книги на тих же умовах, що й фізичні книги.

Багато електронних книг видавці ніколи не надають для прокату або лише після тривалого періоду зберігання, а коли вони доступні для бібліотек, вони набагато дорожчі, ніж фізичні книги.

Не тільки традиційні видавці займаються несправедливим ліцензуванням. Amazon, на даний момент власний великий видавець і лідируючий серед самвидавців, тривалий час взагалі відмовлявся ліцензувати свої електронні книги для бібліотек і лише почав надавати доступ до свого каталогу деяким бібліотекам США.

Це погіршується тим, що багато наукових видавців та інших постачальників програмного забезпечення для інституцій знань переробили свої бізнес-моделі в компанії з аналізу даних.

Пропонуючи універсальні рішення для всього дослідницького робочого процесу, ці корпорації не лише хочуть замкнути інституції знань в єдину систему, створюючи нові залежності. Відстеження та подальший продаж даних дослідників без їхньої особистої згоди також за своєю суттю проблематично, оскільки це обмежує академічну свободу.

Ці проблеми мають бути вирішені через законодавство на рівні ЄС. Європейська комісія та парламент, що залишилися, прийняли амбітне законодавство в цифровій сфері для сприяння конкуренції, сприяння інноваціям і посилення прав користувачів. Проте, незважаючи на очевидний вплив на дослідження, ні Закон про цифрові послуги, ні Закон про дані, ні Закон про штучний інтелект не приділили достатньої уваги потребам інституцій знань.

Нам потрібне цілеспрямоване втручання, щоб надати інституціям знань можливість виконувати свою місію суспільних послуг у цифровому середовищі. Це включає в себе деякі хірургічні втручання в закон про авторське право, такі як правове рішення для електронного видачі бібліотеками, але в основному заходи, які виходять за рамки попередніх дискусій про авторське право.

Ідея Закону про цифрові знання вже давно обговорюється у політичних колах Брюсселя та дозріла для реалізації...» (*Felix Reda and Justus Dreyling. Why Europe needs a digital knowledge act // EURACTIV MEDIA NETWORK BV. (<https://www.euractiv.com/section/digital/opinion/why-europe-needs-a-digital-knowledge-act/>). 07.12.2023*).

***

«Компанія Springer Nature розпочала проект зі створення того, що вона описує як наступне покоління платформ рецензування. Snapp (платформа обробки статей Springer Nature) має на меті покращити процес публікації та забезпечити більш гнучку реакцію на зростання відкритого доступу (ОА)...

З моменту появи в 2019 році Snapp підтримав понад 5,6 мільйонів авторів, 55 000 редакторів і понад півмільйона рецензентів. Більше третини журналів, що належать Springer Nature, і майже половина її журналів ОА зараз опубліковані на Snapp, а решта її портфолію слідуватиме...

Використовуючи технології автоматизації, ШІ та машинного навчання (ML), Springer Nature каже, що Snapp пропонує:

- Єдина точка входу для всіх матеріалів, незалежно від журналу, і передачі одним клацанням миші, що гарантує, що автори знайдуть правильне місце для своїх робіт;
- Ефективний процес рецензування за допомогою унікального інструменту рецензента, що дозволяє редакторам швидко знаходити найбільш підходящих рецензентів (справа) для кожної статті, а рецензентів обирати лише для релевантного вмісту для їхньої експертизи;
- Прозорий процес публікації, коли статус подання можна відстежувати в режимі реального часу;
- Покращені перевірки цілісності за допомогою технологій ШІ для забезпечення публікації високоякісних досліджень;
- Комплексний спосіб визначення відповідного фінансування ОА, прав і обміну даними підтримки...» (*Springer Nature developing new peer review*

platform // Europa Science Ltd.
(<https://www.researchinformation.info/news/springer-nature-developing-new-peer-review-platform>). 07.12.2023).

***

«...Політика відкритої науки Університету Сорбонни відображається в його твердій позиції в переговорах з комерційними видавцями, його твердій підтримці відкритого архіву HAL і заохоченні відкритого доступу до даних досліджень. Оскільки він розвиває відкритий доступ до публікацій і результатів досліджень і дає можливість своїй академічній спільноті відновити контроль над результатами власної роботи та відкриває науку для суспільства, сприяння відкритим дослідницьким відомостям про її публікації та наукову продукцію є пріоритетом.

Тому Університет Сорбонни вирішив припинити свою підписку на базу даних Web of Science і бібліометричні інструменти Clarivate у 2024 році. Крім того, Університет Сорбонни вирішив перенаправити свої зусилля на дослідження відкритих, безкоштовних інструментів для участі. Це рішення відповідає загальній політиці відкритості університету, і зараз він працює над консолідацією сталої міжнародної альтернативи, зокрема за допомогою OpenAlex.

Незбаром між Університетом Сорбонни та OpenAlex буде підписано угоду про партнерство, щоб формалізувати їхні взаємні внески та зобов'язання щодо покращення якості даних, що стосуються Університету Сорбонни, і підтримки розробок, які відповідатимуть потребам його спільноти, а отже, і міжнародної дослідницької спільноти...» (*Sorbonne University unsubscribes from the Web of Science // Sorbonne University* (<https://www.sorbonne-universite.fr/en/news/sorbonne-university-unsubscribes-web-science>). 08.12.2023).

***

«Frontiers, 6-е найбільше дослідницьке видавництво, і Німецька національна медична бібліотека (ZB MED) оголосили про запуск першої трансформованої рамкової угоди – національної угоди про фіксовану плату з повністю відкритим доступом – для Німеччини...

Згідно з цією угодою та шляхом єдиного щорічного платежу від кожної установи-учасника понад 900 німецьких дослідницьких центрів і бібліотек зможуть підтримувати своїх афілійованих дослідників у публікації необмеженої кількості рецензованих статей у всіх журналах Frontiers і журналах-партнерах Frontiers. Ця угода є першою угодою Frontiers про фіксовану плату в Європі та діятиме протягом трьох років, починаючи з січня 2024 року.

Угода, яка була укладена завдяки плідній співпраці, довірі та спільному баченню партнерів по переговорах, значно розширить можливості німецьких дослідників публікувати свої дослідження у високоякісних журналах

відкритого доступу. Усі державні та приватні дослідницькі установи Німеччини, а також державні, регіональні та спеціалізовані бібліотеки можуть прийняти участь у цій угоді...» (*The Transformed Agreement: German library consortium and Frontiers announce world's largest fully open access agreement // Frontiers Media S.A. (<https://www.frontiersin.org/news/2023/12/14/the-transformed-agreement-german-library-consortium-and-frontiers-announce-worlds-largest-fully-open-access-agreement>). 14.12.2023*).

***

«...Добре відомий той факт, що захист інтелектуальної власності (ІВ) є ключовим фактором успіху компаній-початківців, у тому числі так званих академічних спін-офів (які мають університетську чи подібну освіту). Права інтелектуальної власності стають особливо важливими для отримання фінансування та фінансового успіху таких стартапів...

Стартапи із зареєстрованою інтелектуальною власністю мають більш ніж вдвічі більше шансів отримати фінансування на початковому етапі, ніж інші стартапи, і в 6,1 разів вищі шанси отримати фінансування на ранній стадії. Шанси успішного виходу подвоюються у випадку реєстрації інтелектуальної власності та потроюються у разі подання заявок на патенти та торговельні марки. Це деякі результати дослідження, опублікованого Європейським патентним відомством у 2023 році...

Як підтверджує дослідження Європейського патентного відомства, права інтелектуальної власності, а саме патенти, особливо актуальні для стартапів, орієнтованих на технології, наприклад, у сферах біотехнології, фармацевтики/наук про життя та інженерії.

У цих сферах академічні дослідження є важливим рушієм інновацій. Тому Федеральне агентство Німеччини з революційних інновацій (SPRIND) зосереджено на побічних компаніях, які комерціалізують інновації, породжені академічними дослідженнями. У листопаді 2023 року SPRIND опублікував свій останній «Політичний документ щодо передачі ІВ», щоб підкреслити важливість інноваційних екосистем і необхідність для німецьких академічних закладів уможливити поділ шляхом адекватної передачі ІВ, а також низку політичних рекомендацій.

Академічний спін-офф покладається на передачу інтелектуальної власності, тому що часто цей спін-офф комерціалізує інтелектуальну власність, яка спочатку належала університету (загалом, університет як роботодавець винахідників/творців отримує право власності на інтелектуальну власність, створену працівниками згідно із законодавством Німеччини). Загалом існує три способи для отримання доступу до такої ІВ:

1. ІВ призначається спін-оффу за оплату (разова сума або різні можливі умови).
2. Інтелектуальна власність надається за ліцензією (з ексклюзивністю чи без неї) для спін-оффу – із низкою можливих варіантів оплати та покупки.

3. ІВ для акцій: Університет отримує (віртуальні чи фактичні) акції від поділу в обмін на передачу/ліцензування.

Перші два варіанти створюють значні проблеми для стартапів, зокрема через втрату ліквідності. Тим не менш, багато університетів наразі обирають ліцензування своєї інтелектуальної власності, тим самим приймаючи переважаючі проблеми для стартапів собі на шкоду.

Деякі великі університети Німеччини нещодавно вибрали останній варіант, оскільки він дозволяє уникнути проблеми відтоку ліквідності та водночас забезпечує університетам участь в економічному успіху в разі виходу – відповідно до поточної практики, університети отримують акції компанії в діапазоні прибіл. 2% - 10%, залежно від (відносної) вартості відповідного патенту. Однак цей підхід також стикається з певними труднощами. SPRIND виявив деякі занепокоєння з боку інвесторів щодо такого підходу. Для них зазвичай лише віртуальні акції є життєздатними, оскільки університети мають невеликий досвід управління реальними пакетами акцій і зазвичай не мають можливості для професійного управління ними. Слід також враховувати, що хоча університети спочатку надають ІВ, згодом вони майже не сприяють, якщо взагалі сприяють подальшому успіху стартапів. З юридичної точки зору слід також звернути увагу на процес передачі ІВ, передбачений цією можливістю. Окрім дизайну контракту, особливо складним аспектом є оцінка ІВ. Це особливо вірно для інтелектуальної власності в галузі фармацевтики/науки про життя, яка може бути комерціалізована лише після тривалого процесу схвалення регуляторних органів. З точки зору часу, затяжний процес передачі ІВ також може відлякати інвесторів.

...поточний проект SPRIND «IP-Transfer 3.0» надав серію результатів і інструментів для полегшення передачі ІВ від університетів до відокремлених компаній. Результатом є, серед іншого, так звана панель інструментів, яка містить такі елементи:

- структурований каталог запитань для характеристики стану ІВ («IP-Wahl-O-Meter»);
- стандартизований метод стандартної ринкової оцінки ІВ («IP-Scorecard»);
- пропозиція стандартизованого тримісячного процесу передачі ІВ;
- стандартизовані шаблони контрактів для різних сценаріїв передачі ІВ; і
- аналіз поточних досліджень і баз даних про міжнародну практику роботи з ІВ-виходами наукових установ і порівняння з ситуацією в Німеччині.

Ці пропозиції конкретно стосуються вищезазначених проблем, пов'язаних із тривалим процесом передачі прав інтелектуальної власності та питань оцінки, і таким чином вносять важливі корективи до поточної ситуації...» (*Stefanie Greifeneder, Niclas von Woedtke, Tobias Baus and Philipp Bergjans. IP as key success factor for start-ups and academic spin-offs // Taylor Wessing* (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2023/11/ip-als-schluesselfaktor>). 04.11.2023).

***

Китайська Народна Республіка

«...Китайська академія наук (CAS) нещодавно запустила PubScholar, академічну базу даних, яка пропонує безкоштовний доступ до приблизно 170 мільйонів наукових ресурсів, включаючи понад 87 мільйонів статей, понад 1 мільйон дисертацій і майже 63 000 книг. Низка інституцій CAS та національних партнерів підтримали проект, який описує себе як розроблений для «задоволення основних потреб гарантування академічних ресурсів» для суспільства в цілому.

PubScholar розглядається як спроба перебалансувати розподіл академічних ресурсів із CNKI, найбільшої академічної бази даних країни, яка була оштрафована після антимонопольного розслідування минулого року та за порушення конфіденційності у вересні цього року.

Однією з проблем нової платформи є обмежена кількість публікацій у відкритому доступі в Китаї. У своїй заяві керівники PubScholar запросили високоякісні вітчизняні та зарубіжні журнали приєднатися до ініціативи...» (*Jing Liu. Experts doubtful as China launches new open access push // THE - Times Higher Education (<https://www.timeshighereducation.com/news/experts-doubtful-china-launches-new-open-access-push>). 03.12.2023*).

***

Республіка Індія

«Патент є життєво важливим правом інтелектуальної власності, яке захищає нові винаходи та неочевидні відкриття. Для академічних кіл, наукових досліджень, стартапів і промисловості вкрай важливо віддавати перевагу патентам як засобу сприяння інноваціям. Щоб досягти цього, досвідчені дослідники та викладачі повинні взяти на себе провідну роль у підвищенні обізнаності щодо патентів або прав інтелектуальної власності (ПІВ) під час їхньої початкової взаємодії зі студентами та дослідниками...

В академічних і науково-дослідних установах, де дослідників заохочують до публікацій у престижних журналах і на конференціях, подача патентів може бути спрощена. Питання, які виникають під час дослідження, наприклад новизна та вплив, можуть слугувати потенційними претензіями для подання патентної заявки. Наставники повинні направляти дослідників на ранній розгляд патентних заявок, які пізніше можуть бути передані їхнім головним організаціям.

Для подальшого технологічного прогресу Індії вищі навчальні заклади повинні видати принаймні один патент для отримання ступеня магістра та два для отримання ступеня доктора філософії. вчені. Крім того, кількість патентів може бути ключовим критерієм для стартапів, які подають заявки на державні гранти. Академічні середовища повинні або створити активні осередки інтелектуальної власності з кваліфікованим персоналом, включно з патентними

повіреними, або звернутися за допомогою до авторитетних зовнішніх агентств, які повинні не лише допомагати в подачі заявки на патент, але й допомагати в маркетингу інновацій та забезпеченні роялті для установи...» (*Why Higher Education Institutes must encourage patent filing // THG PUBLISHING PVT LTD. or its affiliated companies (https://www.thehindu.com/education/why-higher-education-institutes-must-encourage-patent-filing/article67572950.ece). 02.12.2023*).

***

Республіка Китай (Тайвань)

«IOP Publishing (IOPP) уклала свою першу трансформаційну угоду «Read and Publish» на Тайвані, демонструючи свою відданість розширенню відкритого доступу (OA) до досліджень в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (APAC) і в глобальному масштабі.

Трирічна трансформаційна угода з Physics Research Promotion Centre, який є частиною Національної науково-технічної ради (NSTC), дозволить 20 тайванським університетам пропонувати своїм дослідникам необмежену кількість публікацій OA безкоштовно для них. Угода також дозволить авторам зберігати авторські права на їхні роботи та надає доступ до всіх досліджень IOPP, опублікованих за останні 10 років.

IOPP активно підтримує трансформаційні угоди по всьому світу для розвитку відкритої науки, надаючи авторам фінансовані маршрути для відкритої публікації своїх робіт. Кількість академічних установ, які користуються угодами про читання та публікацію з IOPP, зросла з 350 установ у 2022 році до 943 установ у всьому світі...

Опитування, проведене IOPP разом з іншими провідними громадськими видавцями, показує, що 83% респондентів із Китаю, Гонконгу та Тайваню кажуть, що погоджуються з принципами відкритого доступу, але 15% кажуть, що не мають коштів для відкритої публікації своїх робіт...» (*IOP Publishing announces first Read and Publish agreement in Taiwan // Europa Science Ltd. (https://www.researchinformation.info/news/iop-publishing-announces-first-read-and-publish-agreement-taiwan). 21.12.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

«Згідно з новим звітом, наукові статті, які є у вільному доступі, з 2003 по 2022 рік зросли більш ніж у сім разів за обсягом і збільшили свій вплив порівняно з тими, що перебувають за межами платних видань. У 2022 році 51% статей, про статус яких ми знаємо, були опубліковані в журналах відкритого доступу порівняно з 23% у 2003 році.

Про ці та подібні тенденції у звіті *Publications Output: U.S. Trends and International Comparisons*, опублікованому сьогодні Національною науковою радою США...

Звіт *Publications Output* отримує бібліометричну інформацію про наукові та технічні публікації зі Scopus, бази даних наукової літератури з англomовними назвами та анотаціями. У звіті аналізуються майже 44 мільйони англomовних статей, опублікованих з 2003 по 2022 рік...

Звіт містить статті, опубліковані в матеріалах конференцій і в рецензованих науково-технічних журналах. Він виключає редакційні статті, помилки та листи...

Китай продовжує випереджати США за публікаціями про наукові та інженерні дослідження, в тому числі в таких критичних галузях, як штучний інтелект, хоча США продовжують мати великий вплив у цих сферах...

Після Китаю та США Індія випустила третє місце за кількістю публікацій у 2022 році. Головною науковою галуззю Китаю за кількістю опублікованих статей була інженерія (25% усіх публікацій). Найпопулярнішою галуззю в США були науки про здоров'я (37%), а в Індії – комп'ютерні та інформаційні науки (21%).

У США з 2010 по 2022 роки найшвидше розвивалися психологія (зростання на 39%) і соціальні науки (зростання на 38%). Сфери, у яких найбільше скоротилися публікації в США, – це фізика (зниження на 31%) і матеріалознавство (зниження на 16%).

Міжнародне співробітництво в наукових та інженерних статтях підскочило з 19% у 2012 році до 23% у 2022 році. Велика Британія мала міжнародних співавторів у 37% своїх статей у 2003 році, але 67% у 2022 році. Показник у Німеччині зріс з 39% до 56% протягом минулого року. той же період. Сполучені Штати та Японія спостерігали значне зростання міжнародної співпраці між 2003 та 2022 роками (з 23% до 40% та з 19% до 32% відповідно), тоді як у Китаї зміни ставок були меншими (з 15% до 19. %) та Індії (з 19% до 24%).

Більший загальний обсяг публікацій із зростаючою кількістю різноманітних співробітництв вказує на те, що більше країн роблять внесок у наукові та інженерні публікації, і багато хто працює з авторами США.

Наприклад, штучний інтелект є важливою технологічно інтенсивною сферою, яка стрімко зросла в останні роки і в якій міжнародна співпраця має вирішальне значення. Партнерство між країнами впливає на прогрес у цій галузі, і станом на 2022 рік США та Китай співпрацювали один з одним набагато більше, ніж інші країни. Крім того, до 10 найбільш плідних пар у сферах штучного інтелекту входять Сполучені Штати та Китай...» (*The Importance of Providing Open Science // National Science Foundation* (https://www.nsf.gov/nsb/news/news_summ.jsp?cntn_id=308760). 11.12.2023).

***

«Президентку Гарвардського університету Клодін Гей студенти звинуватили у плагіаті ...в докторській дисертації від 1997 року: там були використані матеріали з інших джерел без належного зазначення авторства.

...в її роботі виявлено скопійовані і трохи перефразовані абзаци без посилання на інших науковців.

Одним із прикладів порушень названо скопійовані слова подяки за дисертацію, які нібито вона взяла з книги подяки науковця Дженніфера Гохшильда 1996 року.

Як повідомили у Гарварді, розслідування проводить незалежна наглядова рада з науковців, "не пов'язаних з Гарвардом", які є "одними з найбільш шанованих політологів країни", але їхнє імена не називаються.

"Президентка має оновити свою дисертацію, виправивши обидва випадки неправильного цитування", - повідомили в університеті...» *(Президентку Гарвардського університету Клодін Гей звинувачують у плагіаті // ТОНЕТО (<https://toneto.net/news/kultura/prezidentku-garvardskogo-un--versitetu-klod--n-gey-zvinuvachuyut-u-plag--at-->). 23.12.2023).*

***

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«Міністерство культури та інформаційної політики формує робочу групу з розроблення закону про музичну індустрію...

«...Музичний бізнес використовує нормативні акти, створені ще у 90-х роках», — кажуть у Мінкульті.

...через це учасники ринку стикаються з непрозорістю авторських нарахувань та неактуальним правовим регулюванням цілої індустрії. І це попри те, що навіть під час повномасштабної війни музична індустрія є одним із найпотужніших платників податків...

До робочої групи зі створення закону увійдуть представники закладів культури, народні депутати та представники музичної індустрії.

Результатом профільних дискусій має бути:

- поданий до Верховної Ради законопроект;
- поширення інформації про права українських авторів та механізми отримання роялті українськими авторами й артистами;
- затвердження нової інструкції з ведення квиткового господарства, тобто системи продажу квитків;

• удосконалення податкової системи в музичному бізнесі» *(Анетт Абрамова. Мінкульт розробить закон про музичну індустрію. Для чого він*

потрібен? // Громадське Телебачення (<https://hromadske.ua/posts/minkult-rozrobit-zakon-pro-muzichnu-industriyu-dlya-chogo-vin-potriben>). 10.12.2023).

***

«15 грудня 2023 року Кабінет Міністрів України затвердив Порядок набуття та втрати статусу сирітських творів, фонограм, відеограм та зафіксованих у них виконань, умов їх дозволеного використання та ведення реєстру.

За Законом України «Про авторське право і суміжні права», сирітським вважається оприлюднений в Україні твір, фонограма, відеограма (у тому числі що входить до складу аудіовізуального твору або іншої фонограми, відеограми), зафіксоване виконання, щодо яких жоден із суб'єктів майнових прав за результатами ретельного пошуку не ідентифікований, а в разі ідентифікації такого суб'єкта (включаючи об'єкти, оприлюднені анонімно чи під псевдонімом) – його місцезнаходження не встановлене.

Такі твори можуть використовуватися бібліотеками, музеями з відкритим доступом для відвідувачів, архівами або організаціями із збереження фондів аудіо-, відеозаписів способами відтворення для оцифрування, індексації, каталогізації, збереження або відновлення копії після вжиття заходів із ідентифікації та належного розшуку авторів.

Порядок набуття та втрати статусу сирітських творів та сирітських об'єктів суміжних прав визначає, зокрема процедуру пошуку суб'єктів авторського права чи суміжних прав. Так, заклад має подати відповідне оголошення щодо розшуку таких суб'єктів (публікується на офіційному сайті Національного органу інтелектуальної власності, функції якого виконує ІР офіс), провести пошук у наявних базах, зокрема міжнародних, надати ІР офісу визначені документи. Після цього ІР офіс ухвалює рішення та вносить такі твори та об'єкти суміжних прав до відповідного реєстру.

Регламентована також процедура втрати творами та об'єктами суміжних прав статусу сирітських. Суб'єкти авторського права чи суміжних прав мають подати до ІР офісу відповідну заяву, вмотивоване підтвердження наявності прав на твір...» *(Уряд ухвалив Порядок набуття та втрати статусу сирітських творів та сирітських об'єктів суміжних прав // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/ukhvaleno-poriadok-nabuttia-vtraty-statusu-syritskykh-tvoriv-15122023>). 15.12.2023).*

***

Європейський Союз

«...1 червня 2023 року, у Німеччині набув чинності закон про адаптацію патентних норм у зв'язку з європейською патентною реформою від 20 серпня 2021 року. Нове законодавство призвело до впровадження в

країні кількох поправок до Закону про міжнародні патентні конвенції (IntPatÜbkG) і Закону про патенти (PatG).

Однією з найгостріших реалізованих змін є поправка до «заборони подвійного захисту», яка раніше не дозволяла заявникам отримувати охорону інтелектуальної власності за допомогою національних патентів і європейських патентів (EP) одночасно. Це означало, що національний патент втрачав силу у випадку, якщо правовласнику було видано європейський патент на той самий винахід.

З 1 червня заборону подвійного захисту було змінено, що означає, що тепер винахідники можуть володіти як національним патентом, так і EP або EP з єдиною дією, відомий як унітарний патент (UP).

Однак виняток щодо скасування заборони на подвійний захист не поширюється на європейські патенти, які не підпадають під виключну юрисдикцію Єдиного патентного суду (UPC). Таким чином, якщо патентна заявка виходить з-під юрисдикції UPC і отримує захист EP, винахід не можна буде одночасно захистити за допомогою національного патенту. Проте можна застосувати «заперечення подвійного позову» як механізм захисту відповідача. Цей механізм дозволяє відповідачам у провадженні про порушення уникнути подвійних судових позовів, що виникають як щодо їх національного патенту в національних судах, так і щодо EP або UP перед UPC.

Незважаючи на вищесказане, залишається можливість одночасно зареєструвати корисну модель або перетворити заявку на EP на корисну модель із дією в Німеччині...

Зміни до нормативних актів також призвели до внесення змін до Закону про патенти. Таким чином, Реєстр DPMA тепер детально вказуватиме дату внесення єдиного чинного EP до реєстру єдиного патентного захисту, а також день, коли унітарний патент набуває чинності (день, коли видається патент публікується в Європейському патентному бюлетені EPO)...» (*Global developments in the field of intellectual property // IP-Coster (https://www.ip-coster.com/News/global_developments_in_ip/451). 07.12.2023*).

***

«27 квітня 2023 року Європейська комісія запропонувала правила, які трансформують ліцензування основних стандартних патентів (SEP). Ця далекоюсяжна та дуже помилкова пропозиція зараз очікує на розгляд Європейської Ради та Європейського Парламенту.

Існує багато причин, чому запропонований Європейською Комісією Регламент SEP слід відкликати та переглянути. До них належать: відсутність емпіричних доказів, що виправдовують регулятивне втручання; відсутність доказів того, що запропонований Регламент SEP досягне своїх цілей; явна відсутність балансу; відсутність консультацій із зацікавленими сторонами промисловості та Комісії; той факт, що це не пропорційно.

Сама передумова запропонованого Регламенту SEP також є недоліком. Це чотири основні елементи запропонованого Регламенту SEP. По-перше, існує реєстр SEP для підрахунку SEP. По-друге, існують перевірки сутності для усунення помилкових SEP. По-третє, існує процес визначення сумарних роялті. Нарешті, існують визначення FRAND, які розподілятимуть цей сукупний роялті відповідно до частки SEP, яку має власник SEP. Усі ці функції будуть виконуватися центром компетенції, Європейським відомством інтелектуальної власності (EUIPO).

...запропонований Європою Регламент SEP є проблематичним і його слід відкликати. Навіть якщо його не буде відкликано, можна внести прості зміни, щоб зробити його менш руйнівним для власників SEP.

По-перше, центр компетенції слід перенести до ETSI (Європейський інститут стандартів телекомунікацій). Це дозволить запобігти фрагментації. По-друге, база даних декларацій ETSI повинна оновлюватися в міру необхідності, щоб включати більш точну інформацію про суттєвість. По-третє, перевірка істотності має бути добровільною. По-четверте, сукупні визначення роялті мають бути замінені на щорічні звіти, що їх готує JRC (Об'єднаний дослідницький центр) щодо цінності, яку різні стандарти надають різним продуктам. Нарешті, слід дозволити проводити визначення FRAND паралельно з судовими розглядами» (*Kerry Miller. Commission's patents proposal doesn't have to be so damaging // POLITICO (https://www.politico.eu/sponsored-content/commissions-patents-proposal-doesnt-have-to-be-so-damaging/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 12.12.2023*).

***

«...8 грудня Європейський парламент і Рада досягли попередньої згоди щодо « Закону про штучний інтелект »...

Закон забороняє певні види використання штучного інтелекту, такі як використання біометричних систем категоризації з конфіденційними даними або збір зображень обличчя, доступних в Інтернеті або в камерах відеоспостереження, для створення баз даних розпізнавання облич, серед іншого. Крім того, встановлюються винятки для використання силовиками систем біометричної ідентифікації. Використання цих систем потребує судового дозволу та може використовуватися лише для розслідування тяжких злочинів, пошуку жертв, запобігання терористичним атакам та визначення місцезнаходження злочинців.

Аналогічно, закон класифікує системи ШІ на категорії ризику. Наприклад, ті, хто перебуває у групі високого ризику, підлягатимуть оцінці впливу на права людини. Громадяни зможуть подавати скарги та отримувати пояснення щодо прийнятих цими системами рішень, які зачіпають їхні права. Подібним чином системи штучного інтелекту загального призначення повинні мати технічну документацію, відповідати європейському законодавству про інтелектуальну власність і розкривати стислі відомості про вміст, який

використовується для їх навчання. Ще один важливий аспект, який розглядає новий закон, — це зв'язок між ШІ та авторським правом. З іншого боку, закон передбачає штрафи в розмірі від 35 мільйонів євро або від 1,5 до 7% від загального доходу компанії залежно від порушення та розміру компанії.

Ця постанова знаменує собою історичний прогрес у контролі ШІ, технології, яка змінює світ...» (*Adolfo Athié Cervantes, Renata Buerón Valenzuela, Erika Rodríguez Kushelevich, Iván García Argueta. Europa se adelanta y regula la Inteligencia Artificial ¿Qué implica esto? // Basham, Ringe y Correa SC (https://basham.com.mx/en/europa-se-adelanta-y-regula-la-inteligencia-artificial-que-implica-esto/). 13.12.2023).*

***

«...На початку цього року Комісія оголосила про запропоновану нову Директиву та Регламент, що стосуються лікарських засобів для використання людиною (регуляторний пакет ЄС у сфері фармацевтики), за якими майже одночасно послідувала серія запропонованих нових правил інтелектуальної власності з проголошеною метою стимулювання інновацій, інвестицій та конкурентоспроможності. в рамках єдиного ринку Європейського Союзу (патентний пакет ЄС)...

Регуляторний пакет фармацевтичних препаратів ЄС також включає розширення так званого «винятку Volar» із заявленою метою посилення конкуренції з боку раннього виходу на ринок дженериків/біоподібних препаратів. Виняток Volar спочатку був розроблений у Сполучених Штатах, але зараз різною мірою включено до місцевих законів у всьому світі. Цей виняток є обмеженим винятком для уникнення затримок у виведенні генеричних лікарських засобів на ринок і дозволяє здійснювати певні дії до закінчення терміну дії патенту або Сертифікат додаткового захисту (SPC), якщо вони пов'язані з отриманням регуляторних даних, необхідних для отримання реєстраційного посвідчення (МА) генерика/біоподібного лікарського засобу.

Поточне положення про звільнення від ЄС Volar викладено в ст. 10(6) Директиви 2001/83/ЄС зі змінами, внесеними Директивою 2004/27/ЄС, і стверджує: «Проведення необхідних досліджень і випробувань з метою застосування параграфів 1, 2, 3 і 4 [тобто для демонстрації еквівалентності/подібності генеричних лікарських засобів і біологічних лікарських засобів] і практичних вимог, що випливають з цього, не повинно розглядатися як таке, що суперечить патенту прав або сертифікатів додаткової охорони на лікарські засоби».

На практиці реалізація ст. 10(6) була фрагментарною, її сфера дії та вплив значною мірою походять від національного законодавства, що призвело до відсутності гармонізації між державами-членами. Деякі держави-члени мають ширший виняток, ніж мінімально необхідний стандарт ЄС, що може стимулювати їхню юрисдикцію як сприятливе місце для проведення клінічних випробувань. Наприклад, деякі держави-члени звільняють не лише

дослідження, проведені для генеричних продуктів у державах-членах ЄС, але й ті, що стосуються інноваційних продуктів, ті, що стосуються авторизації продуктів за межами ЄС, і треті сторони, що постачають активні фармацевтичні інгредієнти (API) для досліджень, тоді як інші звільняють лише загальні дослідження для держав-членів ЄС, як того вимагає законодавство ЄС. Це також є доповненням до будь-якого «звільнення від досліджень» для захисту певної діяльності, пов'язаної з іншими експериментальними використаннями, як-от дослідницькими інструментами, як це регулюється Угодою про єдиний патентний суд (UPCA) та/або закріплено в національних законах, і що знову ж таки залежить від країни до країни.

...Комісія висловила думку, що необхідно уточнити сферу дії поточного обмеженого звільнення – зокрема, досить неоднозначне поняття «впливаючих практичних вимог» – для того, щоб забезпечити узгоджене застосування в усіх державах-членах щодо як видів діяльності, так і бенефіціарів. Запропонована в результаті нова стаття 85 висловлює, що патентні права та SPC: «не розглядаються як порушення, якщо референтний лікарський засіб використовується для цілей:

(а) дослідження, випробування та інші заходи, що проводяться для отримання даних для застосування, для:

(i) дозвіл на продаж генеричних, біоподібних, гібридних або біогібридних лікарських засобів і для подальших змін;

(ii) оцінка медичних технологій (НТА);

(iii) ціноутворення та відшкодування.

(б) діяльність, що здійснюється виключно для цілей, викладених у пункті (а), може охоплювати подання заявки на отримання дозволу на продаж і пропозицію, виробництво, продаж, постачання, зберігання, імпорт, використання та придбання запатентованих лікарських засобів або процесів, у тому числі сторонніми постачальниками та постачальниками послуг.

Цей виняток не поширюється на розміщення на ринку лікарських засобів, отриманих у результаті такої діяльності»...

Виняток ЄС Bolar є однією з кількох змін на горизонті, які зацікавлені сторони повинні враховувати при розробці цілісного підходу до своїх стратегій регулювання, патентів, комерціалізації та ланцюга поставок. Хоча реалізація цих конкретних пропозицій підлягає подальшій пропаганді політики та може тривати ще кілька років, розважливі зацікавлені сторони повинні взяти до уваги, оскільки основна мета політики ЄС щодо полегшення доступу пацієнтів до інноваційних ліків через фармацевтичну та патентну реформи, ймовірно, залишиться» (*Katie McConnell, Penny Powell, Hein Van den Bos. JPM2024: transactional considerations in view of a (proposed) broader Bolar exemption in EU // Hogan Lovells International LLP (https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/viewContent.action?key=Ec8teaJ9VaqWPagzrCP42F7eOOGbnAEFKLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiE yY1JAvAvaah9lF3dzoXprWhI6w%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2Be*

eOgEFct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true).
19.12.2023).

***

«Новий Регламент ЄС про захист географічних зазначень для ремісничих та промислових товарів (CIGIR) був опублікований 27 жовтня 2023 року і набув чинності 16 листопада. Виробники та власники цих продуктів зможуть подавати заявки на захист географічних зазначень з 1 грудня 2025 року...

Регламент буде безцінним для широкого кола виробників товарів, які мають якості, пов'язані з певною сферою, таких як ювелірні вироби, скло, взуття, текстиль, порцеляна, музичні інструменти та меблі. Було підраховано, що 300-800 назв, які наразі захищені їхніми національними системами захисту географічних зазначень або встановлені використанням, можуть мати право на захист...

До цього часу в державах-членах ЄС існували різні закони та нормативні акти, що стосувалися окремих ремісничих і промислових продуктів, але захист не був гармонізований. Тому виробники, які бажали захистити географічні зазначення для ремісничого або промислового продукту в ЄС, повинні були дотримуватися цих різних правил, а в деяких державах-членах їм доводилося покладатися на інші заходи, такі як захист торгових марок або закони про недобросовісну конкуренцію...

Із запровадженням Регламенту ЄС до 2 грудня 2026 року існуючі національні права припиняють своє існування. Держави-члени повинні будуть повідомити Європейську комісію та EUIPO про будь-які існуючі національні назви, які вони бажують визнати та зареєструвати відповідно до нової схеми ЄС до цієї дати...» (*GIs for craft and industrial products in the EU // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/gis-for-craft-and-industrial-products-in-the-eu>). 12.12.2023*).

***

«14 грудня 2023 року Адміністративна рада Європейської патентної організації одногосно схвалила поправки до «Положення про Європейський кваліфікаційний іспит» з метою запровадження нового Європейського кваліфікаційного іспиту (EQE) у 2025 році...

Змінені правила та майбутні імплементаційні положення спираються на основні принципи прогресивності, модульності, інклюзивності та стійкості як частини підходу, що ґрунтується на компетентності. На додаток до забезпечення основ для повної переробки експертизи, вони дозволять інтегрувати сучасні методи експертизи та техніку оцінювання, а також узгодити експертизу з останніми практичними вимогами патентної професії. У той же час вони задовольняють вимоги критерію придатності до практики в

динамічному та цифровому професійному середовищі, тим самим сприяючи добре функціонуючій патентній системі.

Структура нового EQE буде впорядкована для охоплення декларативних, процедурних і стратегічних знань, від базових юридичних знань до виконання складної основної патентної практики та стратегічних порад. П'ять нових модулів для комплексної оцінки знань і навичок розроблені, щоб наблизити EQE до повсякденної реальності професії...

Схвалення Адміністративною радою «Положення про європейський кваліфікаційний іспит» (REE) буде доповнено Положеннями про імплементацію REE (IPREE), які формуватимуть практичні аспекти EQE та, як очікується, будуть завершені згідно з рішенням Наглядова рада EQE має скластися до кінця грудня 2023 року» (*New European Qualifying Examination regulations approved // European Patent Office (<https://www.epo.org/en/news-events/news/new-european-qualifying-examination-regulations-approved>). 20.12.2023*).

***

«4 грудня 2023 року Європейський Парламент і Рада Європейського Союзу досягли попередньої згоди щодо тексту пропозиції Європейської Комісії щодо екодизайну екологічно чистих продуктів (далі – «Регламент»), який замінить діючу Директиву 2009/125/ ЄС. Пропозиція була опублікована Комісією 30 березня 2022 року.

Новий Регламент має на меті уможливити розміщення на ринку та введення в експлуатацію в Європейському Союзі продуктів, розроблених і виготовлених відповідно до критеріїв стійкості, з точки зору довговічності, надійності, можливості повторного використання, модернізації, ремонту, повторної переробки та простоти поводження з обслуговуванням.

Ця мета буде досягнута шляхом забезпечення вимог до дизайну продукції, правил маркування продукції, приписів щодо «знищення» нереалізованої продукції, а також запровадження цифрового паспорта продукції разом із штрафними санкціями за порушення...

Очікується, що європейський законодавець офіційно проголосує за досягнуту угоду, щоб Регламент міг бути остаточно ухвалений і набув чинності. Пленарне засідання Європарламенту, на якому може відбутися голосування за текст, заплановано на весну 2024 року» (*Francesca Signorini, Rita Tardiolo. The new ecodesign framework in the European Union // Bird & Bird (<https://www.twobirds.com/en/insights/2023/italy/2023-12-22-la-nuova-normativa-su-ecodesign-in-unione-europea>). 22.12.2023*).

***

Китайська Народна Республіка

«21 грудня 2023 року Державна рада Китаю опублікувала Змінені положення про застосування Патентного закону (国务院关于修改《中华人民共和国专利法实施细则》的决定). Підзаконні акти пояснюють, як застосовуватимуться деякі положення зміненого Патентного закону Китаю від 2021 року, який набуде чинності 20 січня 2024 року.

Основні моменти включають:

- усунення 15-денної затримки пошти при обчисленні більшості термінів;
- відновлення пріоритетних прав;
- до 6 місяців для перегляду рішення про конфіденційність (подібно до вимог щодо ліцензії на подання іноземних документів у США);
- вимога добросовісності для подання патентних заявок, включаючи максимальний штраф у 100 000 юанів за порушення вимоги;
- для часткових малюнків можна використовувати комбінацію пунктирних і суцільних ліній;
- заявники можуть претендувати на національний пріоритет на дизайн із заявки на винахід або корисну модель;
- аналогічно, заявки на патенти на винаходи можуть мати національний пріоритет у порівнянні з корисною моделлю і навпаки;
- заявники можуть вимагати відстроченого розгляду патентних заявок;
- звіти про оцінку корисних моделей і зразків будуть відкритими;
  - зміну терміну дії патенту необхідно подати протягом 3 місяців після видачі...;
- продовження терміну дії патенту для фармацевтичних патентів розраховується шляхом вирахування 5 років з інтервалу між датою подання заявки на патент і датою ліцензування лікарського засобу;
- необхідна винагорода винахідника може включати власний капітал, опціони, дивіденди тощо;
- мінімальна винагорода винахідника підвищена до 4000 юанів за патент на винахід і 1500 юанів за дизайн і корисну модель...» (*Aaron Wininger. China's State Council Releases Amended Implementing Regulations of the Patent Law // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/chinas-state-council-releases-amended-implementing-regulations-patent-law). 21.12.2023).*

***

«У Китаї діє новий цивільно-процесуальний закон, який набуває чинності 1 січня 2024 року...»

Нові статті 274 і 278 Цивільно-процесуального закону Китаю передбачають у будь-якій справі, яка належним чином пов'язана з Китаєм, можливість китайського суду здійснювати юрисдикцію.

Верховний народний суд вже застосовував цей принцип. Прикладами є чохли OPPO/NOKIA та OPPO/Sharp. Той факт, що він бачить будь-який

належний зв'язок з Китаєм, означатиме, що китайським судам може бути легко претендувати на юрисдикцію в міжнародних справах...

Нові статті 280, 281 і 284 тепер дозволяють китайським судам здійснювати юрисдикцію над справами, які вже були спочатку подані в іноземний суд.

Це може бути так, якщо це стосується суверенітету, безпеки чи суспільних інтересів Китаю. Якщо іноземний суд не може прийняти справу або не завершить її протягом розумного періоду часу, суд Китаю може взяти на себе юрисдикцію.

Нова стаття 283 Цивільно-процесуального закону Китаю тепер спрощує для Китаю вручення провадження іноземному відповідачеві шляхом доставки судових документів законному представнику іноземної компанії, коли він або вона подорожує до Китаю.

Це означає, що міжнародні компанії повинні бути обережними та уважними щодо того, чи мають їхні законні представники їхати до Китаю...

З набуттям чинності новим Цивільно-процесуальним законом, схоже, що Китай все більше й більше здійснюватиме юрисдикцію над справами, пов'язаними з Китаєм...» (*Reinout van Malenstein. Chinese jurisdiction first: a new civil procedure law in 2024 // HFG (https://www.hfgip.com/news/chinese-jurisdiction-first-new-civil-procedure-law-2024). 12.12.2023*).

***

Королівство Саудівська Аравія

«...Станом на 3 жовтня 2023 року Саудівська Аравія запровадила законодавчі поправки до Закону країни про патенти та промислові зразки.

Новий закон запровадив кілька важливих змін до системи інтелектуальної власності країни, з однією з найгостріших поправок, яка дозволяє приєднатися країні до Гаазької конвенції про скасування вимоги легалізації іноземних державних документів (апостиль). Таким чином, тепер це означає, що для підтвердження автентичності документа Саудівської Аравії можна отримати сертифікат про апостиль від уповноваженого компетентного органу, що спрощує процес і робить його економічно ефективнішим, ніж необхідність отримання додаткового засвідчення або легалізації в посольстві чи консульстві іншої країни.

Крім того, законодавство також уточнює визначення «Гаазької угоди» та «Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ)»...

Зміни до закону також продовжили термін охорони зареєстрованих зразків у Саудівській Аравії. Таким чином, попередній 10-річний термін охорони промислового зразка було змінено на загальний 15-річний термін охорони з дати подання заявки. Крім того, наразі закон додатково узгоджений із Гаазькою системою міжнародної реєстрації промислових зразків.

Нарешті, плата за ануїтети тепер сплачуватиметься на початку кожного року, за винятком міжнародних промислових моделей, поданих через Гаазьку угоду, згідно з якою плата сплачуватиметься кожні п'ять років...» (*Danielle Carvey. Alterations to international intellectual property fee schedules and legislative amendments // IP-Coster (https://www.ip-coster.com/News/alterations_to_ip_system/452). 15.12.2023*).

***

Республіка Індія

«...15 вересня 2023 року набув чинності Закон про медіацію...»

Закон, призначений для сприяння та сприяння посередництву, наголошує на інституційному, онлайнівому та громадському посередництві для «вирішення суперечок у певний час». ...розділ 18 закону... зобов'язує завершити посередництво протягом 120 днів з моменту першої появи з можливістю продовження до 180 днів за взаємною згодою.

Серед ключових особливостей закону також передбачено створення регулюючого органу, який здійснює нагляд за реєстрацією медіаторів та установ, а також забезпечує виконання мирових угод за допомогою медіації...

Справи, що стосуються патентів, географічної ідентифікації, комерційної таємниці тощо, містять кілька технічних аспектів, які судам не так зручно швидко осягнути та вирішити. Таким чином, судові процеси щодо питань прав інтелектуальної власності стають ще більш виснажливими та забирають багато часу, а власники прав інтелектуальної власності отримують обмежений час, щоб відшкодувати витрати, пов'язані з розробкою технології, та отримати грошову вигоду.

...найбільшою перевагою закону щодо вирішення спорів щодо інтелектуальної власності є включення положення про допозовну медіацію. Стаття 5(1) закону дозволяє сторонам брати участь у медіації до подання до суду, незалежно від того, чи існує угода про медіацію чи ні. Закон визначає досудову медіацію як процес здійснення медіації для врегулювання суперечок перед подачею позову до суду.

Положення також передбачає, що досудове врегулювання комерційних спорів має здійснюватися відповідно до розділу 12-А Закону "Про господарські суди", який передбачає досудову медіацію як обов'язкову процедуру, за винятком випадків, коли необхідно звернутися за терміновим забезпеченням позову...» (*Espie Angelica A. de Leon. India's Mediation Act of 2023 // Asia IP (https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/indias-mediation-act-of-2023). 08.12.2023*).

***

Республіка Індонезія

«...Стаття 8 Закону про авторське право (2014 р.) визначає майнові права як «виключні права творців або власників авторських прав отримувати економічні вигоди від своїх творчих робіт». Пункт 1 статті 9 Закону про авторське право передбачає виключні права на публікацію, відтворення, переклад, адаптацію, аранжування, трансформацію, розповсюдження, виконання, публікацію, передачу та/або оренду твору.

Це положення має на меті надати творцям і власникам авторських прав виключний привілей наглядати за комерційним використанням і розповсюдженням своїх художніх творів і отримувати прибуток від них відповідно до міжнародних стандартів авторського права. Крім того, стаття 9, частина (2) Закону про авторське право передбачає, що особи, які здійснюють майнові права, повинні отримати дозвіл від Автора або Власника авторських прав.

Недавні зміни в імплементації положень Закону про авторське право щодо організації колективного управління (СМО) викликали деяке занепокоєння серед місцевих творців музики. Офіс інтелектуальної власності Індонезії (DGIP) вважає, що можливість авторів музики відстоювати свої економічні права залежить від санкціонованого державою СМО. Згідно з цією точкою зору, творці музики не зможуть відстоювати свої економічні права на музику проти платників СМО, навіть якщо автор музики не підписується в жодній з СМО.

Цю точку зору підтверджує стаття 87 (4) Закону про авторське право, яка встановлює винятки для комерційного використання, уточнюючи, що це не є порушенням, якщо користувачі дотримуються зобов'язань, визначених у їхній угоді з організацією колективного управління. Це положення є унікальним для музичного твору...» (*Kin Wah Chow. Musical Work Copyright Undermined By CMO Provisions In Indonesia // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/report/musical-work-copyright-undermined-by-cmo-provisions-in-indonesia/>). 11.12.2023*).

***

Республіка Молдова

«...з метою модернізації національної системи охорони торговельних марок та надання заявникам більш швидкої, якісної, організованої, послідовної, зручної та доступної для всіх зацікавлених осіб системи реєстрації торговельних марок переглядається Закон про охорону прав на торговельні марки в цілому та приймається новий закон... Документ встановлює низку нових процедур для товарних знаків у процесі реєстрації, правової охорони та використання. Положення будуть застосовуватися до індивідуальних, колективних і сертифікаційних знаків, які є предметом

реєстрації або заявки на реєстрацію в Молдові або міжнародної реєстрації, що діє в Республіці Молдова. Законопроект передбачає нові повноваження для Державного агентства з інтелектуальної власності, а також деталізує процедуру реєстрації торговельних марок, підстави для відмови, вимоги до використання торговельної марки та забезпечення дотримання існуючих прав. Водночас будуть створені спеціалізовані структури, відповідальні за розгляд усіх запитів, передбачених європейськими вимогами до системи охорони торговельних марок - Комісія з розгляду заперечень, Комісія з питань відкликання та анулювання реєстрацій торговельних марок. Новий Закон про охорону прав на торговельні марки набуде чинності через 3 роки з дня опублікування в Monitorul Oficial» (*In Moldova, the national system of trademark protection will be brought into line with the European one // AP "InfoMarket Media" SRL (<https://infomarket.md/en/analytics/332826>). 18.12.2023*).

***

Республіка Союз М'янма

«...Закон про авторське право, і Правила щодо авторського права нарешті набули чинності 31 жовтня 2023 року відповідно до повідомлення Ради державної адміністрації (SAC) № 218/2023...

Новий Закон про авторське право надає захист авторських прав на прийнятні літературні та художні твори та суміжні права виконавців, виробників фонограм і телерадіоорганізацій. Закон також дозволяє використовувати технічні засоби захисту для захисту авторських прав на літературні чи художні твори чи суміжних прав. Несанкціоноване видалення або зміна інформації про керування цифровими правами також суворо заборонено.

Закон підтримує добровільну реєстрацію авторських прав на твори літератури і мистецтва та суміжних прав в Департаменті інтелектуальної власності М'янми (IPD). Крім того, хоча М'янма ще не є учасницею Бернської конвенції (за якою країни поширюють однаковий захист авторських прав на громадян та іноземців, незалежно від публікації в країні), новий Закон про авторське право поширює захист авторських прав на іноземні твори, створені негромадянами, і нерезиденти, якщо вони вперше опубліковані в М'янмі або опубліковані в М'янмі протягом 30 днів після першої публікації в іншому місці.

Закон про авторське право надає наступні умови захисту авторських прав на майнові права на твори:

- Літературно-мистецькі твори: Життя автора плюс 50 років.
- Твори прикладного мистецтва: 25 років від створення твору автора.
- Аудіовізуальні твори та фільми: 50 років з дня публікації за згодою автора.

Носіям майнових прав також надаються такі умови захисту:

- Виконавці: 50 років від року виконання чи фіксації на будь-якому носії.

- Виробники фонограм: 50 років від року видання (або першого запису, якщо не було опубліковано) фонограми.
  - Телерадіоорганізації: 20 років з року виходу в ефір.
- Майнові права авторів і виконавців, з іншого боку, охороняються безстроково.

Існуючі авторські права, термін дії яких не минув, відповідно до старого Закону про авторське право 1914 року залишатимуться дійсними з тим самим терміном дії авторських прав, наданим згідно з новим Законом про авторське право.

Власники авторських прав можуть передавати всі або частину своїх майнових прав. Так само власники суміжних прав можуть передавати свої майнові права за згодою всіх зацікавлених осіб, які мають будь-які суміжні права. Перехід прав на зареєстровані літературні та художні твори або суміжні права можна зареєструвати в IPD...

Суперечки, пов'язані з авторськими або суміжними правами, можуть бути вирішені мирним шляхом, через арбітраж або через суд відповідно до нового Закону про авторське право. Порушення згідно із Законом про авторське право включають, серед іншого, несанкціоноване відтворення, передачу або розповсюдження творів, захищених авторським правом; володіння правопорушними товарами в комерційних цілях; та імпорт предметів, що порушують авторські права...» (*Khin Myo Myo Aye. Myanmar Begins Enforcement Of New Copyright Law And Rules // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/report/myanmar-begins-enforcement-of-new-copyright-law-and-rules/>). 08.12.2023*).

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«30 листопада 2023 року Міністерство науки і технологій В'єтнаму видало циркуляр № 23/2023/ТТ-ВКНСН, у якому детально описано імплементацію деяких статей Закону про інтелектуальну власність (Закон про ІВ) 2022 року та Указу № 65/2023/ND -СР стосовно встановлення та захисту прав промислової власності (Циркуляр 23). Циркуляр 23 набув чинності негайно після видання та містить подальші вказівки та необхідні роз'яснення щодо імплементації Закону про інтелектуальну власність, який набув чинності 1 січня 2023 року...

Циркуляр 23 перераховує та деталізує випадки, коли заявка буде повторно розглянута, як це передбачено в різних статтях Закону про інтелектуальну власність. Циркуляр також додає процедуру, за якою охоронний титул може бути частково наданий, як це передбачено статтею 118 Закону про інтелектуальну власність. Процедура застосовується до заявок на патенти, промислові зразки та торговельні марки.

Підстави для визнання прав інтелектуальної власності недійсними детально описані в новому циркулярі. Що стосується патенту, то тут наводиться перелік ситуацій, у яких формула винаходу виходить за межі специфікації. Для реєстрацій торгових марок він конкретно визначає дві умови, за яких «недобросовісні» підстави можуть бути використані для скасування реєстрації.

Циркуляр встановлює процедуру оскарження заявки, як це передбачено новою статтею 112а Закону про інтелектуальну власність. На відміну від попередніх нормативних актів, Циркуляр 23 визначає, що відомство інтелектуальної власності інформуватиме заявника про всі заперечення (незалежно від того, чи є заперечення обґрунтованим чи ні), за винятком очевидних випадків, коли відомство інтелектуальної власності розглядатиме можливість реєстрації знака, на який подано заперечення, без інформування заявника.

Щоб полегшити заявникам та пов'язаним сторонам, деякі терміни подовжено з одного до двох місяців. Це, наприклад, обмеження часу для відповіді заявника та опонента на думку іншої сторони, обмеження часу для подання заявником документів, що уточнюють сумнівну інформацію в заявці на торговельну марку, відповідно до запиту відомства інтелектуальної власності та інші...» (*Chi Lan Dang. New Circular Provides Additional Guidance On Vietnam's IP Law // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/featured-content/new-circular-provides-additional-guidance-on-vietnams-ip-law/>). 18.12.2023*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...22 листопада 2023 року Законопроект про (регулювання) штучного інтелекту (Законопроект) був поданий до парламенту Великобританії та пройшов перше читання в Палаті лордів...

Законопроект визначає «ШІ» як технологію, що дозволяє програмувати або навчати пристрій або програмне забезпечення: сприймати середовище за допомогою даних; інтерпретувати дані за допомогою автоматизованої обробки, призначеної для наближення когнітивних здібностей; і робити рекомендації, прогнози або рішення з метою досягнення конкретної мети. «ШІ» включає генеративний ШІ, тобто глибокі або великі мовні моделі, здатні генерувати текст та інший вміст на основі даних, на яких вони були навчені.

Законопроект передбачає, що новий орган з штучного інтелекту матиме такі функції:

- забезпечення того, щоб відповідні регулятори враховували ШІ;
- забезпечення узгодженості підходів відповідних регуляторів щодо ШІ;
- проведення аналізу прогалин нормативних обов'язків щодо ШІ;

- координація перегляду відповідного законодавства, включно з безпекою продукції, конфіденційністю та захистом споживачів, щоб оцінити його придатність для вирішення проблем і можливостей, які відкриває ШІ;
- моніторинг та оцінка ефективності загальної нормативної бази та впровадження регуляторних принципів, викладених нижче);
- оцінка та моніторинг ризиків в економіці, пов'язаних із ШІ;
- сканування горизонту, включаючи консультації в індустрії штучного інтелекту, щоб інформувати про узгоджену відповідь на нові тенденції технологій штучного інтелекту;
- підтримка тестових стендів і ініціатив із пісочниці, щоб допомогти інноваторам ШІ вивести нові технології на ринок;
- акредитація незалежних аудиторів ШІ;
- забезпечення освіти та обізнаності, щоб надати ясності підприємствам і надати окремим особам можливість висловлювати свої погляди в рамках ітерації структури; і
- сприяння взаємодії з міжнародними нормативними рамками...

Законопроект також пропонує заходи, які вимагають від Державного секретаря прийняти правила, які вимагають від будь-яких осіб, залучених до навчання штучному інтелекту, надавати Уповноваженому органу з питань штучного інтелекту записи про всі дані третіх сторін та інтелектуальну власність, використані під час навчання, а також запевнити Управління у сфері штучного інтелекту, що всі такі дані використовуються за інформованою згодою та відповідають застосовним зобов'язанням щодо інтелектуальної власності та авторських прав. Постачальники продуктів або послуг, які включають штучний інтелект, повинні будуть надавати клієнтам чіткі та недвозначні попередження про здоров'я та маркування, а також можливість давати або не давати «інформовану згоду» заздалегідь. Будь-який бізнес, який розробляє, розгортає або використовує штучний інтелект, повинен буде дозволити незалежним третім сторонам, акредитованим органом штучного інтелекту, перевіряти свої процеси та системи...

Дата другого читання законопроекту в Палаті лордів ще не оголошена...»
(Huw Beverley-Smith, Samuel P. Jacques, Charlotte Perowne. UK AI Regulation Bill Proposes New AI Regulator // Faegre Drinker Biddle & Reath LLP. (<https://www.discerningdata.com/2023/uk-ai-regulation-bill-proposes-new-ai-regulator/>). 15.12.2023).

***

Сполучені Штати Америки

«...12 жовтня 2023 року двопартійна група сенаторів оголосила про проект закону під назвою «Про підтримку оригіналів, розвиток мистецтва та безпеку розваг» (NO FAKES Act). Спонсорами законопроекту є сенатори Кріс Кунс (D-DE), Марша Блекберн (R-TN), Емі Клобучар (D-MN) та Том

Тілліс (R-NC), метою якого є регулювання створення та використання цифрових реплік та забезпечення стандартизованих правил використання подібності іншої особи.

Закон створить перше федеральне право на публічність, яке зазвичай визначається як право людини контролювати комерційне використання своєї особи. Наразі це право впливає із законів штату, і не в кожному штаті є нормативний акт чи статут...

Законопроект має вирішити та уніфікувати низку питань, у яких закони штатів відрізняються. По-перше, запропонований закон надасть майже будь-кому право подати позов. Більше того, хоча багато прав штату на публічність припиняються після смерті, федеральне право на позов існуватиме 70 років після смерті особи.

По-друге, на відміну від існуючих законів штату, немає вимог, щоб творець deepfake використовував «комерційну цінність» особистості жертви. Насправді немає жодних вимог щодо того, щоб особистість або особа жертви мали навіть комерційну цінність.

По-третє, відповідно до запропонованого закону, на додаток до подання підстав для прямої відповідальності проти порушників, позивачі зможуть подати позов проти (1) будь-кого, хто поширює вміст, який порушує закон, та/або (2) веб-сайтів, які публікують несанкціонований контент, створений штучним інтелектом.

Нарешті, щоб збалансувати права, надані Першою поправкою, Закон передбачає виключення для репродукцій, створених з метою критики, новин, документальних фільмів, спортивних трансляцій, стипендій та пародій.

Законопроект поки лише на стадії розробки...

Незважаючи на імпульс законопроекту, він навряд чи стане законом у найближчому майбутньому, враховуючи тупик у Конгресі, пріоритетні законодавчі пункти, такі як витрати на оборону та іноземну допомогу, і наступний рік буде роком виборів» (*Nicole Brenner. A Proposed Likeness Law Paves the Way for a New Federal Right of Action // Squire Patton Boggs (<https://www.iptechblog.com/2023/12/a-proposed-likeness-law-paves-the-way-for-a-new-federal-right-of-action/>). 13.12.2023*).

***

«...ключові законодавчі заходи у 2023 році, які стосуються прав інтелектуальної власності США.

Закон PREVAİL спрямований на перегляд певних процедур Патентної судової та апеляційної ради (РТАВ)...

Закон PREVAİL вимагає:

- «заявникам подали позов або погрожували подати позов про порушення патенту до оскарження РТАВ» і «заборону будь-якій організації, яка фінансово сприяє оскарженню РТАВ, подавати власне оскарження»;

- «сторона висуває всі аргументи в одному оскарженні» та застосовує «естоппель під час подання оскарження, а не після остаточного письмового рішення РТАВ»;
- «РТАВ визнати патент недійсним за «чіткими та переконливими» доказами» та «тлумачити претензії, використовуючи той самий стандарт «простого та звичайного значення», який використовується у федеральному окружному суді;» і
- «сторона може вибирати між оскарженням дійсності в РТАВ або в іншому форумі, наприклад у федеральному суді» (таким чином запобігаючи «дублюванню патентних оскаржень»).

Закон про відновлення придатності патенту (PERA) 2023 року має на меті забезпечити кращу ясність щодо придатності об'єктів патенту відповідно до розділу 101 Закону про патенти. Цей законопроект має на меті досягти цієї мети, скасувавши встановлені в судовому порядку винятки щодо придатності патенту та надавши більш чіткі вказівки щодо визначення придатності патенту...

Обмежений набір винятків PERA щодо права на патент:

- « математична формула, яка не є частиною винаходу»
- «процес, який в основному є економічним, фінансовим, діловим, соціальним, культурним або мистецьким»
- « процес, який «(i) є розумовим процесом, що виконується виключно в людському розумі»; або «(ii) відбувається в природі повністю незалежно від будь-якої діяльності людини та перед нею»»
- « немодифікований ген людини, оскільки цей ген існує в організмі людини»
- « немодифікований природний матеріал, оскільки цей матеріал існує в природі».

PERA також прагне забезпечити кращу ясність щодо патентоспроможності комп'ютерних винаходів. У ньому сказано, що «будь-який процес, який практично не може бути здійснений без використання машини (включаючи комп'ютер) або виробництва, має право на патентне покриття». Проте є винятки. «Процес, який в основному є економічним, фінансовим, діловим, соціальним, культурним або мистецьким», не підлягає патенту, «навіть якщо не менше ніж 1 крок у цьому процесі стосується машини або виробництва». Крім того, «претензії щодо процесів, які стосуються лише кроків, які вживають люди в методах ведення бізнесу, виконання танцювальних рухів, пропозицій одруження тощо, не підпадають під патентне покриття та додавання несуттєвого посилання на комп'ютер проста заява, наприклад, «зробіть це на комп'ютері» не вказує на право [патенту]»...

Намагаючись посилити дотримання прав США на інтелектуальну власність США, особливо прав на комерційну таємницю, проти іноземних суб'єктів (зокрема, Китаю, Росії, Північної Кореї та Ірану), президент Байден

підписав 5 січня 2023 року Закон про захист американців. Закон про інтелектуальну власність від 2022 року (RAIPA).

РАІРА вимагає від Президента накладати санкції на будь-яку іноземну особу, яку Президент визначає в обов'язкових періодичних звітах Конгресу як таку, що свідомо бере участь у значній крадіжці комерційних таємниць американських осіб або отримує вигоду від неї, якщо ця крадіжка «обґрунтовано ймовірно призведе до або істотно сприяли суттєвій загрозі національній безпеці, зовнішній політиці або економічному здоров'ю чи фінансовій стабільності Сполучених Штатів;» або «надав значну фінансову, матеріальну чи технологічну підтримку, або надав товари чи послуги на підтримку ... такої крадіжки»...

РАІРА передбачає, що президент накладає п'ять або більше із широкого спектру санкцій на будь-яку іноземну юридичну особу, яка була включена до останнього звіту Конгресу. Деякі з цих санкцій включають:

- Блокувати та забороняти всі операції з майном та частками у власності суб'єктів господарювання, які перебувають у Сполучених Штатах, здійснюються на території Сполучених Штатів або перебувають у володінні або під контролем особи Сполучених Штатів;
- Скерувувати кожного виконавчого директора США до міжнародної фінансової установи, щоб вони голосували проти будь-якої позики від фінансової установи, яка принесе користь організації;
- Заборонити операції в іноземній валюті, які підпадають під юрисдикцію США і в яких зацікавлена особа;
- Заборонити перекази кредитів або платежів фінансовою установою, через неї чи на користь фінансової установи, які стосуються інтересів організації, якщо такі перекази чи платежі підпадають під юрисдикцію США та включають інтереси організації;
- Наказати держсекретарю та міністру національної безпеки відмовити у візі та виключити з території США будь-якого іноземного корпоративного офіцера, принципала або акціонера з контрольним пакетом акцій в організації;

У випадку іноземної фізичної особи, зазначеної в останньому звіті Президента Конгресу, РАІРА передбачає, що Президент застосовує всі наступні санкції:

- Блокувати та забороняти всі операції з майном і майновими інтересами, якщо вони здійснюються в США або перебувають у володінні або під контролем особи США;
- Заблокувати особі в'їзд до США;
- Відмовляти у візі чи інших документах для в'їзду до США та будь-яких інших перевагах, передбачених Законом про імміграцію та громадянство;
- Відкликати будь-яку поточну візу США, надану раніше...

18 травня 2023 року представники Девід Швейкерт (R-AZ) та Дон Бейер (D-VA) стали співавторами та повторно представили "Акт про захист інтересів Америки" (AAIA), щоб краще захистити економіку та робочі місця США та

мінімізувати неналежне використання повноважень Комісії з міжнародної торгівлі тими, для захисту кого вона, можливо, не була створена.

Комісія з міжнародної торгівлі (ІТС) була створена для захисту промисловості США від недобросовісної іноземної конкуренції. Останнім часом ІТС використовувався ліцензіями та іноземними компаніями як форум для подання патентних справ проти американських компаній. Наслідком цього може бути дорогий судовий процес, який створює ризик того, що американські компанії не зможуть імпортувати свою продукцію з країн, де вони виробляють цю продукцію.

ААІА намагається вирішити ці виявлені проблеми кількома способами. По-перше, він намагається прив'язати стандарт «Внутрішньої промисловості», заснований на діяльності з ліцензування патентів, із впровадженням і розробкою продуктів, які фактично включають патент. По-друге, ААІА позбавить скаржника можливості викликати до суду небажану компанію, щоб відповідати вимогам національного промислового стандарту. По-третє, законопроект вимагатиме від ІТС ствердого визначення того, що наказ про виключення служить суспільним інтересам. По-четверте, ААІА кодифікує пілотну програму, яку ІТС використовує для раннього вирішення певних диспозитивних проблем, включаючи вимоги внутрішньої галузі. ААІА дозволить ІТС виявляти такі проблеми та приймати рішення протягом 100 днів.

13 вересня 2023 року сенатор Меггі Хассан (D-N.H.) разом із сенатором Майком Брауном (R-Ind.) представили законопроект, покликаний зобов'язати виробників фармацевтичних лікарських засобів та біологічних продуктів надавати додаткову та узгоджену інформацію до Управління з контролю за продуктами та ліками (FDA) та Офісу США з патентів і торговельних марок (USPTO) щодо нових або схвалених заявок на лікарські засоби. На думку авторів законопроекту, через "неповну координацію" між FDA та USPTO виробники ліків нібито "можуть несправедливо продовжити термін ексклюзивності препарату, подаючи часткову інформацію для свого первинного патенту, щоб допомогти отримати наступні патенти". Закон про доступність лікарських засобів та добросовісність патентів спрямований на усунення цих прогалин в інформації з метою зниження цін на рецептурні ліки.

Якщо буде прийнято, цей Закон вимагатиме від спонсора будь-якої заявки, поданої або схваленої відповідно до FDA або Стратегії та аналізу громадської охорони здоров'я (PHSA), засвідчити FDA та USPTO, що інформація, подана кожному агентству, узгоджується з інформацією, поданою іншому, і подавати до USPTO будь-яку інформацію про «матеріал для патентоспроможності» щодо «застосовних патентів», яку він надав до FDA як частину своєї заявки на ліки або подальших повідомлень з FDA. Закон також встановлює новий захист від порушення патентних прав, заснований на «недбалому» або «навмисному» нерозкритті власником патенту необхідної інформації згідно з цим Законом. Закон спрямований на застосування до будь-якої оригінальної заявки на лікарський засіб, поданої під час або після набрання

чинності запропонованим Законом, і будь-якого «застосовного патенту», виданого під час або після введення в дію...» (*Paul Keller. The Bills to Watch: IP Legislation of 2023 That Will Affect Your 2024 // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2023/12/20/bills-watch-ip-legislation-2023-will-affect-2024/id=170815/). 20.12.2023).*

***

«Штат Нью-Йорк нещодавно вніс зміни до розділу 203-f закону про працю, кодифікувавши перешкоду для роботодавців, які прагнуть претендувати на право власності на винаходи працівника.

Закон, схожий на закони, прийняті в інших штатах, має три суттєві наслідки. По-перше, закон звужує те, що дозволено в угодах і контрактах між роботодавцями та працівниками (наприклад, угодах про передачу прав на винахід або трудових угодах), тому необмежені положення "вся робота, яку ви виконуєте, належить нам", які є дуже поширеними в таких документах, більше не дозволені. По-друге, він покладає на роботодавця тягар доведення того, що винахід пов'язаний з роботою працівника на роботодавця, що ускладнить для роботодавців правозастосування (винаходи більше не вважаються власністю роботодавця). Новий закон вимагає від роботодавців довести, що винахід був частиною їхніх "фактичних або очевидно очікуваних" досліджень, що може означати, що роботодавець повинен довести, що винахід був очікуваним за допомогою документації. По-третє, якщо роботодавець не оновить свої посадові інструкції, йому буде складніше довести, що робочий продукт підпадає під сферу трудових відносин, а отже, належить працівникові...» (*Bryn Goodman, Adam Wolek. New Law in New York Threatens Employer Ownership of Employee Inventions // Fox Rothschild LLP (https://www.foxrothschild.com/publications/new-law-in-new-york-threatens-employer-ownership-of-employee-inventions). 14.12.2023).*

***

«Два законодавці подали законопроект, який вимагає від творців базових моделей розкривати джерела навчальних даних, щоб власники авторських прав знали, що їхню інформацію було використано. Типовий закон про прозорість Фонду штучного інтелекту, поданий представниками Анною Ешоо (D-CA) і Доном Бейєром (D-VA), передбачає, що Федеральна торгова комісія (FTC) співпрацюватиме з Національним інститутом стандартів і технологій (NIST), щоб встановити правила звітування про прозорість даних навчання.

Компанії, які створюють фундаментальні моделі, будуть зобов'язані повідомляти про джерела навчальних даних і про те, як ці дані зберігаються в процесі висновків, описувати обмеження або ризики моделі, як модель узгоджується із запланованою Рамковою програмою управління ризиками ШІ NIST і будь-якими іншими федеральними стандартами, які можуть бути

встановлені, а також надавати інформацію про обчислювальну потужність, яка використовується для навчання і запуску моделі. Законопроект також передбачає, що розробники ШІ повинні звітувати про зусилля, спрямовані на "червону команду" моделі, щоб запобігти наданню нею "неточної або шкідливої інформації" щодо питань, пов'язаних з медициною або здоров'ям, біологічним синтезом, кібербезпекою, виборами, охороною правопорядку, рішеннями про фінансові кредити, освітою, рішеннями про працевлаштування, державними послугами та вразливими групами населення, такими як діти.

У законопроекті наголошується на важливості навчання прозорості даних щодо авторського права, оскільки проти компаній зі штучним інтелектом було подано кілька позовів за звинуваченнями в порушенні авторських прав...

Законопроект ще має бути переданий комітету та обговорений, і незрозуміло, чи відбудеться це до початку напруженого сезону виборчої кампанії...» (*Emilia David. AI companies would be required to disclose copyrighted training data under new bill // Vox Media, LLC (https://www.theverge.com/2023/12/22/24012757/ai-foundation-model-transparency-act-bill-copyright-regulation). 23.12.2023).*

***

Федеративна Республіка Нігерія

«...17 березня 2023 року було підписано новий Закон про авторське право 2022 (Новий закон).

Хоча деякі положення Нового Закону є адаптацією положень Старого Закону, Новий Закон містить кілька нових положень, які мають значний вплив на індустрію розваг і реклами...

Новий закон запроваджує виключне право «робити твір доступним для публіки за допомогою дротового або бездротового зв'язку таким чином, щоб представники громадськості могли отримати доступ до твору з місця та в час, які вони вибрали самостійно». Зазначене право надається власникам авторського права на літературні твори, музичні твори, художні твори, аудіовізуальні твори, звукозаписи, передачі, а також на виконавців. Це право чітко розширює сферу захисту авторських прав на цифрові носії та платформи, де контент може бути завантажений і відкритий для громадськості в будь-який час, наприклад, платформи відео на вимогу, такі як Netflix; платформи потокової передачі музики, такі як Spotify; та будь-які інші бездротові середовища для інтерактивного спілкування за запитом через Інтернет, які можуть виникнути в майбутньому.

Відповідно до Нового Закону, виконавець і власник авторського права на звукозаписи, опубліковані в комерційних цілях, мають право на справедливую винагороду за будь-яку трансляцію такого звукозапису від особи, яка використовує звукозапис. Звукозаписи, надані громадськості дротовим або бездротовим способом таким чином, що вони можуть бути доступні

представникам громадськості з місця та в час, які вони самостійно вибрали, вважаються опублікованими в комерційних цілях...

У той час як Старий Закон не містить жодних положень про колективні твори, Новий Закон визначає колективний твір як збірку літературних або художніх творів, які через відбір і розташування їх змісту становлять інтелектуальні твори і як такі охороняються без шкода авторським правам на кожен з робіт, що входять до такої колекції. Новий Закон також передбачає, що авторське право на колективний твір належить особі, за ініціативою чи вказівкою якої створено твір... Прикладами колективної роботи є: газета, що містить кілька статей і фотографій; та антологія, що складається з різних віршів, есеїв та оповідань. Так, наприклад, авторське право на антологію буде належати особі, яка вибрала та впорядкувала її зміст, тоді як автори віршів, есе та оповідань в антології зберігають авторське право на свої окремі літературні твори.

Новий закон уповноважує власника твору, захищеного авторським правом, надсилати відповідним постачальникам послуг повідомлення про порушення, вимагаючи від постачальника послуг видалити або заблокувати доступ до будь-якого правопорушного вмісту або посилання на вміст, розміщений у системі чи мережі. Отримавши повідомлення, постачальник послуг зобов'язаний негайно повідомити абонента, відповідального за вміст, якого стосується повідомлення, проінформувавши його про зміст повідомлення та негайно видалити або заборонити доступ до правопорушного контенту або посилань на такий контент, розміщені в його системі, а потім повідомити власника авторських прав. Крім того, Закон уповноважує постачальника послуг відновлювати вміст, який було видалено, якщо письмове зустрічне сповіщення отримано та надіслано власнику авторських прав, а власник не відповість на зустрічне сповіщення протягом 7 днів. Постачальник послуг, який не дотримується цього положення, несе відповідальність за порушення законних обов'язків і за порушення контенту в тій самій мірі, що й особа, відповідальна за розміщення контенту в системі та мережі. Ці нові положення будуть корисними у вирішенні поширених випадків, коли робота власника авторських прав розміщується на платформі соціальних медіа чи іншій мережі без дозволу власника. Незважаючи на те, що багато платформ соціальних медіа, таких як Meta та Instagram, включили системи запитів на видалення, ці положення роз'яснюють, як запити на видалення діятимуть по відношенню до нігерійських власників авторських прав. Щоб забезпечити певний баланс, положення дозволяють абоненту, який не задоволений діями постачальника послуг або власника авторських прав, передати справу до Комісії з авторських прав Нігерії (NCC) для визначення.

...Новий Закон визначає виконавця як «акторів, співаків, музикантів, танцюристів» та інших осіб, які грають, співають, виголошують, декламують, грають, інтерпретують або іншим чином виконують літературні чи художні твори чи вираження фольклору, незалежно від того, чи був твір зафіксований

чи лише зафіксований під час виконання». Це розширює сферу захисту та дозволяє більшій кількості виконавців користуватися правами, які їм тепер надаються згідно з Новим законом.

Новий закон також визнає моральні права виконавця та містить положення щодо колективних виступів, тривалості права виконавця на його виконання та порушення прав виконавця...

Новий закон передбачає, що вираження фольклору захищені від: (а) відтворення; (b) донесення до публіки шляхом виконання, трансляції, розповсюдження по кабелю чи іншими засобами; і (c) адаптації, переклади та інші трансформації, коли такі вирази зроблені або з комерційною метою, або поза їх традиційним чи звичайним контекстом. Будь-яка особа, яка бажає вчинити будь-яку з вищезазначених дій щодо вираження фольклору, повинна отримати дозвіл НСС. Наприклад, особі, яка має намір написати роман чи зняти фільм на основі фольклору, потрібен дозвіл НСС.

Незважаючи на це, існують винятки щодо захисту, наданого фольклорним висловлюванням, які включають: (а) вчинення будь-яких дій шляхом чесної роботи для приватного та домашнього використання, за умови, що якщо використання є публічним, воно має супроводжуватися підтвердженням назви твору та його джерела; (b) використання в освітніх цілях; (c) використання як ілюстрації в оригінальному творі автора; г) запозичення фольклорних виразів для створення оригінального твору автора; за умови, що ступінь такого використання сумісний із добросовісною практикою; та (e) випадкове використання виразів фольклору.

Для ясності Новий закон визначає фольклор як народну поезію, народні загадки; народні пісні та інструментальна народна музика; народні танці та народні п'єси; і вироби народного мистецтва, зокрема, малюнки, картини, різьблення, скульптури, кераміка, теракота, мозаїка, вироби з дерева, металеві вироби, ювелірні вироби, ремесла, костюми та місцевий текстиль...

Новий закон або надає додаткові права, або розширює обсяг існуючих прав на врахування технологічних досягнень...» (*Femi Olubanwo. Implications Of The Copyright Act On The Entertainment And Advertising Industries In Nigeria // Banwo & Ighodalo (<https://www.banwo-ighodalo.com/grey-matter/implications-of-the-copyright-act-on-the-entertainment-and-advertising-industries-in-nigeria>). 05.12.2023*).

***

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Детективи Бюро економічної безпеки України викрили групу осіб, яка організувала виготовлення та розповсюдження підробленої харчової продукції під виглядом відомих українських та міжнародних торговельних марок. Виробництво фальсифікату здійснювали на території м. Києва та Київської області, зокрема в парку Межигір'я.

Для масового виробництва та фасування солодоців, кави, бакалійних товарів (спецій, кавових та какао виробів, вермішелі швидкого приготування), вафель, жувальної гумки та іншої фальсифікованої продукції використовували спеціальне обладнання...

Вага вилученої контрафактної продукції, сировини для її виготовлення, пакувальних засобів тощо становить орієнтовно 200 тонн...

Досудове розслідування ч. 3 ст. 229 КК України триває. Встановлюється повне коло осіб причетних до незаконного виробництва та місця продажу фальсифікованої продукції. Підраховуються щомісячний оборот підпільного виробництва продукції та сума завданих державі збитків...» *(БЕБ викрило масштабне виробництво фальсифікованої харчової продукції у парку Межигір'я // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/beb-vykrylo-masshtabne-vyrobnytstvo-falsyfikovanoi-kharchovoi-produktsii-u-parku-mezhyhiria>). 05.12.2023).*

***

«Детективи Територіального управління Бюро економічної безпеки у Чернівецькій області направили до суду матеріали відносно мешканки Чернівців, яка торгувала фальсифікованими підакцизними товарами.

3 грудня 2022 року жінка незаконно купувала, зберігала та збувала тютюнові вироби на одному з ринків області. Відповідної ліцензії на право здійснення торгівлі підакцизними товарами вона не мала.

Під час обшуків вилучено більше ніж 22 тис. пачок контрафактних тютюнових виробів на суму 1,8 млн грн.

Суд виніс вирок та визнав винною буковинку у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 204 КК України та призначив покарання у вигляді штрафу, вилучена контрафактна продукція буде знищена» *(Буковинка незаконно продавала фальсифіковані цигарки: суд виніс вирок // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/bukovynka-nezakonno-prodavala-falsyfikovani-tsyharky-sud-vynis-vyrok>). 14.12.2023).*

***

«...Українська ліга авторських та суміжних прав подала позов в інтересах ТОВ «Бест Мьюзик» за незаконне використання фонограми у закладі громадського харчування у Яремче.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що відповідач без укладання договору та без виплати винагороди здійснив використання об'єкта суміжних прав, який належить позивачу і знаходиться в управлінні ГС «УЛАСП».

Як доказ використали акт, складений 29 серпня 2023 року уповноваженим представником позивача Печерою В. В., що підтверджує публічне відтворення музичних творів, авторські права на які були зафіксовані...

В даному акті зазначено назву публічного закладу, в якому використовуються об'єкти суміжних прав способом виконання – Шинок у Якова, суб'єкт господарювання – ФОП підприємець Саманюк Я. Я., адресу публічного закладу – вул. Свободи, буд. 278 а, м. Яремче, Надвірнянський район.

Позивач вимагав стягнути з яремчанського підприємця 80 520 грн. Проте суд задовільнив цей позов частково.

За рішенням суду з власника шинки Якова Саманюка стягнули 26 840 грн за незаконне використання фонограми та ще 894 грн судового збору. А от вимогу стягувати ще 53 680 грн за незаконне використання фонограми суддя Ткаченко не схвалив...» (*Шинок у Яремче оштрафували за фонограму // Інформатор* (<https://kl.informator.ua/2023/12/23/shynok-u-yaremche-oshtrafuvaly-za-fonogramu/>). 23.12.2023).

***

«Антимонопольний комітет оштрафував компанію "Санвіта Груп", Івано-Франківськ, за неправомірне використання оформлення пакування вологих серветок Summer fresh, схожих на оформлення пакування серветок Superfresh компанії КПД, Дніпро...

Комітет розпочав справу за заявою ТОВ "КПД", яке поскаржилося на дії конкурента.

Заявник стверджував, що ТОВ "Санвіта Груп" використовувало оформлення пакування вологих серветок, візуально схожих на серветки Superfresh. Водночас ТОВ "КПД" не надавало дозволу на використання схожого оформлення пакування.

Антимонопольний комітет встановив, що такі дії можуть призвести до змішування діяльності обох компаній та надавати неправомірні переваги у конкуренції через використання чужої ділової репутації.

У результаті АМКУ визнав дії ТОВ "Санвіта Груп" порушенням ст. 4 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції" та оштрафував компанію на 17,2 млн грн...» (*Віра Касіян. Виробника вологих серветок оштрафували на 17 млн грн за мімікрію під конкурента // Інформаційна агенція ЛІГАБізнесІнформ* (<https://biz.liga.net/ua/all/fmcg/novosti/vyrobnyka->

volohykh-servetok-oshtrafuvaly-na-17-mln-hrn-za-mimikriiu-pid-konkurenta).
14.12.2023).

***

Австралійський Союз

«У нещодавньому рішенні Cantarella Bros Pty Ltd проти Lavazza Australia Pty Ltd (№ 3) [2023] FCA 1258 компанія Cantarella стверджувала, що Lavazza порушила її зареєстровані торговельні марки ORO, застосувавши їх до своєї продукції кави в зернах...»

Суддя Йейтс вважав, що в багатьох випадках листування, рахунки-фактури, товаросупровідні документи, брошури тощо часто є достатніми для демонстрації використання знака з метою володіння правом власності. Однак його честь визначив виняток щодо заявленого використання Lavazza. Хоча його честь визнав, що Lavazza використовувала знак ORO як окрему позицію у своїх рахунках-фактурах, це не було використанням як торговельної марки, оскільки продукція, до якої відносилася ця позиція, не використовувала ORO на своїй упаковці. Скоріше, слово "ORO" в цій позиції було лише описовим скороченням, а не використовувалося в процесі торгівлі.

З іншого боку, його честь визнав, що використання твору ORO на упаковці кави CAFFE MOLINARI ORO було "використанням" як торговельної марки, яке передувало даті пріоритету оспорюваних знаків, і відхилив аргументи про те, що Molinari припинила використання знака до дати пріоритету, оскільки Molinari продемонструвала "постійну готовність до використання" ORO як торговельної марки...

Висновок судді Йейтса про те, що слово ORO не має звичайного значення для австралійців, став ключовим для його рішення про те, що Lavazza не мав права посилаючись на добросовісний захист.

Його честь вважав, що якщо торговельна марка в реєстрі "за своєю суттю пристосована для розрізнення", оскільки вона є вигаданим або іноземним словом, то використання цього слова третьою стороною не є добросовісним. Іншими словами, якщо слово не має описового значення для австралійських споживачів, у іншого торговця немає належного мотиву для використання цього слова. У цій справі суддя Йейтс вважає, що використання слова "ORO" на оспорюваній упаковці було недобросовісним, оскільки слово "ORO" не має загальноприйнятого значення щодо характеристик кави в Австралії...» (*Leanne Oitmaa, Jacqueline Simpkin, Darcy Cousins. Cantarella Bros v Lavazza Australia: Trade mark battle brews in Federal Court // Griffith Hack (<https://www.griffithhack.com/insights/publications/cantarella-bros-v-lavazza-australia-trade-mark-battle-brews-in-federal-court/>). 19.12.2023).*

***

«Попередні судові заборони (PI) вже давно є привабливим засобом правового захисту в справах про порушення патентних прав як засіб тимчасового припинення ймовірних порушень дій до повного судового розгляду...»

До відкриття Єдиного патентного суду (UPC) у червні 2023 року власники патентів, які бажають отримати попередні судові заборони в Європі, мали право лише подавати індивідуальні заяви до національних судів. Різні національні суди, як правило, застосовують різні критерії до видачі попередніх судових заборон. Тому отримання кількох попередніх судових заборон у різних країнах історично було дорогим і складним завданням, яке потребувало ретельного стратегічного планування...

UPC може надавати тимчасові засоби правового захисту, включаючи PI, на загальноєвропейській основі в тих сімнадцяти країнах, які є сторонами Угоди про Єдиний патентний суд (UPCA). Можливість отримати PI в кількох європейських країнах за допомогою однієї заявки до UPC потенційно може бути як економічно ефективним, так і потужним засобом правового захисту.

Тому не дивно, що низка попередніх заяв про судову заборону вже була подана до UPC, і цікаво побачити перші підходи, використані судом для оцінки відносної достовірності кожної заяви.

myStromer AG проти Revolt Zycling AG

У справі myStromer AG проти Revolt Zycling AG попередня судова заборона була подана на основі ex parte до Дюссельдорфського місцевого відділу UPC. Патент у справі EP24546134В стосується комбінованої конструкції рами велосипеда та втулки двигуна, тобто основних компонентів електровелосипеда. У цій справі передбачуваний порушник продукт не був комерційно доступним на момент подання попередньої судової заборони, але було надано докази того, що його можна було протестувати на торговому ярмарку, який відбувся між 21 і 25 червня 2003 року. Власник патенту безуспішно 22 червня 2023 року вимагав від відповідача заяви про припинення та відмову від неї, а згодом подав заяву на видачу попередньої судової заборони ex parte, яка була надана того ж дня.

Цікаво, що відповідач подав захисний лист, який суд врахував при вирішенні заяви. У листі відповідач стверджував, що патент недійсний, що він не був порушений і що пов'язані патентні права були вичерпані. Однак, роблячи це, відповідач не визначив будь-який попередній рівень техніки як такий, що має особливе відношення до дійсності патенту, а також лист не містив жодного детального обґрунтування того, чому електровелосипед, про який йде мова, не порушує патент, що тобто зміст листа був здебільшого необґрунтованим. Суд надав запобіжний захід з наступних підстав:

1. Дійсність патенту була підтверджена в необхідному обсязі, оскільки в ЕРО не було подано жодного заперечення, жодного позову про анулювання

раніше не подано до національного суду, а відповідач цього не зробив. У своєму захисному листі вказали будь-який рівень техніки, що має особливе значення для реальності.

2. Виявлено, що продукт електронного велосипеда відповідача порушує вимоги патенту в буквальному сенсі, і відповідач не надав жодних аргументів по суті щодо відсутності порушення.

3. Заявка була терміновою у світлі торговельної ярмарки, а виставка ймовірно порушеного продукту на виставці могла призвести до втрати продажів і частки ринку для власника патенту, яку було б важко відновити.

10x Genomics проти NanoString

У триваючому спорі між 10x Genomics проти NanoString перед Мюнхенським місцевим відділом UPC нещодавно було подано дві попередні заявки на заборону на різні європейські патенти в одній родині, що стосуються композицій і методів виявлення аналізу.

У провадженні щодо виділеного патенту EP4108782B суд надав попередню судову заборону після слухання *inter partes* 05-06 вересня 2023 року. Перш ніж прийняти рішення про надання попередньої судової заборони, суд досить детально розглянув такі питання по суті:

1. Компетенція Мюнхенського місцевого відділу.
2. Прийнятність заяви про застосування тимчасових заходів, включаючи формальні вимоги.
3. Право на пред'явлення позову: правоздатність сторін.
4. Тлумачення патентної формули.
5. Дійсність патенту: в тому числі, новизна, винахідницький рівень, достатність розкриття та доданий предмет.
6. Презумпція дійсності патенту та тягар доведення для встановлення недійсності патенту.
7. Ступінь порушення, включаючи оцінку як прямих, так і сприяючих порушень.
8. Ліцензійні позови відповідачів відповідно до антимонопольних положень США та ЄС.
9. Терміновість звернення із запобіжним заходом: безпідставне зволікання.
10. Потенційні збитки, спричинені порушенням прав.
11. Пропорційність надання заборони.

Мотивоване рішення, яке загалом налічує понад 100 сторінок, було винесене судом 19 вересня 2023 року, лише через два тижні після засідання... Друга попередня заява про судову заборону, що стосується материнського патенту, EP2794928B, була відхилена судом після такої ж детальної оцінки.

Відмовляючи у задоволенні заяви, суд висловив занепокоєння щодо порушення та дійсності відповідного патенту, а також очевидної відсутності терміновості в поданні попередньої заяви про заборону. Однак суд зазначив, що ці занепокоєння не вплинуть на рішення по суті...

Незважаючи на те, що UPC показав, що здатний розглядати попередні заявки про судову заборону дуже швидко та всебічно, ще невідомо, чи сприймуть це потенційні учасники судового процесу прихильно чи ні» (*Lawrence King. Preliminary injunctions before the Unified Patent Court: what do we know so far? // D Young & Co LLP (https://www.dyoung.com/en/knowledgebank/articles/preliminary-injunctions-upc-dec-2023). 07.12.2023*).

***

«Moderna зазнала чергової поразки в міжнародній суперечці щодо патентів на мРНК, які захищають вакцини від COVID-19. У першому рішенні цивільного суду в цій суперечці окружний суд Гааги скасував патент Moderna.

Moderna звинувачує Pfizer і BioNTech у порушенні двох її патентів на мРНК-вакцини своєю вакциною Comirnaty (ідентифікатор справи: C/09/643000). Позивач, який порушив справи проти відповідачів у кількох країнах наприкінці 2022 року, вимагає відшкодування збитків за всі продажі, здійснені його конкурентами після 8 березня 2022 року.

Заявлені патенти EP 3 590 949 B1 і EP 3 718 565 B1 стосуються «рибонуклеїнових кислот, що містять n1-метил-псевдоурацили, і їх використання» і «респіраторних вірусних вакцин» відповідно. Однак, хоча обидва патенти стосуються мРНК-вакцин, вони мають різне застосування. EP 949 охоплює претензії щодо модифікованої мРНК. EP 565 охоплює «вакцину мРНК-LNP бета-коронавірусу», вдосконалену речовину для профілактики зараження COVID та іншими респіраторними захворюваннями.

Відповідачі подали зустрічний позов про недійсність. Тепер окружний суд Гааги визнав голландську частину EP 949 недійсною через відсутність новизни...» (*Dutch Court Nullifies One of Moderna's mRNA Patents // IPRdaily (http://www.iprdaily.com/article/index/18097.html). 12.12.2023*).

***

«У вівторок німецький суд визнав недійсним патент, який був основою позову про порушення патенту, поданого CureVac проти свого вітчизняного конкурента BioNTech (NASDAQ:BNTX), що стало ударом по претензіях CureVac на частку в мільярди євро в доходах від продажу вакцин проти COVID-19.

«Патент оголошується недійсним на території Федеративної Республіки Німеччини», — сказав Вальтер Шрамм, головуючий суддя Мюнхенського патентного суду у своєму рішенні після слухання.

Після вердикту акції CureVac, зареєстровані на Nasdaq, впали на 35% до рекордно низького рівня.

Патент, про який йде мова, є одним з декількох об'єктів інтелектуальної власності, пов'язаних з технологією використання РНК-месенджерів у вакцинах, які компанія CureVac оскаржила в ході судового розгляду...

У відповідь BioNTech оскаржила дійсність патентів CureVac та її так званих німецьких корисних моделей, які легше отримати, ніж патенти, але вони мають коротший період ексклюзивності...

Компанія CureVac, яка працює з GSK над створенням мРНК нового покоління, заявила, що подасть апеляцію до Федерального суду Німеччини, і що рішення суду у вівторок не вплине на її поточні судові процеси, пов'язані з сімома іншими правами інтелектуальної власності проти BioNTech...» (*Jörn Poltz and Ludwig Burger. German court quashes CureVac patent after challenge by BioNTech // Fusion Media Limited (https://uk.investing.com/news/stock-market-news/german-court-quashes-curevac-patent-after-challenge-by-biontech-3274907?utm_source=flipboard&utm_content=InvestingUK%2Fmagazine%2FUK+News). 19.12.2023).*

***

«Окружний суд у Мюнхені, Німеччина, оштрафував Netflix на 7,05 мільйона євро (7,78 мільйона доларів) за порушення стороннього патенту на кодування відео, який використовується для потокової передачі вмісту Ultra HD.

Корпорація Broadcom Corp., розташована в Пало-Альто, Каліфорнія, яка володіє патентом, стверджує, що Netflix порушила рішення суду від 14 вересня 2023 року про те, що Netflix порушує патент, і має припинити всі подальші порушення в Німеччині.

Суд призначив штраф у розмірі 150 000 євро (165 500 доларів США) за кожен із 47 днів, протягом яких Netflix порушував наказ про припинення і відмову. Netflix може оскаржити штраф, і Broadcom вимагатиме додаткових штрафів за постійне порушення Netflix цього наказу.

Відповідно до законодавства Німеччини, покарання за порушення наказів про припинення і відмову також можуть включати до шести місяців тюремного ув'язнення для членів ради директорів порушника на загальний термін до двох років позбавлення волі...

Netflix і Broadcom ведуть широку патентну суперечку з 2018 року...» (*Erik Gruenwedel. German Court Fines Netflix \$7.8 Million for Video Code Patent Infringement // JCH Media Inc. (https://www.mediaplaynews.com/german-court-fines-netflix-7-8-million-for-video-code-patent-infringement/). 22.12.2023).*

***

«...Вищий адміністративний суд... визнав, що у випадку ліків назва, яка поєднує назву основного хімічного інгредієнта ліків або назву хвороби, для лікування якої призначено ліки, з певними префіксами чи стереотипними закінченнями є вигадливою назвою.

Понад двадцять років тому фірма Poznańskie Zakłady Zielarskie “Herbapol” SA зареєструвала торгову марку SYLIMAROL у класах 5, 29, 30 та 31 для таких продуктів, як харчові та дієтичні речовини для медичного використання, дієтичні продукти для медичного використання, фармацевтичні та ветеринарні засоби. продуктів, лікарських трав, цілющих відварів або, наприклад, харчових олій. Конкурент намагався визнати цю торгову марку недійсною. Конкурент, який домагався визнання недійсним, стверджував, що знак посилається на міжнародну родову назву, яка використовується для діючої речовини «Silymarin» (польською мовою sylimaryna), яка визнана ВООЗ як МНН (міжнародна непатентована назва), і, отже, елемент «sylimar-», використовуваний у торговельній марці, описував використання та інгредієнти продукту та вказував загальну назву продукту, який він позначав. Закінчення слова «-ol» цього не змінює. Важливо, що якщо назву діючої речовини визнають МНН, то зареєструвати торгову марку, що відображає цю назву, неможливо, оскільки вона призначена для ідентифікації фармацевтичних субстанцій або активних фармацевтичних інгредієнтів.

Власник спірної торгової марки заперечив цю точку зору, вказавши на практику у фармацевтичній промисловості використання марок, які роблять висновки або натяки. Власник також стверджував, що знак не перешкоджає іншим фірмам використовувати на ринку назву діючої речовини «sylimaryna» (наприклад, у таких назвах, як SYLIMARYNA MEDICEO, SYLIVERIN).

Польське патентне відомство виявило, що розрізняльність торгової марки не визначається певним рівнем мовної чи художньої творчості чи уяви з боку власника. Достатньо, щоб товарний знак дозволив відповідній громадськості визначити походження товарів або послуг, для яких призначений товарний знак, і відрізнити їх від товарів або послуг іншого походження...

Воєводський адміністративний суд погодився, заявивши, що торгова марка, про яку йде мова, була не назвою речовини, а вигадливою назвою, призначеною для ідентифікації товарів, і явно відрізнялася від назви діючої речовини... Воєводський адміністративний суд визнав, що припущення про те, що марку SYLIMAROL можна сплутати з родовою назвою речовини, є помилковим, оскільки «у випадку родових назв діючих речовин, які використовуються у фармацевтичному виробництві, спосіб розташування літер – макет і послідовність є основними і не можуть залишитися непоміченими споживачами».

Вищий адміністративний суд підтвердив висновки Польського патентного відомства та Воєводського адміністративного суду, зазначивши, що у випадку ліків або косметики назва, яка поєднує назву основного хімічного інгредієнта ліків або назву хвороби, для якої медицина має на увазі певні префікси або стереотипні закінчення — це химерна назва» (*Kaja Seń, Anna Sokółowska-Ławniczak. (Non-) obvious assessment of trademarks for medicinal products // Traple Konarski Podrecki & Partners (<https://www.traple.pl/en/non-obvious-assessment-of-trademarks-for-medicinal-products/>). 15.12.2023*).

«23 листопада 2023 року Європейський суд справедливості (ЕСЈ) ухвалив рішення у справі C-201/22 (Kopiosto ry проти Telia Finland Oyi), в якому виніс попереднє рішення щодо статті 4 Директиви 2004/48/ЄС, в якій перераховані суб'єкти, що мають право вимагати примусового захисту прав інтелектуальної власності. Національне провадження, з якого походить запит до ЕСЈ, стосувалося ретрансляції компанією Telia телевізійних передач, які нібито порушували авторські права авторів, представлених Kopiosto. Звернення фінського суду до ЕСЈ мало на меті з'ясувати обсяг повноважень організацій колективного управління (СМО) у сфері захисту прав інтелектуальної власності, зокрема, право порушувати судові справи від свого імені за дорученням правовласників. Суд ЄС встановив, що Директива 2004/48/ЄС сама по собі не регулює питання, чи мають СМО безпосередній інтерес у захисті прав інтелектуальної власності. Це питання регулюється виключно чинним національним законодавством, і саме національний суд несе відповідальність за встановлення того, чи мають СМО безпосередній інтерес у захисті прав авторів, яких вони представляють. На жаль, Суд не розглянув третє питання, що стосується правоздатності СМО порушувати судові справи на основі продовжених ліцензій» (*The ECJ on the legal standing of collecting societies // ORSINGERH ORTU Avvocati Associati (https://orsingher.com/en/copyright-the-ecj-on-the-legal-standing-of-collecting-societies/). 18.12.2023*).

***

«29 листопада 2023 року Європейський суд правосуддя (ЕСЈ) виніс ключове рішення, ...пов'язане з 3D торговельною маркою скутера Vespa італійської компанії Piaggio.

Сага почалася, коли дві китайські компанії, які активно брали участь у продажу конкуруючих скутерів, намагалися визнати торгову марку Piaggio недійсною. EUIPO спочатку погодилася з китайськими фірмами, дійшовши висновку, що європейська торгова марка Piaggio 3D, яка захищає форму культового скутера Vespa, була недійсною. Офіс обґрунтував своє рішення тим, що Piaggio недостатньо продемонструвала відмітність торгової марки в Європейському Союзі.

Однак ЕСЈ оскаржив цю точку зору, стверджуючи, що висновки EUIPO були помилковими. Суд визнав європейську торговельну марку 3D дійсною і такою, що досягла розрізняльної здатності на всій території Європейського Союзу завдяки її документально підтверженому використанню компанією Piaggio...

Суд підкреслив фундаментальний критерій для реєстрації торговельної марки. В результаті використання знак повинен бути здатним позначати для відповідної публіки продукти, на які він посилається, як такі, що походять від конкретної компанії. Це було очевидно доведено у справі Vespa, незважаючи на документацію, що охоплює як форму 3D знака, так і загальний вигляд скутера,

включаючи його різні моделі з плином часу. Суд зауважив, що громадськість асоціює всі скутери Vespa з однією певною компанією, зважаючи на їхній загальний вигляд, який залишається практично незмінним з 1945 року. Ця послідовність закріпила набуту розрізняльну здатність форми торговельної марки..

Стосовно територіального об'єму доказування, суд пояснив, що хоча докази набутого відмітного характеру оскаржуваної торгової марки мають бути представлені в усіх державах-членах ЄС, ідентичні докази для кожної держави не є обов'язковими. Підтвердження набутої відмінності може охоплювати всі держави-члени разом або групу з них, причому деякі докази стосуються кількох держав або навіть цілого союзу...

У цьому контексті суд визнав, що різні типи доказів, окрім загальних опитувань громадської думки чи даних про продажі та частки ринку, можуть бути доречними, наприклад:

- включення Vespa до Музею сучасного мистецтва в Нью-Йорку;
- численні витяги з онлайн-газет, які висвітлюють Vespa як один із 12 найкращих знакових об'єктів дизайну минулого століття, на думку міжнародних експертів з дизайну;
- використання скутерів Vespa у всесвітньо відомих фільмах, таких як «Римські канікули» ;
- існування клубів Vespa в багатьох юрисдикціях ЄС.

Усе це служить для демонстрації культового статусу Vespa та її глобального визнання, включно з Європейським Союзом...» (*Raffaele Ranieri. European Court of Justice sets milestone in 3D trademark validity in Vespa dispute // Law Business Research (https://www.iam-media.com/article/european-court-of-justice-sets-milestone-in-3d-trademark-validity-in-vespa-dispute). 13.12.2023).*

***

«Технологічні суперечки в Італії передбачають велику та різноманітну кількість судових процесів, що охоплюють сектори, охоплені традиційними патентами (механічні, електронні та фармацевтичні), телекомунікації та інші галузі, які часто є розсадниками нових галузевих технологічних стандартів, які можуть бути захищені стандартними патентами (SEP). Такі стандарти можуть, у свою чергу, спричинити суперечки щодо ліцензування. Суперечки також часто виникають у секторах, які включають більш інноваційні та новітні технології, такі як використання алгоритмів, штучного інтелекту та незамінних токенів.

Комерційні таємниці представляють менш традиційну сферу, у якій спостерігалося зростання кількості суперечок через поєднання вдосконаленої системи захисту (після імплементації Директиви ЄС про комерційні таємниці у 2016 році) та підвищення обізнаності щодо високих витрат, тривалості та неефективності поточної системи патентування та патентних спорів. Комерційні таємниці фактично в основному використовуються для захисту

нових технологій, які не вписуються (або, принаймні, не повністю вписуються) у традиційну сферу патентного захисту.

Суперечки щодо авторських прав, що виникають через несанкціоноване використання та розповсюдження запатентованого вмісту, як правило, великими платформами соціальних мереж, представляють сектор, який породжує значну кількість складних судових процесів, пов'язаних із тонким балансом між протилежними інтересами правовласників, постачальників послуг Інтернету (ISP) і користувачів...

Незважаючи на велике розмаїття сфер і прав, пов'язаних із технологічним сектором, найбільша кількість технологічних дій в Італії все ще зосереджена навколо традиційних судових процесів щодо порушення патентних прав із постійним зростанням кількості судових процесів, пов'язаних із SEP. Спори про порушення охоплюють як патенти на продукти, так і патенти на процеси (особливо поширені у фармацевтичному секторі). Позови щодо авторських прав, засновані на несанкціонованому використанні запатентованого контенту в соціальних мережах та на інших платформах обміну контентом, також становлять значну частину останніх судових процесів у сфері технологій.

В Італії основним засобом правового захисту від порушення патентних прав (і порушення прав інтелектуальної власності (ІВ) загалом), у тому числі в судовому процесі щодо комерційної таємниці, є цивільний позов, у якому власник патенту може отримати:

- a) остаточна судова заборона (включаючи штраф за будь-яке порушення судової заборони), арешт або відкликання з ринку, а також передача або знищення товарів, що порушують права; і
- b) присудження судових витрат і відшкодування збитків, включаючи моральну шкоду.

Публікація судового рішення доповнює спектр засобів правового захисту, доступних власнику патенту. У суперечках, пов'язаних із SEP, правовласник прагне отримати судову заборону з кінцевою метою змусити конкурента прийняти справедливі, розумні та недискримінаційні умови.

Суперечки, пов'язані з ліцензуванням, все ще можуть включати позови про порушення разом із позовами про відшкодування збитків. Типовими засобами правового захисту в цьому виді позову є розірвання угоди та відшкодування збитків. Якщо мова йде про промислові стандартні технологічні патенти, може знадобитися оцінка характеру патенту...» (*Lorenzo de Martinis, Francesca Gaudino, Gaetano Iorio Fiorelli, Lorenza Mosna. Italy: Disputes in the tech sector - Law and Practice // Global Litigation News (<https://globallitigationnews.bakermckenzie.com/2023/12/12/italy-disputes-in-the-tech-sector-law-and-practice/#page=1>). 12.12.2023*).

***

«...У нещодавньому рішенні від 6 грудня, Т-764/22, Суд Європейського Союзу (CJEU) частково скасував рішення Офісу

інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) про відхилення заявки на реєстрацію торгової марки "bet365".

Компанія bet365, відома онлайн-платформа для ставок, ...пропонувала ставки на спорт, онлайн-казино та інші азартні послуги в кількох юрисдикціях з моменту свого створення у Сполученому Королівстві в 2000 році.

У травні 2022 року компанія подала заявку на реєстрацію торгової марки Європейського Союзу щодо товарів і послуг, які належать до класів 9, 16, 28, 35, 36, 38, 41 і 42 Ніщцької класифікації. Сюди входить широкий спектр товарів і послуг, таких як програмне забезпечення для ставок (клас 9), ігри (клас 28), друкована продукція та публікації (клас 16) і консультаційні послуги, серед іншого.

Експерт EUIPO відхилив заявку на підставі відсутності розрізняльності та опису згідно зі статтею 7 Регламенту щодо торговельних марок ЄС. Заявник подав апеляцію до Апеляційної ради EUIPO, стверджуючи, що марка "bet365" була вигаданим виразом без чіткого значення англійською мовою стосовно товарів і послуг, на які подано заявку. Однак апеляційна рада підтримала рішення експерта на підставі того, що знак надавав пряму інформацію про товари та встановлював тісний зв'язок з ними...

Bet365 передала справу до Суду ЄС. Суд ...підтримав загальну оцінку, зроблену EUIPO, наголошуючи на важливості аналізу як називного, так і образного аспектів.

Щодо скарги щодо значення «bet365», заявник стверджував, що цей вислів не обов'язково співвідноситься з «робити ставки кожен день року». У цьому випадку Суд також підтримав позицію апеляційної комісії, зазначивши, що знак було правильно оцінено, і відповідна публіка могла пов'язати комбінацію з поняттям щоденних ставок, зробивши знак описовим і, отже, позбавленим необхідної відмінності для бути зареєстрованим.

Щодо питання, яке стосується значення зображувальних елементів, заявник стверджував, що знак «bet365» мав характерний триколір (зелений, білий і жовтий), який визначав його характер. Проте EUIPO заперечила, що поєднання кольорів не було ані винятковим, ані особливо вражаючим, оскільки воно сприймалося як естетичний елемент. Знову Суд підтримав рішення EUIPO, зазначивши, що знак в цілому було правильно оцінено і що заявник не надав жодних конкретних аргументів, які оскаржують оцінку Апеляційної ради щодо відсутності розрізняльності зображувальних елементів.

Щодо аргументу про описовий зв'язок з товарами та послугами, заявник визнав, що знак «bet365» можна вважати описовим, але стверджував, що це стосується не всіх зазначених товарів і послуг. EUIPO стверджувала, що існує достатньо прямий і конкретний зв'язок між знаком і товарами та послугами у згаданих класах, зокрема тих, що стосуються ставок та азартних ігор. Суд підкреслив, що згідно зі статтею 7(1)(c) Регламенту щодо торговельних марок ЄС знак повинен мати прямий і конкретний зв'язок із товарами чи послугами, щоб вважатися описовим і тому не підлягає реєстрації як торгова марка, і що

оскільки знак "bet365" передає ідею щоденних ставок, він був описовим для всіх товарів і послуг, безпосередньо пов'язаних із діяльністю ставок. Однак він скасував оскаржуване рішення щодо класів 16 (друкована продукція та публікації), 35 (реклама) та 42 (консультаційні послуги з ІТ та ліцензування), встановивши, що марка «bet365» не є описовою для товарів і послуг, включених до цих класів...» (*X sued by SUIISA for infringing copyright - CJUE rules on the 'bet365' trade mark // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/x-sued-suisa-infringing-copyright-cjue-rules-bet365-trade-mark-2023-12-14_en). 14.12.2023).

***

«З початку роботи 1 червня 2023 року до Єдиного патентного суду надійшло 160 справ...»

Місцевий відділ у Мюнхені виділяється з 54 справами: 23 позови про порушення, 24 зустрічні позови про відкликання та 7 заяв про тимчасові заходи. Центральний відділ у Парижі наразі прийняв 21 справу: 20 позовів про відкликання, 1 справа щодо декларації про непорушення. Місцевий відділ у Парижі мав 19 справ (7 порушень, 11 зустрічних позовів про відкликання, 1 заява про збереження доказів), далі йдуть Дюссельдорф (18 справ), Мангейм (11 справ) і Гамбург (8 справ).

Північно-Балтійський підрозділ і місцевий відділ у Мілані мають по 8 випадків, Гаага – 4, центральний відділ Мюнхена – 4, Брюссель і Гельсінкі – 2, Відень – 1. Ще не було жодних випадків щодо місцевих підрозділів у Копенгагені, Лісабоні та Любляна...

Найпопулярнішою мовою була німецька (49% випадків), за нею йдуть англійська (40%), французька (4%), італійська (4%) і голландська (3%)...» (*Unified Patent Court: 160 cases since June 2023 // Kluwer Patent Blog* (<https://patentblog.kluweriplaw.com/2023/12/22/unified-patent-court-160-cases-since-june-2023/>). 22.12.2023).

***

Китайська Народна Республіка

«У рішенні від 27 листопада 2023 року китайський суд постановив, що контент, створений штучним інтелектом, може бути захищений законом про авторське право...»

Позивач використовував американську службу штучного інтелекту (ШІ) для створення зображення жінки, яке він опублікував на платформі стилю життя під назвою Xiaohongshu, також відомої як «Маленька Червона книга». Китайський блогер використав створене штучним інтелектом зображення в дописі на китайській платформі для блогів Weibo без дозволу позивача. Позивач подав до суду за порушення авторських прав у травні 2023 року.

Позивач стверджував, що «інтелектуальна інвестиція» вибору та впорядкування вхідних даних, необхідних для створення спірного зображення, схожа на те, як фотографи вручну налаштовують старовинні камери для досягнення бажаного результату на фотографії. У цьому сценарії загально визнано, що фотограф є автором отриманої фотографії, захищеної авторським правом. Тут аналогія позначає генеративні системи штучного інтелекту просто як інструменти для людей для створення виразних робіт, а не системи штучного інтелекту, які створюють такі роботи.

Суд у Пекіні погодився та зобов'язав відповідача публічно вибачитися та сплатити позивачу 500 юанів (70 доларів США) як відшкодування збитків і 50 юанів (7 доларів США) судових зборів.

Пекінський Інтернет-суд встановив, що зображення, створене штучним інтелектом, є твором мистецтва, який підлягає захисту авторських прав шляхом утримування, «якщо зображення, створене штучним інтелектом, відображає оригінальні інтелектуальні інвестиції людини, його слід вважати роботою, яка захищені законами про авторське право».

...суд підкреслив, що позивач «зробив певну інтелектуальну інвестицію» у вибір і впорядкування вхідних даних (тобто серії творчих підказок і параметрів, які генеративні користувачі ШІ вводять у систему ШІ для полегшення вихід на основі таких вхідних даних). На думку суду, вибрані позивачем матеріали були достатньо оригінальними; таким чином, результат (тобто зображення, створене штучним інтелектом) відповідає «інтелектуальним досягненням» і порогам оригінальності, необхідним для захисту авторських прав. Технічно-дружній суд рішуче підкреслив, що це рішення узгоджується із законодавчою метою закону про авторське право Китаю. Суд обґрунтував це тим, що поширення захисту авторських прав на контент, створений штучним інтелектом, стимулюватиме людей використовувати штучний інтелект у творчих цілях, що призведе до збільшення виробництва творчих робіт...» (*Keith Kelly. Computer Love: Beijing Court Finds AI-Generated Image is Copyrightable in Split with United States // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/computer-love-beijing-court-finds-ai-generated-image-copyrightable-split-united?utm_source=flipboard&utm_content=NatLawReview%2Fmagazine%2FCo mmunications%2C+Media%2C+Internet+and+Privacy+Law+News). 04.12.2023).*

***

«Китайські суди закрили близько 2,19 мільйона позовів першої інстанції щодо прав інтелектуальної власності між 2018 і 2022 роками, повідомив у п'ятницю Верховний народний суд (SPC).

Ці позови відіграли важливу роль у заохоченні інновацій, забезпеченні чесної конкуренції та стимулюванні розвитку культурного сектору, йдеться в заяві SPC...

З 2018 року китайські суди видали 25 судових роз'яснень і нормативних документів для роз'яснення застосування законів і стандартизації обвинувальних вироків і вироків у справах про інтелектуальну власність...

Зараз в країні діють чотири спеціальні суди з прав інтелектуальної власності та 27 спеціальних відділів з прав інтелектуальної власності при місцевих судах, йдеться у повідомленні.

Завдяки неупередженим та ефективним судовим розглядам справ щодо прав інтелектуальної власності все більше іноземних організацій вирішують свої суперечки в китайських судах, йдеться у заяві» (*China steps up legal protection of intellectual property rights // Big News Network* (<https://www.bignewsnetwork.com/news/274065961/china-steps-up-legal-protection-of-intellectual-property-rights>)). 15.12.2023).

***

Республіка Індія

«Юридичні перешкоди для використання товарного знаку та аббревіатури "KSRTC" Державною корпорацією автомобільного транспорту штату Карнатака (KSRTC) було усунуто: Високий суд штату Мадрас відхилив клопотання, подане Державною корпорацією автомобільного транспорту штату Керала (KSRTC), що оскаржувало використання нею товарного знаку "KSRTC".

Протягом десятиліть обидві державні автотранспортні корпорації використовували аббревіатуру KSRTC і надавали автобусні послуги під різними брендами.

Однак суперечка щодо використання аббревіатури KSRTC як торгової марки розгорілася у 2021 році після того, як корпорація з Керали зробила різючу заяву про те, що Реєстр торгових марок своїм наказом дозволив лише їм використовувати торгову марку KSRTC, а її колега з Карнатаки не має жодних прав на цю торгову марку.

Це викликало величезну суперечку, і Корпорація автомобільного транспорту (RTC) штату Карнатака відхилив претензії RTC штату Керала, який звернувся до Апеляційної ради з питань інтелектуальної власності в Ченнаї. Після ліквідації цієї ради центральним урядом справу було передано до Високого суду Мадраса.

12 грудня 2023 року суддя Верховного суду Мадраса Сентілкумар Рамамурті відхилив клопотання RTC Керали, посилаючись на те, що відповідно до розділу 12 Закону про торговельні марки, Реєстратор має право дозволити реєстрацію тотожних або схожих торговельних марок за кількома ознаками щодо схожих товарів чи послуг у разі добросовісного одночасного використання або за інших особливих обставин.

Зауваживши, що підприємства штатів Керала та Карнатака використовували торговельну марку та надавали ідентичні транспортні

послуги, суддя зазначив, що документи, наявні в матеріалах справи, свідчать про те, що підприємство штату Карнатака використовувало торговельну марку з 1974 року. "Стаття 12 Закону не вимагає повного паралелізму, і достатньо, щоб відповідні торговельні марки використовувалися паралельно протягом значного періоду часу. Навіть в іншому випадку справа підпадає під "інші особливі обставини", передбачені статтею 12", - сказав суддя...» (*Suchith Kidiyoor. KSRTC trademark row: Madras High Court rules in favour of Karnataka State Road Transport Corporation // Bennett, Coleman & Co. Ltd. (https://timesofindia.indiatimes.com/city/bengaluru/ksrtc-trademark-row-madras-high-court-rules-in-favour-of-karnataka-state-road-transport-corporation/articleshow/106031011.cms). 15.12.2023).*

***

Республіка Корея

«Прокуратура Південної Кореї просить ордер на арешт колишнього чиновника Samsung Electronics за звинуваченням у крадіжці технологій компанії для китайського виробника мікросхем...

Колишній співробітник Samsung Electronics, який залишив найбільшого в світі виробника чіпів пам'яті вісім років тому, передав інформацію, пов'язану з основним чіпом DRAM Samsung Electronics, китайському виробнику чіпів Changxin Memory Technologies Inc (CXMT)...

Прокурори оцінили, що збиток, спричинений витоком технологій для CXMT, може становити близько кількох трильйонів корейських вон.

...суд Південної Кореї має винести рішення щодо запиту прокуратури про видачу ордеру на арешт пізніше цього тижня...» (*South Korea Seeks Arrest Warrant for Ex-Samsung Elec Official Over Alleged Technology Leak // U.S. News & World Report L.P. (https://www.usnews.com/news/technology/articles/2023-12-13/south-korea-seeks-arrest-warrant-for-ex-samsung-elec-official-over-alleged-technology-leak). 13.12.2023).*

***

«...Судова та апеляційна рада з питань інтелектуальної власності (ІРТАВ) Корейського відомства інтелектуальної власності нещодавно оприлюднила цікаві дані, які демонструють тенденції судових розглядів ІРТАВ у спорах щодо інтелектуальної власності (ІВ) за останні 25 років (1998–2022)...

Аналіз таких судових справ ІРТАВ показав, що серед 277 160 справ, 253 718 справ (тобто 91,5%) за останні 25 років було завершено на стадії ІРТАВ без подальшого розгляду апеляції...

Більше того, незважаючи на те, що апеляції на рішення ІРТАВ були відносно високими – цілих 23,9% протягом періоду з березня 1998 року по

грудень 2002 року – виявилось, що за останні п'ять років (з січня 2018 року по грудень) їх кількість зменшилася більш ніж наполовину до 10,7%. 2022).

Зі 145 879 рішень ІПТАВ, які могли бути передані до Високого суду інтелектуальної власності протягом останніх 25 років (без урахування кількості справ, які були відкликани або задоволені через успішне оскарження остаточних відхилень), лише 23 442 справи були оскаржені до Суду... З 23 442 справ, поданих до Високого суду з інтелектуальної власності, 17 680 рішень ІПТАВ (75,4%) були підтримані Верховним судом з інтелектуальної власності.

Водночас, порівняно з 13,5 місяцями у 1997 році, у 2022 році термін судового розгляду скорочено до 7,9 місяців.

Дані ІПТАВ показують, що тепер у провадженнях ІПТАВ забезпечується підвищена точність і швидкість...» (*Min Son. 25-year data shows 91.5% of Korean dispute-related IP trials closed in first instance // Delinian Limited and its affiliated companies* (<https://www.managingip.com/article/2cjj42rifdr29wch3wyyo/sponsored-content/25-year-data-shows-91-5-of-korean-dispute-related-ip-trials-closed-in-first-instance>). 05.12.2023).

***

Республіка Філіппіни

«Верховний суд (SC) виніс рішення на користь видавця, чий авторські права були порушені друкарнею через підроблений договір про передачу прав...»

У рішенні 2-го відділення, оприлюдненому 12 квітня 2023 року, SC підкреслив, що авторські права не можуть бути передані через підробку у справі між St. Mary's Publishing Corporation і MY Intercontinental Trading Corporation.

«Підроблений акт переуступки не надає прав правонаступнику через відсутність згоди власника авторських прав», — йдеться в рішенні SC...

У 2008 році обидві сторони уклали угоду про фінансування основної суми кредиту в розмірі 76,748 млн. песо для покриття витрат на друк, але St. Mary's почала невиконання своїх зобов'язань.

М.У. Intercontinental подала клопотання про надання декларативної допомоги до Регіонального судового суду Мандалуйонга як продавець, що не сплатив борг.

Регіональний суд Мандалуйонга постановив, що М.У. Intercontinental має право продавати книги, що є предметом замовлення, не порушуючи авторських прав.

Потім, у 2012 році, St. Mary's дізналася, що М.У. Intercontinental продала підручники місту Кабуяо за 14,11 млн. песо.

St. Mary's подала скаргу до Регіонального суду першої інстанції (RTC) Маніли та просила MY Intercontinental припинити порушення та відшкодувати збитки на суму 90,3 мільйона песо.

Але MY відповіла на це, висунувши свої обов'язкові зустрічні позови на 76 мільйонів песо, що відповідає сумі в їхньому контракті.

RTC Маніли задовольнив скаргу St. Mary's і зобов'язав MY Intercontinental та її партнерів... виплатити St. Mary's 20 відсотків від фактичних продажів у розмірі 18,06 млн. песо та інші збитки на загальну суму 3,5 млн песо.

RTC зауважив, що підписи в документах, наданих Джеррі Вісенте Катабіджаном із St. Mary's, відрізнялися від його передбачуваного підпису в акті передачі.

Потім MY Intercontinental передав справу до апеляційного суду, який не розглянув клопотання належним чином, оскільки не було жодних доказів того, що суд першої інстанції допустив помилки.

SC зазначив, що суддя першої інстанції особисто вивчив підписи...

«Ми не бачимо підстав скасовувати фактичні висновки судів нижчих інстанцій щодо наявності підробки підпису Катабіджана в акті передачі», – заявили у SC.

SC також підкреслив, що в контракті між St. Mary's і Intercontinental не було нічого, що дозволяло б друкарням продавати друковані книги через невиконання зобов'язань...

SC постановив передати справу до RTC Manila для визначення належності обов'язкових зустрічних позовів MY Intercontinental, посилаючись на Правила процедури розгляду справ щодо прав інтелектуальної власності...» (*Adrian Ayalin. Supreme Court rules in favor of publisher over copyright infringement // ABS-CBN Corporation (<https://news.abs-cbn.com/news/12/12/23/sc-rules-in-favor-of-publisher-over-copyright-infringement>). 12.12.2023*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Boti виграла судову битву проти Toi-Toys, яку визнали винною у виробництві та розповсюдженні імітації іграшки Doctor Squish-Squishy Maker через роздрібну мережу Action.

Суд постановив, що Toi-Toys заборонено подальше порушувати авторські права Boti Squishy Maker і вона повинна припинити використання комерційного успіху продукту. Крім того, Toi-Toys зобов'язано розкрити масштаб розповсюдження продукту, що порушує авторські права, і ініціювати відкликання всіх одиниць з ринку, включно з різними європейськими філіями

Action. Згодом суддя попереднього судового розгляду наказав знищити продукти.

Boti висловив своє задоволення таким результатом. Позов був ініційований не лише для захисту інтелектуальної власності Boti, але й для запобігання виходу на ринок контрафактної продукції...

У жовтні компанія Boti виявила, що підроблена версія її Doctor Squish-Squishy Maker продається на Action за надзвичайно низькою ціною. При детальнішому розгляді виявилось, що продукт Squishy Factory був по суті точною копією, яка віддзеркалювала все, від дизайну та колірної схеми до вмісту та упаковки. Boti негайно порушив судовий процес, щоб зупинити продажі Squishy Factory...» (*Boti secures victory in copyright infringement case // Alakat Publishing Ltd* (<https://toyworldmag.co.uk/boti-secures-victory-in-copyright-infringement-case/>). 04.12.2023).

***

«Американський комп'ютерний вчений у середу програв заявку на реєстрацію патентів на винаходи, створених його системою штучного інтелекту (ШІ)...

Стівен Талер хотів отримати два патенти у Великій Британії на винаходи, які, за його словами, були розроблені його «машиною для творчості» під назвою DABUS.

Британське відомство інтелектуальної власності відхилило його спробу зареєструвати патенти на тій підставі, що винахідник має бути людиною чи компанією, а не машиною.

Талер подав апеляцію до Верховного суду Великобританії, який у середу одногосно відхилив його апеляцію, оскільки згідно з британським патентним законодавством «винахідник має бути фізичною особою».

«Ця апеляція не стосується ширшого питання про те, чи мають бути патентоспроможними технічні досягнення, створені машинами, які працюють автономно та працюють від ШІ», — сказав суддя Девід Кітчін у письмовому рішенні суду.

«Він також не стосується питання про те, чи слід розширити значення терміна "винахідник" ..., включивши в нього машини, що працюють на основі ШІ, які створюють нові та неочевидні продукти і процеси...».

Адвокати Талера заявили в заяві, що «рішення встановлює, що патентне законодавство Великобританії наразі абсолютно непридатне для захисту винаходів, створених автономно машинами ШІ»...» (*AI Cannot Be Patent 'Inventor', UK Supreme Court Rules in Landmark Case // U.S. News & World Report L.P.* (https://www.usnews.com/news/top-news/articles/2023-12-20/ai-cannot-be-patent-inventor-uk-supreme-court-rules-in-landmark-case?utm_source=flipboard&utm_content=seanjernan%2Fmagazine%2FUS+News). 20.12.2023).

***

«Суддя відхилив «хімерну та абсолютно безнадійну» заяву танцюриста про те, що він написав тему до мюзиклу «Кішки» лорда Ендрю Ллойда Веббера.

Колишній танцюрист Філіп Крістіан, 68 років, стверджував, що він написав слова та мелодію, яка згодом стала «Пам'яттю», головною темою популярного шоу 1981 року у 1970-х роках.

Він стверджував, що запис його пісні був підслуханий учасником однієї з інших постановок лорда Ллойда Веббера, який продекламував її йому напередодні постановки мюзиклу.

Містер Крістіан подав до суду на лорда Ллойда Веббера та автора текстів сера Тревора Нанна за порушення авторських прав під час слухання у Високому суді Лондона минулого тижня та вимагав майбутніх виплат роялті.

Але суддя Майстер Джеймс Брайтвел відкинув «хімерну та абсолютно безнадійну» заяву та сказав, що пан Крістіан не зміг створити копію пісні, яку, за його словами, він написав і потім використав для Кішок...

«Пам'ять» — це головна пісня з альбому «Кішки» лорда Ллойда Веббера, який дебютував у 1981 році і з того часу звучить по всьому світу, а також був знятий у фільмі 2019 року з Джеймсом Кордоном у головній ролі.

Права на пісню були зареєстровані за лордом Ллойдом Веббером і сером Тревором, які поділяють авторські права на слова з сім'єю поета Т. С. Еліота, чий твір «Рапсодія вітряної ночі» був джерелом натхнення.

Містер Крістіан сказав суду, що його власна пісня була натхненна тим, що він приїхав до Великобританії з Домініканської Республіки, коли йому було 11 років у 1960-х роках.

Він сказав, що навчався виконавському мистецтву, коли його пісня була записана, а потім почута в 1980 році одним із танцюристів лорда Ллойда Веббера у знаменитій Pineapple Dance Studios у Ковент-Гардені...

Лорд Ллойд Веббер і адвокат сера Тревора Стефані Вікенден стверджували, що позов містера Крістіана про авторські права безнадійний і його слід викреслити.

Його припущення про те, що пісня була вивчена напам'ять і декламована для лорда Ллойда Веббера, було безпідставним, тоді як більша частина лірики насправді була заснована на вірші Т. С. Еліота 1917 року...

...пісня була написана і випущена більше 40 років тому і отримала «дуже ранню популярність»...

Закликаючи суддю негайно припинити позов, адвокат додала: «Це справа цілком придатна для того, щоб її схопити в кропиві, не затягуючи справу та не несучи подальших витрат».

Суддя виніс вирок у спрощеному порядку проти пана Крістіана...» (*Matt Strudwick. Judge throws out dancer's 'fanciful and entirely hopeless' claim that he wrote the words and melody for the theme to Cats in High Court copyright fight with Andrew Lloyd Webber // MailOnline*)

(<https://www.dailymail.co.uk/news/article-12854133/cats-musical-theme-high-court-judge-throws-claim.html>). 12.12.2023).

***

«Бренд рослинного молока Oatly виграв знаменну судову битву проти британської молочної промисловості за право використовувати слово «молоко» на упаковці своїх продуктів.

Шведський гігант веганської їжі переміг Dairy UK Ltd, торгову асоціацію британської молочної промисловості, після чотирирічної боротьби за використання слогану «Post Milk Generation» на його продуктах харчування та напоях.

Dairy UK стверджувала, що використання терміну «молоко» у торговельній марці «щодо продуктів, які не є виділеннями молочної залози» є незаконним.

...суддя Високого суду Річард Сміт постановив, що товарний знак дійсний для використання на продуктах Oatly, відхиливши заборону слова «молоко» на упаковці немолочних харчових продуктів.

Він сказав, що «пересічні покупці» сприймуть продукти зі слоганом Oatly як «для споживачів, які більше не споживають молочне молоко», і що не можна сказати, що в ньому «стверджується, пропонується або мається на увазі, що продукти (Oatly), які продаються разом із ним, є молочні продукти».

Компанія Oatly, відома своїм напоєм на основі вівса, який використовує заміник молока, а також веганським йогуртом, заварним кремом і морозивом, спочатку отримала дозвіл зареєструвати слоган як торгову марку в 2019 році для використання в продуктах харчування та напоях.

Однак пізніше це було скасовано після заперечень Dairy UK.

Dairy UK, до правління якої входять керівники національних молочних і сирних гігантів, зокрема Arla, Dale Farm і Lakeland Foods, називає себе «голосом молочної промисловості Великобританії»...

З моменту винесення рішення проти Oatly чотири роки тому компанія бореться з позовом Dairy UK, який ґрунтується на європейських нормах, які надають охоронюваний статус певним сільськогосподарським продуктам з точки зору маркетингу.

Ці правила – стаття 78(2) Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського парламенту – обмежують використання слова «молоко» на упаковці харчових продуктів і надання молочним продуктам статусу захисту.

Положення стверджують, що молоко означає виключно «нормальний секрет молочної залози, отриманий в результаті одного або кількох доїнь без додавання або вилучення з нього».

Європейські норми, які діяли до Brexit, були збережені в англійському законодавстві відповідно до Закону про вихід з Європейського Союзу 2018 року.

Адвокати Oatly стверджували, що слоган «Post Milk Generation», який містив захищене слово «молоко», обходив правила, оскільки це був опис не продукту, який він продає, а ймовірного споживача.

У січні Управління інтелектуальної власності (ІРО) надало Oatly право на використання торгової марки лише на футболках.

Співробітник ІРО дійшов висновку, що споживачі навряд чи введуть в оману думку про те, що харчові продукти, на яких написано гасло, містять молоко, але, тим не менш, відмовився позначати товарний знак для продуктів харчування та напоїв.

Офіцер виявив, що слово «молоко» не можна використовувати для продуктів, які не є молоком, навіть у контексті торгової марки, яка не описує сам продукт.

Однак це було скасовано суддею Смітом у Високому суді.

Надавши Оатлі перемогу в апеляції на рішення офіцера, суддя сказав, що, встановивши, що громадськість навряд чи «введе в оману» товарний знак, вони повинні були дозволити використовувати його в їжі та напоях.

Суддя сказав, що життєво важливим моментом є те, що торгова марка не має на меті описувати продукт і навряд чи призведе до плутанини споживачів...

«Молочна продукція» має подвійний погляд на це питання: «молоко» з'являється в марці, а «молоко» може використовуватися лише для товарів... якими є: молоко тварин, продукти, отримані з молока тварин, і складні продукти, в яких молоко є істотною частиною. Якщо це не молоко, слово «молоко» не можна використовувати в торговельній марці.

«Якби апелянт рекламував і продавав у Великобританії напій на основі вівса як «вівсяне молоко», це позначення суперечило б нормам.

«Однак апелянт міг би назвати один із своїх продуктів «вівсяним напоєм», оскільки ця назва не передбачає захищених найменувань молочних продуктів.

«Використання знака в поєднанні з продуктом «вівсяний напій» також було б дозволено, оскільки, хоча перший містить слово «молоко», знак не використовуватиметься для продажу та продажу останнього як «молоко», не будучи опис конкретного продукту, а не, як виявив офіцер із слухання, вказівку на продукцію апелянта в більш загальному плані як на те, хто більше не споживає молочне молоко.

«У цьому випадку знак був зареєстрований для різноманітних товарів у різних класах, і, хоча він цілком міг використовуватися в їхньому маркетингу, він не має на меті продавати їх як якийсь конкретний продукт, не кажучи вже про молоко.

«З наведених вище причин я задовольню апеляцію» (*Stop milking it! Plant-based food giant Oatly wins four-year court battle against Dairy UK to keep the word 'milk' on its vegan packaging // MailOnline (<https://www.dailymail.co.uk/news/article-12876317/plant-based-oatly-win-court-battle-milk-vegan.html>). 18.12.2023*).

Сполучені Штати Америки

«Апеляційний суд США в понеділок скасував відшкодування 2,18 мільярда доларів США за порушення патентних прав, отримане власником патенту VLSI Technology проти Intel Corp, скасувавши один із найбільших вердиктів в історії патентного права США.

Апеляційний суд Федерального округу США скасував вердикт присяжних від 2021 року про те, що Intel порушила один патент VLSI, і відправив справу назад до Техасу для нового судового розгляду, щоб визначити, скільки Intel винна за порушення другого патенту VLSI.

Патентний холдинг VLSI належить інвестиційним фондам під управлінням Fortress Investment Group. Mubadala Investment Co з Абу-Дабі погодилася придбати контрольний пакет акцій Fortress у японської Softbank Group Corp цього року...

VLSI подав до суду на Intel у кількох судах США, звинувативши її в порушенні кількох патентів, що охоплюють напівпровідникові технології.

Суд присяжних у Вако, штат Техас, присудив VLSI 2,18 мільярда доларів під час першого судового розгляду спору. Присяжні встановили, що технологія мікропроцесорів Intel порушує патенти, які VLSI придбав у голландського виробника мікросхем NXP Semiconductors.

Федеральний округ у понеділок постановив, що для присяжних недостатньо доказів, щоб визнати, що Intel порушила один із двох патентів, які розглядаються, на які припадає 675 мільйонів доларів США вердикту.

Апеляційний суд у Вашингтоні підтвердив, що Intel порушила ще один патент VLSI, але сказав, що проблеми з аналізом збитків виправдовують новий судовий розгляд для визначення належної компенсації.

Суд присяжних присудив VLSI 1,5 мільярда доларів компенсації за порушення Intel патенту...» (*Blake Brittain. Intel wins US appeal to overturn \$2.18 billion VLSI patent verdict // yahoo! finance (https://finance.yahoo.com/news/intel-wins-us-appeal-overturn-145735449.html?utm_source=flipboard&utm_content=seanj kernan%2Fmagazine%2FWorld+and+Breaking+News). 04.12.2023).*

***

«...Позов про авторські права, поданий проти кількох компаній, що розробляють інструменти штучного інтелекту (ШІ), був змінений, і художники та їхні команди юристів продовжують стверджувати, що їхні творчі роботи використовувалися неправомірно.

29 листопада група митців внесла поправки у справу, яку раніше відхилив суддя Сполучених Штатів, додавши сімох нових митців і докладнішу інформацію про ймовірне порушення...

Відповідно до зміненої справи про колективний позов, Stability AI, Midjourney і DeviantArt разом із новим відповідачем Runway AI створили

системи, які створюють мистецтво в стилі художників, коли імена художників використовуються як підказки, що передаються ШІ.

Позивачі стверджують, що в результаті користувачі створили мистецтво, яке «невідрізнити» від їх власного. Художники сказали, що хоча розробники штучного інтелекту «люблять описувати свої продукти штучного інтелекту у високих виразах, реальність є бруднішою та огиднішою»...

Крім того, художники стверджують, що Midjourney — один із найпопулярніших генеративних інструментів штучного інтелекту для створення мистецтва, який має приблизно 16,4 мільйона користувачів, згідно з його веб-сайтом — порушив права, які підпадають під федеральні закони про товарні знаки в Сполучених Штатах.

Претензії вказують на веб-сайт Midjourney, який рекламує список, що містить імена понад 4700 художників, включаючи деяких позивачів, які можна використовувати як генеративні підказки...» (*Savannah Fortis. Evidence mounts as new artists jump on Stability AI, Midjourney copyright lawsuit // Cointelegraph* (https://cointelegraph.com/news/evidence-mounts-new-artists-join-stability-ai-mid-journey-copyright-lawsuit?utm_source=flipboard&utm_content=Cointelegraph%2Fmagazine%2FCointelegraph). 01.12.2023).

***

«Європейський виробник чіпів STMicroelectronics (STMPA.PA) винен Університету Пердью 32,5 мільйона доларів за збитки за порушення патенту, пов'язаного з транзисторною технологією, повідомили присяжні суду Західного Техасу у вирокі, оприлюдненому у вівторок.

Присяжні погодилися з Пердью, що польові транзистори (MOSFET) з карбиду кремнію та оксиду металу від ST, які використовуються в зарядних пристроях для електромобілів та інших продуктах, порушують патентні права університету на транзистори, які використовуються для «високовольтних систем живлення».

У вівторок представник ST заявив, що компанія оскаржить вирок...

MOSFET зазвичай використовуються в електроніці для керування та посилення потоку електроенергії. У 2021 році Пердью подав до суду на ST, звинувативши МОП-транзистори компанії зі штаб-квартирою в Женеві, Швейцарія, у порушенні двох шкільних патентів, пов'язаних із технологією транзисторів...» (*Blake Brittain. Purdue U wins \$32.5 million from chipmaker STMicro in patent verdict // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/litigation/purdue-u-wins-325-million-chipmaker-stmicro-patent-verdict-2023-12-05/?rpc=401&>). 05.12.2023).

***

«...Підготовка до патентних судових процесів для юристів часто є величезним завданням, але нові інструменти штучного інтелекту, швидше за все, полегшать цей тягар.

Одним із найважливіших способів, завдяки яким штучний інтелект вже змінив ландшафт патентних судових процесів, є покращення перевірки та аналізу документів. Перегляд великих документів і прецедентів справ займає багато часу, але інструменти на основі ШІ можуть значно пришвидшити цей процес.

Етап відкриття патентних судових процесів часто передбачає перегляд великих обсягів електронних документів і даних. Алгоритми машинного навчання можуть швидко ідентифікувати та класифікувати відповідні документи та дані. Це прискорює процес і зменшує ризик втрати важливих доказів...

Юридичне дослідження є основою будь-якої патентної судової справи. Пошукові системи на основі штучного інтелекту, які відповідають поняттям у пошуку, а не лише термінам, можуть надати юристам найрелевантнішу судову практику, наукові статті та юридичні висновки...

Іншим застосуванням штучного інтелекту в патентних судах є прогнозна аналітика. Тепер юристи можуть використовувати алгоритми машинного навчання, щоб точніше оцінювати потенційний результат своїх справ. Ці алгоритми враховують різні фактори, такі як прецеденти справ, історія суддів і залучені сторони, щоб передбачити вірогідний вердикт або умови угоди.

Це розуміння є безцінним для клієнтів і юристів у визначенні найкращих стратегій для їхніх справ. Прогнозна аналітика також може допомогти юристам оцінити ризики, пов'язані з розглядом конкретної справи. Оцінюючи ймовірність успіху та потенційні фінансові результати, юристи можуть надати клієнтам більш обґрунтовану пораду, яка може керувати їхніми рішеннями під час розгляду або врегулювання патентного спору...

Незважаючи на те, що штучний інтелект пропонує значні переваги для юристів, які займаються патентними справами, він створює проблеми та етичні міркування. Інструменти ШІ слід використовувати обережно, відповідально та етично, забезпечуючи конфіденційність даних, прозорість і справедливість щодо даних і залучених сторін...» (*Nicholas Martin, George Zalepa. AI Will Soon Streamline Litigation Practice for Patent Attorneys // Bloomberg Industry Group, Inc. (<https://news.bloomberglaw.com/privacy-and-data-security/ai-will-soon-streamline-litigation-practice-for-patent-attorneys>). 07.12.2023*).

***

«Федеральний претензійний суд США (COFC) нещодавно скасував своє рішення щодо відшкодування збитків за порушення авторських прав Міністерством оборони США (DOD) у справі 4DD Holdings, Inc. проти Сполучених Штатів (справа № 15-945C). Суд присудив компанії 4DD майже 12 мільйонів доларів США за створення Міністерством оборони десятків тисяч

копій комерційного комп'ютерного програмного забезпечення 4DD, включаючи фактичні збитки, пов'язані з ліцензіями та платою за додаткові копії програмного забезпечення, а також додаткову компенсацію за навмисне порушення державою авторських прав...

Ця справа є результатом постійних зусиль Міністерства оборони щодо модернізації та оптимізації баз даних медичних записів. Як проміжне вирішення цієї проблеми Міністерство оборони придбало ліцензії на 64 ядра та 50 робочих місць для програмного забезпечення Tetra Healthcare Federator (TETRA) від 4DD приблизно за 1 мільйон доларів і відповідно до Ліцензійної угоди з кінцевим користувачем (EULA) 4DD. Ліцензійна угода TETRA забороняє користувачам (включно з урядом) створювати додаткові копії програмного забезпечення Tetra. Але Міністерство оборони вимагало, щоб 4DD деактивував функціональні можливості, які дозволяли б 4DD контролювати використання програмного забезпечення Міністерством оборони, змусивши 4DD повірити, що Міністерство оборони дотримується умов Ліцензійної угоди та використовує лише ту кількість ліцензій, за яку воно заплатило.

...представник підрядника зізнався COFC, що уряд «легко виходить з ладу», намагаючись відстежити, скільки ліцензій він використав (це визнання має хвилювати ліцензіарів програмного забезпечення). Система відстеження не тільки загалом не працювала, уряд фактично не дивився на це, а натомість «просто по-дурному припустив», що Міністерство оборони відповідає вимогам. Додаючи образу до шкоди, як тільки уряд зрозумів, що вийшов за межі своєї ліцензії, він наказав знищити незліченну кількість неавторизованих копій, а разом з ними й докази її порушення.

У попередньому рішенні COFC встановив, що ліцензійна угода 4DD забороняє копіювання програмного забезпечення TETRA, а уряд порушив Закон про авторське право, встановивши більше копій, ніж дозволено ліцензійною угодою...» (**Scott A. Felder, Lisa Rechden. COFC Releases Decision on Damages Owed by DOD in Copyright Infringement Case // Wiley Rein LLP (<https://www.wiley.law/alert-COFC-Releases-Decision-on-Damages-Owed-by-DOD-in-Copyright-Infringement-Case>). 06.12.2023).**

***

«Vans офіційно виграла судову апеляцію, яка дає взуттєвій компанії дострокову перемогу, яка забороняє MSCHF продавати взуття Wavy Baby.

...рішення суду є відповіддю на позов Vans проти MSCHF за порушення прав на товарний знак у квітні минулого року, коли окружний суддя США Вільям Кунц попередньо заблокував продаж взуття, яке було випущено у співпраці з Туга пізніше того ж місяця. Апеляційний суд США підтвердив дострокову перемогу на початку цього тижня, яка заблокувала продаж взуття MSCHF Wavy Baby, яке мало бути пародією на класичний силует Vans Old Skool. Спочатку Vans звинуватила MSCHF у порушенні її торгових марок. Суд,

здається, погоджується, підтверджуючи, що взуття MSCHF може заплутати споживачів.

Апеляційний суд також стверджує, що MSCHF не має права на будь-який конституційний захист, який би дозволив застосовувати до творів мистецтва у справах про торговельні марки. Перша поправка не поширюється на MSCHF, оскільки бренд використовував торгові марки Vans як торгові марки для «брендування власних продуктів». Колегія з трьох суддів погодилася, що заборона на взуття MSCHF була виправданою, відзначивши схожість дизайнів. Що стосується заплутаності споживачів, враховуючи, що у Vans була чудова історія співпраці, споживачі часто сприймали взуття Wavy Baby як іншу співпрацю Vans» (*Vans Wins Court Appeal to Ban MSCHF From Selling "Wavy Baby" Sneakers // Hypebeast Limited* (<https://hypebeast.com/2023/12/vans-wins-court-appeal-ban-mschf-wavy-baby-sneaker-sales>). 07.12.2023).

***

«Комісія з міжнародної торгівлі США (ІТС) прийшла до висновку, що Samsung Electronics Co. і Samsung SDS Co. не порушили жодних патентів щодо зовнішніх електронних дисплеїв у справі про порушення патентів, поданій американською компанією...»

ІТС прийняв рішення минулого місяця після розслідування справи після скарги, поданої Manufacturing Resources International (MRI) у серпні минулого року.

MRI, що базується в Атланті, виробник цифрових рідкокристалічних дисплеїв для зовнішнього та напівзовнішнього використання, заявив, що південнокорейський технологічний гігант порушив його п'ять патентів.

Патенти стосуються систем охолодження електронних дисплеїв, які використовуються у вуличних кіосках, повідомляє ІТС.

MRI стверджувала, що продукти Samsung Electronics і її філії Samsung SDS порушують певні патенти MRI.

Після розслідування американська компанія звернулася до ІТС з проханням «видати наказ про обмежене виключення, а також розпорядження про припинення та відмову» проти Samsung.

Висновок ІТС є попереднім рішенням адміністрації США, і, згідно з джерелами, до остаточного рішення суду зазвичай потрібно шість місяців...» (*U.S. Trade Body Finds No Patent Breaches by Samsung Over Digital Signage: Sources // IPRdaily* (<http://www.iprdaily.com/article/index/18089.html>). 08.12.2023).

***

«Компанія ResMed (NYSE: RMD, ASX: RMD) оголосила, що здобула значну перемогу після того, як Патентна судово-апеляційна рада США (РТАВ) визнала недійсними претензії Нью-Йоркського університету (NYU) до компанії ResMed, засновані на семи патентах NYU.»

У червні 2021 року Нью-Йоркський університет подав скаргу про порушення патентних прав проти компанії ResMed до Окружного суду США, округ Делавер. У скарзі NYU стверджувалося, що функції AutoSet™ та AutoRamp™ генератора потоку AirSense™ 10 AutoSet компанії ResMed порушують один або більше пунктів семи патентів NYU.

Компанія ResMed подала клопотання до РТАВ, стверджуючи, що всі претензії, висунуті проти компанії ResMed, є недійсними. У рішеннях, винесених з 4 по 7 грудня 2023 року, судді РТАВ, погодившись з аргументами компанії ResMed, визнали всі оскаржувані пункти формули винаходу за сімома патентами недійсними...» (*ResMed Secures Significant Victory in Patent Fight Against New York University // GlobeNewswire* (<https://www.globenewswire.com/news-release/2023/12/11/2794261/0/en/ResMed-Secures-Significant-Victory-in-Patent-Fight-Against-New-York-University.html>). 11.12.2023).

***

«Федеральний суддя у Вірджинії відхилив позови компанії з кібербезпеки Centripetal Networks щодо порушення патентних прав проти Cisco Systems (CSCO.O) у багатомільярдній боротьбі за технології мережевої безпеки.

Інший суддя в тому ж суді, окружний суддя США Генрі Морган, присудив Centripetal 2,75 мільярда доларів у цій справі в 2020 році... Пізніше федеральний апеляційний суд скасував це рішення з міркувань етики, оскільки дружина Моргана володіла акціями Cisco.

Тим часом Морган помер, і апеляційний суд постановив, щоб справу розглядав новий суддя. Окружний суддя США Елізабет Хейнс провела нові слухання у справі та постановила в понеділок, що Cisco не порушувала патенти...

Centripetal подав до суду на Cisco у 2018 році, стверджуючи, що маршрутизатори Cisco, програмне забезпечення для мережевої безпеки та інші продукти Cisco порушують патенти, пов'язані з технологією Centripetal для блокування загроз безпеці в комп'ютерній мережі...» (*Cisco Defeats Centripetal Patent Case that Led to \$2.75 Bln Award // IPRdaily* (<http://www.iprdaily.com/article/index/18100.html>). 13.12.2023).

***

«Архітектурний фотограф з Каліфорнії отримав 6,3 мільйона доларів після того, як суд присяжних встановив, що провайдер послуг для пенсіонерів використав 43 його фотографії без ліцензії.

...Скотт Харгіс виграв справу, яка тривала роками, і отримав одну з найвищих сум компенсації збитків у справі про авторські права на фотографії.

Racific Senior Living відмовилася укласти угоду зі Скоттом Харгісом, і справа дійшла до суду присяжних, які визнали кожне зображення навмисним

порушенням і присудили Харгісу максимальну суму в 150 000 доларів США за кожне зображення...

Справа підкреслює переваги реєстрації фотографій у Бюро авторських прав США (USCO). Фотографи, які роблять це, можуть подати позов про відшкодування збитків, передбачених законом; що і зробив Харгіс.

Якби Харгіс не зареєстрував свої роботи в USCO, він міг би лише подати позов про фактичні збитки, які еквівалентні ринковій вартості ліцензії на зображення.

Після того, як фотограф зареєстрував свої роботи і виявив порушення, він повинен вирішити, чи подавати до суду за умисне або неумисне порушення. У разі ненавмисного порушення максимальна сума відшкодування становить 30 000 доларів США, а в разі навмисного - 150 000 доларів США...» (*Matt Growcoat. Photographer Awarded \$6.3 Million in Copyright Infringement Trial // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2023/12/12/photographer-awarded-6-3-million-in-copyright-infringement-trial/?utm_source=flipboard&utm_content=photoarthofmann%2Fmagazine%2FPhoto+Equipment+Tutorials). 12.12.2023*).

***

«Після чотирьох років судових слухань і багатьох суперечок Apple і кіберстартап Corellium вирішують позов щодо авторських прав. Терміни не розголошуються.

Позов був поданий у 2019 році, коли Apple стверджувала, що Corellium незаконно скопіював iOS, створивши програмне забезпечення, яке створювало віртуальні версії iPhone, щоб дослідники безпеки та розробники додатків могли їх перевірити. Apple стверджувала, що Corellium також порушив Закон про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA), порушивши положення закону про «проти обходу», яке робить «незаконним обхід технологічних заходів, що використовуються для запобігання несанкціонованому доступу до творів, захищених авторським правом». Технічний гігант вимагав, щоб Corellium припинив продаж свого програмного забезпечення та виплатив Apple будь-які прибутки, втрачені в результаті створення копій...

У цій справі було чимало сюрпризів: юристи Corellium розповіли, що Apple намагалася купити стартап за 23 мільйони доларів у 2018 році. У незвичайний спосіб технічний гігант також викликав до суду оборонного гіганта L3Harris, щоб він міг продемонструвати, як він використовує технологію Corellium.

Пізніше Apple відмовилася від звинувачень у порушенні DMCA, а початковий позов про порушення авторських прав був відхилений. Але в 2021 році вона подала апеляцію, і в квітні цього року отримала відповідь, що не має підстав для позову, оскільки Corellium створила версії iOS, які підпадають під американську доктрину добросовісного використання авторських прав; аргумент судді полягав у тому, що Corellium допомагала дослідникам

проводити важливі тести безпеки iPhone, тож її програмне забезпечення не порушувало авторських прав.

Однак на цьому справа не закінчилася, оскільки вона повернулася до окружного суду у Флориді, щоб вирішити, чи порушила Corellium авторські права на брендинг або шпалери Apple, або чи порушила вона авторські права третіх осіб, які використовують програмне забезпечення на iOS.

Але в четвер суд оголосив, що угода досягнута...» (*Thomas Brewster. Apple And Cyber Startup Corellium Settle Four-Year Court Battle // Forbes* (<https://www.forbes.com/sites/thomasbrewster/2023/12/14/apple-and-corellium-settle-copyright-fight/?sh=598b71c14207>). 14.12.2023).

***

«Некомерційна організація Internet Archive у п'ятницю закликала федеральний апеляційний суд постановити, що оцифрування книг і подальше надання однієї електронної книги онлайн за раз не порушує авторських прав.

Онлайн кредитування «обслуговує місію бібліотек щодо підтримки досліджень і освіти, зберігаючи та надаючи доступ до цифрових записів книг у тому вигляді, в якому вони існують у друкованому вигляді», Internet Archive стверджує...

Організація пише, що її програма «контрольованого цифрового позичання», яка передбачає оцифрування книг і кредитування одна цифрова версія для кожної друкованої версії, яку було відскановано – це «по суті те саме», що й традиційні бібліотечні програми, які видають людям друковані книги.

Група просить апеляційний суд скасувати рішення, винесене в березні суддею окружного суду Південного округу Нью-Йорка Джоном Келтлом, який постановив, що програма кредитування порушує авторські права. Суддя конкретно відхилив аргумент Internet Archive про те, що програма захищена виключеннями з принципів авторського права, що стосуються добросовісного використання.

Рішення Кельтля було винесено у скарзі, поданій у 2020 році Hachette Book Group, HarperCollins Publishers, John Wiley & Sons і Penguin Random House, які подали до суду на Internet Archive через дві різні ініціативи – 12-річний «контрольований» програма кредитування» та «національна бібліотека екстреної допомоги», яка працювала лише на початкових етапах пандемії COVID-19.

На відміну від «керованої» програми, «екстренна» ініціатива пропонувала завантажувати ту саму відскановану друковану копію кільком користувачам одночасно.

Видавці стверджували у своєму позові, що обидві програми були незаконними, аргументуючи це принципами авторського права не дозволяють Інтернет-архіву копіювати та поширювати файли цифрових книг.

Internet Archive закликає апеляційний суд визнати, що обидві програми захищені принципами добросовісного використання, але основну частину своїх аргументів присвячує контрольованій програмі індивідуального кредитування...

Очікується, що видавці нададуть відповідь у лютому» (*Wendy Davis. Digital Lending Doesn't Infringe Book Publishers' Copyright, Internet Archive Argues* // *MediaPost Communications* (<https://www.mediapost.com/publications/article/391939/digital-lending-doesnt-infringe-book-publishers.html?edition=132685>). 15.12.2023).

***

«Amazon і маєток Толкіна вийшли переможцями в багатогранній судовій боротьбі за франшизу «Володар кілець».

У квітні автор Деметріус Поліхрон опублікував книгу під назвою «Братство короля», яка, за його словами, є продовженням «Володаря кілець». Він планував, що книга стане першою в серії з семи частин.

Потім автор подав позов як проти Amazon, так і проти маєтку Толкіна, стверджуючи, що серіал «Володар кілець: Кільця влади» запозичив його продовження та порушив його авторські права.

...в серпні каліфорнійський суддя відхилив позов Поліхрона з упередженням.

Тоді маєток Толкіна подав зустрічний позов проти автора за порушення авторських прав. Цієї осені окружний суддя США ухвалив рішення на користь маєтку, надавши їм постійну судову заборону, щоб Поліхрон не міг «копіювати, розповсюджувати, продавати, виконувати, демонструвати чи іншим чином використовувати» його книгу чи її продовження під назвою «Два дерева». Автору також наказали знищити всі фізичні та електронні копії творів.

Закриваючи главу цієї саги, каліфорнійський суддя виніс ухвалу про судові витрати, наказавши Поліхрону сплатити 134 637 доларів гонорару за послуги як Amazon, так і Толкіну...

Авторське право навколо франшизи "Володар кілець" є особливо небезпечним, оскільки більшість прав на трилогію "Володар кілець" і "Хоббіт" належать шведській ігровій групі Embracer, яка минулого року викупила їх у Saul Zaentz Co за \$395 мільйонів.

Маєток Толкіна зберігає деякі права на відчуження цієї власності, включаючи телевізійні серіали з восьми або більше епізодів (саме так вони створили «Кільця влади» з Amazon), а також володіння іншими творами Толкіна» (*K.J. Yossman. 'Lord of the Rings': Amazon and Tolkien Estate Win Copyright Lawsuit Over TV Show, Copycat Book // Variety Media, LLC.* (<https://variety.com/2023/tv/global/lord-of-the-rings-amazon-tolkien-estate-copyright-lawsuit-1235843726/>). 18.12.2023).

***

«...американські технології стикаються із значною загрозою з боку глобальних конкурентів, оскільки Національний центр контррозвідки та безпеки попередив, що Китай, серед інших супротивників, «все частіше заявляє про себе, крадучи наші технології та інтелектуальну власність, намагаючись підірвати економічну і військову перевагу Сполучених Штатів».

Щоб протистояти цій загрозі, США повинні запровадити засоби контролю, які обмежують можливість іноземних противників маніпулювати інтелектуальною власністю на свою користь. Проте, оскільки наші суди працюють майже без прозорості щодо фінансування судових процесів, іноземні актори можуть використовувати вразливу американську судову систему.

Фінансуючи патентних тролів — підставні компанії, єдиною метою яких є подання позовів про порушення патентів, — нечесні треті сторони, включно з іноземними ворогами, можуть використовувати інтелектуальну власність для нападу на американські компанії за допомогою судових позовів і навіть отримати доступ до конфіденційної інформації...

Округи та судді мають розглянути невідкладний крок, щоб закрити цю лазівку та обмежити ризики для національної та економічної безпеки: посилити вимоги до розкриття інформації щодо фінансування судових процесів...

Генеральні прокурори штатів, сенатори, такі як Джон Кеннеді (штат Луїзіана), Марко Рубіо (штат Флорида) та Рік Скотт (штат Флорида), серед інших, ...попереджали про небезпеку того, що іноземні супротивники вкладають гроші в судові процеси проти американських компаній в оборонному та інших високочутливих секторах...

Позови щодо патентних тролів наблизилися до Техасу. Західний округ Техасу є осередком судових процесів щодо порушення патентних прав, на нього припадає понад 20% усіх патентних позовів у країні. З них понад 80% подано патентними троями.

Однак тролі та їхні спонсори є проблемою, яку можна вирішити. Округ Делавер посів друге місце за кількістю патентних позовів. Саме там минулого року головний суддя Колм Конноллі вжив важливих заходів, щоб запобігти використанню його зали суду для марнотратних позовів. Тепер будь-хто, хто виступає в суді, повинен розкрити, чи отримує він фінансування від третіх осіб. Це розпорядження дало миттєві результати. кількість заявок на патенти впала більш ніж на 30%. За 5 місяців 2022 року кількість патентних заявок скоротилася більш ніж на 30% порівняно з аналогічним періодом попереднього року, а Делавер опустився на третє місце за популярністю серед патентних справ, поступившись Західному та Східному округам Техасу...

Усі окружні суди, в тому числі тут, у Техасі, повинні ретельно розглянути нові мандати щодо прозорості, а Конгрес має просуватись із двопартійним законодавством, яке стандартизує розкриття інформації про інвестиції в судах. Ці заходи необхідні для виявлення будь-яких іноземних супротивників, що діють за завісою, особливо у випадках явних тролів, які є основними цілями для

іноземного втручання...» (*John Ratcliffe. How to stop patent trolls from gaining access to sensitive information // The Dallas Morning News (https://www.dallasnews.com/opinion/commentary/2023/12/20/foreign-agents-china-intellectual-property-lawsuits-texas/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 20.12.2023).*

***

«Апеляційний суд Федерального округу США чітко висловив, ...що позивачі, які висувають теорію індукованого порушення з метою заборони доступу генеричних препаратів у справі Хетча-Ваксмана, підлягають більш ретельній перевірці, ніж позивачі, які висувають ті ж самі теорії поза контекстом справи Хетча-Ваксмана. *H. Lundbeck A/S проти Lupin Ltd., справа № 22-1194 (Fed. Cir. Dec. 7, 2023)*...

Lundbeck володіє схваленою заявкою на новий лікарський засіб (NDA) для Trintellix®, препарату, призначеного для лікування великого депресивного розладу (MDD), а також простроченим патентом на сполуку для відповідного активного інгредієнта вортіоксетину. Lundbeck також володіє патентом, який стверджує використання вортіоксетину як антидепресанту, який можна призначати замість традиційного антидепресанту для полегшення негативних сексуальних побічних ефектів пацієнта, а також іншим патентом, який стверджує використання вортіоксетину для лікування симптомів когнітивних розладів у пацієнтів з MDD.

Фармацевтичні компанії-генерики подали скорочені заявки на нові лікарські засоби (ANDA), вимагаючи схвалення для продажу генеричних версій Trintellix® і стверджуючи, що непрострочені патенти Lundbeck, перелічені в її NDA, є недійсними та не будуть порушені компаніями-генериками. Відповідно до вимог Закону Хетча-Ваксмана (щоб запобігти виходу генериків на ринок), Lundbeck подав до суду на компанії-генерики. В окружному суді відповідачі переважили висновок про відсутність порушення, але програли через недійсність. Lundbeck подав апеляцію.

Lundbeck під час апеляції наполягала на своїй теорії індукованого порушення та співучасті в порушенні. Lundbeck стверджував, що генерики порушують звичайний текст Хетча-Ваксмана (35 USC 271(e)(2)(A)), оскільки вони подали ANDA, вимагаючи дозволу на продаж вортіоксетину. ...Lundbeck стверджував, що з точки зору його звинувачень у спонуканні, не має значення, чи буде препарат продаватися для використання, яке не охоплюється патентами Lundbeck, зазначеними в NDA, оскільки препарат можна призначати для цих запатентованих цілей.

Федеральний округ не погодився, пояснивши, що ««використання» в § 271(e)(2)(A) стосується використання, для якого FDA (Управління з контролю за продуктами та ліками) надало NDA» і для якого було подано ANDA». Суд підкреслив, що це не є «порушенням згідно з ...§ 271(e)(2)(A) для подання ANDA для препарату, якщо будь-яке використання цього препарату заявлено в

патенті». Якби це було так, бренд міг би «підтримувати свою ексклюзивність, просто регулярно подаючи нову патентну заявку на вузький спосіб застосування, не охоплений його NDA», що «надавало б суттєві додаткові права власникам патентів на лікарські засоби, які Конгрес, очевидно, не мав наміру надавати». Як постановив Суд, «позови про порушення патентів на спосіб застосування відповідно до розділу 271(е)(2)(А) обмежуються патентами, які містять вказівку на лікарський засіб, для якого заявник просить дозволу на застосування»...

Оскільки ярлики ANDA відповідачів, відповідно до законодавчих директив Хетча-Ваксмана, виключали дані, включені до ярлика NDA, які стосувалися заявлених патентів, Федеральний округ дійшов висновку, що відповідачі не спричинили порушення, незважаючи на можливе використання не за призначенням лікарями, які призначали рецепти.

Федеральний суд також зазначив, що, навіть враховуючи те, що відповідачі подали заявку на маркування ANDA, знаючи, що деякі лікарі можуть призначати препарат для неправомірного використання, відповідачі не спровокували порушення, оскільки встановлення факту спровокованого порушення за таких обставин суперечило б меті Закону Хетча-Ваксмана. Як пояснив Суд, патентовласники не повинні мати можливості розширювати свою ексклюзивність лише шляхом подання нових патентних заявок, що охоплюють різні способи застосування одного і того ж препарату. Однак Федеральний суд зазначив, що у відповідних випадках, коли патент суттєво покращує безпеку лікарського засобу, новий патент може мати ефект розширення ексклюзивності. Щодо апеляції Lundbeck про співучасть у порушенні, Федеральний округ дійшов висновку, що відповідачі не порушували заявлених патентів, оскільки вортіоксетин використовувався в істотних випадках без порушення прав...» (*Ian Howard. If the Label Is Skinny Enough – No Inducement Under Hatch-Waxman // McDermott Will & Emery (<https://www.ipupdate.com/2023/12/if-the-label-is-skinny-enough-no-inducement-under-hatch-waxman/>). 14.12.2023*).

***

«Апеляційний суд Федерального округу США підтвердив висновок Патентної судової та апеляційної ради про очевидність, визначивши, що Рада належним чином застосувала лексикографічну базу власника патенту при тлумаченні спірного терміну претензії та належним чином розглянула аргументи, висунуті сторонами... ParkerVision, Inc. проти Відал, справа № 22-1548 (Fed. Cir. 15 грудня 2023 р.)...

Корпорація Intel подала клопотання про перегляд патенту, що належить компанії ParkerVision, в порядку *inter partes*. Оскаржуваний патент стосується бездротових локальних мереж (WLAN), які використовують технологію перетворення частоти і включають в себе інший патент, який описує понижувальне перетворення з використанням модулів понижувальних перетворювачів. Оскаржуваний пункт формули спрямований на пристрої для

понижувального перетворення електромагнітних (ЕМ) сигналів. Серед іншого, у пункті формули зазначено, що «кожен згаданий модуль понижувального перетворення першої та другої частоти містить перемикач та запам'ятовуючий елемент». Рада визнала пункт формули непатентоспроможним і при цьому витлумачила термін «запам'ятовуючий елемент» як «елемент системи, який зберігає енергію вхідного сигналу, що не є незначною». Рада ґрунтувала своє тлумачення на описі «модулів зберігання» в патенті, включеному в оскаржуваний патент шляхом посилання. ParkerVision подала апеляцію.

Федеральний округ підтвердив конструкцію Ради, виявивши, що компанія ParkerVision діяла як власний лексикограф, коли визначала термін «запам'ятовуючий елемент» у патенті, що містив посилання. Суд покладався на «критичний» абзац з патенту, в якому зазначено: «Модулі зберігання і накопичувальні ємності, з іншого боку, відносяться до систем, які зберігають значну кількість енергії від вхідного електромагнітного сигналу». Суд визнав, що термін «посилатися на» разом із формулюванням «як використовується в цьому документі» з попереднього речення передає намір, щоб речення було визначальним і застосовним до всього патенту, а не до конкретного варіанту реалізації. У зв'язку з цим Суд повторив, що патентовласник може діяти як власний лексикограф, створюючи визначення терміна формули винаходу, а не покладаючись на пряме і звичайне значення цього терміна, і що коли патентовласник робить це, визначення може діяти як заперечення повного обсягу простого і звичайного значення терміна.

Компанія ParkerVision також стверджувала, що Рада неприпустимо покладалася на аргументи, нібито вперше наведені у відповіді Intel, і що вона допустила помилку, виключивши певні аргументи, наведені ParkerVision у попередній відповіді. Федеральний округ відхилив обидва аргументи. Суд обґрунтував це тим, що компанія ParkerVision запропонувала нову конструкцію позову у своїй відповіді власника патенту, тому Intel було дозволено сперечатися та надавати докази очевидності за такою новою конструкцією, якщо такі докази спиралися на ті самі втілення для кожної підстави недійсності, які були використані в клопотання.

Федеральний округ також зазначив, що аргументи ParkerVision щодо додаткової відповіді вийшли за межі відповіді власника патенту. У той час як у відповіді власника патенту ParkerVision було запропоновано, щоб «елемент накопичення» був елементом системи передачі енергії та зберігав незначну кількість енергії від вхідного електромагнітного сигналу, ParkerVision лише стверджував, що попередній рівень техніки вчив перший елемент запропонованої конструкції. Оскільки відповідь власника патенту ParkerVision не стосувалась питання про те, чи вивчив попередній рівень техніки другий елемент запропонованої конструкції, Суд дійшов висновку, що ParkerVision представила «нову теорію патентоспроможності», представивши свій аргумент вперше у попередній відповіді» (*Jake B. Vallen. Store This Element: Lexicography Controls Claim Term Definition Over Plain and Ordinary Meaning*

// *McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2023/12/store-this-element-lexicography-controls-claim-term-definition-over-plain-and-ordinary-meaning/>). 21.12.2023).

***

«Згідно з заявою до федерального суду Каліфорнії, сінгапурський виробник додатків Suga Pte заплатить Riot Games 1 мільйон доларів і припинить продаж мобільної гри, яка нібито копіювала елементи популярної комп'ютерної гри Riot «League of Legends»...

Минулого року Riot подали до суду на компанію Imba Technology, що належить Suga, звинувативши її у використанні персонажів, тексту та інших захищених авторським правом елементів «League of Legends».

Лос-анджелеська компанія Riot заявила в позові, що «League of Legends» залучає понад 100 мільйонів гравців на місяць. У скарзі також зазначено, що назва гри Imba є посиланням на додатковий продукт «League of Legends» «Teamfight Tactics», а слово «Imba» є посиланням на жаргон «League of Legends».

Suga заперечив звинувачення в судовій заяві та стверджував, що авторські права Riot, про які йдеться, не підлягають позовній силі...» (*Blake Brittain. Riot Games resolves lawsuit over alleged 'League of Legends' ripoff // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/litigation/riot-games-gets-court-ban-alleged-league-legends-ripoff-2023-12-18/>). 18.12.2023).

***

«Група з 11 авторів наукової літератури приєдналася до позову у федеральному суді Манхеттена, який звинувачує OpenAI і Microsoft (MSFT.O) у зловживанні книгами, написаними авторами для навчання моделей популярного чат-бота OpenAI ChatGPT та інших штучних програмне забезпечення на основі інтелекту.

Сценаристи, зокрема лауреати Пулітцерівської премії Тейлор Бранч, Стейсі Шифф і Кай Берд, які були співавторами біографії Дж. Роберта Оппенгеймера «Американський Прометей», яка цього року була екранізована в хіт-фільм «Оппенгеймер», — заявили у вівторок суду, що компанії порушили свої авторські права, використовуючи їх роботу для навчання великих мовних моделей OpenAI GPT...

У змінній скарзі, поданій у понеділок, говориться, що OpenAI «зібрав» роботи авторів разом із купою іншого захищеного авторським правом матеріалу з Інтернету без дозволу, щоб навчити свої моделі GPT, як реагувати на текстові підказки людини.

У позові також говориться, що Microsoft «було залучена» до навчання та розробки моделей, а також несе відповідальність за порушення авторських прав.

Автори вимагали від суду невизначеної суми грошової компенсації та зобов'язання компаній припинити порушення їхніх авторських прав» (*Blake Brittain. Pulitzer-winning authors join OpenAI, Microsoft copyright lawsuit // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/pulitzer-winning-authors-join-openai-microsoft-copyright-lawsuit-2023-12-20/>). 21.12.2023).

***

«Disney (DIS.N) має виплатити майже 600 000 доларів як відшкодування авторських прав за використання технології захоплення руху іншої компанії для створення рімейку фільму «Красуня і чудовисько» у 2017 році, заявив федеральний суд присяжних в Каліфорнії у четвер.

Суд присяжних в Окленді встановив, що Disney використовував програмне забезпечення MOVA Contour компанії Rearden LLC без дозволу для відтворення обличчя Звіра, якого зіграв актор Ден Стівенс.

Суд присяжних присудив Rearden понад 250 000 доларів компенсації фактичних збитків і рекомендувало Disney виплатити Rearden понад 345 000 доларів прибутку від фільму...

Компанія Rearden, заснована колишнім науковцем Apple Стівом Перлманом, вперше подала до суду на Disney у 2017 році. У ній сказано, що «негідний» співробітник Rearden викрав технологію Contour і передав її іншій компанії, Digital Domain 3.0.

У позові говориться, що компанія Disney порушила авторські права Rearden на програмне забезпечення для зйомки контурів обличчя, працюючи з Digital Domain для використання цієї технології у фільмі.

Rearden сказав, що працював безпосередньо з Disney над іншими фільмами, які використовували Contour, зокрема «Трон: Спадщина» та «Месники», і стверджував, що гігант індустрії розваг повинен був знати, що Digital Domain не має права використовувати цю технологію.

Disney заперечив звинувачення. Компанія стверджувала, що Rearden не володів авторськими правами на програмне забезпечення, коли він працював над «Красунею і чудовиськом», і що він не може нести відповідальність за порушення авторських прав через використання програмного забезпечення Digital Domain.

Rearden подав позов про відшкодування грошової шкоди, включаючи частку прибутку від фільму Disney. Згідно зі зміненою скаргою Rearden, «Красуня і чудовисько» заробили понад 1,25 мільярда доларів у всьому світі...» (*Blake Brittain. US jury says Disney owes \$600k in motion-capture copyright trial // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/litigation/us-jury-says-disney-owes-600k-motion-capture-copyright-trial-2023-12-21/>). 22.12.2023).

***

«...Рада з розгляду претензій щодо авторських прав (ССВ) подарувала спільноті авторських прав 12 остаточних рішень на даний момент... Деякі з них...

Leo Robin Trust проти Warner Chappell Music: 27 червня 2023 року ССВ виніс остаточне рішення у справі Leo Robin Trust проти Warner Chappell Music. Справа стосувалася майна автора пісень, який стверджував, що відповідач, Warner Chappell Music, не платив гонорар за використання музичних творів автора пісень у фільмі The Aftermath 2019 року. Щоб довести, що він є власником робіт, відповідач надав докази того, що роботи були зроблені відповідно до доктрини робіт, зроблених за наймом. ССВ задовольнив прохання сторін про взаємне відхилення позову з упередженням, що означає, що позов не можна повторно подати до ССВ або до федерального суду.

Armatus Dealer Uplift, LLC проти Wooden Automotive Consultants LLC: 5 липня 2023 року ССВ виніс остаточне рішення у справі Armatus Dealer Uplift, LLC проти Wooden Automotive Consultants LLC. У справі брав участь позивач, постачальник автомобільних запчастин, який виявив нібито правопорушне відео, створене відповідачем. Позивач стверджував, що відповідач скопіював і створив похідне 90-секундне відео позивача. ССВ схвалив угоду, досягнуту двома сторонами, яка включає наступні умови: (1) поступка відповідача щодо порушення авторських прав; (2) згода відповідача не порушувати захищений авторським правом матеріал позивача в майбутньому та негайно видалити правопорушний матеріал зі своїх веб-сайтів і платформ соціальних мереж; і (3) 9000 доларів США як відшкодування збитків, які підлягають виплаті позивачу...

Джулі Дерманскі проти Rule 62, Inc.: 1 листопада 2023 року ССВ видав остаточне рішення у справі Джулі Дерманскі проти Rule 62, Inc., прийнявши запропоноване рішення за замовчуванням. У справі фігурувала Джулі Дерманскі, фотограф із Луїзіани, яка стверджувала, що відповідач, компанія з обмеженою відповідальністю у Флориді Rule 62, Inc., скопіювала її фотографію, захищену авторським правом, на свій веб-сайт. Незважаючи на неодноразові повідомлення відповідача, він не відповів на претензії ССВ, подані проти нього, і ССВ ініціював судове провадження. ССВ визнав відповідача відповідальним за порушення авторських прав, присудивши позивачу 1350 доларів США як встановлену законом компенсацію збитків на основі попередніх ліцензій позивача та як засіб стримування проти подібної порушницької діяльності згідно з Rule 62 та іншими.

Urbanlip.com, Ltd. проти Faviana International, Inc.: 1 листопада 2023 року ССВ виніс остаточне рішення у справі Urbanlip.com, Ltd. проти Faviana International, Inc., прийнявши запропоноване рішення за умовчанням. Справа стосувалась Urbanlip, британського агентства з ліцензування фотографій, яке стверджувало, що відповідач, Faviana International, розмістила одну зі своїх фотографій, захищених авторським правом, на комерційному веб-сайті моди Faviana. Незважаючи на неодноразові повідомлення відповідача, він не відповів

на претензії ССВ, подані проти нього, і ССВ ініціював судове провадження. ССВ визнав відповідача відповідальним за порушення авторських прав, присудивши позивачу 2600 доларів США як встановлену законом компенсацію збитків на основі ліцензійного режиму Urbanlip та як засіб стримування подібних порушників Faviana International та інших.

*Бенджамін Броннер проти EssayZoo: 20 листопада 2023 року ССВ виніс остаточне рішення у справі Бенджамін Броннер проти EssayZoo, ухваливши запропоноване рішення за замовчуванням. Справа стосувалась Бенджаміна Броннера, професора Школи бізнесу Університету Джорджа Вашингтона, який стверджував, що відповідач EssayZoo опублікував інструкції та підказки до есе, яке він призначав своїм студентам. Незважаючи на неодноразові повідомлення відповідача, він не відповів на претензії ССВ, подані проти нього, і ССВ ініціював судове провадження. ССВ визнав відповідача відповідальним за порушення авторських прав, присудивши позивачу 1200 доларів США як встановлену законом компенсацію за збитки на основі того, що EssayZoo отримував дохід від використання підказок Bronner, навіть якщо Bronner не ліцензує та не продає їх, і як засіб стримування проти подібних порушників з боку EssayZoo та інших...» (Rachel Kim. *The 12 CCB Final Determinations // Copyright Alliance* (<https://copyrightalliance.org/ccb-final-determinations/>). 19.12.2023).*

***

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«На початку кожного року, 1 січня, новий урожай творів стає суспільним надбанням і стає вільним для насолоди, обміну та повторного використання з будь-якою метою. Через різні закони про авторське право в усьому світі не існує єдиного суспільного надбання — і тут ми зосереджуємося на трьох найвідоміших. У 2024 році суспільним надбанням стануть:

- твори людей, які померли в 1953 році, для країн із терміном дії авторського права «життя плюс 70 років» (наприклад, Великобританія, Україна, більшість країн ЄС і Південна Америка);
- твори людей, які померли в 1973 році, для країн із терміном «життя плюс 50 років» (наприклад, Нова Зеландія, більшість країн Африки та Азії);
- фільми та книги (включаючи твори мистецтва), видані в 1928 році для Сполучених Штатів...» (*What Will Enter the Public Domain in 2024? // The Public Domain Review* (https://publicdomainreview.org/features/entering-the-public-domain/2024/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 12.2023).

***

Україна

«...Як відомо, 16 серпня 2023 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України №843, якою визнано таким, що втратив чинність Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір (№ 1756 від 27 грудня 2001 року). З того моменту процес державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір, було призупинено...

24 листопада 2023 року набрав чинності наказ Міністерства економіки України від 16 серпня 2023 року № 11319 “Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір” (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 9 жовтня 2023 року за № 1760/40816).

За період відсутності нормативного акта, який регулював порядок розгляду заявок та здійснення їх державної реєстрації, до ІР офісу було подано більше 2000 заявок.

ІР офіс відновив розгляд заявок на державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір, з 24 листопада 2023 року.

За цих три тижні (станом на 15.12.2023 р.), ІР офіс:

- розглянув майже 1000 заявок на державну реєстрацію авторського права і договорів;
- здійснив 638 державні реєстрації авторського права і договорів;
- направив заявникам 320 запитів та роз'яснень стосовно діловодства за заявками та порядку здійснення державної реєстрації...

Крім того, розпочато відправлення поштою та видачу заявникам свідоцтв про реєстрацію авторського права і рішень про реєстрацію договорів...» *(Відновлення процесу державної реєстрації авторського права і договорів: ІР офіс за три тижні розглянув майже тисячу заявок // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/vidnovlennia-protsesu-derzhreiestratsii-ap-18122023>). 18.12.2023).*

***

«Українська співачка Наталія Валевська, яка прославилася після перемоги у проєкті «Шанс» 18 років тому, запідозрила у порушенні авторських прав одну із учасниць Нацвідбору на Євробачення-2024.

На своїй сторінці в Інстаграм у розділі сторіз артистка заявила, що текст пісні одинадцятої фіналістки зі сценічним ім'ям АНКА схожий на текст її композиції. До того ж обидва треки мають однакову назву – «Палала».

На думку Валевської, АНКА могла сплагіатити приспів її пісні. Так, Наталія у своєму треку співала «Палала, палала, палала у моєму небі зірка», а в пісні АНКА звучить «Палала, падала, палала, доки зірка з неба падала»...» *(Наталія Валевська запідозрила у плагіаті фіналістку Нацвідбору на*

Євробачення-2024 // Arguments.kyiv.ua (https://arguments.kyiv.ua/show-biznes/nataliya-valevska-zapidozrila-u-plagiati-finalistku-natsvidboru-na-eyvrobachennya-2024/). 25.12.2023).

***

Європейський Союз

«Підвищення плати за авторські права призвело до відсутності колядок на різдвяних ярмарках у Німеччині.

GEMA, німецька організація з захисту авторських прав, значно підняла плату за відтворення різдвяних пісень через гучномовці – в результаті деякі різдвяні ярмарки вирішили повністю відмовитися від музики.

Організатор берлінського різдвяного ярмарку Єнс Шмідт сказав: «Цього року на різдвяному ярмарку не буде музики, оскільки GEMA підвищила ціни більш ніж на 1000 відсотків.

Ми не можемо собі це дозволити, наші продавці на ринку не можуть собі це дозволити, а гості не захочуть за це платити»...

За словами Gema, тарифи та збори залишаються незмінними протягом останніх років.

Група каже, що їхні розрахунки гонорару враховують всю площу події.

Раніше ліцензування музики покладалося на області використання, про які повідомляли клієнти, але під час повторних вимірювань після пандемії коронавірусу виявились розбіжності...

Численні міста Німеччини висловили стурбованість збільшенням рахунків від товариства колекціонування музики Gema...» (*Tim McNulty, Maria Ortega. Iconic German Christmas markets plunged into silence as cost of carols skyrocket // Express Newspapers (https://www.express.co.uk/news/world/1843629/german-christmas-markets-carol-cost?utm_source=flipboard&utm_content=DailyExpress%2Fmagazine%2FWorld+news). 08.12.2023).*

***

«У 2019 році Європейський Союз (ЄС) прийняв найважливішу реформу авторського права за останні 20 років із Директивою про авторське право на єдиному цифровому ринку (DSM)...

Книговидавці уважно стежили за прийняттям цього закону, оскільки переважна більшість його положень стосується їх безпосередньо, від нових винятків щодо авторського права до договірних правил між авторами та їхніми партнерами.

Основна мета Директиви DSM полягала в тому, щоб адаптувати законодавство ЄС про авторське право до цифрової ери, гарантуючи, що воно зможе застосовувати нові практики...

Лише через рік після прийняття Директиви DSM країни-члени ЄС пішли в режим карантину, і багато людей застрягли в своїх домівках через пандемію COVID-19, покладаючись більше, ніж будь-коли, на цифрові інструменти...

Для авторів і видавців неодноразові блокування створили небезпечну ситуацію: публічні заходи були скасовані, нові випуски довелося відкласти, а правовласники зіткнулися з величезними фінансовими втратами через закриття фізичних книжкових магазинів, крах цілих ринків (наприклад, книг про подорожі) та незбалансованість онлайн-продажів (що принесло переваги вже визнаним авторам/бестселерам).

...видавці швидко вжили заходів, щоб забезпечити людям доступ до вмісту: ліцензії з користувачами були змінені, щоб полегшити та збільшити доступ, а вміст, особливо освітній, тимчасово заблокували. доступні безкоштовно.

Це обходилося видавцям дорого й могло бути зроблено лише на тимчасовій основі (особливо у випадках, коли вміст надавався безкоштовно). Дійсно, для видавничого сектору та для нормального використання творів було б нежиттєздатним зробити ці надзвичайні заходи правилом.

Така швидка реакція відбулася тому, що авторське право дало видавцям інструменти та гнучкість для цього разом з авторами та державними органами. Ліцензії можна було змінювати або пропонувати швидко, без сумнівів щодо законності наданого доступу, і в поєднанні з уже існуючими винятками з авторського права вони забезпечували баланс між усіма задіяними основними правами...

Нинішня війна в Україні також надзвичайно навантажила видавців...

Саме завдяки готовності українських авторів і видавців підтримати свій уряд і військові дії шкільні підручники стали доступними в Інтернеті, щоб діти все ще мали доступ до освіти, а не через широкі винятки з авторського права...

Згідно з українською системою, шкільні підручники замовляються, друкуються та надаються школам державою, але право власності на ці книги залишається за авторами та видавцями (які також можуть пропонувати ці підручники на ринку). З початком війни, згідно з інформацією, яку нам надали українці, видавці добровільно погодилися тимчасово не отримувати гроші за створення своїх шкільних підручників і надавати їх в електронному форматі за таких гарантій українського уряду: 1) що державні кошти, які зазвичай виділяються на оплату друку шкільних підручників, натомість фінансуватимуть військові зусилля та 2) що витрати на створення шкільних підручників будуть «відшкодовані» видавцям і авторам на більш пізньому етапі (через звичайний бюджет або міжнародні внески) при повному дотриманні контрактів, які були укладені між видавцями та українським урядом...

Пандемія та війна в Україні, екстремальні та виняткові ситуації, які створювали (і продовжують створювати) серйозні виклики, на нашу думку, показали, 1) що правила авторського права та ліцензії досі були достатньо гнучкими, щоб дозволити швидкі та ефективні відповіді на несподівані кризи,

забезпечуючи студентам, дослідникам і споживачам доступ до контенту, і 2) щоб видавці виконували свої суспільні обов'язки таким чином, щоб запобігти провалу ринку, відповідати потребам суспільства та поважати основні права всіх.

Враховуючи вищезазначене, часи кризи не повинні вимагати ширшого тлумачення винятків із авторського права чи подібного втручання з використанням інших фундаментальних прав як обмеження авторського права. Захист авторського права є основним правом згідно з європейським законодавством (стаття 17.2 Європейської хартії основоположних прав), і хоча він повинен працювати в збалансованості з іншими основними правами, цей баланс прямо відображено в законодавстві ЄС у закритому списку винятків із авторського права (найдеється переважно в Директиві InfoSoc 2001 року та новій Директиві DSM).

...стає очевидним, що правила та ліцензії щодо авторського права виявилися набагато гнучкішими та прагматичнішими, ніж те, що часто зображують, здатними витримувати деякі з найгірших криз за останні десятиліття, не жертвуючи інтересами будь-якої з учасників. Таким чином, останні 3 роки слід розглядати як приклад гарної практики та доказ того, що в європейській системі авторського права немає недоліків» (*Quentin Deschandelliers. How a licence-based copyright proved to be crisis-proof and fulfilled societal needs // Kluwer Copyright Blog (https://copyrightblog.kluweriplaw.com/2023/12/06/how-a-licence-based-copyright-proved-to-be-crisis-proof-and-fulfilled-societal-needs/). 06.12.2023*).

***

«У Польщі система компенсації авторам та іншим правласникам за приватне копіювання базується на комісії, що стягується за пристрій або носій даних, які використовуються для цієї мети. Протягом багатьох років автори та колективні товариства вказували на те, що система в Польщі не відповідає законодавству ЄС через кричущо низьку винагороду, і тому вона не кваліфікується як справедлива компенсація. За їх словами, це пов'язано з тим, що плата в Польщі стягується з пристроїв і носіїв даних, яких уже немає в продажу, або торгівля ними на ринку мінімальна.

Відповідно до ст. 5(2)(b) Директиви 2001/29/ЄС, держави-члени можуть передбачити виняток із права на відтворення для приватного копіювання за умови, що правласники отримають справедливу компенсацію за відповідні твори чи об'єкт...

Польське законодавство передбачає дозволене приватне використання та відповідну компенсацію на основі зборів, сплачених виробниками та імпортерами. Плата розраховується відповідно до вартості продажу пристроїв і чистих носіїв інформації, які використовуються для відтворення творів. Категорії пристроїв і чистих носіїв інформації, а також тарифи встановлюються міністром культури у розпорядженні.

Відповідно до чинного законодавства, до переліку пристроїв та носіїв інформації, за які стягується плата, входять касетні плеєри, відеокасетні плеєри з функцією запису, телевізори та відеомагнітофони або телевізори з DVD-приводом, касети VHS та VHS/D, а також диски HD DVD-R та DVD RAM. Сьогодні вони відіграють дуже незначну роль на ринку або взагалі її не відіграють. Водночас, цей список не включає пристрої та носії даних, які широко використовуються сьогодні, такі як смартфони, ноутбуки чи, наприклад, планшети.

Міністр культури і національної спадщини фактично підняв це питання і запропонував змінити чинні правила компенсації в пропозиції до законопроекту про права професійних художників...

Оскільки робота над цими законопроектами не була завершена, організація, що займається збором прав на аудіовізуальні твори - Асоціація польських кінематографістів (Stowarzyszenie Filmowców Polskich) - в середині жовтня подала позов до відділу Окружного суду у Варшаві, відповідального за справи інтелектуальної власності, проти Державного казначейства, вимагаючи відшкодування збитків на суму понад 4 млн. злотих за те, що польське законодавство не передбачає справедливої компенсації, як того вимагає ст. 5(2)(b) Директиви 2001/29/ЄС. Результат цієї справи може мати серйозні наслідки для авторів та їхніх правонаступників, а також товариств, що представляють їхні інтереси, у боротьбі за справедливу компенсацію як у минулому, так і в майбутньому...» (*Jacek Piasta. The difficult road to revising the Polish system of fair compensation for private copying // Traple Konarski Podrecki & Partners (<https://www.traple.pl/en/the-difficult-road-to-revising-the-polish-system-of-fair-compensation-for-private-copying/>). 1912.2023*).

***

«Письменницькі конкурси та змагання — це спосіб для письменників-початківців, а також для авторів, які підтвердили свою історію, отримати досвід, популярність, а коли вони виграють, іноді навіть трохи грошей. Беручи участь у таких змаганнях, вони отримують можливість прочитати їхні роботи судьями та критиками та можуть сподіватися, що їхні роботи отримають видимість і визнання, необхідні для укладення видавничої угоди...

Під час участі в конкурсі з написання текстів, або, краще кажучи, перед тим, як взяти участь у конкурсі з написання текстів, настійно рекомендується ознайомитися з положеннями та умовами та пунктами, пов'язаними з авторським правом на твори, які подані на конкурс, зокрема. Більшість організаторів письменницьких конкурсів включатимуть у свої конкурсні пропозиції – або в загальні положення та умови – пункт, що стосується прав на твори, які вони отримують. Зокрема, ось що вам слід шукати:

- Право власності на роботи, представлені на конкурс

Однією з умов участі в конкурсі може бути заява організаторів про право власності на авторські права на роботи, подані на конкурс. Фактично це означає, що, беручи участь у конкурсі, ви передаєте (тобто передаєте) право власності на власну роботу організаторам. Це нечасто, але трапляється.

Якщо таке положення включено, вам слід ретельно подумати, чи варто вам брати участь у цьому конкурсі. Передаючи свою роботу організаторам, ви втрачаєте всі права власності на неї, і вам більше не буде дозволено робити її копії, представляти її видавцям тощо... оскільки ці права тепер належатимуть організаторам, які, таким чином, будуть дозволено використовувати вашу роботу, як вони вважають за потрібне!

- Права організатора на використання твору

Більш поширеною практикою є те, що, беручи участь у конкурсі, ви надаєте право організаторам використовувати вашу роботу певним чином і для певних цілей. Як правило, беручи участь у конкурсі, ви надаєте право організаторам опублікувати вашу роботу. Оскільки твори-переможці в письмовому конкурсі часто публікуються в каталозі, бюлетені або проспекті, організаторам потрібна чітка згода авторів на це, і включити положення про це в положення та умови для участі в конкурсі є спосіб досягнення цього. Однак ви повинні перевірити, чи не даєте ви їм більше, ніж просто це.

Дійсно, положення та умови конкурсу можуть включати ліцензію, надану організаторам, яка дає їм право не лише публікувати, а й редагувати, адаптувати чи комерційно використовувати представлений твір (тобто продавати його як окрему книгу чи як частину каталогу), з або без подальшої економічної компенсації, яка буде виплачена оригінальному автору.

Ці права можуть бути невиключними, тобто автор зберігає за собою право використовувати або публікувати свою роботу поза конкурсом. Однак іноді вони також можуть бути ексклюзивними, тобто ви не лише надаєте їм права на комерційне використання вашої роботи, але, отримуючи ексклюзивне *право* на це, вони забороняють вам робити це самостійно, тобто ви відмовляєтеся від можливості використання або опублікувати вашу книгу іншими способами (або знайти видавничу компанію, яка готова це зробити та компенсувати вам за це).

- Чи поширюються ці умови на всі роботи, подані на конкурс, чи лише на переможців

Положення щодо прав, наданих організаторам конкурсу, можуть поширюватися на всі роботи, подані на конкурс, або лише на переможців і призерів. Це може бути важливо, оскільки ви можете не проти втратити деякі права на свою роботу, якщо вона виграє, оскільки ви вірите, що організатори опублікують і розповсюдять її, але не захоплюйтеся такою ідеєю, якщо ваша робота насправді не є однією з переможців і, отже, навряд чи буде помітно.

Існує широкий спектр можливостей, тому перед тим, як взяти участь у конкурсі, вам слід перевірити, які саме умови стосуються прав на твір, який ви надсилаєте організаторам. Кожен окремий письменник повинен ретельно

подумати та вирішити, чи варто брати участь у письменницькому конкурсі відмови від деяких прав на свою роботу...» (*Copyright and writing contests // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/copyright-and-writing-contests-2023-12-18_en). 18.12.2023).

***

Канада

«23 листопада уряд Канади опублікував осінній економічний звіт за 2023 рік. Здійснюючи сміливий крок до розширення можливостей споживачів, зниження витрат і сприяння екологічності, канадський уряд підтвердив свою відданість «праву на ремонт».

Право на ремонт — це рух громадських інтересів, який шукає більше деталей, інструментів, інформації та програмного забезпечення, необхідних для ремонту та обслуговування пристроїв і технологій, які нас оточують. Прихильники права на ремонт вказують на необхідність скоротити заплановане старіння, збільшити вибір споживачів і ринкову конкуренцію, а також пропонувати більше соціального розуміння та технологічної грамотності.

Націлюючись на внесення змін до Закону про конкуренцію, осіння економічна заява сигналізує про рішучий крок федерального уряду, щоб запобігти відмові виробників надавати «засоби ремонту пристроїв і продуктів у антиконкурентний спосіб»...

Канадські Керівні принципи із застосування законодавства про інтелектуальну власність визнають складний зв'язок між інтелектуальною власністю та законодавством про конкуренцію. Будь-який підхід до переналадження канадських правил конкуренції, щоб охопити ремонт, потребуватиме перегляду (і, ймовірно, значного доповнення) цих вказівок.

Будь-які запропоновані поправки до Закону про конкуренцію мають не лише підтримувати національні гарантії, але й узгоджуватися з цими та іншими міжнародними зобов'язаннями. Зобов'язання Канади згідно з різними міжнародними угодами, включаючи Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS), вимагають, щоб Канада гарантувала певний рівень захисту для різних форм прав інтелектуальної власності.

Навіть окрім прав інтелектуальної власності, Канада погодилася захищати таємницю вихідного коду та діагностичного програмного забезпечення в рамках Угоди між Канадою, Сполученими Штатами та Мексикою (CUSMA). Якщо тільки це зобов'язання не буде переглянуто та не переглянуто, це зобов'язання може обмежити вільні можливості уряду для створення нових засобів захисту конкуренції, спрямованих на ремонт, що ускладнить здатність Бюро з питань конкуренції втручатися в антиконкурентні ситуації...

Осінній економічний звіт свідчить про визнання та готовність розглядати право на ремонт як широку політичну ініціативу, і це дає підстави

для великої надії та оптимізму» (*Anthony D Rosborough. Canada's Fall Economic Statement signals the 'right to repair' your tech devices // The Conversation Media Group Ltd (<https://theconversation.com/canadas-fall-economic-statement-signals-the-right-to-repair-your-tech-devices-218499>). 03.12.2023*).

***

Китайська Народна Республіка

«У сфері музики співаки виконують кавер-версії на пісні інших співаків, записують кавер-версії пісень у звукозаписи та випускають звукові записи в цифровому вигляді, створюють альбоми для фізичного випуску...

Зазвичай існує чотири форми каверів: 1. Кавери, які безпосередньо використовують оригінальні тексти та музику; 2. Кавери, які змінюють тексти без змін чи переписування текстів; 3. Кавери, які змінюють текст без зміни тексту чи перекомпонування музики 4. Кавери, в яких використовуються оригінальні пісні, ліричні твори всі адаптовані та співаються. Усі чотири вищевказані форми передбачають використання текстів/композицій оригінальних пісень, і необхідно отримати дозвіл власника прав на тексти та музику, а власникам прав на тексти та музику має бути сплачена винагорода. Процес обкладинки пісні та конкретні форми використання після завершення включають адаптацію, спів, пряму трансляцію, запис, відеосинхронізацію (MV), цифрове розповсюдження, фізичний випуск альбому тощо...

Після завершення початкового вибору пісні, визначення сторони, яка передає права, і уточнення необхідних прав, користувач може почати зв'язуватися з відповідними правовласниками, щоб отримати авторизовані права. Загалом кажучи, правовласник може зберігати права у своїх власних руках або може уповноважити управління правами іншим особам. За звичайних обставин загальні канали авторизації в Китаї включають автора, компанію з керування авторськими правами на тексти пісень і музику (видавець) і Асоціацію музичних авторів. Права у сфері музики, якими можуть спільно керувати організації колективного управління, включають: права на виконання, права на відтворення, права на трансляцію та права на поширення інформації в мережі. Якщо права не управляються спільно, права потрібно отримати від законної пісні та власника прав на пісню або його агента.

Що можуть отримати виробники звукозапису?

Отримуйте гарантовані ліцензійні збори та гонорари за звукозаписи. Адаптувавши пісні у звукозаписи, а потім розповсюджуючи їх на цифрових платформах, виробники звукозаписів на ранній стадії можуть дозволити цифровим платформам розміщувати їх на полицях і отримувати частину базової гарантованої ліцензійної плати...

Отримайте авторське право на адаптацію тексту та музики (або отримайте його). Існують дві ситуації щодо володіння авторським правом на адаптовані тексти та музичні твори: 1. Одноразовий дозвіл відповідає одноразовій адаптації. Адаптер не має жодної частки прав на новий твір, тобто оригінальний автор лише погоджується до цієї однієї зміни в програмі. Крім того, при здійсненні авторського права на адаптовані тексти та музичні твори авторські права на оригінальні тексти та музичні твори не можуть бути порушені. 2. Ситуація, в якій досягається угода з оригінальним автором, і адаптатор стає одним із власників прав на адаптовані тексти та музику, а частка авторських прав на новий твір розподіляється між оригінальним автором та адаптатором.

Отримати авторські права на звукозаписи. Продюсер звукозапису виконує кілька робочих етапів, таких як аранжування, запис, зведення та мастеринг, щоб сформувати повну записану версію оригінальної пісні. Виробники звукозаписів користуються авторським правом на свої звукозаписи відповідно до Закону про авторські права країни, а інші не можуть використовувати їх звукозаписи без дозволу за певних обставин...

Суб'єкти покриття повинні отримати відповідний дозвіл на основі поведінки та сценаріїв використання. Знайдіть відповідну сторону, яка надає дозвіл, і отримайте дозвіл від правовласника. Захищаючи права автора оригінальних текстів і композицій, максимально захищайте авторські права на ваші власні звукозаписи від порушення...» (王卫东 刘晓晨. *歌曲翻唱及发行法律要点概览* // Zhong Lun Law Firm (<https://www.zhonglun.com/Content/2023/12-20/1729054324.html>). 2012.2023).

***

Республіка Кенія

«Хоча тривимірна реєстрація торгової марки етикеток та/або упаковки, що використовується для продуктів, що продаються на ринку Кенії, повинна забезпечувати їх власнику достатнім захистом інтелектуальної власності (ІВ), власники можуть додати додатковий рівень захисту ІВ на етикетках через авторське право відповідно до Закону про авторське право 2001 року (Закон).

Авторське право — це форма інтелектуальної власності, яка надає авторам (творцям творів) автоматичні та виключні права на поводження з творами будь-яким способом, дозволеним законом. Щоб кваліфікуватись як твір з точки зору Закону, твір має бути оригінальним (не скопійованим) і мати матеріальну форму (записану), у тому числі в цифровій формі, наприклад компакт-диски, книги, музичні касети.

Розділ 22(1) Закону визначає сім творів, які підлягають охороні авторським правом або суміжними правами (за умови дотримання

встановлених умов), а саме: літературні твори, музичні твори, художні твори, драматичні твори, аудіовізуальні твори, звукозаписи, і трансляції.

На практиці товарні етикетки та упаковку можна віднести як до літературних, так і до художніх творів.

Розділ 22(3)(a) і (b) передбачає, що літературний, музичний або художній твір матиме право на авторське право, якщо було докладено достатньо зусиль для створення оригінального характеру твору, і він був записаний або скорочений до матеріальної форми. Таким чином, за умови дотримання цих умов, автор етикетки продукту та/або упаковки повинен користуватися захистом авторського права на ці роботи (за винятком робіт на замовлення або робіт, створених у процесі та в межах роботи автора).

Розділ 22А Закону також передбачає добровільну реєстрацію авторського права в Кенії...» (*Von Seidels. Kenya: Look no further than the Copyright Act to expand the layer of IP protection // Delinian Limited or its affiliated companies (https://www.ipstars.com/NewsAndAnalysis/Kenya-Look-no-further-than-the-Copyright-Act-to-expand-the-layer-of-IP-protectio/Index/9463). 12.12.2023*).

***

Республіка Корея

«Завдяки спільним зусиллям Міністерства культури, спорту та туризму та Корейської комісії з авторських прав у Джінджу, південний Кьонсан, було урочисто відкрито Національний музей авторського права. Нещодавно створений урядовий музей має на меті запропонувати молодим корейцям різноманітний практичний досвід, полегшуючи їм розуміння питань, пов'язаних з авторським правом...

Перший поверх музею забезпечує захоплюючу подорож у творчий процес, пропонуючи розуміння потенційних проблем із авторським правом. Наголошуючи на актуальності авторського права в різних сферах творчості, таких як музика, відеовиробництво, фотографія, інформатика та архітектура, міністерство культури підкреслило важливість обізнаності про авторські права для художників.

У той же час другий рівень служить освітнім центром і забезпечує ряд заходів щодо виставок, розташованих на першому поверсі. Всього Національним музеєм авторського права придбано 415 історико-архівних документів з авторського права...» (*Excel V. Dyquiango. Copyright museum opens in South Korea // Asia IP (https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/copyright-museum-opens-in-south-korea). 01.12.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

«Щороку новий набір творів стає суспільним надбанням і стає вільним для повторного використання з будь-якою метою...»

Найвидатніші твори, фільми, книги, які стануть суспільним надбанням у 2024 році

Фільми

- «Жовтень: десять днів, які потрясли світ» режисера Сергія Ейзенштейна (у США став публічним надбанням)
- «Пароплав Віллі» Уолта Діснея (стає суспільним надбанням у США)
- «Пристрасті Жанни д'Арк» режисера Карла Теодора Дрейєра (у США став суспільним надбанням)

Романи, книги, поезія

- Карл Блоссфельдт «Оригінальні форми мистецтва» (стає суспільним надбанням у США)
- «Мільйони кішок» Ванди Гаг (стає суспільним надбанням у США)
- WEB «Темна принцеса» Дюбуа (переходить у суспільне надбання в США)
- Д. Г. Лоуренса «Коханець леді Чаттерлей» (стає публічним надбанням у США)
- «Надя» Андре Бретона (переходить у суспільне надбання в США)
- «Мемуари чоловіка-мисливця на лисиць» Зігфріда Сассуна (стає суспільним надбанням у США)
- Евелін Во «Занепад і падіння» (переходить у суспільне надбання в США)
- «Орландо: Біографія» Вірджинії Вулф (стає суспільним надбанням у США)
- А. А. Мілн «Будинок на кутку Пуха» (стає суспільним надбанням у США)
- «Циганські балади» Федеріко Гарсія Лорки (стає суспільним надбанням у США)

Художники, письменники, режисери

- Пабло Пікассо (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 50 років»)
- Ділан Томас (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 70 років»)
- Сесіл Хепворт (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 70 років»)
- Дж. Р. Р. Толкін (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 50 років»)
- Едмунд Дюлак (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 70 років»)
- Хенк Вільямс (переходить у суспільне надбання в країнах із авторським правом «життя плюс 70 років»)) (*Camille Fine. Artists, books, films that will*

become free to use in 2024: Disney, Picasso, Tolkien // Gannett Co., Inc. (https://www.usatoday.com/story/entertainment/2023/12/19/works-free-for-reuse-in-2024-public-domain/71974190007/?utm_source=flipboard&utm_content=GJ22014%2Fmagazine%2FEverything+is+Interesting). 19.12.2023).

***

«...З наближенням святкового сезону фотографів у Луїзіані попереджають про можливі юридичні підводні камені фотосесій на тему Грінча. Ці святкові фото, популярні поряд із традиційними зображеннями Санти, можуть ненавмисно призвести до серйозних проблем із порушенням прав на торговельну марку.

Вірусне нагадування циркулює серед фотографів, попереджаючи, що використання теми Грінча може призвести до судового позову з боку Dr. Seuss Enterprises. Хоча немає конкретних даних щодо ймовірності подання до суду, ризик досить значний для багатьох фотографів, щоб бути обережними...

Оригінальна книга «Як Грінч украв Різдво», опублікована в 1957 році Dr. Seuss (Теодор С. Гейзел), і її подальші екранізації, включаючи відомий фільм 2000 року з Джимом Керрі в головній ролі, захищені законами про авторське право та торгові марки. Dr. Seuss Enterprises володіє торговою маркою «Грінча», що робить несанкціоноване комерційне використання потенційною підставою для судового позову.

...як авторське право захищає художні твори, закони про торговельні марки захищають ідентичність бренду, наприклад, логотипи та назви, від використання у спосіб, що вводить споживача в оману. Для фотографів використання персонажа Грінча або навіть терміну "Грінч" у маркетингу чи продажах може розглядатися як порушення цих законів...» (*Louisiana Photographers Warned About Grinch Trademark Infringements During Holiday Season // 97.3 The Dawg, Townsquare Media, Inc. (<https://973thedawg.com/ixp/36/p/is-it-illegal-to-dress-up-take-photos-the-grinch-in-louisiana/>). 04.12.2023).*

***

«...що станеться, коли Міккі Маус стане суспільним надбанням у 2024 році. Disney роз'яснив, що це означає і чи зможе хтось використовувати Міккі.

...закон про авторське право - хитра штука. Disney знадобився деякий час, щоб запатентувати Міккі, і лише більш "сучасні" його версії в 1940-х роках. Це означає, що найперша поява Міккі в історичній короткометражці 1928 року "Пароплав Віллі" не була захищена...

Після кількох тижнів галасу навколо цього питання, представник Disney пояснив позицію компанії, що Міккі все ще належить їм.

"З моменту першої появи Міккі Мауса в короткометражному фільмі "Пароплав Віллі" 1928 року люди асоціюють цього персонажа з історіями, досвідом та автентичними продуктами Disney. Це не зміниться, коли закінчиться термін дії авторських прав на фільм "Пароплавчик Віллі". Більш сучасні версії Міккі не постраждають від закінчення терміну дії авторських прав на "Пароплав Віллі", а Міккі продовжуватиме відігравати провідну роль як глобальний посол компанії Walt Disney в наших історіях, атракціонах тематичних парків та сувенірній продукції. Ми, звичайно, продовжимо захищати наші права на більш сучасні версії Міккі Мауса та інші твори, які залишаються об'єктами авторського права".

У перекладі з корпоративної мови це означає, що художники і творці можуть використовувати лише більш пустотливого, схожого на щура, капітана корабля, який не розмовляє, у «Пароплав Віллі», що став загальнодоступним. Більш сучасний Міккі (який дебютував у «Фантазії») суворо заборонений...» (*Michael Weyer. What happens when Mickey Mouse enters public domain in 2024? // Minute Media (https://alongmainstreet.com/posts/what-happens-when-mickey-mouse-enters-public-domain-in-2024-01hhqdadcprn?utm_source=flipboard&utm_content=Pacario%2Fmagazine%2FTechGamer). 16.12.2023*).

***

«У 2023 році Бюро авторських прав США (USCO) вирішило ключові проблеми в законодавстві про авторське право, вирішуючи такі питання, як захист авторським правом контенту, створеного штучним інтелектом, вдосконалення правил у музичній індустрії та розглядаючи нові винятки відповідно до Закону про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA)...

Після рішення частково скасувати реєстрацію коміксів через зображення, створені штучним інтелектом, USCO розпочав роботу, орієнтовану на штучний інтелект. USCO пояснив, що матеріал, створений штучним інтелектом, без творчого контролю з боку людини, не захищається авторським правом відповідно до Закону про авторське право. Проте, якщо люди-автори роблять достатній внесок у роботу, що містить елементи, створені ШІ, ці аспекти захищаються авторським правом. USCO наголосив на обов'язку заявників розкривати у своїх заявках контент, створений ШІ.

Офіс проводив сеанси прослуховування для окремих секторів, щоб зібрати коментарі громадськості щодо питань, пов'язаних зі штучним інтелектом. USCO планує опублікувати звіт про генеративний ШІ у 2024 році.

USCO розпочав процес нормотворчості, щоб надати рекомендації щодо того, як законодавчий виняток щодо похідних творів застосовується до прав на припинення дії авторського права в рамках бланкетних ліцензій, встановлених Законом про модернізацію музики (ММА). Таке юридичне роз'яснення стало

необхідним, оскільки ММА 2018 року не містить чітких положень щодо прав на припинення дії ліцензії.

USCO запропонував правила, які підтверджують, що виняток щодо похідних творів не поширюється на бланкетні ліцензії. Це дозволяє авторам відновити авторські права та отримувати роялті після припинення дії ліцензії. Бюро поширило це правило на різні музичні ліцензії, в тому числі на відповідні роялті та індивідуальні ліцензії на завантаження.

У рамках дев'ятого трирічного провадження відповідно до розділу 1201 розділу 17 USCO розглянув винятки із заборони на обхід технологічних заходів захисту. Управління має намір зберегти існуючі винятки, крім одного, що ґрунтується на відсутності доказів негативних наслідків.

Відома петиція Джонатана Вайса (Jonahtan Weiss) закликала зробити виняток для обходу контролю доступу до "захищених авторським правом генеративних моделей штучного інтелекту" для дослідницьких цілей. Цей виняток має на меті сприяти чесності та прозорості у розробці моделей ШІ, одночасно захищаючи їх від зловживань. USCO звернувся до громадськості з проханням висловити свою думку щодо доцільності прийняття запропонованого винятку, визнаючи необхідність збалансувати дослідницький прогрес з правами інтелектуальної власності, конфіденційністю та безпекою» (*Derrick Clinton. U.S. Copyright Office Addresses Key Copyright Challenges in 2023 // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/u-s-copyright-addresses-copyright-challenges/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 18.12.2023*).

***

«...захист авторських прав на вашу музику забезпечує юридичний захист вашої творчої роботи. Зокрема, ось що дає вам авторське право...

Виключні права. Авторське право надає вам, як творцю або власнику авторських прав, виключні права на ваш музичний твір. Це означає, що ви єдиний, кому дозволено відтворювати, розповсюджувати, виконувати та демонструвати свою музику. І це стосується міжнародного світу.

Юридичне визнання та право власності. Авторське право надає вам юридичний і публічний доказ того, що ви є законним власником музики. Це вам знадобиться, якщо виникнуть судові спори.

Запобігання несанкціонованому використанню. Авторське право діє як стримуючий фактор проти несанкціонованого використання вашої музики. Нікому не дозволяється використовувати, відтворювати або поширювати вашу роботу без вашого дозволу.

Захист від порушень. Якщо хтось має нахабство використовувати вашу музику без вашого дозволу, авторське право дозволяє подати проти нього судовий позов за порушення авторського права. Це може включати вимагання

відшкодування збитків або припинення несанкціонованого використання вашої роботи.

Можливість ліцензування. Маючи авторське право, ви можете ліцензувати свою музику іншим. Це включає дозвіл на використання вашої музики у фільмах, рекламі, телешоу та відеоіграх.

Посмертний захист. Захист авторських прав діє протягом певного періоду, як правило, протягом життя творця плюс певна кількість років (70 років у багатьох юрисдикціях). Протягом цього часу ви або будь-хто, хто контролює ваш маєток, має контроль над тим, як використовується ваша музика.

Права перепродажу та передачі. Авторське право дозволяє вам продавати або передавати свої авторські права іншим...

Коли ви записуєте пісню, ви дуже часто створюєте дві різні сутності, захищені авторським правом: музичний твір і звукозапис. Коли ви реєструєте авторське право, вам потрібно захистити авторське право як на музичний твір, так і на звукозапис.

Звукозапис відноситься до фактичного запису пісні, яка включає музику, слова або будь-який інший вміст, записаний на компакт-диску або цифровій доріжці.

Музичний твір відноситься до основної композиції пісні, яка включає базову музику та будь-який супровідний текст. Цей тип твору зазвичай належить автору пісень або композитору.

Як захистити свою музику авторським правом

Двома основними перевагами, згаданими Бюро авторських прав США, є «доступ до федеральних судів у разі порушення» та наявність «публічної інформації про ваше право власності». Отже, коли ви будете готові захистити свою музику авторським правом, ось як це можна зробити:

1. Стандартна заявка (реєстрація індивідуального звукозапису або музичного твору)
2. Групова реєстрація неопублікованих робіт (реєстрація до 10 неопублікованих робіт одного автора)
3. Групова реєстрація творів на музичному альбомі (реєстрація до 20 музичних творів або двадцяти звукозаписів одного автора)...» (*Caleb J. Murphy. Understanding Music Copyright: A Guide for Independent Musicians // Digital Music News (https://www.digitalmusicnews.com/2023/12/13/music-copyright-guide/). 13.12.2023*).

***

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«На початку грудня 2023 року у Києві відбулася масштабна подія у сфері інтелектуальної власності та інновацій, яка об'єднала представників влади, фахівців у сфері інтелектуальної власності, права та економіки, суддів, представників правоохоронних органів, бізнесу та креативних індустрій, – IP LET FORUM «INTELLECTUAL PROPERTY: LAW, ECONOMY, TECHNOLOGY»...

На початку форуму до учасників звернувся директор Відділу країн з перехідною економікою та розвинених країн (TDC) ВОІВ Хабіп Асан, який запевнив у тому, що ВОІВ надалі підтримуватиме Україну у зміцненні системи інтелектуальної власності, розвитку інноваційної екосистеми та креативних секторів економіки...

У фокусі уваги першої сесії «Інновації та інтелектуальна власність в Україні: навігація на перетині бачення держави, бізнесу та спільноти» — гармонізація українського законодавства до вимог ЄС, подолання викликів, з якими держава зіткнулась під час повномасштабної агресії РФ, відбудова і майбутній розвиток інноваційної економіки.

Директорка IP-офісу Олена Орлюк зазначила, що Україна перебуває на фінішній прямій у виконанні своїх зобов'язань, взятих за Угодою про Асоціацію з ЄС. Далі за планом — імплементація українського законодавства з EU *aquis* відповідно до вимог до держави-кандидата на вступ до ЄС. За її словами, розвиток сфери інтелектуальної власності стане запорукою інноваційного розвитку держави під час війни та технологічної повоєнної відбудови...

Друга сесія IP LET FORUM відбувалася у двох форматах. Під час онлайн-сесії юристи проаналізували, як новітні технології впливають на сферу інтелектуальної власності. Під час офлайн-сесії досліджували стан військової галузі в Україні крізь призму інновацій та інтелектуальної власності...

Під час третьої сесії, присвяченої креативним індустріям, йшлося про збереження культурної спадщини та комерціалізацію творчості. Модератором сесії став Дмитро Дорошенко, начальник відділу розвитку креативних секторів економіки IP-офісу. Він зазначив, що хоча феномен креативних індустрій є достатньо новим для законодавчого поля України, проте випробуваний вже чвертю століття у західній практиці. Зокрема, у світі креативні індустрії у середньому генерують близько 6% від загального ВВП...

Під час другого дня IP LET FORUM IP-офіс презентував National IP & Innovations Hub та Центр розвитку права інтелектуальної власності.

National IP & Innovations Hub – це потужний інструмент, середовище для того, щоб науковці, креатори, бізнес та інвестори мали простір для комунікації, обміну досвідом та кращими практиками. IP&I Hub має стати майданчиком,

який забезпечить комунікацію між усіма суб'єктами інноваційної діяльності...»
(Гармонізація з правом ЄС, вплив ІР на економіку, новітні інструменти захисту та ШІ — у Києві відбувся масштабний ІР LET FORUM // Юридична практика (<https://pravo.ua/harmonizatsiia-z-pravom-ies-vplyv-ir-na-ekonomiku-novitni-instrumenty-zakhystu-ta-shi-u-kyievi-vidbuvsia-masshtabnyi-ip-let-forum/>). 06.12.2023).

***